I. MOCANU

Acțiunea „Troia"

SCORPIONII

Editura Dacia

I. MOCANU

ACŢIUNEA „TROIA”

EDITURA DACIA
CLUJ-NAPOCA 1977

Personajele şi faptele din această carte sunt în întregime rodul imaginaţiei autorului

1

Totul începuse la Viena, în mai 1969, într-o seară caldă ce prevestea apropierea verii. Pe Ring, pe Kärntner Strasse sau pe străzile mai depărtate de centru, lumina vitrinelor contura siluetele oamenilor ieşiţi să se plimbe, sau aflaţi în drum spre cafeneaua obişnuită unde, cu o pereche de crenvurşti şi o sticlă de bere, se putea cina acceptabil. Prin Grinzing-ul invadat de pădurea ce cobora pe furiş pantele Kahlenberg-ului, încercând să se strecoare în oraş, muzicanţii îşi acordau viorile cu care aveau să legene în ritmuri de vals perechile înlănţuite, iar în Prater se aprinseseră luminile roţii mari şi ale nenumăratelor pavilioane. Era ora când vienezii se abandonau mult cântatei *Gemütlichkeit,* atmosfera de veselă desfătare a oraşului lor de totdeauna care supravieţuise prăbuşirii imperiului, coşmarului hitlerist şi anilor întunecaţi ai războiului rece.

Aceste încercări lăsaseră însă urme; amintirea recentei perioade postbelice, când Viena devenise, în pofida vocaţiei sale paşnice, „oraş de front" al serviciilor de spionaj străine, îi tulbura şi îi supăra pe vienezi. Îi supăra mai ales faptul că, după tratatul din 1955 care proclama neutralitatea ţării, anumite organizaţii clandestine abuzau în continuare de tradiţionala ospitalitate a Vienei, urzind de aici activităţi ostile unor ţări cu care Austria era în bune relaţii. Spre deosebire de trecut, aceste organizaţii se străduiau acum să-şi acopere cât mai bine existenţa sub firmele unor întreprinderi comerciale, agenţii particulare de ştiri, societăţi culturale şi filantropice, institute de studii şi altele de acelaşi gen.

În seara aceea, Leopold Goldschmidt, Leo pentru prieteni şi colegii de branşă, se grăbea către sediul unei asemenea instituţii printre directorii căreia se număra. Înalt, cu umerii uşor

aduşi în faţă, cu o conformaţie atletică în flagrantă contradicţie cu vârsta sa de cincizeci şi şapte de ani, omul trecu pe sub bolţile masive şi prin curtea palatului Hofburg, traversă Ringul şi coborî rapid trotuarul stâng al străzii Mariahilfer. Ajuns în dreptul magazinelor universale „Herzmansky” şi „Gerngross”, se opri câteva secunde în faţa unei vitrine cu pălării şi articole de galanterie bărbătească şi, după ce examina discret împrejurimile, se strecură printr-o intrare modestă în holul principal al unei clădiri cu şase etaje. Leo ignoră liftul, aranjat anume să nu se oprească la etajul trei, şi ajunse pe scară în faţa singurei uşi ce permitea accesul în sediul întreprinderii. Apăsând pe butonul soneriei montat deasupra instalaţiei fonice care dădea celor din interior posibilitatea să discute cu vizitatorii înainte de a le deschide, el înregistră distrat textul inscripţiei de pe uşă: „Ostagrara – societate pentru comerţul cu cereale” şi se gândi că acest „comerţ” îi răpise peste treizeci şi cinci de ani din viaţă, expunându-l unor riscuri adesea necompensate de satisfacţii corespunzătoare. Crâmpeiul de gând apărut, nici el nu ştia cum, fu repede retezat de scrâşnetul cheii răsucite în broască. Uşa se deschise până la limita permisă de lanţul de siguranţă, dând posibilitatea lui Johann, un vlăjgan cu gabarit de luptător ce îndemna la prudenţă, să-l examineze şi să-l recunoască.

— Haide, Johann, ce dracu’! Sunt eu, Leo. Ce mă tot scrutezi aşa de fiecare dată?

— Bună seara, Herr Direktor. Nu vă supăraţi, dar acestea sunt ordinele lui Herr Mayer. Nu fac excepţie nici cu el, se îngâmfă prosteşte namila.

Leo remarcă surprins că, în ciuda întunericului ce se lăsase de-a binelea, toate luminile de pe etaj erau stinse iar birourile firmei „Ostagrara” păreau a fi fost părăsite de funcţionari.

— Dar ce, nu-i nimeni aici? întrebă el pe Johann. Mi-au trimis vorbă să vin la şapte şi jumătate. E drept, am cam întârziat.

— Herr Generaldirektor Mayer şi Herr Direktor Deppner vă aşteaptă.

Intrând în biroul lui Mayer, luminat destul de bine de firmele marilor magazine aflate peste drum, Goldschmidt îşi găsi asociaţii discutând animat în faţa unei scrumiere pline cu resturi de trabuc şi a unei sticle de whisky. Rămas captiv îndărătul ferestrelor, fumul gros vicia atmosfera pe care cel ce venea de

afară o găsi pur şi simplu irespirabilă.

— Bună seara, băieţi, îi salută el pe cei doi. De ce staţi pe întuneric? Deschideţi măcar o fereastră să aerisiţi puţin vizuina asta plină de fum!

— Salutare, Leo, răspunse unul din interpelaţi, un individ bine clădit, cu trăsături aspre şi cu părul tuns perie. Lumină avem mai multă decât ne trebuie, iar în ce priveşte fereastra... cu liniştea care se instalează pe aici seara, un captor parabolic de sunete ar putea face minuni. Ori ai uitat că toată pasărea pe limba ei piere? De altfel excesul de fum ţi se cam datoreşte; eşti în întârziere.

— Habar n-aveam ce comori de înţelepciune populară zac în tine, Ludwig, ripostă Leo. În ce priveşte întârzierea, n-am avut ce face. M-ai anunţat despre această întâlnire după ce îmi aranjasem discuţia cu tipul care s-a întors ieri de la Mediaş. Afacerile înainte de toate. Şi, la urma urmei, de ce n-aţi aşteptat până mâine? S-a prăbuşit cumva preţul porumbului?

— Lasă prostiile, Leo, spuse împăciuitor Ludwig Mayer. Ştii bine că „Ostagrara" nu dispune nici măcar de o pungă cu floricele. M-am întâlnit azi-dimineaţă cu şeful reprezentanţei noastre generale, Josef Sturmmer. Trebuia să discutăm cât mai urgent comunicările acestuia şi, mai ales, la adăpost de privirile salariaţilor noştri. De aici propunerea de a ne vedea la ora aceasta.

— În regulă, Ludwig. Dă-i drumul, interveni Stephan Deppner, cel de-al treilea participant la colocviu, a cărui voce răguşită trăda un început de bronşită tabagică.

— Ei bine, întrevederea a început sub cele mai favorabile auspicii. Sturmmer venea direct din Centrală şi mi-a comunicat că şefii cei mari au fost lăudaţi la reuniunea de la Bruxelles a înaltului Comandament. Cică singură organizaţia noastră a ajuns să furnizeze şaptezeci la sută din informaţiile exploatate de N.A.T.O. Pe urmă, Sturmmer mi-a confirmat primirea raportului nostru pe aprilie şi mi-a spus că atât acesta cât şi informaţiile trimise separat au fost bine apreciate. Ca urmare, toate cheltuielile pe luna trecută cât şi salariile pe mai ne vor fi virate mâine în contul de la „Kommerzbank".

— Foarte frumos, îl întrerupse Leo arţăgos. Numai că astea mi s-ar fi părut la fel de interesante şi mâine.

— Mda... Am citit eu despre unul care nu voia să fie deranjat

pentru veştile proaste. În vremea noastră însă, acest deziderat a devenit irealizabil.

— Veşti proaste? ciuli Leo urechile. Care veşti proaste?

— Ai să vezi! După ce m-a asigurat că în privinţa banilor stăm bine, Sturmmer a schimbat puţin tonul spunându-mi că, de fapt, activitatea desfăşurată în prezent de filiala noastră nu satisface întru totul exigenţele Direcţiei Generale şi, mai ales, ale marilor patroni de la Bruxelles. Informaţiile pe care le colectăm de la unii care călătoresc în România şi chiar materialele obţinute în timpul deplasărilor noastre acolo sunt bune doar pentru întocmirea rapoartelor periodice. Înaltul Comandament are însă nevoie de date secrete cu valoare strategică, utile mai ales pentru ceea ce se cheamă situaţia serioasă, „E-Fall”…

— Ce-i tot dau zor strategii ăia de operetă cu situaţia lor serioasă? În Europa lumea este preocupată astăzi de securitatea colectivă. Se duc tratative pentru normalizarea relaţiilor cu polonezii şi pentru reluarea relaţiilor dintre Republica Federală Germania şi celelalte state din est, inclusiv Germania Răsăriteană. Se discută despre dezarmare, despre comerţ, mă rog, orice în afară de „E-Fall” pe care niciun om politic cât de cât serios n-ar îndrăzni să-l evoce în faţa alegătorilor săi. Până şi americanii s-au săturat de război. Le-a ajuns Vietnamul. Numai ăstora de la Bruxelles le-au rămas ceasurile în urmă, dacă nu cumva le-au stat de tot.

Ludwig Mayer îşi privi amuzat asociatul care tăcuse, istovit parcă de însufleţirea cu care vorbise. Un zâmbet ironic îi destinse pentru o clipă trăsăturile aspre şi privirea de lup:

— Noroc că suntem între noi şi că ne cunoaştem de o viaţă, mă Leo. Dacă te-ar fi auzit vreunul din şefi, ar fi putut să jure că ai capitulat în faţa comuniştilor, devenindu-le tovarăş de drum. Şi atunci, n-aş mai fi dat doi bani pe pielea ta. Dacă ne-am potrivi spuselor tale, am putea crede că stocurile de rachete şi arme nucleare au fost distruse, că trupele ce stau faţă în faţă de-a curmezişul Europei s-au retras între graniţele lor, că războiul din Orientul Apropiat a devenit doar o amintire. Numai că mai suntem şi din ăştia care nu vrem să facem pace cu comuniştii. Aşa că, N.A.T.O. rămâne N.A.T.O., comuniştii rămân duşmanii noştri iar situaţia serioasă rămâne şi ea întru totul posibilă. Şi, la urma urmei, n-ar trebui să uiţi că suntem plătiţi pentru a executa ordine şi nu pentru a filosofa despre

perspectivele păcii universale.

— Ai dreptate, Ludwig, recunoscu Leo. Adevărul este că de când tot combatem comunismul, am mai obosit şi eu. Uite, nu mai departe de astăzi, am alergat prin tot oraşul ca un ogar. Care sunt ordinele de sus?

— Direcţia Generală ne cere să acţionăm cu toate mijloacele pentru a introduce un agent în România. Aceasta implică, desigur, construirea unei căi sigure de trecere şi a mijloacelor de legătură cu omul implantat. Odată în interior, agentul va trebui să se legalizeze şi apoi, sub acoperirea realizată, să recruteze surse care să furnizeze date referitoare la planurile şi capacitatea de apărare a ţării.

— Ce să spun, foarte modeşti şefii noştri din Direcţia Generală. Au uitat se vede eşecurile din ’50 – ’55. Ori îşi închipuie, poate, că astăzi riscul este mai mic. Este adevărat că acum se călătoreşte uşor în România, dar pentru a rămâne nereperat în interior, nu poţi trece graniţa ca turist, ci clandestin. Unul care ar intra în ţară în mod legal, cu paşaport, dispărând apoi pur şi simplu în interior, s-ar expune unor riscuri cel puţin la fel de mari ca un agent paraşutat. Unde găsim omul dispus să înfrunte securitatea română la ea acasă? Eu zic să facem pe proştii o vreme şi să lucrăm ca şi până acum. Doar nu ne merge chiar atât de rău, încheie Goldschmidt.

— Iar te pripeşti, Leo, interveni în discuţie Deppner care tăcuse până atunci. O ducem noi bine, dar binele acesta depinde de Direcţia Generală. Dacă şefii vor băga de seamă că-i ducem cu vorba, se vor supăra pe noi. S-ar putea chiar să ne desfacă contractul. Şi atunci din ce vom mai trăi bine? Poate din comerţul cu cereale? Ai uitat că anul trecut abia am reuşit să încheiem patru afaceri, şi acelea în pierdere, bune doar să ne justifice ca firmă?

— Steff are dreptate, încuviinţă Mayer. Eu unul cred că n-ar trebui să luăm lucrurile în tragic înainte de a încerca să facem ceva. Vom reuşi, desigur, să găsim unu-doi amatori de riscuri şi aventură în schimbul unor recompense corespunzătoare. În ce priveşte introducerea în România, aici trebuie să fim de acord cu tine, Leo. Nu putem trimite oameni pe căi legale, făcându-i să dispară după aceea. Asta lasă urme: semnalmente, fotografie… Va trebui să-i introducem clandestin, iar calea pe care o vom construi pentru această operaţie va trebui să poată fi folosită

măcar o vreme şi pentru menţinerea legăturii. Există, desigur, unele posibilităţi în acest sens, iar sarcina noastră este să o găsim pe cea mai bună. Sturmmer mi-a dat dezlegare să consultăm şi la nevoie să folosim posibilităţile de care dispun colegii de la reprezentanţa locală „Ceres" din Linz.

— Mai lasă-i dracului pe cei din Linz, sări din nou Leo căruia nu-i revenise buna dispoziţie. Nişte palavragii! Orice copil îţi spune că cei care lucrează la „Ceres" sunt „luptători împotriva comunismului". Vânzătorul de ziare din colţul străzii îl salută pe Kalmann cu „bună ziua, domnule maior". Unde mai pui că toată ziua se învârte pe acolo faimosul colonel Ben de la „Europa liberă" despre care ştie toată lumea că este spion american. Dacă ne vom amesteca cu cei de la „Ceres" şi vom suferi un eşec, nici măcar nu ne vom putea da seama de unde ne-a lovit nenorocirea.

— Bine, Leo, acceptă împăciuitor Mayer. Dacă o eventuală colaborare cu cei de la „Ceres" ţi se pare inacceptabilă, vom renunţa la ea. Cu atât mai mult cu cât tu te vei ocupa de construirea căii pentru introducerea agentului în România.

Leopold Goldschmidt se gândi că sforarul de Mayer se aranjase ca de obicei să rămână cu gloria şi onorurile, lăsând altora riscurile şi consecinţele unui eventual eşec. Tot aşa fusese şi în timpul războiului când el, Goldschmidt, conducea în Timişoara o reţea a S.D-ului iar Mayer era *Kreisleiter,* şef al organizaţiei partidului nazist într-un judeţ din Transilvania. Cât priveşte pe Deppner, acesta nici nu văzuse măcar România şi nu ştia o boabă româneşte. Leo era sigur că individul, fost căpitan în *Forschungsamt,* serviciul de informaţii al aviaţiei hitleriste, fusese trimis mai degrabă să-i supravegheze decât pentru a-i ajuta. Întrebă totuşi fără convingere:

— De ce eu şi nu unul din oamenii noştri de teren? Hotărâsem doar să nu ne amestecăm direct în asemenea treburi...

— S-a apreciat că acţiunea este prea importantă pentru a fi încredinţată subalternilor. Ordinul primit specifică expres ca problema să fie luată nemijlocit în lucru de noi trei, iar dacă vom avea nevoie de sprijin să ne adresăm lui Sturmmer şi Direcţiei Generale. Instrucţiunile nu trebuie cunoscute mai jos. Şi mai este ceva – adăugă Mayer zâmbind: Pentru această acţiune ne vor fi puse la dispoziţie fonduri speciale. Cred că sunteţi de acord cu mine ca existenţa acestor fonduri şi cheltuielile ce vor

fi făcute din ele să rămână necunoscute celorlalţi.

— Ei da, cu asta nu pot să nu fiu de acord. Dar voi ce veţi face? Văd că treaba a rămas doar pe mine.

— Exagerezi, Leo dragă. Uiţi că pe calea construită de tine va trebui să trimitem un om în România? Steff va găsi omul şi se va ocupa de pregătirea lui. În ce mă priveşte, eu îmi voi păstra mâinile libere pentru a putea interveni la nevoie fie în ajutorul tău, fie în ajutorul lui. Ei, ce zici?

— Ce să zic... Ordinul e ordin. Lasă-mi câteva zile pentru a-mi contacta indicatorii. Pe urmă, mai vorbim noi...

— Oricum, te rog să nu amesteci în această treabă cetăţeni austrieci. Un eventual eşec ne-ar pune pe cap nu numai autorităţile române, dar şi pe cele de aici.

— Mă gândisem şi eu la asta. Nu te teme, nu voi apela la austrieci. Să sperăm că până la urmă vom ieşi la liman.

— Să te audă cel de sus, Leo! Ei, ce spuneţi, putem pleca? Dacă nu aveţi nimic mai bun de făcut, vă invit la o friptură şi la un pahar de vin „Csrdásfürstin”[1].

— Ba, eu mă duc să mă culc. V-am spus doar că am alergat toată ziua ca un ogar, se scuză Leo.

— Pe mine mă aşteaptă soţia cu masa, spuse Deppner, singurul membru căsătorit al trioului. La revedere!

— La revedere, băieţi! Pe mâine!

2

Dacă în dimineaţa aceea, în loc să se plimbe agale pe Graben, Gheorghe Murgu s-ar fi aflat la Turnu-Severin, cei care i-ar fi încrucişat calea s-ar fi lămurit fără prea multă bătaie de cap cu ce fel de pasăre au de a face. Dincolo de Porţile de Fier există o singură categorie de oameni în stare să poarte, într-o zi însorită ca aceea, o şapcă neagră de postav ornată cu o ancoră aurie: cei din comuna Hinova, şlepari din tată în fiu, mândri nevoie mare de meseria lor. Dar Murgu nu se afla la Turnu-Severin şi, judecând după aparenţe, niciunul din oamenii ce treceau grăbiţi pe lângă el nu avea habar de obiceiurile şleparilor din Hinova. De altfel, nici Murgu nu făcea nimic de natură să le atragă

1 „Prinţesa Ceardaşului", cunoscut local de noapte din Viena.

atenţia; pierdea pur şi simplu timpul, aşteptând deschiderea unei dughene aflată undeva pe aproape, unde spera să poată cumpăra un ceas cu cuarţ pentru fiul său, premiant şi în acest an la liceul din Turnu-Severin. Iar pentru a face aşteptarea mai uşoară, contempla cu o privire distrată vitrinele magazinelor aliniate de-a lungul Grabenului, de o parte şi de alta a monumentului ridicat în memoria vienezilor ce pieriseră de ciumă cu câteva secole mai înainte.

Lipsa de interes pentru vitrinele luxoase, pline de podoabe şi confecţii, era cu totul de înţeles la unul ca Murgu; vlăstar la a treia generaţie a unui neam de navigatori ce vânturaseră apele Dunării între Regensburg şi Marea Neagră timp de peste opt decenii, el ştia că magazinele frumoase de pe Kärntner Strasse şi Graben sunt pentru cei cu bani mulţi. Suma modestă economisită din diurna sa de navigator timp de mai multe luni n-ar fi putut să acopere nici jumătatea preţului afişat lângă ceasul cu cuarţ din vitrina care îi reflecta chipul, şi atunci…

Atunci, pentru şleparii de toate naţiile, există la Viena o adevărată reţea de prăvălii şi dughene, majoritatea adăpostite prin ganguri, care desfac, la preţuri pe măsura pungii clienţilor, mărfuri de origine dubioasă, mai cinstit spus, de contrabandă. În aceste dughene, în care te poţi înţelege cu negustorul în oricare din limbile vorbite de-a lungul Dunării, găseşti tot ce-ţi trebuie şi ce nu-ţi trebuie: ţigări, stofe, confecţii, alimente, băuturi şi chiar bijuterii. Natural, fiecare prăvălioară este înregistrată cu acte în regulă la Registrul de comerţ al oraşului şi are la intrare o firmă de dimensiuni modeste. Atât de modeste, încât şleparii nu se osteneau, niciodată să citească ce scrie pe ea. Pentru ei prăvăliile se numesc „la rusoaica”, „la Elie”, „la ciungul, după numele sau porecla patronului. Sau „la Aizic”, ca dugheana a cărei deschidere era pândită în dimineaţa aceea de Murgu. Deşi întreprinderile respective miroseau de departe a fraudă şi a contrabandă, nimeni din Viena nu-şi amintea să le fi văzut vreodată închise sau controlate de fisc ori de poliţie. Se vede că şi în aceste instituţii existau oameni înţelegători cărora le plăcea să trăiască mai bine decât le îngăduia simbria şi care preferau să caute registre de casă şi evidenţe contabile prin alte locuri, unde aveau cât de cât şansa să le găsească. Căci „la Aizic”, „la Elie” sau „la rusoaica” asemenea scorneli erau cu totul necunoscute, iar dacă un client ar fi pretins factură pentru

marfa cumpărată, patronul ar fi luat această cerere drept o glumă colosală.

Pe la „Navrom” se cam aflase că unii din navigatori îşi făceau cumpărăturile în aceste dughene şi oamenii fuseseră sfătuiţi în câteva rânduri să le evite. Dar... tentaţia de a obţine cât mai mult pe bani puţini era mare şi Murgu trebui să recunoască amărât că, în cazul de faţă, nici el nu părea a fi mai bun decât alţii. Avea doar şase sute de şilingi şi singurul loc unde ar fi putut cumpăra cu această sumă ceasul pentru fiul său era prăvălia lui Aizic Leon, care tocmai se deschisese. Numai că persoana care înlăturase oblonul de la uşă nu era negustorul ci soţia acestuia, Sara Aizic, o zgripţuroaică de la care era greu de scos o reducere de preţ. Murgu strivi între dinţi o înjurătură neaoşe, se codi o clipă, apoi se hotărî să intre. La prânz, toţi navigatorii din convoiul său fuseseră convocaţi în port şi din cauza asta nu putea să mai aştepte venirea patronului. Aşa că îşi compuse o faţă cât mai prosperă şi zâmbitoare şi se strecură pe uşă:

— Bună dimineaţa, madam Aizic, şi bine v-am găsit. Cum mai merg afacerile? se interesă el politicos.

— A... Domnul Murgu! se miră bucuroasă madam Sara. Bine ai venit la noi în prăvălie. Nu te-am mai văzut de multă vreme. Afacerile merg cum merg, dar nu prea are lumea bani. Pe dumneata cu ce te servesc? Mi-au sosit din Italia nişte cămăşi de poplin cu manşetă dublă. O sută de şilingi, dar pentru dumneata las la şaptezeci şi cinci... Chilipir curat...

— Mulţumesc de vorbă bună, madam Aizic, spuse Murgu încurajat de amabilitatea neaşteptată a patroanei. De cămăşi n-am nevoie. Mi-ar trebui un ceas din acelea cu cuarţ. Unul ieftin şi solid. E pentru băiatul meu.

— Am tocmai ce-ţi trebuie. Garantat elveţian în cutie de oţel inoxidabil. Automat... calendar... wasserdicht... asta... impermeabil... antişoc... antimagnetic. Cureaua este de cofram. Ştii, pielea aia sintetică nouă care lasă porii să respire şi care nu se strică la apă. Băiatul poate să se scalde cu el în Dunăre şi chiar în mare, debită pe nerăsuflate Sara, scoţând ceasul dintr-un sertar şi punându-l pe tejghea în faţa clientului.

Murgu luă ceasul, ieşi cu el la lumină în faţa uşii să-l vadă mai bine, apoi reveni:

— Mda... Este marfa care îmi trebuie. Şi, cam câte parale

costă?

— Ştii, domnu Murgu, astea sunt încă noutăţi şi preţul e destul de mare. Ca să câştigăm ceva la el, trebuie să-l vindem cu o mie de şilingi. Dacă ţi se pare prea mult am mai putea lăsa ceva. Eşti primul client care mi-a intrat astăzi în prăvălie şi n-aş vrea să pleci fără să ne faci saftea.

Sara Aizic se anunţa aprigă la tocmeală, dar nici Murgu, oltean get-beget, nu era un novice în materie. El zâmbi a şagă şi spuse:

— O mie de şilingi sunt bani foarte mulţi, madam Aizic. Până să deschizi dumneata, mă uitai puţin în vitrina bijutierului ăstuia din colţ, Gross parcă-l cheamă. La el un ceas ca ăsta costă o mie două sute de şilingi. Cu certificat de origine şi garanţie, cu factură în regulă... Mă rog, marfă la faţă. Cred că vei rămâne cu ceasul nevândut.

— Domnu' Murgu, răspunse demn Sara, eu am spus un preţ aşa, pentru cine întreabă. Dumneata n-ai oferit nimic până acum. Cât poţi să dai?

— Păi, aş da aşa ca la cinci sute de şilingi.

— Dumneata glumeşti, îl fulgeră patroana după ce răspunse în germană salutului unui nou venit în prăvălie. Dacă n-ai fi român şi dacă n-aş şti ce glumeţi sunteţi voi românii, aş sfârşi pe loc tocmeala la o aşa propunere. Uite, trec peste asta şi spun nouă sute de şilingi. Batem palma?

— N-avem cum s-o batem, cucoană. Ca să nu mai lungim vorba, tot ce pot să ofer sunt şase sute de şilingi. Mai mult n-am. Dacă aş avea, ai mai scoate, poate, de la mine o sută, două. Dar de unde nu-i... Poate ai dumneata ceva mai ieftin, mai puţin automat, mai puţin modern?!

— Domnule Murgu, pe noi ceasul ăsta ne costă aproape opt sute de şilingi. Mai ieftin nu-l pot lăsa. Nu e nicio afacere să vinzi fără să câştigi, dar să vinzi în pierdere e faliment curat. Dacă ai avea opt sute de şilingi, ţi l-aş da pentru a face o bucurie băiatului, pentru că eşti român. Cu şase sute nu pot şi nici nu am un ceas cu cuarţ mai ieftin. Ţi-aş putea da foarte convenabil un ceas „Doxa" obişnuit. Tot cu calendar... automat...

— Nu, madam Aizic. Numai cu cuarţ. Dacă nu se poate, nu se poate. Marfa rămâne la dumneata, banii rămân la mine. Pe la alţii nu mai am timp să alerg. La prânz trebuie să fiu pe bord. Păcat pentru băiat...

— O secundă, domnule, se amestecă în vorbă într-o românească cu accent german bărbatul care intrase în prăvălie cu câteva minute mai devreme. Am înţeles că pentru două sute de şilingi nu puteţi să cumpăraţi cadoul dorit de fiul dumneavoastră. Nu se poate. Eu am trăit mulţi ani în România şi iubesc copiii români. Ofer eu cei două sute de şilingi care lipsesc. Îmi veţi da înapoi mai târziu, când aveţi.

Murgu se întoarse surprins către cel ce se amestecase în vorba lui cu patroana şi îl privi atent. Era un domn îmbrăcat elegant dar sobru, cu o înfăţişare distinsă accentuată de un păr alb, pieptănat impecabil. Ochii săi albaştri priveau spre navigator plini de bunăvoinţă.

— Vă mulţumesc pentru buna dumneavoastră intenţie, domnule, dar din păcate trebuie să refuz. Nu-mi place să mă ştiu dator nici măcar la ai mei, darămite la persoane străine. Mai ales în valută…

Intervenţia individului operase însă un viraj de o sută optzeci de grade în dispoziţia Sarei Aizic:

— Dacă te garantează domnul Leo, sări ea cu gura, eu îţi dau ceasul şi cu şase sute de şilingi; Nu este nevoie să iei dumneata bani cu împrumut. Ai să-mi dai restul când ai să ai!

— Asta este altceva, mormăi navigatorul îndesând ceasul în buzunar şi punând în mâna patroanei cei şase sute de şilingi. Vă mulţumesc, domnule, – se întoarse el către Leo – şi vă asigur că la prima escală voi achita diferenţa. Acum, cu voia dumneavoastră, trebuie să plec. Portul este departe iar ora a trecut de unsprezece. La revedere şi vă mulţumesc încă odată.

În port, Murgu află că se grăbise degeaba, deoarece plecarea se amânase pentru a doua zi dimineaţa. Cei de la „Deutscher Lloyd” găsiseră unele defecţiuni la maşina remorcherului afectat convoiului şi îi refuzaseră autorizaţia de a naviga. Reparaţiile aveau să se termine abia seara, prea târziu pentru a mai putea ridica ancora. După ce ascultă cu toţi ceilalţi comunicarea făcută de funcţionarul Căpităniei portului, Murgu se închise în cabina de pe şlepul său, prânzi pe îndelete cu ce avea prin dulap, apoi se întinse pe pat să fumeze o ţigară şi să privească în voie ceasul. Acesta era într-adevăr frumos şi omul fu încântat la gândul bucuriei pe care o va încerca Petrică atunci când i-l va prinde la mână. Şi totuşi…

Deprins să muncească pentru banii câştigaţi şi posesor al unei

solide experienţe de viaţă, navigatorul nu mai credea demult în poveştile cu domni avuţi care fac daruri copiilor săraci. De aceea, încă de când părăsise prăvălia el nu încetase să se întrebe cine naiba era domnul Leo şi ce ascundea sub atitudinea sa îndatoritoare. După mai multe supoziţii pe această temă, Murgu decise să se folosească de răgazul căpătat prin amânarea plecării şi să încerce să capete răspunsul dând o raită pe la dugheana lui Aizic seara, către închidere. Cu această hotărâre aruncă prin hubloul deschis mucul de ţigară în apa Dunării, se întoarse pe o parte şi adormi.

Când se trezi, constată că trecuse de şase după-amiază şi, dacă nu se grăbea, pierdea orice şansă de a mai găsi pe cineva la dugheană. O luă deci imediat la drum şi avu norocul să-l prindă pe Aizic chiar în colţul Grabenului, pe punctul de a se pierde în forfota de pe Kärntner.

— Salutare, jupâne, strigă el de departe. Ai închis deja?

— Salutare, domnu' Murgu! Da, închisesem. Dar dacă vrei să mai cumperi ceva, ne putem întoarce câteva minute. Pentru dumneata…

— Cu ce păcatele să mai cumpăr, domnule Aizic? Am lăsat azi-dimineaţă în prăvălie la dumneata toţi banii, ba am mai rămas şi dator. Acum, că plecarea convoiului s-a amânat şi am căpătat răgaz până mâine, m-am gândit să mă întorc să bem aldămaşul. Dacă nu dai dumneata o bere, aici în cafeneaua asta, dau eu una, din toată sărăcia!…

— Lasă că dau eu, domnu' Murgu. Doar eu sunt ăla care a vândut. Să ştii că în cazul că mai vrei să cumperi ceva, ai la mine credit. Domnul Leo a garantat pentru dumneata.

— A garantat, jupâne, şi eu nici măcar nu i-am mulţumit cum se cuvine. Cine ştie ce-o fi crezând omul despre mine! Dar, fiindcă veni vorba, cine este domnul Leo ăsta? De ce s-a oferit să mă împrumute cu bani fără să mă cunoască?

Aizic, fost negustor de aţă şi nasturi pe Lipscani, îşi răsturnă trupul voluminos pe speteaza scaunului care trosni alarmant şi-l privi atent pe navigator:

— Adică, dumneata vrei să spui că nu-l cunoşteai dinainte pe domnul Leo?

— Nu, domnule Aizic, răspunse Murgu, susţinându-i liniştit privirea. L-am văzut pentru prima oară azi-dimineaţă la dumneata în prăvălie. Mă tot gândesc ce-o vrea de la mine.

Spunea că a locuit o vreme în România. O fi având rude pe acolo şi caută poate o ocazie să le trimită un pachet sau o scrisoare. Deşi nu avem voie, l-aş putea servi, odată, de două ori. Nu mai mult, să nu mă bage în cine ştie ce bucluc, şi numai pentru familie . Te rog să i-o spui.

— Domnule, zise negustorul, ce-mi zici dumneata este foarte curios. Uite, eu eram convins, când mi-a povestit Sara întâmplarea, că dumneata şi domnul Leo vă cunoaşteţi şi că aţi jucat aşa, puţin teatru, ca să nu se bage de seamă. Dar dacă nu-l cunoşti... Mă rog... dacă nu-l cunoşti, nu-l cunoşti şi gata, se posomorî el din senin. Ai să-mi dai banii când ai să poţi. Doar nu eşti dator la el, eşti dator la mine: şi dacă nu mi-i mai dai, am să pierd şi eu la afacerea asta două sute de şilingi, şi gata!

— Stai, jupâne, ce te-ai oţărât aşa, dintr-odată?! Omul a fost amabil, fără garanţia lui nu-mi dădea madam Sara ceasul! Ce ţi-a venit?

— Mi-a venit, aşa, că domnul Leo a fost în ţară un fascist. Ceva, aşa ca un *laitär,* un *mahăr*... Pe vremea aia pe mine mă păştea lagărul. Şi acum, toată ziua, bună ziua, la mine în prăvălie!

— Şi cam ce fel de fascist era Leo? Din ăia ca în filme, cu uniformă şi svastică? Ştii, eu eram copil pe atunci şi nu prea mi-i mai amintesc.

— Eu nu l-am văzut căci locuia la Timişoara, dar aşa spune lumea. Era procurist la o societate de-a lor, „Hansa română". Trimiteau grâu în Germania. Şi acum tot cu cereale se ocupă. E director la o firmă de aici din Viena, „Ostagrara"... Eu îţi mai zic odată să-l laşi dracului!

— Nici chiar aşa, jupâne, nu se face, răspunse Murgu ştergând cu dosul palmei spuma de bere rămasă pe buze. Cum îţi spusei, omul a fost amabil. Dacă mă roagă să-i duc un pachet, să zicem lui taică-său, nu-l pot refuza.

— Mă rog, treaba dumitale, dar nu cred că are nevoie de asemenea comision. Se duce şi singur în România de două-trei ori pe an. Iar despre rude nu l-am auzit niciodată vorbind.

— Ei vezi , domnule Aizic, dacă ar fi fost un fascist aşa de mare nu mai îndrăznea el să calce prin ţară. O fi greşit şi omul şi s-o fi înscris aşa, cu alţii; era tânăr pe vremea aceea. Noroc şi să ne vedem sănătoşi! De datorie să n-ai grijă, din ce voi aduna în drum spre ţară şi înapoi spre Viena mă voi putea achita fără

greutate. Mai bem un rând? Fac eu cinste.

— Nu, mulţumesc, domnu' Murgu. Mă aşteaptă Sara cu masa. Şi pe urmă, la greutatea mea, nici nu e bună prea multă bere. Noroc şi voiaj bun!

— Să ne vedem sănătoşi!

În noaptea aceea navigatorul rămase treaz multă vreme, gândindu-se la neorânduiala ce se adunase în viaţa sa. Băiatul, care împlinea în curând cincisprezece ani, crescuse lipsit de mamă şi departe de tatăl său. De aceea, dincolo de bucuria revederii, scurtele întâlniri dintre tată şi fiu răscoleau în sufletul navigatorului drojdia tulbure a remuşcărilor. Petre îl petrecea întotdeauna la plecare cu o privire tristă în care Murgu credea că desluşeşte un reproş meritat. După moartea soţiei, navigatorul nu făcuse nimic pentru a asigura copilului său căldura atât de necesară a unui cămin. Murgu îşi iubise cu patimă soţia, neputându-se împăca mult timp cu ideea de a o înlocui cu o altă femeie. O vreme se simţise chiar bine în singurătatea monotonă a vieţii de pe şlep, întreruptă când şi când de popasurile făcute prin porturi. Treptat, imaginea Ioanei pălise însă, iar tinereţea navigatorului începuse să-şi reclame tot mai insistent drepturile. Şi cum viaţa de hoinar pe care o ducea nu-l putea ajuta să se recăsătorească, Murgu se gândea tot mai des că ar trebui să debarce. Dar de fiecare dată când încercase să rămână pe uscat, Dunărea îl ademenise din nou pe calea undelor ce veneau din amonte.

Aşa ajunsese navigatorul să înfiripeze idila cu Frau Irma Tischler, patroana unei măcelării din Viena. Frau Tischler era pe cale să împlinească treizeci de ani şi găsea tot mai greu de suportat existenţa stingheră şi hărţuită de grijile afacerii la conducerea căreia rămăsese după decesul soţului ei. Murgu îi plăcuse de la prima vedere. Nu numai pentru că era chipeş dar şi pentru că întreaga sa comportare respira bunăcuviinţă şi delicateţe, calităţi rar întâlnite în lumea negustorilor cu care avea în mod obişnuit de a face. La rândul său, navigatorul se lăsase atras de femeia aceea drăguţă a cărei vorbă cultivată îi dădea mai degrabă aerul unei profesoare. Dar, când îşi dăduse seama că femeia avea gânduri serioase de măritiş care vizau instalarea lui la tejgheaua măcelăriei, Murgu îşi rări considerabil vizitele.

Irma Tischler, care interpretă această atitudine ca un plus de

preocupare pentru reputaţia ei, fu încântata de seriozitatea lui Murgu şi mai convinsă ca niciodată că îşi alesese bine viitorul soţ. Legătura dintre cei doi începuse să fie cunoscută şi de alţi navigatori români, între care unii se şi grăbiră să-l felicite pe Murgu pentru „norocul” ce dăduse peste el. Necăjit, omul încercă să-i convingă pe aceşti auguri de ocazie că o însurătoare la Viena, fie ea chiar cu o patroană de măcelărie, nu intra deloc în proiectele sale, că are un copil care îl aşteaptă şi că n-are chef să se piardă printre străini. Navigatorul se temea mai ales că povestea despre însurătoarea sa ar putea să ajungă în ţară şi să-i cauzeze necazuri nu numai la serviciu, dar şi în relaţiile cu Petrică. Iar acum, colac peste pupăză, s-a lăsat împrumutat cu bani de un tip suficient de dubios pentru a-l băga în sperieţi şi pe un contrabandist ca Aizic.

În zori, plimbându-se în sus şi în jos pe punte, el îşi spunea că venise vremea să-şi aranjeze viaţa atâta vreme cât acest lucru îi mai stătea în puteri…

Câteva ore mai târziu, convoiul 031 părăsi Viena. Iar cu el se îndreptă spre ţară şi şlepul nr. 11345 cârmuit de Murgu.

3

Acceleratul Bucureşti-Stamora Moraviţa frână la peronul principal al gării Timişoara Nord la ora şapte şi şapte minute, iar maiorul Irimia Matei sări de pe scara vagonului de dormit fără să aştepte oprirea garniturii. Ca unul care învăţase să preţuiască fiecare clipă de odihnă, el plătise din buzunar cel de al doilea loc din cabina în care călătorise, asigurându-şi astfel şase ore de somn pe cinste. Trezit de însoţitorul de vagon la plecarea din gara Lugoj, ofiţerul se bărbierise cu îngrijire, schimbase cămaşa purtată în ajun cu una curată şi îmbrăcase la iuţeală costumul elegant, aranjat de cu seară pe umeraş. Acum, străbătând cu paşi mari peronul, iradia atâta prospeţime şi vigoare, încât era greu de crezul că omul se afla la capătul unei nopţi lungi de călătorie, precedată de vreo patrusprezece ore de muncă încordată. Văzându-l venind, un bărbat solid ce aşteptase postat la capătul peronului, îi ieşi înainte cu mâinile întinse:

— Bun venit la Timişoara, Matei. Cum ai călătorit?

— Ca pe covorul fermecat, Gheorghiţă, răspunse Irimia, îmbrăţişându-şi fostul coleg de şcoală militară. Când simţi că te paşte astenia, aranjează-ţi o deplasare de o noapte cu vagonul de dormit. Numai gândul că şeful nu-ţi poate da niciun telefon are efecte mai tonice şi mai reconfortante decât o lună de concediu. Iar dacă la aceasta se mai adaugă şi certitudinea că la capătul drumului te aşteaptă un prieten bun, gata să te conducă la o patiserie unde se poate mânca bine, ai tot dreptul să te consideri un răsfăţat al sorţii.

— Ajunge, Flămânzilă, îl întrerupse râzând maiorul Gheorghe Bucur, deschizându-i portiera maşinii parcată în faţa gării. Patiseria visurilor tale este chiar în drumul nostru, pe lângă Piaţa Unirii. Vom zăbovi câteva minute acolo, căci mi-am rezervat privilegiul de a lua micul dejun cu tine. Mi-ar fi fost de altfel greu să o fac singur la ora cinci şi jumătate, când m-a scos din pat telefonul lui Tenescu, încântat să-mi poată anunţa sosirea ta direct acasă. Aşa păţeşti când ai prieteni în capitală. Oricum, la ora opt va trebui să fim la sediu unde eşti aşteptat de şeful nostru, colonelul Peter Salda, pentru a discuta despre afacerile care te aduc la noi.

În cele patruzeci şi cinci de minute rămase până la începerea programului, Irimia şi Bucur dejunară şi reuşiră chiar să dea o raită prin centrul oraşului, încă necunoscut bucureşteanului. Fix la opt se aflau în biroul şefului inspectoratului, care îi invită să se aşeze oferindu-le ţigări:

— Cărui fapt, începu cu o umbră de zâmbet Salda, datorăm plăcerea vizitei unuia din colaboratorii vechiului meu tovarăş, colonelul Mătase? În acest colţ, de ţară avem destul de rar ocazia să primim oaspeţi.

— Atât tovarăşul colonel Mătase, care m-a însărcinat să vă transmit salutări, cât şi colegii mei venim cu plăcere la Timişoara. Din păcate însă, în armată toate se fac numai pe bază de ordin, ca şi în cazul de faţă, răspunse politicos maiorul Irimia. Iar ordinul care m-a mânat încoace este în legătură cu această semnalare.

Salda luă plicul alb ce i-l înmână bucureşteanul şi îl studie atent pe ambele părţi, constatând că fusese trimis cu zece zile înainte, prin poştă, de la oficiul central Timişoara, la Ministerul de Interne, secţia sesizări, şi că nu purta pe verso niciun indiciu privind expeditorul. În interior se afla o scrisoare, caligrafiată cu

migală, cu următorul conţinut:

Tovarăşi! Mă numesc Adrian David şi sunt economist la filiala din Timişoara a Băncii Naţionale. Locuiesc împreună cu soţia mea Martha pe strada Feldioara nr. 7. Acum cinci zile, la 8 iulie 1969, a venit în vizită la noi, pentru o lună, fratele mai mare a soţiei, Alois Dreher, fost profesor de chimie la liceul german „Banatia", care a existat la Timişoara până la sfârşitul războiului. Alois a plecat în Germania în anul 1944. Acum nu mai este profesor, ci lucrează la fabrica de medicamente „Bayer" din Leverkusen. Ieri Alois i-a spus soţiei mele unele lucruri pe care le-am auzit şi eu din întâmplare, şi despre care cred că ar trebui să vă informez. Vă aştept deci, la mine acasă în ziua de 23 iulie după ora 17,00, pentru a vă relata cele aflate. În ziua aceea soţia şi cumnatul meu vor face o excursie la Buziaş unde au rude. Rog să nu trimiteţi un ofiţer din Timişoara care ar putea fi recunoscut de vecini. Cu stimă. Adrian David.

— Da, spuse gânditor Salda după ce termină de citit. Dumneata, Bucur, eşti mai tânăr, dar eu mi-aduc aminte de cei de la liceul „Banatia". Majoritatea odrasle de oameni avuţi, unii din ei pătrunşi până în măduva oaselor de fascism, ca şi o parte dintre profesorii lor. Mai toţi erau în „Hitler-Jugend" şi terorizau cu orice prilej elevii celorlalte şcoli din cartierele sărace. De multe ori ne trezeam cu ei chiar pe la noi, la Reşiţa, unde încercau să ne convingă în toate chipurile de fericirea ce ne aşteaptă sub stăpânirea Reichului. Aveau argumente nu glumă: răngi, ciomege şi, pe ici pe colo, chiar câte un pistol. Până într-o zi, când băieţi din cartierul Fabric au băgat de seamă că cei de la liceul „Banatia" se tem de cuţit ca dracul de tămâie. După aceea am putut respira mai uşor. Ei, se întoarse el către Irimia, şi voi ce aţi făcut după ce aţi primit scrisoarea? Nu era mai bine să ne comunicaţi şi nouă conţinutul ei şi intenţiile voastre? Am fi putut să identificăm până acum persoanele respective şi chiar să facem unele verificări în legătură cu ele...

— Vă raportez că scrisoarea ne-a parvenit abia alaltăieri pe seară. Tovarăşul colonel Mătase s-a gândit că timpul ce ne rămâne nu ne va permite prea multe verificări. Am stabilit totuşi că un anume Alois Dreher, născut la 11 februarie 1912 în Timişoara, a intrat în ţară la 7 iulie 1969 prin punctul de frontieră Borş, cu autoturismul propriu marca „Ford Taunus" M.12 înmatriculat Z. 01469. În cererea de viză completată cu

două luni înainte, Dreher a declarat că doreşte să-şi viziteze sora, Martha, căsătorită cu Adrian David, ambii domiciliaţi în Timişoara, strada Feldioara nr. 7.

— Oricum, e ceva mai mult decât nimic, acceptă binevoitor Salda. Până la prânz, dumneata Bucur vezi ce date mai poţi adăuga celor adunate de Bucureşti. Dumneata, Irimia, te instalezi la hotel şi uiţi calea spre sediu şi prietenii pe care îi ai pe aici. Dacă vei fi văzut cu noi, va fi păcat de drumul pe care l-ai bătut până la Timişoara. La ora 14,00 ne întâlnim tustrei la Bucur acasă. După câte ştiu, nevastă-sa este la munte iar blocul în care locuieşte este destul de frecventat pentru a-i permite lui Irimia să se strecoare neobservat. Dă-i adresa şi îndrumările necesare, şi la treabă!

Spre deosebire de Irimia, care după instalarea la hotel hoinărise agale pe străzile oraşului, maiorul Bucur putu să raporteze la întâlnirea de la ora 14,00 că Alois Dreher figura în nişte dosare vechi, rămase de la fostul serviciu judeţean al Siguranţei, cu materiale din care rezulta cu certitudine că fusese membru activ al organizaţiei naziste din Timişoara şi că se înrolase în anul 1943 în trupele „Waffen SS”, dispărând apoi din localitate. Se stabilise, de asemenea, că aceasta era a treia vizită pe care Dreher o făcea în ţară din anul 1958, când venise prima oară pentru a participa la înmormântarea mamei sale. Casa din strada Feldioara, în care locuiau Martha cu soţul şi cu fiul lor Nicolae, aparţinuse părinţilor lui Alois Dreher decedaţi în 1952 şi 1958.

După ce ascultă raportul lui Bucur, Salda se întoarse către Irimia:

— Şi, acum, care este planul dumitale?

— Să vă spun drept nu mi-am făcut un plan. Mă gândeam să mă duc la ora cinci şi jumătate în strada Feldioara, să-i spun lui David cine sunt şi de ce am venit şi apoi să-l ascult.

— Ar fi trebuit să te gândeşti şi drept cine te vei da dacă omul nu va fi singur acasă. Să fii pregătit să explici motivele prezenţei dumitale acolo dacă vreunul din cei plecaţi s-ar reîntoarce pe neaşteptate. Explicaţia, livrabilă şi vecinilor care te vor vedea desigur intrând şi ieşind, trebuie pusă de acord cu David din primele minute ale întrevederii. Nu cred că acest economist paşnic s-a gândit la asemenea amănunte. De altfel, e mai degrabă treaba noastră.

— Am înţeles, tovarăşe colonel, răspunse Irimia roşind. Mă voi pregăti conform indicaţiilor dumneavoastră şi vă voi raporta la plecare.

— Nu este nevoie să-mi raportezi la plecare, dar este nevoie să fii pregătit. Ne reîntâlnim tot aici, la ora opt seara, să ne spui cum au mers lucrurile şi ce ai aflat, încheie Salda, ridicându-se.

În pofida tonului folosit de colonel, observaţia sa îndreptăţită îl necăjise pe Irimia, care ştia că în raporturile cu subordonaţii săi, şeful inspectoratului Timişoara n-ar fi trecut la fel de uşor peste o asemenea neglijenţă. Sentimentul de culpabilitate şi de amărăciune nu-l părăsise definitiv nici la cinci şi jumătate când se opri în poarta casei cu numărul şapte din strada Feldioara.

Un bărbat brunet, bine făcut, care îngrijea trandafirii sădiţi în faţa casei, se grăbi să-l iasă înainte.

— Bună ziua, îl salută maiorul. Sunteţi tovarăşul Adrian David de la Bancă?

— Da, eu sunt, încuviinţă omul. Cu ce vă pot fi de folos?

— Am venit să discutăm despre această problemă, spuse încet Irimia, arătându-i discret scrisoarea care îl adusese la Timişoara.

— Fiţi binevenit. Vă aşteptam. Vă rog să poftiţi.

— Înainte de a intra în problemă ar trebui să cădem de acord asupra unui lucru, începu maiorul după ce intrară în casă şi se aşezară pe nişte scaune împletite din răchită. S-ar putea ca soţia şi cumnatul dumneavoastră să se întoarcă pe neaşteptate, după cum este posibil ca vreunul din vecini să fi remarcat că aţi primit o vizită. Pentru a nu fi nevoit să improvizaţi explicaţii incomplete şi contradictorii, să cădem de acord de pe acum că eu sunt Marin Iliescu, un fost coleg pe care l-aţi pierdut din vedere de la absolvirea facultăţii. Lucrez la Comitetul de Stat al Planificării şi am venit aici cu treburi la Consiliul popular judeţean. Ne-am întâlnit întâmplător azi-dimineaţă, în faţa băncii, iar dumneavoastră m-aţi invitat să vă văd casa şi să depănăm amintiri din vremea studenţiei. Aţi fi vrut să mă chemaţi mâine, pentru a lua masa împreună şi a-mi da prilejul să vă cunosc şi soţia dar, din păcate, trebuie să mă reîntorc chiar în seara aceasta la Bucureşti. Credeţi că va merge?

— Aşa şi aşa. Soţia mea s-ar putea întreba de ce nu i-am vorbit niciodată de dumneavoastră, aşa cum i-am vorbit despre alţi colegi.

— Răspunsul ar fi că nu am fost chiar atât de prieteni ci numai colegi de an. I-aţi vorbit despre mai mulţi dintre tovarăşii dumneavoastră din studenţie?

— A, nu. Numai despre doi şi foarte rar, la început. De cunoscut nu cunoaşte personal pe niciunul. De aceea, mă gândesc că v-aţi putea da mai bine drept unul din cei doi de care i-am mai povestit; Vasile Mincu, de exemplu.

— Ar fi riscant deoarece nu m-aţi putea pune la curent cu toate câte le-aţi spus soţiei despre el. V-aş putea contrazice.

— Atunci, rămâneţi Iliescu. Am avut un coleg cu un nume apropiat de cel sugerat de dumneavoastră, Marcel Iliescu.

— Pentru mine, Marcel Iliescu este la fel de bun ca şi Marin Iliescu. Voi rămâne deci Marcel Iliescu. Dar deocamdată să mă prezint pe de-adevăratelea: sunt maiorul Irimia Matei din securitatea statului, zâmbi ofiţerul prezentându-i legitimaţia interlocutorului său. Şi acum, vă ascult.

— Eu sunt originar din Titu, de pe Argeş, începu David. Când am fost repartizat la Timişoara, în 1950, m-am simţit tare singur. Nu aveam pe nimeni prin părţile astea iar oamenii de aici, deşi cumsecade, sunt altfel decât cei de pe la noi. Actuala mea soţie a fost prima fată pe care am cunoscut-o în Timişoara. Trei luni mai târziu, în martie 1951, după ce mă prezentase şi părinţilor, ne-am căsătorit. N-am regretat niciodată acest pas, căci Martha înseamnă pentru mine căminul, liniştea, copilul nostru, într-un cuvânt totul. O vreme m-am simţit cam stingher aici, în casa părinţilor ei, care vorbeau atât întrei ei cât şi cu fiica lor dialectul şvab, fără să-şi dea seama că mă lasă în afara convorbirii. De fapt, le venea pur şi simplu greu să vorbească româneşte, iar cu timpul am reuşit să înţeleg destul de bine ce-şi spuneau. Cu mine, atât Martha cât şi bătrânii au vorbit totdeauna româneşte.

— Soţia dumneavoastră e la curent cu faptul că înţelegeţi dialectul şvab?

— Nu ştiu. Poate. Oricum, eu nu m-am amestecat niciodată în discuţie atunci când se vorbea şvăbeşte, iar după ce a murit şi bătrâna, în anul 1958, nimeni n-a mai folosit în casă această limbă. Revenind la cele ce vă spuneam, Martha s-a dovedit o soţie ideală iar părinţii ei, oameni la locul lor. O vreme n-am ştiut nimic despre existenţa cumnatului meu. Într-o seară însă, cu puţin timp înainte de a muri, socrul meu m-a chemat cu el în

grădină şi mi-a spus:„Adrian, tu eşti acum ca şi copilul nostru şi trebuie să ştii totul despre această familie. Martha nu ţi-a spus, dar noi mai avem un băiat mai mare decât ea care se află acum undeva în Germania apuseană. Eu am muncit toată viaţa în uzină ca electrician. Am rupt de la gura noastră, a tuturor din casă, pentru ca Alois să poată învăţa carte, să devină profesor. Poate că am greşit căci el a apucat-o pe căi rele, s-a înhăitat cu naziştii şi s-a înrolat în SS. Mă gândesc că ar fi trebuit să-ţi spun despre Alois înainte de a te căsători cu Martha, căci o asemenea rubedenie te poate împiedica în carieră. Mi-a fost însă teamă să nu lovesc în fericirea fetei. Te rog să mă ierţi”. În acelaşi an, pe toamnă, socrul meu Hans Dreher a murit.

— Dumneavoastră ce aţi făcut aflând că aveţi un cumnat în străinătate? Aţi discutat despre el cu soţia?

— I-am relatat, fără comentarii şi fără reproşuri, convorbirea cu bătrânul. Ca să ştie că am aflat. Apoi m-am prezentat la serviciul de cadre al băncii unde am dat o completare la autobiografie. Atunci când, după mulţi ani, cumnatul meu a venit în vizită la noi, l-am înregistrat conform prevederilor legale în cartea de imobil şi în evidenţa organelor de resort. Alois a venit la noi prima oară cu prilejul decesului soacrei mele. A stat doar câteva zile, cât i-a îngăduit permisia acordată de serviciu. S-a oferit să suporte sau cel puţin să contribuie la cheltuielile de înmormântare şi mi-a cerut permisiunea să locuiască în casa părintească, nu la hotel. Am refuzat banii, dar am acceptat să locuiască la noi. La plecare a lăsat o declaraţie prin care renunţa în favoarea soţiei mele la partea de casă ce i s-ar fi cuvenit drept moştenire şi a ţinut să-mi mulţumească pentru felul cum l-am primit. Ulterior, Martha mi-a spus că o întrebase dacă este fericită în căsnicie, iar răspunsul ei afirmativ l-a bucurat mult.

Trec peste cea de-a doua vizită şi peste elementele nesemnificative ale vizitei actuale. Alois îi scrie din când în când Marthei, aduce întotdeauna la sosire cadouri pentru toţi din casă şi, odată sosit la Timişoara, petrece majoritatea timpului aici, cu noi. Cu mine discută întotdeauna în limitele necesarului, politicos, respectuos chiar. N-a încercat niciodată să aducă vorba despre politică sau să-mi pună întrebări despre cele ce se petrec pe la noi. Cu Martha discută toată ziua în lipsa mea de acasă, îşi amintesc despre părinţi, de copilărie, iar el îi povesteşte cum trăieşte acolo, în Germania. Martha îmi spune şi

mie, după plecarea lui, ce a discutat cu Alois. După câte am înţeles, fosta activitate nazistă a cumnatului meu nu este evocată niciodată în convorbirile dintre frate şi soră.

Anul acesta, încă de la sosire, Alois se poartă într-un mod total diferit. Dimineaţa pleacă în oraş, imediat după mine, şi se întoarce spre seară, de multe ori după întoarcerea mea de la serviciu. Uneori, a lipsit de la masă fără s-o anunţe în prealabil pe Martha. Într-o asemenea împrejurare, am surprins fără să vreau conversaţia care cred că vă interesează. Era în seara zilei de 12 iulie. Mă întorsesem de la birou, îmi schimbasem hainele şi ieşisem în grădină să ud florile, căci am rămas cu patima grădinăritului de la răposatul meu socru. Soţia deschisese geamul camerei în care ne aflăm noi acum. La scurt timp a venit şi Alois care a intrat în casă fără să mă fi văzut, probabil intrasem în magazia din fundul curţii după stropitoare sau după foarfecă. Revenit în faţa casei, chiar sub fereastra deschisă, i-am auzit pe Alois şi pe Martha discutând şvăbeşte. Probabil că ea îi reproşase că l-a aşteptat degeaba cu masa, căci Alois se scuza spunând că a mâncat în oraş. La remarca surorii sale că nu este prima dată, Alois a spus: „Tot umblu să dau de urma unuia Ernest Văleanu, care a fost pe timpuri contabil la Banca românească. Un timişorean care trăieşte acum la Viena, Leopold Goldschmidt, mi-a promis că-mi dă pentru adresa acestui Văleanu suma de o mie de mărci, adică de două ori mai mult decât m-a costat voiajul în ţară. Eu nu sunt aşa de bogat şi o mie de mărci contează”. Martha l-a întrebat: „Şi cine este mă rog acest Goldschmidt care are mărci atât de multe încât poate să-ţi dea şi ţie?”. „Un fost procurist la «Hansa română», care face acum la Viena afaceri cu cereale. Nu cred însă că-mi va da banii din buzunarul lui. Ăla a învârtit mereu tot felul de treburi ascunse şi probabil că se mai ocupă şi acum de aşa ceva. O fi având nevoie de Ernest Văleanu pentru cine ştie ce combinaţie a lui. Asta îl priveşte. Eu aş fi mulţumit să-i aflu adresa şi să primesc mia de mărci. Mă întrebam chiar dacă n-aş putea să-l rog pe Adrian să se intereseze printre colegii lui mai bătrâni. Ăştia de la bancă se cunosc între ei. Tu ce spui?” Soţia mea i-a tăiat-o scurt: „Dacă te prind că-l amesteci pe Adrian în istoria asta, nu te mai primesc niciodată aici. Nu-ţi ajung toate câte le-ai pătimit şi le-am pătimit şi noi pe lângă tine?” „Bine, a oftat Alois, atunci te rog să nu-i spui nici tu nimic lui Adrian”. „Nici nu

mă gândeam”, a zis Martha. Pe urmă au schimbat vorba iar eu m-am furişat din nou în spatele casei, am intrat cu zgomot pe uşa bucătăriei şi mi-am întrebat soţia dacă nu are câţiva metri de sfoară rezistentă să fixez cu ea trandafirii urcători pe spaliere. Prezenţa mea acasă l-a surprins întrucâtva pe Alois, dar direcţia din care apărusem l-a liniştit repede.

— V-a povestit soţia despre această convorbire?

— Nici nu cred că o va face. Aşa cum spunea chiar ea, Martha nu vrea să mă amestece într-o asemenea istorie, nici măcar prin simpla ei cunoaştere. Pe de altă parte, cred că se teme de urmările pe care le-ar putea avea această destăinuire asupra relaţiilor dintre mine şi Alois.

— Aveţi impresia că Alois Dreher a ascultat sfatul surorii sale abandonând căutarea lui Văleanu?

— Nu. Cumnatul meu continuă să colinde toată ziua oraşul. Martha încearcă, fără succes, să-l abată de la această preocupare. Excursia de astăzi este o iniţiativă a ei.

— Dumneavoastră aţi avut prilejul să auziţi de acest Văleanu pe care îl caută Alois Dreher?

— Niciodată. Cu două-trei excepţii colegii mei sunt veniţi în bancă după anul 1948.

— Vă mulţumesc mult pentru cele ce ni le-aţi semnalat, tovarăşe David. S-ar putea ca semnalarea dumneavoastră să aibă într-adevăr importanţă pentru securitatea ţării. Utilitatea acestor date rămâne însă legată de secretul lor absolut. Este necesar, deci, să nu întreprindeţi nimic de natură să dea de bănuit cumnatului şi chiar soţiei dumneavoastră că aţi auzit conversaţia lor. Dacă Alois Dreher va încerca, împotriva interdicţiei categorice a surorii sale, să vă obţină sprijinul, refuzaţi-l fără a-l alarma prin refuzul dumneavoastră şi mai ales fără a-i pune întrebări, iar dacă soţia dumneavoastră vă va relata din proprie iniţiativă discuţia cu fratele ei, simulaţi o lipsă totală de interes. Eu voi pleca să raportez şefilor mei cele ce le-am aflat de la dumneavoastră. Dacă se va ivi nevoia să ne mai vedem înainte de plecarea lui Alois, vă voi căuta la telefonul de la serviciu sub numele de Iliescu. Dacă dumneavoastră veţi crede necesar să intraţi în legătură cu noi, telefonaţi la numărul pe care vi-l las pe acest petic de hârtie. Spuneţi că sunteţi Adrian şi că aveţi un mesaj pentru Marcel. Acum, vă mulţumesc încă odată şi vă rog să-mi permiteţi să plec. S-a lăsat întunericul

şi ai dumneavoastră pot să apară la poartă în orice moment. La revedere.

— La revedere, tovarăşe maior.

Graba lui Irimia se dovedi justificată. Nici nu ajunse bine la colţul străzii, când se trezi scăldat în lumina farurilor „Taunus-ului” care trecu cu viteză pe lângă el.

În noaptea aceea, după revenirea lui Irimia, maiorul Bucur, subordonaţii săi şi câţiva ofiţeri ce lucrau în alte compartimente munciră pe brânci pentru a găsi câte ceva din datele cerute de inspectorul şef. Dimineaţa, Bucur depuse pe masa colonelului Salda un raport cu următorul conţinut:

„1. – Goldschmidt Leopold, născut la 11 iunie 1912 la Timişoara, fiul lui Franz şi al Ecaterinei, necăsătorit, a fost procurist al firmei cu capital german «Hansa română» şi a făcut parte din «Einsatzstaffel» – grupul de elită al organizaţiei locale a partidului nazist. Acest grup reunea pe cei care aduseseră servicii informative Germaniei hitleriste, atât înainte cât şi după ocuparea României. Goldschmidt Leopold a dispărut din Timişoara odată cu izgonirea trupelor germane.

2. – Văleanu Ernest, născut la 17 septembrie 1914 în Liebling, judeţul Timiş, fiul lui Dumitru şi Ana, căsătorit cu Clara, decedată în anul 1949. A fost contabil la Banca românească sucursala Timişoara din anul 1942 până în anul 1946, când a dispărut din oraş împreună cu soţia sa. După ce a activat în perioada studenţiei în mişcarea legionară, Văleanu a fost recrutat de nazişti în anul 1941, desfăşurând în tot timpul războiului o intensă activitate informativă în favoarea rezidenturii locale a S.D.-ului. Pus în urmărire pentru faptele săvârşite în timpul războiului, Văleanu s-a ascuns împreună cu soţia sa, începând din anul 1946, în diverse comune de pe teritoriul judeţului Caraş-Severin, iar în anul 1949 s-au constituit împreună cu alte elemente contrarevoluţionare într-o bandă care teroriza populaţia locală. La scurtă vreme după ce s-au retras în munţi, Clara Văleanu a contractat o dublă pneumonie şi a murit la punctul sanitar din comuna Teregova, unde fusese adusă noaptea de către complicii ei. Ulterior, banda din care făcea parte Văleanu a fost înconjurată de către organele de securitate. Opunând rezistenţă armată bandiţii au fost exterminaţi, dar corpul lui Ernest Văleanu n-a fost identificat printre cadavrele rămase la locul luptei. S-a concluzionat că cel

în cauză s-a prăbuşit în prăpastia din spatele bivuacului, murind acolo. Pe baza acestei prezumţii şi a rezultatelor negative obţinute în procesul urmăririi ulterioare, dosarul lui Văleanu a fost închis”.

Salda citi nota de câteva ori cu atenţie, apoi o băgă în plic lângă raportul întocmit de Irimia şi trimise totul printr-un curier special colonelului Mătase, la Bucureşti. La întoarcere, curierul aduse o scrisoare prin care şeful Inspectoratului de securitate al judeţului Timiş era rugat să sprijine cu toate mijloacele pe maiorul Irimia Matei pentru realizarea unor măsuri ce vizau preluarea iniţiativei în acţiunea ce începea, precum şi pentru culegerea de date suplimentare referitoare la activitatea pronazistă a lui Goldschmidt şi a lui Văleanu şi la relaţiile personale dintre ei. Pentru îndeplinirea ordinelor colonelului Mătase, ofiţerii timişoreni, coordonaţi personal de Salda, depuseră în zilele următoare un însemnat volum de muncă, iar Irimia avu o nouă discuţie cu Adrian David.

4

În fiecare dimineaţă, după ce dădea o raită prin oraş, Alois Dreher se instala la una din cele patru mese aranjate pe trotuar în faţa unei cofetării situată pe o străduţă liniştită lângă Piaţa Libertăţii. Localul, renumit pentru cafeaua turcească pe care o prepara, era popasul preferat al pensionarilor care zăboveau îndelung în faţa ceştilor cu licoare aromată, discutând despre vremuri şi oameni care fuseseră. Aşa cum i se mai întâmplase de câteva ori, în dimineaţa aceea, Dreher găsi mesele ocupate. Excepţie făcea doar cea din dreapta, unde, între doi bătrâni ce discutau cu aprindere, se mai afla un scaun liber; cel de al patrulea scaun fusese tras la masa alăturată de către un grup gălăgios de tineri, probabil studenţi, ajunşi pe terasă doar cu un minut înaintea fostului profesor. Deja moleşit de căldură, Dreher nu avea de ales: se îndreptă spre scaunul liber şi se înclină politicos spre cei doi bătrâni cerându-le permisiunea să se aşeze la masa lor. Cel ce părea mai în putere răspunse binevoitor:

— Vă rog să luaţi loc, domnule. Eu, unul, voi pleca foarte curând.

Dreher comandă o cafea şi, în aşteptarea ei, se lăsă în voia gândurilor. Vremea întoarcerii în Germania se apropia, dar nu reuşise nicicum să dea de urma lui Văleanu. Când se angajase să-l caute, el contase în primul rând pe sprijinul cumnatului său care, trăind în mediul funcţionarilor de la bancă, ar fi putut, eventual, să afle câte ceva despre individul care îl interesa pe Goldschmidt. Dar sora sa îi interzisese cu străşnicie să-l amestece pe Adrian într-o asemenea treabă, iar pe alţii, Dreher nu prea avea curaj să-i iscodească. El ştia mai bine decât Martha ce fel de păsări erau Leo Goldschmidt şi Ernest Văleanu şi era convins că sora sa avusese dreptate să bănuiască faptul că primul nu oferise degeaba o mie de mărci pentru a afla adresa unuia ca Văleanu. Pe de altă parte însă, o mie de mărci i-ar fi permis să umple oarecum vidul creat în bugetul său de voiajul la care nu se îndurase să renunţe.

Dreher fu trezit din gândurile sale de replica ce o dădea cel de al doilea comesean, un domn cu barbişon alb şi pince-nez, celuilalt care se ridicase să plece:

— Îmi pare rău, Fery dragă, dar la noi, la Banca Românească, nu era posibil aşa ceva. Doar am lucrat acolo peste douăzeci de ani.

Inima lui Dreher tresăltă a speranţă, pe când bătrânul aflat pe picior de plecare răspundea:

— Mie îmi spusese Marcovici. Desigur, tu ştii mai bine, dragă Remus. Ei, acum la revedere! mai rămâi o zi-două?

— Acum nu pot, dar voi reveni luna viitoare. Cu bine, Fery!

Rămas în compania domnului cu pince-nez şi barbişon, Dreher atacă rapid:

— Domnule, mi se pare că v-am cunoscut cândva. Îmi daţi voie: Alois Dreher, fost profesor la liceul german „Banatia”, născut şi crescut în Timişoara. Din anul 1945 trăiesc în Germania. Mai luaţi o cafea?

— Nu, mulţumesc, domnule Dreher, dar nu mai beau demult cafea, mi-a cam slăbit inima. Am să mai iau o citronadă neîndulcită. E teribil de cald, spuse bătrânul plasând comanda chelnerului, care tocmai aducea cafeaua lui Dreher. Numele meu este Gagea, Remus Gagea, fost contabil la Banca Românească şi la Banca Naţională. Am ieşit la pensie acum cincisprezece ani şi m-am retras la ţară. Îmi place să revin din când în când pentru câteva zile la Timişoara, să nu mă rup cu

totul de lume. Dar m-am cam dezobişnuit de căldurile acestea ce se lasă vara peste oraş.

— Vă înţeleg perfect, domnule. Cam tot aşa mi se întâmplă şi mie atunci când, doritor să revăd locul de baştină, vin vara la Timişoara. Ştiţi, în Germania e mult mai răcoare. De altfel, continuă Dreher cu vioiciune, s-ar prea putea să ne fi cunoscut în timpul războiului. Veneam pe atunci adesea la Banca Românească unde aveam un prieten, Ernest Văleanu. Era contabil ca şi dumneavoastră. Din păcate, atunci când m-am întors în Timişoara n-am mai dat de el.

— Se vede că aţi lipsit multă vreme din oraş, zâmbi îngăduitor bătrânul. Văleanu şi soţia lui au plecat din Timişoara încă din 1946. Se pare că avea unele neplăceri cu noile autorităţi. Fiindu-i prieten cunoaşteţi desigur…

— Cunosc, cunosc, se grăbi să confirme Dreher. Şi ce s-a mai întâmplat cu ei?

— Nimeni n-a mai ştiut după aceea. Cred că eu sunt singurul care… din pură întâmplare… anul trecut… în fine nu ştiu dacă îmi este permis… dacă pot să vă spun… şovăi Gagea.

— Domnule, insistă Dreher, nu apucasem să vă spun de ce îl caut pe Ernest. La plecarea mea din România, mi-a împrumutat o sumă mare de bani pe care am acum posibilitatea să i-o înapoiez. Vă asigur că el vă va fi recunoscător dacă veţi înlesni întâlnirea noastră. În ce priveşte eventualele indiscreţii, vă asigur că, fiind cetăţean străin, nu am niciun interes să le comit.

— Sunteţi un om de onoare, domnule Dreher. Puţini s-ar gândi să mai înapoieze o datorie făcută cu douăzeci şi cinci de ani în urmă, spuse mişcat bătrânul. Cred că unuia ca dumneavoastră pot să-i spun unde se află Văleanu pe care, cum spuneam, l-am întâlnit din întâmplare acum un an. Era cam pe timpul acesta când a trebuit să călătoresc la Galaţi pentru a asista la înmormântarea unei rude din partea soţiei. A doua zi după ceremonie am ieşit pe faleză pentru a admira Dunărea. Era o zi însorită iar plimbarea m-a obosit repede, obligându-mă să-mi caut odihna pe una din băncile aşezate din loc în loc, de-a lungul falezei. La scurtă vreme s-a aşezat lângă mine un bărbat în puterea vârstei, a cărui înfăţişare mi se părea grozav de cunoscută. Din cauza aceasta am şi intrat în vorbă cu el, cu toate că părea absorbit de gânduri şi fără chef de conversaţie. L-am întrebat dacă nu este cumva timişorean, iar el s-a uitat

atent la mine, a chibzuit puţin şi mi-a răspuns: „Da, domnule Gagea. Cred că este mai bine să-ţi răspund afirmativ. Oricum, vei sfârşi prin a mă recunoaşte. Doar am lucrat câţiva ani la bancă”. M-am luminat dintr-odată şi am exclamat: „Ernest Văleanu”. El a încuviinţat, zâmbind cu o înclinare a capului dar mi-a spus: „Nu Văleanu, ci Gheorghe Zamfirescu”. Apoi ne-am dus la el acasă. Uite, am aici adresa: Strada Delfinului, numărul 12, buchisi Gagea într-un carneţel. E pe undeva pe lângă port, o casă veche care a aparţinut înainte unor bătrâni. Văleanu a cumpărat-o de la moştenitori şi stătea singur în două cămăruţe. Mi-a povestit cum i-a murit soţia, în anul 1949, undeva în Munţii Severinului, unde încercaseră să se ascundă. El s-a strecurat din zona înconjurată de militari şi a rătăcit câtva timp dintr-un loc în altul, prin sate, pe la nişte exploatări forestiere… Aşa a ajuns mai întâi la Brăila, unde şi-a făcut rost de acte, apoi la Galaţi. Cu nişte bani pe care nu mi-a spus cum îi procurase şi-a cumpărat casa şi s-a angajat la şantierul naval, la planificare. În anii aceştia s-a schimbat tare mult, dar s-a şi străduit să-şi modifice înfăţişarea şi obiceiurile. Şi-a lăsat o mustaţă mare, aşa cum avea răposatul tata. La plecare m-a pus să jur că nu voi spune nimănui unde se ascunde. Am jurat. Acum, dacă i-am făcut un rău povestindu-vă despre el, păcatul va cădea asupra mea, încheie bătrânul cuprins de remuşcări.

— Nu vă temeţi, domnule Gagea. Vă asigur încă odată că i-aţi făcut un bine, spuse Dreher entuziasmat de perspectiva încasării celor o mie de mărci în care aproape că nu mai credea.

— Totuşi, vă rog să nu spuneţi nimănui aceste lucruri şi mai ales faptul că le ştiţi de la mine. Sunt un om bătrân şi n-aş vrea să mă trezesc amestecat în cine ştie ce complicaţii, spuse Gagea îngrijorat. Şi acum, cu bine, domnule Dreher. Mă aşteaptă gazda mea cu masa.

Abia după ce ajunse acasă, fostul profesor de chimie îşi dădu seama că uitase să-l întrebe pe Gagea unde locuieşte. „Ei şi? îşi spuse el. Am să fac şi eu pe misteriosul, refuzând să-i spun lui Leo cum am făcut rost de informaţiile despre Văleanu. Asemenea informaţii reclamă discreţie şi… ceva mai mult de o mie de mărci. Poate chiar două mii… Domnul Leo n-are decât să plătească dacă vrea cu tot dinadinsul să ştie ce a devenit Văleanu”.

Dar, gândindu-se mai bine, Dreher pierdu repede o parte a

entuziasmului său iniţial. Îl cunoştea prea bine pe Goldschmidt pentru a realiza că acesta nu este un naiv, gata să plătească o mie de mărci pentru o poveste aflată într-o cafenea de la un necunoscut. Dacă voia să pună mâna pe bani, trebuia nu numai să-i comunice lui Leo tot ce aflase, ci să-i dezvăluie şi sursa informaţiilor precum şi modul în care le va fi verificat. Cu această convingere în gând, el coborî la masa aşezată în grădină unde îl aşteptau cu cina sora şi cumnatul său. Cei trei mâncară în tăcere, apoi Martha plecă cu vasele în bucătărie, lăsând pe cei doi bărbaţi să fumeze o ţigară şi să mai discute despre ale lor – cum spunea ea râzând.

— Dragă Adrian – începu după o scurtă tăcere Dreher – pe măsură ce se apropie ziua plecării, devin tot mai trist. Ţie îţi este probabil greu să-ţi imaginezi ce înseamnă singurătatea pentru unul trecut de prima tinereţe, aşa cum sunt eu. De multe ori mă întreb ce mă reţine acolo, de ce nu mă întorc acasă, la Timişoara. Iubesc aşa de mult oraşul ăsta încât nu mă mai satur cutreierându-l şi încercând să adun de pe străzile, din parcurile şi cartierele sale imagini pentru un an de zile. Uite, şi astăzi am umblat toată dimineaţa, până ce m-a ajuns oboseala; a trebuit să fac un popas într-o cofetărie. Apropo, am cunoscut acolo un bătrânel foarte simpatic; un domn cu cioc, coborât parcă dintr-un vechi tablou de familie. Spunea că-l cheamă Gagea şi că a fost şi el funcţionar la bancă.

— A..., Nea Remus! se însufleţi David care se mulţumise să asculte până atunci. Îl ştiu bine. Am lucrat în birou cu el, în primii ani după venirea la Timişoara. Pentru noi, tinerii, gluma de predilecţie era aceea de a-i ascunde pince-nezul; bătrânul comitea uneori imprudenţa de a-l lăsa pe masă. S-a pensionat prin ’53 sau ’54, nu-mi amintesc bine. Lucrase mulţi ani la Banca Românească. Un economist foarte bun; am învăţat multe de la el.

— Am înţeles că nu mai locuieşte în Timişoara...

— Aşa este. Gagea avusese, înainte de ieşirea la pensie, câteva crize de angină pectorală. Acestea l-au determinat să-şi vândă căsuţa pe care o avea în oraş şi să-şi construiască alta într-o comună de pe lângă Buziaş. Doctorii i-au spus că este o regiune ideală pentru cardiaci.

— Cam tot aşa mi-a explicat şi el. M-a invitat chiar să mă duc într-o zi pe la el, să-i văd gospodăria, dar a uitat, se vede, să-mi

spună în ce localitate s-a stabilit.

— Nici eu n-aş putea să-ţi spun exact numele localităţii. În orice caz, dacă este la Timişoara, s-ar putea să treacă mâine sau poimâine pe la bancă. Îl pot întreba…

— Nu este nevoie, răspunse Dreher. La urma urmei, o vizită la acest domn bătrân nu mă atrage din cale afară. Mă gândeam să folosesc o parte din zilele ce mi-au mai rămas din concediu pentru a face o excursie în Delta Dunării. De câte ori mă întorc din România, sunt întrebat de colegii de serviciu dacă am văzut-o. Se spune că este un peisaj magnific, unic…

— Se spune pe bună dreptate. Am făcut acolo o excursie pe vremea când eram student. Şi, cum te gândeşti să ajungi în Deltă?

— Cred că voi pleca cu maşina până la Galaţi, voi rămâne peste noapte acolo, la hotel şi apoi, a doua zi mă voi interesa ce vapoare sunt spre Sulina, spre Sfântul Gheorghe sau spre Chilia veche. Ce crezi?

— Mai întâi, nu este bine să faci într-o singură zi tot drumul, de la Timişoara la Galaţi. Sunt de rulat mai bine de şapte sute de kilometri de şosea aglomerată. Pe urmă, cred că nu este bine să pleci în Deltă, aşa, pe cont propriu. Unde vei mânca? Unde vei dormi? Mai bine du-te mâine la agenţia O.N.T. şi aranjează-ţi excursia prin ei. Reţii loc la un hotel în Bucureşti şi la cel din Galaţi precum şi pe un vas ce face croaziere în Deltă. Te va costa ceva mai mult, dar mie mi se pare că este mai sigur.

— Ai dreptate, cumnate! Te-ai supăra dacă aş invita-o şi pe Martha în această excursie?

— Deloc. De altfel, iat-o că vine.

— Ei da, dragă, am venit şi eu, spuse veselă Martha, care auzise ultimele cuvinte pronunţate de soţul ei. Dar ce aveţi cu mine? Nu cumva m-aţi vorbit de rău?

— Dragă Martha – interveni Alois – tocmai îi ceream lui Adrian permisiunea să te invit într-o excursie de câteva zile în Delta Dunării.

— Şi drăguţul meu soţ ţi-a dat pe loc această permisiune, nu-i aşa? Ar vrea dumnealui să rămână singur pentru a-şi face de cap, comentă femeia pe acelaşi ton vesel. Nu, mulţumesc, dragă frate. Du-te singur. Eu rămân aici să am grijă de bărbatul şi de casa mea.

A doua zi, la agenţia O.N.T., Alois Dreher află că excursia sa

era realizabilă abia peste o săptămână. Era în plin sezon estival, toate hotelurile erau suprasolicitate iar excursiile în Deltă fuseseră vândute pe multe zile înainte. Cu mare greutate, apelând la bunele relaţii ce le avea cu corespondenţii săi din Bucureşti şi Galaţi şi promiţând contraservicii de aceeaşi natură, şeful agenţiei O.N.T.-Timişoara reuşi să asigure serviciile solicitate de domnul Dreher care, în seara celei de a zecea zi de la convorbirea cu Gagea, parcă, oftând a uşurare, „Taunus-ul” în faţa hotelului „Dunărea” din Galaţi.

După un somn de vreo nouă ore, urmat de un duş înviorător, excursionistul, care indusese în program o zi pentru vizitarea oraşului Galaţi, porni voios la drum. Intră să-şi bea cafeaua de dimineaţă în prima cofetărie mai arătoasă din centru unde află, prin câteva întrebări puse chelneriţei, că strada Delfinului se afla în cartierul din apropierea portului.

Dreher porni cu avânt într-acolo, spunându-şi că până atunci toate merseseră necrezut de bine. Dar când ajunse la destinaţie, omul, care se străduia nu numai să vorbească dar să şi gândească exclusiv româneşte, lăsă să-i scape un „Zum Teufel” de cea mai curată pronunţie germană. Strada Delfinului era un vast şantier, frământat de buldozere şi cutreierat de camioane. Dintre clădirile vechi, doar casa cu numărul trei rămăsese încă în picioare, cu scopul evident de a servi drept sediu comandamentului şantierului. Intrând pentru a obţine relaţii, Dreher află – de la un inginer tânăr, hărţuit de telefoane şi de şefii de echipă ce intrau şi ieşeau pe uşă ca la moară cerând, care mai de care mai ultimativ, materiale sau camioane – că lucrările fuseseră începute în primăvară; nimeni din cei de acolo nu avea habar unde se mutaseră foştii locatari. Alois Dreher încercă să-şi adune gândurile şi să schiţeze un nou plan de acţiune, dar pe moment nu găsi nimic realizabil. Ultimul lucru pe care era dispus să-l facă era acela de a încerca să-l găsească pe Zamfirescu la serviciu, la şantierul naval, unde ar fi putut atrage atenţia atât asupra celui căutat cât şi asupra sa. Descumpănit se întoarse către tânărul inginer de care se agăţă cum se agaţă înecatul de un pai, întrebându-l insistent ce ar putea să facă pentru a da de urma cetăţeanului ce locuise la numărul doisprezece, care îi datora, inventă el pe loc, cinci mii de lei.

— Ştiu eu? se întrebă tânărul inginer care ar fi dorit sincer să-l ajute pe omul necăjit din faţa sa. Poate, reluă el după ce se

gândi puţin, ai putea afla noua adresă de la oficiul poştal al cartierului. Este o clădire nouă, în dreapta, cum dai colţul, pe strada principală. De obicei, oamenii care se mută, aşa, de pe o zi pe alta, comunică acolo noile lor adrese pentru a li se trimite în continuare corespondenţa şi ziarele. Mă gândesc că omul dumitale trebuie să fi fost şi el abonat la vreo revistă sau măcar la programul de radio...

Convins că tânărul nu-l mai putea ajuta cu nimic, Dreher alergă la oficiul poştal unde o domnişoară îl lămuri plictisită că pentru a căpăta datele care îl interesau trebuia să stea de vorbă cu factorul poştal ce deservise strada, plecat la ora aceea în cursă.

Aceste lămuriri fură însoţite de câteva comentarii, deloc amabile, la adresa edililor oraşului, care scoteau oamenii din casele lor, creând în acelaşi timp probleme şi mult solicitaţilor funcţionari ai P.T.T. Dreher o servi cu o ţigară Kent, fapt ce destinse considerabil atmosfera, permiţându-i să afle, fără comentarii de data aceasta, că Gheorghe Drâmbă, poştaşul cu pricina va fi de găsit la oficiu către prânz şi că domnişoara îl va reţine până la venirea domnului ce voia să discute cu el.

Nemaiavând nimic de făcut prin cartier, detectivul amator se întoarse la hotel unde mâncă chibrituri timp de vreo două ore. Mâncă chibrituri, este un fel de a vorbi căci, de fapt, bău trei whisky-uri lungi, tocmai potrivite cu căldura de afară. Fix la ora douăsprezece, Dreher se găsea însă din nou la oficiul poştal unde, conform promisiunii, funcţionara îl oprise pe factorul Gheorghe Drâmbă, un om încă tânăr, cu o privire inteligentă, care aduse un licăr de nădejde în sufletul cătrănit de supărare al interlocutorului său.

— Uite despre ce este vorba, măi frate, începu Dreher. Eu am venit chiar în dimineaţa asta de la Ploieşti, ca să mă întâlnesc cu un prieten ce stătea pe strada asta. Un camarad care mi-a salvat viaţa în timpul războiului. De-abia i-am aflat adresa şi am făcut pe dracul în patru să vin să-l văd. Mă gândeam să-i fac o surpriză, dar mi-e că am făcut drumul degeaba.

— Da? Şi cine e camaradul ăsta al dumitale? Eu împart poşta în cartierul ăsta de şapte ani. Nu se poate să nu-l fi cunoscut şi eu.

— Unul Gheorghe Zamfirescu. Cică stătea la numărul doisprezece.

— Păi de ce nu spui aşa? îl cunosc bine pe nea Gică. Nu prea primea el scrisori, dar era abonat la două-trei reviste. Sâmbătă când îi aduceam „Flacăra”, îmi dădea mai totdeauna de-o ţuică.

— Ăsta trebuie să fie! Lucrează la şantierul naval?

— Lucra, căci acum nu mai este acolo. S-a transferat la combinatul siderurgic astă-toamnă. I s-a ivit un post mai bun. De aceea, la demolare a cerut să i se repartizeze locuinţă în cartierul Ţiglina, aproape de noul serviciu.

— Ştii cumva adresa cea nouă?

— Mi se pare că o mai am notată aici, în carnet. Vreo două luni a trebuit să-i trimit acolo abonamentele. Stai să vedem aici, la litera Z: Zidaru, Zarafu... Zamfirescu Gheorghe, Ţiglina I, strada Saturn numărul 10, bloc A.4, apartamentul doi. Se pare că e chiar la parter.

— Nici nu ştiu cum să-ţi mulţumesc, omule! Dacă nu te-aş fi întâlnit, aş fi plecat din Galaţi aşa cum venisem. Mai ales că, după câte spui, Gică nu mai e de găsit nici la şantier. Unde bem şi noi un rachiu?

— De unde era să dai de leatul dumitale în tot amarul ăsta de lume care a invadat Galaţii? De rachiu ce să spun? Aş bea eu dar sunt încă în serviciu, spuse cu regret omul cu şapcă albastră. Poate mai târziu, la sfârşitul zilei...

— Nu cred că vom avea ocazia să ne întâlnim la sfârşitul zilei. Uite, ţine aici şi bea un păhărel diseară ca şi cum am fi împreună, insistă Dreher vârând în mâna omului două bilete de zece lei.

— Mulţumesc. Am să-i beau în sănătatea dumitale.

— Cu bine!

Ieşit în stradă, Dreher reflectă preţ de câteva secunde la mizericordia care face cuib berzelor chioare şi apoi porni spre Ţiglina. După explicaţiile poştaşului, găsi relativ repede strada Saturn, dar numărul clădirii îi puse, mai vârtos decât localnicilor, probleme de nedezlegat atât timp cât se încăpăţână să nu apeleze la ajutorul nimănui. Până la urmă fu nevoit să întrebe un copil care îl conduse imediat la blocul A.4 de la numărul 10, dar care voi să ştie neapărat pe cine caută acolo. Când Dreher îi spuse că îl caută pe un anume Stoleru, copilul îl asigură că acolo nu stătea nicio persoană cu acest nume şi îl lăsă în pace. Rămas singur, Alois Dreher pătrunse în holul principal al blocului şi reperă chiar în dreapta sa uşa apartamentului numărul doi. O

plăcuţă de cupru, uşor oxidată de vreme şi având gravat pe ea cu majuscule numele Zamfirescu Gheorghe, era prinsă în patru şuruburi chiar în centrul uşii; la vederea ei, Dreher oftă uşurat. Liniştit dinspre partea găsirii celui pe care-l căuta, el se întoarse la hotel, unde prânzi şi apoi ieşi la plimbare pe faleză. La patru şi jumătate, era din nou în preajma blocului A.4 de la numărul 10 al străzii Saturn, pândind sosirea chiriaşului de la apartamentul doi. Cu câteva minute înaintea orei cinci un bărbat de statură mijlocie, bine legat, brunet dar cu o sumedenie de fire albe în păr şi în mustaţa bogată descuie uşa apartamentului.

Dar Dreher nu plecă imediat după ce omul aşteptat de el intrase în casă, ci mai rămase o vreme la pândă în nădejdea de a mai afla ceva. Aşteptările nu-i fură înşelate căci, la vreo zece-cincisprezece minute, un om venind dinspre blocul vecin se opri în faţa ferestrei, deschisă de Zamfirescu la venire, strigându-l:

— Tovarăşe Zamfirescu! Măi, nea Gică!

— Ce este, Vasile? Ce s-a întâmplat? apăru mustăciosul în dreptul ferestrei, în tricou şi cu un prosop în mână.

— Mi s-a ars siguranţa la televizor. N-ai matale nişte liţă de doi amperi?

— N-am, Vasile, că doar nu-s electrician. Încearcă şi tu la Fane, la etajul doi.

Dreher se întoarse la hotel mulţumit de el şi încredinţat că Gagea nu-l minţise. A doua zi plecă cu sufletul împăcat în Deltă, unde se ospătă prin grija O.N.T. cu ciorbă pescărească şi crap la proţap.

La trei zile după reîntoarcerea în Timişoara, bravul Alois părăsi ţara hotărât să-i ceară lui Leo, peste mia de mărci promisă, rambursarea cheltuielilor făcute cu prilejul investigaţiilor sale şi costul expediţiei în Delta Dunării. Adică încă o mie de mărci.

*

* *

După multe zile de muncă prin diferite arhive şi după ce discutase în modul cel mai discret cu câţiva din oamenii ce fuseseră martori apropiaţi ai activităţii lui Goldschmidt şi Văleanu, maiorul Irimia Matei părăsi la rândul său Timişoara într-o sâmbătă la ora 12, cu avionul. După ce survolă munţii, aparatul pierdu din altitudine zburând jos de tot de-a lungul

Dunării. Admirând de sus brâul lat de ape, maiorul zări curând un convoi de şlepuri ce urca voiniceşte spre Porţile de Fier. Dacă pilotul şi-ar fi luat libertatea să le survoleze, Irimia ar fi putut citi, de la înălţimea mică la care zburau, indicativele de la prova ambarcaţiunilor, aflând astfel că cel de-al treilea şlep din convoi poartă numărul 11.345. Dar piloţii Tarom-ului nu-şi permit niciodată astfel de glume şi nici pe Irimia nu-l interesau şlepurile ce navigau în amonte.

5

Ajuns la Viena spre seară, şlepul 11.345 fusese dirijat, împreună cu altele, spre Prater Lände unde ancorase chiar lângă cheiul folosit de societatea de navigaţie austriacă D.D.S.G. Manevrele de acostare şi formalităţile vamale îl împiedicaseră pe Gheorghe Murgu să iasă în oraş în aceeaşi seară; se repezise doar până la una din prăvăliile apropiate pentru a-şi cumpăra câte ceva de-ale gurii. A doua zi însă, după ce se zbătu ca un diavol să între primul la descărcare şi după ce scăpă de această grijă, navigatorul părăsi şlepul pentru a face o vizită Irmei Tischler. Omul se cam săturase să doarmă în cabină şi să se hrănească cu salam şi conserve; voia o mâncare caldă, un pahar cu vin, şi mai ales un pat adevărat, o femeie tânără şi drăguţă.

Murgu străbătu pe jos drumul până în Fleischmarkt Strasse unde se găsea măcelăria Irmei; când ajunse găsi oblonul de la intrare lăsat. Prin vitrină se putea vedea însă că patroana era înăuntru, ocupată să cureţe cuţitele, fierăstraiele şi maşina de tocat de care se servise peste zi. În preajma ei, înarmat cu un şomoiog de cârpă şi cu o găleată, Uwe, angajatul Irmei, spălase deja faianţa de pe pereţi şi ataca acum podeaua.

Navigatorul ciocăni uşor în geamul luminat, iar Irma lăsă să-i scape din mână cuţitul pe care îl ştergea, fugi spre uşă şi trecu sprintenă pe sub oblon, ieşindu-i în întâmpinare.

— Georg! exclamă ea bucuroasă. Când ai venit? Nu, nu mă îmbrăţişa! Nu vezi în ce hal sunt? Ia mai bine de aici, din buzunarul şorţului, cheia şi urcă sus în apartament. Dacă vrei, poţi să faci un duş. Pijamaua şi halatul tău sunt la locul lor, în dulap.

— Mai bine rămân cu voi, să vă ajut să terminaţi mai repede, se oferi Murgu cu o jumătate de gură.

— Nici să nu te gândeşti. Aici eşti numai un musafir! Ne revedem sus.

Navigatorul nu aşteptă să i se spună de două ori, ci urcă rapid în apartamentul situat deasupra măcelăriei, unde urmă cu stricteţe sfaturile date de Irma Tischler. El făcu un duş şi apoi se instală în pijama pe canapeaua comodă din salon, servindu-se cu un păhărel de *Schnaps* din sticla aflată la locul ştiut, în bufet.

După o jumătate de oră, Frau Tischler urcă grăbită, îl sărută în trecere pe Murgu şi se înfundă în bucătărie unde puse la cale nişte şniţele din cea mai fragedă carne pe care o găsise în prăvălie, aşa cum îi plăceau lui. Printre picături, femeia aşeză masa, scoţând din scrin argintăria şi paharele de cristal rezervate oaspeţilor de seamă. Apoi se închise în baie, de unde reveni pieptănată, parfumată şi îmbrăcată într-o rochie de voal înflorat.

— Aşa! spuse ea, sărutându-l din nou pe Murgu ce aşteptase cuminte pe canapea. Şi, acum, la masă!

Mai târziu, când Murgu aprinsese o ţigară în aşteptarea som-nului ce întârzia să vină, Irma îl mângâie drăgăstos, întrebându-l:

— De ce nu rămâi la mine, Georg? Am fi atât de fericiţi împreună!...

Întins alături de ea în patul masiv, bărbatul trase cu sete din ţigara care îi lumină preţ de o clipă trăsăturile asprite.

— Nu pot să vin aici ca un adus de vânt, Irma. Tu ai o situaţie, iar eu nu am nimic. Şi, pe urmă, tu uiţi mereu că eu am un copil. Un băiat mare pe care nici nu l-ai văzut încă...

— Ţi-am promis doar că Petrică va găsi în mine o adevărată mamă. Iar mica mea avere nu este o piedică. Dimpotrivă...

— Din punctul meu de vedere este o piedică. Şi până când nu voi găsi o posibilitate să devenim egali pe plan material, eu nu pot să rămân la tine.

— Asta înseamnă că nu rămâne nicio speranţă?

— Oamenii trebuie să spere, Irma, o încurajă Murgu stingând ţigara. Acum, hai să încercăm să dormim. Avem amândoi în faţă o zi de muncă.

Când se trezi, către opt dimineaţa, navigatorul constată că Irma coborâse demult în magazin lăsându-i pe colţul mesei

chifle proaspete, un termos cu cafea şi o farfurie cu mezeluri. După ce se bărbieri şi mâncă, coborî la rândul său pentru a-i da femeii cheia apartamentului. Aceasta îl întrebă:

— Vii şi diseară?

— Nu cred. Nu pot lipsi chiar în fiecare noapte de pe bord. Poate peste două-trei zile, dacă nu altădată. La revedere.

— Cu bine, Georg!

Refuzând să doarmă la Irma, Murgu se gândise să dea în seara aceea o raită prin Prater. Nici nu apucase să părăsească bine zona portului când se auzi strigat. Lângă el, pe Handels Kai, se oprise un

„Opel Kadett” de model mai vechi dar bine întreţinut, de la volanul căruia îi zâmbea prietenos domnul Leo:

— Ia te uită, ce surpriză plăcută; domnul Murgu! Când ai venit?

— Bună seara şi bun. Găsit, domnule Leo. Sunt la Viena de trei zile, dar n-am apucat să ies în oraş. Am avut multă treabă la bord. Dar aveam de gând să trec neapărat mâine dimineaţă pe la Aizic şi să-i dau banii pe care îi datorez. Voiam să-l întreb şi de adresa dumneavoastră pentru a vă vizita şi a vă mulţumi de vorba bună pe care aţi pus-o pentru mine. Fără dumneavoastră n-o mai scoteam eu la capăt cu madam Aizic.

— Nu e nevoie să-i mai dat niciun ban lui Aizic. I-am dat eu cei două sute de şilingi. La urma urmelor era un fleac, iar încăpăţânarea patroanei, care ar fi fost capabilă să te lase să pleci din prăvălie fără ceas, pur şi simplu m-a enervat.

— Atunci vă sunt cu atât mai dator dumneavoastră, schiţă Murgu un gest către buzunar.

— Vai de mine! Să nu care cumva să-mi aduci afrontul de a încerca să-mi înapoiezi bagatela asta! Mai bine urcă lângă mine şi spune-mi unde să te duc.

— Vă mulţumesc pentru bunătate, spuse Murgu aşezându-se în dreapta lui Leo. Plecasem şi eu, aşa, fără ţintă, prin Prater. Aveam de gând să mă opresc undeva, la o ospătărie. N-am fost niciodată un bucătar prea grozav şi m-am cam săturat de mâncarea pe care mi-o tot pregătesc singur la bord.

— Se nimereşte bine. Şi eu îmi terminasem treburile şi plecasem să fac un tur prin oraş înainte de a cina undeva. Dacă îţi place peştele, după ce vom hoinări puţin prin Prater, ne vom opri pe malul Dunării, la Berger. Au întotdeauna crap şi şalău viu

şi îl pregătesc foarte bine.

— Sunteţi foarte amabil, domnule Leo. Sper că nu veţi avea nimic împotrivă să fiţi invitatul meu?

— Domnule Murgu, domnule Murgu! Lasă manierele astea de aristocrat. O cină în doi la Berger, oricât de modestă ar fi ea, costă diurna dumitale pe o săptămână. Ştiu şi eu cam la cât se ridică diurna unui navigator pe Dunăre. Nu-ţi face probleme fără rost. Ca director de firmă, eu câştig mult mai bine decât dumneata. Vom avea poate ocazia să ne întâlnim într-o zi la Turnu-Severin şi atunci te vei revanşa. Aici, la Viena, dumneata eşti oaspetele, iar eu sunt gazda. Şi apoi nu sunt chiar un străin. Doar vorbim aceeaşi limbă. M-am născut şi eu tot în România…

— Domnule Leo, nu vreau să neg faptul că veniturile mele în şilingi sunt mai mici ca ale dumneavoastră. Totuşi, nu ştiu dacă se cade să abuzez…

— Se cade, se cade. Cel câştigat din această întâlnire sunt eu şi numai eu. Am ocazia să mai vorbesc româneşte cu un om de pe meleagurile noastre. Mă simt întotdeauna fericit în asemenea ocazii. Cine s-a născut şi a trăit în România, măcar o vreme, nu şi-o mai poate scoate niciodată din suflet.

Vorbind, Leo conducea cu îndemânare maşina prin Prater, pe aleile aglomerate din jurul roţii mari şi a numeroaselor pavilioane de distracţii. Apoi, „Opel-ul” se înfundă pe câteva alei pustii şi întunecate prin care răzbi pe malul Dunării chiar în dreptul restaurantului Berger.

Murgu constată că Leo era bine cunoscut de personalul restaurantului. Directorul veni să-i întâmpine iar un chelner îi conduse la o masă instalată într-o cameră separată, amenajată ca o cabină de vapor. Atât Leo cât şi Murgu comandară câte o supă de lapţi şi câte o porţie de crap pregătit cu Paprika, unt şi lămâie. Leo ceru un „Viertel” cu vin alb de Gumpoldskirchner iar Murgu, credincios intenţiei cu care plecase de pe vas, o halbă de bere „Schwechater”.

— Spuneaţi, domnule Leo, că aţi rămas legat de ţară, începu Murgu. Nu v-aţi gândit niciodată să vă reîntoarceţi?

— România în care am trăit eu, domnule Murgu, nu mai există. Noi am fost acolo un element dinamic, civilizator. Controlam şi posedam întreprinderi, firme şi bănci prospere. Eu, de exemplu, am fost procurist la o firmă mare şi câştigam mult mai bine ca aici, la Viena. Ce rost aş mai avea eu în România de

astăzi? Mă vezi dumneata pe mine responsabilul unei filiale C.E.C. sau al unui magazin de textile? Asta nu-i pentru mine. Dar, iartă-mi sinceritatea! Eşti, poate, comunist!?

— Dacă ţin cont de faptul că sunt cetăţean al unei ţări condusă de comunişti şi de faptul că fiind salariat de stat sunt obligat să respect legile şi regulile ce domnesc în ţara mea atunci, aşa cum zic unii oameni de pe aici, sunt comunist. În realitate nu sunt însă membru al partidului. În ce priveşte sinceritatea opiniilor dumneavoastră, ea nu mă deranjează defel. Noi, navigatorii, suntem obişnuiţi să auzim tot felul de lucruri de la tot felul de oameni.

— Pentru a fi cu totul sincer, trebuie să-ţi mărturisesc că n-aş putea trăi în România de azi. Am fost şi am rămas partizanul liberei întreprinderi, în care oamenii înzestraţi cu curaj şi iniţiativă pot câştiga mult şi trăi bine. Adică am rămas adeptul societăţii numită de dumneavoastră capitalistă.

— Nu toţi, acei cărora le-a plăcut să câştige mult şi şi-au părăsit în acest scop ţara şi-au realizat visele. Am întâlnit mulţi care se plângeau că au căzut din lac în puţ. Dumneavoastră aţi avut, se pare, noroc. Uite şi mie mi-ar plăcea să am bani. Cât mai mulţi. Asta mi-ar permite să ofer băiatului meu o situaţie solidă, o existenţă îndestulată. Dar n-am găsit până în prezent nimic mai bun decât meseria învăţată de la tata care îmi asigură un salariu modest, dar sigur. Pentru mine asta este vrabia din mână; în lipsă de altceva trebuie să o păstrez bine.

— Ei, sigur că da! Nici eu nu m-am gândit să dau cazului meu valoare de exemplu. Războiul şi toate câte i-au urmat a provocat multe prăbuşiri şi afirmări promovând atât la dumneavoastră, în România, dar şi aici în Occident, valori şi oameni noi. N-am înţeles însă prea bine afirmaţia dumitale că trebuie să te mulţumeşti cu salariul. Unul care navighează pe Dunăre, mai ales atunci când este suficient de deştept şi întreprinzător, ca dumneata, poate găsi, dacă vrea, mijloace pentru a-şi spori veniturile. Viena, în care prosperă oameni ca Aizic, n-ar putea trăi atât de bine fără contrabanda ce se organizează pe aici între est şi vest.

— Să vă spun drept, ideea de a face puţină contrabandă m-a tentat uneori, domnule Leo. Dar cu negustorii de mărunţişuri ca alde Aizic nu vreau să mă încurc, iar alţii mai serioşi, de calibru mai mare, n-am cunoscut până acum. Oricum, contrabanda

implică riscuri. Te poţi trezi fără slujbă, ba mai poţi ajunge pentru câţiva ani la închisoare. Ar fi păcat să înfrunţi asemenea riscuri pentru câteva sute de şilingi câştigaţi de pe urma trecerii peste graniţă a câtorva pachete de ţigări sau ceasuri de mână.

— Răspunsul dumitale, domnule Murgu, îmi dovedeşte că eşti într-adevăr un om deştept. Dar, cam ce crezi dumneata că merită riscul, dacă nu ţigările şi ceasurile lui Aizic?

— Nu-mi dau prea bine seama, dar cred că merită să rişti pentru o treabă care să-ţi aducă în câţiva ani trei-patru sute de mii de şilingi. Să dispui după un timp de un capital cu care să-ţi dea mâna să te lansezi în societatea liberei iniţiative, cum îi spuneţi dumneavoastră. Chiar dacă îţi pierzi serviciul şi mai faci, ferească Dumnezeu, un an sau doi de puşcărie, ştii măcar pentru ce.

— Şi ce-ai face dumneata cu o jumătate de milion de şilingi, domnule Murgu?

— M-aş asocia la o afacere rentabilă. Cunosc de mai mult timp aici, la Viena, o femeie care îmi oferă posibilitatea să-mi refac viaţa alături de ea. Numai că doamna în cauză este patroana unei măcelării prospere din Fleischmarkt Strasse iar eu n-am nimic. Nu pot să accept situaţia de întreţinut al doamnei. Ştiţi, pasiunile sunt trecătoare. Ar fi cu totul altceva dacă eventuala mea cerere în căsătorie ar fi completată de o substanţială sporire a capitalului întreprinderii. Atunci aş avea curajul să-mi aduc băiatul aici. L-aş da la o şcoală de ingineri sau de jurişti. Oricum, aş avea certitudinea că nu va ajunge săpător la lucrările metroului alături de ţăranii turci din Anatolia.

— Dar ţara?

— Aş face şi eu ca dumneavoastră. Mi-ar rămâne în suflet niţică nostalgie, pe care aş căuta să mi-o alin oferind din când în când o cină unuia de pe meleagurile noastre, zâmbi Murgu.

— Dar te-ai întrebat vreodată ce ai fi capabil să faci pentru a câştiga o jumătate de milion de şilingi?

— Vedeţi, aici e problema. Eu nu văd ce ar putea face unul ca mine pentru a câştiga atâta amar de bani. Pentru că nu poţi face orice pentru bani. De pildă eu n-aş putea omorî un om pentru asta.

— Da. Ai dreptate. Este şi greu de câştigat o jumătate de milion de şilingi aşa, peste noapte. Treptat, în câţiva ani s-ar putea ajunge şi acolo, spuse gânditor Leo. Ei, vorbim şi noi ca să

treacă timpul în faţa unui pahar. Mai iei o halbă?

— Nu, mulţumesc. Ce-i mult nu-i bun. Poate că acum, la încheiere, ar fi mai binevenită o cafea mokka.

— Nu este o idee rea. Pentru mine a fost o seară plăcută. M-aş fi plictisit de moarte singur.

La despărţire, pe Handels Kai, Murgu strânse puternic mâna lui Leo, spunându-i:

— La revedere. Vă mulţumesc pentru invitaţie şi vă rămân îndatorat atât pentru seara plăcută cât şi pentru ceas. Dacă vă pot fi de folos cu ceva acolo în România, vă rog să nu ezitaţi să mi-o spuneţi. Aş putea să duc sau să vă aduc un pachet de la rudele sau prietenii din ţară?

— Nu mai am rude acolo, iar prietenii... ochii care nu se văd se uită. De altfel merg şi eu destul de des la Bucureşti. Nu-ţi face deci probleme. Putem rămâne prieteni şi fără să-mi faci neapărat un contraserviciu. Cât mai stai la Viena?

— Mâine seară termin cu descărcatul. Apoi va trebui să aştept încă vreo două zile formarea unui convoi către Regensburg. Se speră că apele Dunării vor înregistra o creştere în acest interval. Peste două săptămâni trec din nou pe aici în drum spre ţară.

— Bine. Iată o carte de vizită cu adresa şi numărul meu de telefon de acasă şi de la serviciu. Te rog mult să mă cauţi ori de câte ori treci prin Viena. Îmi va face mare plăcere să mai ieşim la o saramură de crap. La revedere!

A doua zi dimineaţă, Leopold Goldschmidt se închise în biroul său. Rezultatul acestei claustrări a luat forma unui raport către Direcţia generală, pe care Ludwig Mayer îl trimise imediat prin curier special. În acest raport scria:

Pentru a crea condiţiile necesare realizării operaţiunii „Troia” a fost selecţionat printr-unul din indicatorii noştri navigatorul român „Martin”. Contactele cu „Martin” şi investigaţiile realizate de către „Lorentz” ne-au permis să stabilim următoarele elemente referitoare la el: „Martin” s-a născut la 2 aprilie 1933 în România – judeţul Mehedinţi – comuna Hinova, într-o familie de navigatori. La vârsta de 16 ani, „Martin” şi-a întrerupt studiile secundare pentru a se îmbarca matelot-asistent pe şlepul nr. 11.345 al cărui responsabil era tatăl său. După ieşirea la pensie a acestuia „, Martin”, care îşi satisfăcuse între timp serviciul militar, a preluat responsabilitatea şlepului având-o ca asistent pe soţia sa Ioana. În anul 1954 s-a născut pe şlep fiul lor Petre,

care a rămas cu părinţii până la decesul mamei sale, survenit în 1957 în urma unui cancer (nota: Ioana a decedat la Rudolfs Spital din Viena, iar o parte din datele din prezentul raport au fost extrase din dosarul ei de internare existent la arhiva spitalului). „Martin” nu s-a mai recăsătorit. Copilul a rămas o vreme în grija mamei lui „Martin”, iar în prezent este elev intern la Liceul nr. 1 din Turnu-Severin. Părinţii lui „Martin” au decedat amândoi în anul 1964, astfel încât, cu excepţia fiului său, cel în cauză nu mai are alte rude apropiate. Un element important pentru noi îl constituie faptul că după moartea soţiei, „Martin” a refuzat îmbarcarea unui alt asistent, astfel încât în prezent se găseşte singur la bord. Investigaţiile făcute prin locurile frecventate de navigatori români au stabilit că „Martin” este un om inteligent, bun cunoscător al meseriei sale, bucurându-se de aprecierea şi încrederea colegilor săi. Din discuţiile purtate cu „Lorentz” a rezultat că „Martin”, fără a fi adversar al regimului existent în ţara sa, nutreşte în secret dorinţa de a se stabili cu fiul său în Occident. În posesia unei sume care ar trebui să ajungă la cel puţin zece mii de dolari, „Martin” s-ar căsători cu concubina sa Irma Tischler, născută la 5 ianuarie 1940 în Viena, proprietara unei măcelării situată în Fleischmarkt Strasse nr. 43. Investigaţiile făcute anterior şi convorbirile purtate cu „Martin” ne-au ajutat să cunoaştem că deşi Irma Tischler, rămasă văduvă la numai trei ani de la căsătorie, este gata să se căsătorească cu el fără nicio condiţie prealabilă, „Martin” doreşte însă să devină asociat cu drepturi egale în conducerea magazinului, scop în care caută o modalitate de a câştiga o sumă mai mare. Acest element va trebui însă folosit cu prudenţă, întrucât omul a lăsat să se înţeleagă că nu este dispus să comită orice faptă pentru bani, după cum nu este dispus să se amestece în operaţii mărunte, contrabandă de ţigări spre exemplu. Deşi acest subiect a fost evitat în discuţii, „Lorentz” a rămas cu impresia că o eventuală propunere directă de a acţiona împotriva României s-ar izbi de un refuz net. Slăbiciunea lui „Martin” pentru bani va trebui deci folosită în mod inteligent, doar pentru a-l compromite suficient de grav, obligându-l să accepte abia după aceea propunerea de colaborare. Întrucât regulile existente în organizaţia noastră îi interzic celui ce a acţionat ca investigator să realizeze personal recrutarea, „Lorentz” sugerează ca, având în vedere importanţa cazului, faza următoare a operaţiunii să fie

realizată de către un colector delegat de către Reprezentanţa generală sau chiar de către Direcţia generală. Indicatorul nostru ar putea fi folosit în acţiunea de compromitere a lui „Martin”.

Raportul a fost citit în aceeaşi seară la sediul Direcţiei generale, camuflată într-o suburbie liniştită a München-ului, iar a doua zi dimineaţa Josef Sturmmer îl primea tot prin curier la sediul Reprezentanţei generale pentru Austria. Pe colţul de sus din dreapta era aşternută cu cerneală verde următoarea rezoluţie: „De acord. Încredinţez realizarea operaţiei maiorului Otto Wagner şi lui Josef Sturmmer. Dr. Schneider”.

În plic, alături de raport, Sturmmer mai găsi un bileţel cu următorul conţinut:

„Lieber Josef,

Voi sosi în cursul după-amiezii. Te rog să aranjezi să ne vedem încă în seara aceasta cu «Lorentz» şi cu indicatorul său. Pe diseară. Otto”.

6

A doua zi după discuţia cu Leo, Murgu se abătuse pe la dugheana lui Aizic pentru a-i plăti datoria de două sute de şilingi. Aizic, aflat în prăvălie împreună cu soţia sa, refuzase să ia banii, confirmând că Leo achitase mai demult suma respectivă.

În seara a treia după cina de la restaurantul „Berger”, navigatorul se auzi strigat de pe chei:

— Bună seara, domnule Murgu! Ai terminat treburile pe ziua de azi? Nu vrei să cobori oleacă de pe luntrea asta a dumitale? Om bea o bere aici, în gura Prater-ului!

— Bună să-ţi fie inima, domnule Aizic. Bucuros de invitaţie. Mă şi gândeam să dau o raită prin Prater, dar mi-era tare urât să fac treaba asta singur. Aşteaptă-mă câteva minute să pun o haină pe mine!

Un sfert de oră mai târziu, cei doi savurau cu poftă berea rece într-o cafenea mică din parc.

— Domnule Murgu, rupse Aizic tăcerea, mi se pare că de aici pleci la Regensburg?

— Aşa este! mai am la bord ceva marfă ce trebuie dusă în Germania occidentală. Am fi plecat încă de astăzi dacă apa Dunării ar fi fost suficient de adâncă. Dar vara, pe secetă, navigaţia pe Dunărea de sus se face anevoie; mai ales cu şlepurile noastre construite pentru Dunărea de jos. Se pare că ieri şi astăzi a plouat bine în tot bazinul superior al Dunării; ne aşteptăm deci la o creştere a cotei. Dacă această creştere apare în noaptea aceasta, mâine vom putea pleca.

— Am priceput. Dar spune-mi, te rog, unde vi se face controlul vamal atunci când treceţi dintr-o ţară în alta, de exemplu din Austria în Germania? Vă opreşte chiar pe frontieră în mijlocul Dunării?

— Nu, jupâne. Vama austriacă ne face control în portul de plecare Viena, Linz sau altul, care o fi el, iar nemţii ne controlează în primul port în care ne oprim.

— Şi… se face control amănunţit, prin tot şlepul?

— Aşa ceva n-ar fi posibil, domnule Aizic. Gândeşte-te numai la ce reprezintă un convoi de şlepuri şi la câte asemenea convoaie circulă toată ziua în susul şi în josul Dunării. Se

controlează documentele referitoare la natura încărcăturii, se cere navigatorilor să completeze o declaraţie despre bunurile ce le au de înregistrat la vamă şi apoi se dă o raită pe la hambare şi prin cabină. Se merge mai mult pe încredere. Pentru că un marinar care vrea să ascundă ceva pe şlepul său o poate face atât de bine încât vameşilor nu le rămân prea multe şanse să găsească obiectele ascunse. Dar de ce mă întrebi? Vrei să te faci vameş?

— Ferească dumnezeu! Aşa o profesie antipatică. Te-am întrebat numai ca să ştiu dacă pot să-ţi propun o afacere cu un câştig frumos.

— Ce afacere, jupâne? Să-ţi aduc accesorii foto din Germania? Sau poate ţigări americane? Să ştii că propuneri din astea mi-au mai făcut şi alţii dar nu m-au tentat. Câştigul e mic, osteneala şi riscul sunt mari.

— Dar cine ţi-a vorbit dumitale despre ţigări sau despre hârtie foto? Afacerea nici nu este a mea, ci a unui domn cu greutate şi cu capital mare. Iar dumneata vei câştiga mai mult decât câştig eu într-o lună în amărâta mea de dugheană. Domnul care vrea să facă afacerea m-a întrebat dacă nu cunosc pe cineva de încredere care să transporte discret marfa lui dincolo, în Germania. Eu m-am gândit la dumneata. Te ştiu om serios, nu te-am văzut niciodată beat, nu umbli cu femei...

— Merg la biserică în fiecare săptămână şi aşa mai departe, îl întrerupse Murgu râzând. Şi, cam ce afacere are să-mi propună domnul de care îmi vorbeşti?

— Eu nu pot să-ţi spun. Dar dacă eşti de acord să discuţi despre afacere, va trebui să mergem la cabaretul „Csárdásfürstin” unde domnul ne aşteaptă în seara asta la ora zece.

— Bine, domnule Aizic. De discutat putem discuta căci doar de aceea dăm hrană gurii: să discute. Peste toate, voi putea să mă laud şi eu că m-am distrat la „Csárdásfürstin” despre care am auzit că este un local al dracului de scump. Sper că nu voi plăti eu consumaţia?

— Vai de mine! Cum poţi să te gândeşti măcar la una ca asta?

— Atunci putem merge. Văd că s-a făcut deja nouă şi jumătate, deşi mai adineauri era încă lumină. Zilele de vară sunt tare lungi. E departe cârciuma aia la care trebuie să ajungem?

— Dacă plecăm acum şi găsim repede un taxi ajungem

tocmai la ţanc, răspunse Aizic bucuros parcă de uşurinţa cu care Murgu acceptase întâlnirea propusă.

Deşi era doar zece seara, la „Csárdásfürstin” nu mai erau mese libere. Orchestra cânta îndrăcit melodii populare iar chelneriţele tinere în costum naţional unguresc se mlădiau sprintene printre mesele şi scaunele rustice, purtând platouri mari de lemn încărcate cu fripturi aromate cu paprika şi clondire cu vin roşu „Bikavér”. Atmosfera din local era încărcată de mirosul fripturilor şi de fumul gros de ţigară iar gălăgia generală amplificată de orchestră era atât de mare, încât chiar persoanele aşezate la aceeaşi masă se înţelegeau cu greutate.

Aizic îl conduse pe Murgu într-un colţ mai retras la o masă ocupată de un individ înalt cu o conformaţie atletică. Ţinuta lui dreaptă te ducea imediat la presupunerea că omul petrecuse mult timp în armată, mai ales că această ţinută se armoniza cu costumul de stofă bleumarin, la două-rânduri, şi cu părul tuns scurt şi pieptănat cu cărare. Întreaga sa înfăţişare şi mai ales ochii reci, albaştri, neprietenoşi, îl făceau antipatic de la prima vedere. Aizic i se adresă în limba germană:

— Herr Sturmmer, am onoarea să vi-l prezint pe domnul Gheorghe Murgu, navigatorul român despre care v-am vorbit. Domnule Murgu, o întoarse el pe româneşte, acesta este domnul Josef Sturmmer, omul de afaceri care doreşte să discute cu dumneavoastră.

— Vă rog să luaţi loc, domnilor, îi invită Sturmmer pe nemţeşte. Herr Murgu nu vorbeşte, se pare, limba germană?!

— Ca toţi navigatorii de pe Dunăre înţeleg destul de bine această limbă, dar mi-e mai greu să o folosesc. Voi face însă eforturi să vă înţeleg şi să mă fac înţeles. Acolo unde nu voi reuşi sper că prietenul meu, domnul Aizic, ne va scoate din încurcătură, răspunse Murgu într-o germană stâlcită.

— *Sehr gut.* Foarte bine. Vă faceţi înţeles perfect. Cum ştiu că domnul Aizic mai are în seara aceasta unele treburi, eu îi voi mulţumi pentru prilejul de a vă cunoaşte şi nu voi abuza mai departe de amabilitatea sa, tranşă Sturmmer.

— Şi eu voiam să vă rog să-mi permiteţi să plec, spuse Aizic grăbit. Vă doresc o seară plăcută, domnilor.

— Mult succes în afacerile ce le ai de încheiat în seara aceasta, jupâne Aizic. Îmi pare foarte rău că trebuie să ne lipsim de compania dumitale, zise Murgu puţin descumpănit de

concedierea expeditivă a însoţitorului său.

— Pentru a începe cu începutul, Herr Murgu, ar trebui să hotărâm ce vom comanda acestei drăguţe domnişoare care aşteaptă lângă masa noastră, spuse Sturmmer. Ce doriţi să luaţi?

— *Einen Räuberspiess,* o friptură haiducească şi un pahar de „Bikavér” mă aranjează de minune, spuse Murgu.

— În regulă. Atunci, de două ori *Räuberspiess* şi o sticlă de „Bikavér”, se întoarse Sturmmer către chelneriţa care plecă în viteză şi se întoarse imediat cu sticla de vin şi două pahare. Sturmmer umplu paharele şi îl ridică pe al său:

— *Prosit,* Herr Murgu. Aizic v-a spus poate de ce ţineam să vă cunosc?

— Da şi nu. Mi-a spus că vreţi să-mi propuneţi o afacere. L-am prevenit şi pe el şi vă previn şi pe dumneavoastră că nu sunt dispus să mă lansez în acţiuni de contrabandă cu mărunţişuri. Riscul ar fi prea mare pentru câteva sute de şilingi.

— Herr Murgu, vă asigur că nici mie nu-mi place să fac afaceri cu mărunţişuri. Vorbesc la figurat pentru că, de fapt, mărfurile mele au dimensiuni destul de reduse. Dar valoarea lor este foarte mare.

— Nu cumva vă ocupaţi cu traficul de stupefiante? În asta chiar că nu m-aş amesteca. „Interpolul” descoperă grup după grup.

— Nu mă ocup de stupefiante. Mai întâi pentru că, aşa cum spuneai şi dumneata, aceasta m-ar pune în conflict cu „Interpolul” şi cu americanii. În plus eu sunt german, Herr Murgu, şi ca german n-aş accepta cu niciun preţ să contribui la pervertirea tineretului nostru, şi aşa destul de moleşit de blestemata asta de societate de consum. Consumatorii de droguri nu sunt niciodată buni soldaţi. Dar, pentru a nu-ţi pune prea mult curiozitatea la încercare, îţi voi spune curat că mă ocup de afaceri cu aur. Aur şi bijuterii. Suntem un grup bine organizat care îşi procură aurul brut la preţuri joase din Africa şi de pe pieţele Orientului Apropiat. Acest aur este prelucrat aici, la Viena, de bijutieri aduşi de la Istanbul şi plătiţi la mai puţin de jumătate faţă de cei locali. Oricum câştigul lor este mare, datorită cantităţilor de aur ce le prelucrează. Odată fabricate, bijuteriile sunt introduse în Germania, unde reţeaua noastră de desfacere le plasează la preţuri care, deşi mai mici decât cele

oficiale, ne permit un câştig de sută la sută. În general, noi trecem marfa peste frontieră în automobile cu ascunzători special amenajate. În ultimul timp însă, se pare că poliţia vamală a simţit ceva; controalele făcute autoturismelor noastre au devenit suspect de amănunţite. Aşa se face că, în prezent, avem strânsă o cantitate mare de bijuterii, vreo zece kilograme. Asta face cam 100.000 mărci. Aproape 800.000 şilingi austrieci. Dacă ne vei trece dincolo de frontieră aurul acesta îţi dăm unu la sută din valoare. Asta e afacerea, Herr Murgu.

— Vă mulţumesc pentru explicaţii şi pentru încredere. Îmi place cum trataţi, iar afacerea mă tentează. Dar o mie de mărci mi se pare tare puţin. Aş fi gata să discut în jurul unui comision de trei la sută.

— Se vede că nu cunoaşteţi piaţa, Herr Murgu. Trei la sută este enorm.

— Adevărat, nu cunosc piaţa, Herr Sturmmer. Dar este prima oară când intru într-o asemenea combinaţie. S-ar putea să fiu prins şi băgat la închisoare pe un an, doi. Recunosc, pierderea dumneavoastră va fi mare, însă veţi rămâne liber, iar organizaţia dumneavoastră intactă. Eu, Herr Sturmmer, am un băiat în România. E la şcoală la Turnu-Severin. Băiatul n-are mamă. Sunt singurul său sprijinitor. O marcă face la cursul turistic cam patru lei şi jumătate. Băiatului meu nu-i vor ajunge patru mii cinci sute de lei pentru a se întreţine pe timp de un an. Cu o mie de lei pe lună ar mai merge.

— Înţeleg raţionamentul dumneavoastră şi motivele pe care le invocaţi, Herr Murgu. Totuşi nu pot plăti trei la sută. Suntem amândoi oameni serioşi. Intenţia mea era să mai urc preţul până la un procent şi jumătate, iar dumneavoastră eraţi probabil dispus să coborâţi cu jumătate de procent. Hai să mai cedăm fiecare ceva şi să spunem doi la sută. Batem palma?

— Fie, Herr Sturmmer. Când primesc banii?

— La terminarea acţiunii, desigur. Noi avem încredere în dumneavoastră şi vă dăm bijuteriile. De ce n-aţi avea şi dumneavoastră încredere în noi?

— Aici nu este vorba de încredere, Herr Sturmmer. Dar este foarte posibil ca la capătul drumului să mă aştepte închisoarea sau cine mai ştie ce. Cine îmi garantează mie că băiatul meu va intra în posesia banilor? Cu tot respectul ce vi-l port, dumneavoastră nu sunteţi pentru mine decât un necunoscut.

— Bine, dar dacă vă arestează vă vor confisca şi banii.

— Nu. Căci banii îi vom depune la Aizic cu rugămintea ca, în cazul în care nu mai revin din susul Dunării, să facă cele necesare pentru a trimite suma fiului meu, Petre Murgu, respectiv directorului Liceului nr. 1 din Turnu-Severin.

— Herr Murgu. Mă uluiţi pur şi simplu cu spiritul dumneavoastră de afaceri. Despre dumneavoastră românii, ştiam că sunteţi mai puţin înclinaţi către acest domeniu.

— Sunt români şi români, Herr Sturmmer. În regiunea în care m-am născut eu, oamenii au negoţul în sânge; mulţi dintre ei se ocupau cu comerţul încă din copilărie. Pentru documentarea dumneavoastră, precizez că această regiune se numeşte Oltenia.

— Foarte interesant. În ce mă priveşte am preferat întotdeauna să tratez cu oameni cu picioarele pe pământ. Vă rog deci să-mi permiteţi să vă las câteva minute singur pentru a-i telefona lui Aizic şi a-l ruga să revină. Până ce va veni el, eu vă voi preda marfa.

— Dar unde o aveţi?

— Afară, în portbagajul maşinii, păzită de şofer. Vom merge cu dumneavoastră în port şi vom aştepta să vă vedem transportând valiza cu coletele pe bord. Apoi vom aranja cu Aizic.

În noaptea aceea, Leon Aizic n-a avut parte de odihna tihnită la care ţinea atât de mult. Abia către ora trei dimineaţa el a reuşit să se întindă cu un geamăt de satisfacţie în patul ce-l aştepta de cu seară. În buzunarul interior al hainei lăsate pe capul scaunului, avea suma de două mii de mărci vest-germane şi un bileţel pe care îşi notase dispoziţiile lui Murgu.

După cum presupusese navigatorul, ca urmare a ploilor, cota apelor Dunării crescuse simţitor peste noapte, iar aceasta făcuse posibilă plecarea convoiului de şlepuri încă în zorii zilei. Gheorghe Murgu aşteptă ca pe ghimpi terminarea formalităţilor vamale şi plecarea din Viena. Când oraşul rămase departe, în urmă, el coborî în cabină unde ascunse într-un loc anume amenajat coletele ce-i fuseseră încredinţate. După aceea munci cu îndârjire toată ziua, punând în ordine inventarul şlepului, reparând stratul protector de vopsea acolo unde se stricase şi spălând lună puntea.

În noaptea aceea navigatorul dormi fără vise. La acest somn

concura desigur aerul de vară, răcorit de ploaia din ajun şi de adierile coborâte de pe coastele Alpilor.

Murgu se trezi târziu, către prânz, când convoiul de şlepuri depăşise deja confluenţa Inn-ului cu Dunărea iar remorcherul din frunte îşi lua rămas bun cu un şuierat răguşit de sirenă de la oraşul Passau. Navigatorul îşi făcu grăbit toaleta, apoi îşi prepară o omletă mare cu şuncă. Timpul care îi mai rămânea la dispoziţie până la acostarea în portul Regensburg de-abia îi ajungea pentru a se pregăti de revizia vamală şi de debarcare. Căci Murgu trebuia să coboare de pe şlep chiar în seara sosirii, pentru a se întâlni la ora 22,00 în faţa restaurantului „Zur grünen Eiche" cu omul ce urma să preia de la el valiza ce i-o încredinţase Sturmmer. În cazul în care, dintr-un motiv sau altul, întâlnirea n-ar fi putut avea loc în prima seară, ea putea fi realizată în cea de-a doua seară după sosire. Sturmmer insistase însă ca Murgu să facă tot ce depindea de el pentru a preda valiza cât mai repede, iar navigatorul nu avea motive să procedeze altfel.

Dar Gheorghe Murgu n-a avut prilejul să ajungă în seara aceea la restaurantul „Zur grünen Eiche". După o revizie vamală rapidă şi superficială, el coborâse pe chei îmbrăcat în hainele sale cele mai bune şi cu valiza lui Sturmmer în mână, dar la ieşirea din port se trezise interpelat de doi indivizi înfăşuraţi în impermeabile lungi de muşama, a căror culoare neagră amintea în mod supărător ţinuta ofiţerilor SS.

— Poliţia vamală. Actele dumneavoastră, vă rugăm!

Murgu lăsă calm valiza jos şi scoase din buzunarul interior al hainei paşaportul de marinar. În timp ce unul din indivizi se apucă să examineze documentul la lumina unui felinar, celălalt se grăbi să înhaţe valiza rămasă jos. Murgu băgă de seamă că cel ce luase valiza purta mănuşi subţiri de cauciuc.

— Ce aveţi în valiză? întrebă cel ce examinase paşaportul.

— Un costum de haine pe care voiam să-l las în oraş la curăţat. Dar de ce mă reţineţi? Abia am trecut prin controlul vamal.

— Costumul din valiza dumneavoastră este ciudat de greu, interveni cel de-ai doilea individ. Unde mai puneţi faptul că atelierele de curăţat s-au închis deja de multe ore.

— Intenţionam să-l las la o femeie, în fine, la o cunoştinţă care să-l dea la atelier mâine la prima oră. Aş fi dorit să-l am gata

seara. Dar, la urma urmei, ce vreţi de la mine?

— Va trebui să ne însoţiţi la poliţie. Acolo vom deschide valiza şi vom verifica conţinutul. Dacă va conţine doar costumul dumneavoastră de haine vă vom înapoia totul şi vă vom elibera cu scuze. Dacă nu…

— Refuz să merg cu dumneavoastră! Sunt cetăţean străin! Protestez! ridică Murgu vocea.

— Vă sfătuiesc să fiţi liniştit şi mai ales să nu vă daţi în spectacol. Este mai bine pentru dumneavoastră să mergeţi de bunăvoie. Pentru că, oricum, de mers tot va trebui să mergeţi, spuse primul individ băgând în buzunarul impermeabilului său paşaportul lui Murgu.

Continuând să protesteze, amestecând cuvintele germane cu expresii româneşti, Murgu se lăsă dus între cei doi până la o maşină „Volkswagen” ce aştepta după colţ şi care îi depuse în puţine minute în faţa unei clădiri vechi, unde Murgu fu introdus în ceea ce era, după toate aparenţele, biroul şefului; i se făcu o percheziţie corporală amănunţită care îl lăsă cu buzunarele goale. Apoi unul din indivizi ridică pe o peliculă specială amprentele de pe mânerul şi broasca valizei, după care Murgu fu invitat să o deschidă. Navigatorul refuză, declarând cu un aplomb vecin cu neruşinarea că valiza nu-i aparţine şi că nu o văzuse niciodată înainte de a intra în biroul unde se afla.

Indivizii zâmbiră compătimitor, cu aerul unora care mai văzuseră şi mai auziseră destule. Unul din ei deschise el însuşi valiza cu ajutorul cheii găsite în buzunarul lui Murgu. Apoi desfăcu pachet după pachet şi redactă împreună cu colegul său un proces-verbal amănunţit al celor găsite înăuntru. În tot acest timp atitudinea lui Murgu suferea o schimbare vizibilă, trecând de la insolenţa iniţială la o adevărată disperare. El se prăbuşise în final pe unul din fotolii, cu aerul unui om distrus, spunând din când în când în româneşte: „Copilul meu! copilul meu!”. Totuşi, atunci când indivizii îi prezentară spre semnare procesul-verbal, el refuză cu îndârjire să o facă, continuând să susţină că este victima unei provocări ordinare, că este cetăţean străin şi că cere să fie pus în legătură cu consulul român din Republica Federală Germania.

În mod surprinzător, cei doi nu insistară prea mult să obţină semnătura sa pe procesul-verbal. Acela care examinase paşaportul lui Murgu şi care părea să fie mai mare în grad ridică

receptorul unui telefon interior şi raportă scurt:

— Percheziţia s-a terminat, *Herr Chef!*

La puţine minute după aceea, în birou pătrunse un individ corpolent, trecut bine de cincizeci de ani, cu faţa brăzdată de vinişoare roşii care trădau o slăbiciune pronunţată pentru bere. Un început de chelie frontală îi împuţinase serios părul,. Încărunţit la tâmple, iar costumul maro „mille points”, de cea mai bună calitate, îi dădea aerul prosper al unui om de afaceri. După ce primi de la cei doi procesul-verbal şi după ce aceştia părăsiră încăperea, individul se răsturnă în fotoliul din spatele biroului şi îl examină fără grabă pe Murgu. În ochii săi căprui stăruia o licărire veselă, de om pus pe şotii.

— Bună seara, domnule Murgu, rosti el în româneşte cu un puternic accent german. Mă scuzi că am întârziat puţin. Ai avut desigur greutăţi în a te înţelege cu colegii mei. Aici, în Germania, ca şi la dumneavoastră, în România, fiecare om are dreptul dea fi interogat în limba sa maternă. Din întâmplare, eu vorbesc româneşte. Am petrecut o bună parte a războiului la Comandamentul Wehrmachtului din România. Eram maior. Numele meu este Otto Wagner. Dar ce văd? N-aţi semnat procesul-verbal?

— Nu l-am semnat şi nici nu am de gând să-l semnez, domnule Wagner. Obiectele nu-mi aparţin. N-am văzut niciodată până acum valiza aceasta şi nu înţeleg ce urmăriţi prin această înscenare. Cer să fiu pus în legătură cu consulul român.

— Spune-mi Herr Major, dacă nu te deranjează, domnule Murgu, se aspri Wagner către navigator. Şi mai ales încetează cu prostiile. Crezi că dacă nu ai semnat procesul-verbal şi dacă vei stărui în această atitudine încăpăţânată vei avea mai multe şanse de scăpare? Se vede cât de colo că eşti un ageamiu. Pe mânerul acestui geamantan şi pe încuietorile sale au rămas amprentele dumitale digitale, cu ajutorul cărora ne va fi foarte uşor să dovedim că obiectul îţi aparţine. Iar cei care te vor judeca vor socoti refuzul de a semna procesul-verbal ca o circumstanţă agravantă. Desigur, dacă insişti, noi putem anunţa imediat consulul român despre arestarea dumitale. Asta va face să se afle foarte repede în România, la societatea pentru care lucrezi, la miliţie şi, în fine, în familia dumitale, că ai fost arestat pentru trafic de aur. Îţi surâde chiar atât de mult această eventualitate? Mai bine ai face declaraţii complete şi ai ajuta

poliţia să pună mâna pe adevăraţii infractori care te-au băgat în ghinion. Spune-mi, cât trebuia să primeşti pentru acest transport?

— Două mii de mărci, Herr Major. Vă voi spune tot şi vă voi ajuta să-i prindeţi pe traficanţi. Numai scăpaţi-mă din nenorocirea asta. Am un copil acasă, Herr Major. Un copil fără mamă, care va rămâne pe drumuri dacă eu voi intra la închisoare, izbucni Murgu cu glasul întretăiat de suspine. Apoi pe acelaşi ton povesti grăbit, cu fraze scurte despre întâlnirea cu Sturmmer, despre discuţia de la „Csárdásfürstin”, despre Aizic Leon. La cererea lui Wagner, mai repetă odată condiţiile şi locul în care trebuia să predea valiza.

— Da! reflectă cu voce tare Wagner. Locul şi ora sunt bine alese. Dar după ce îl vei recunoaşte pe cel ce trebuie să preia geamantanul?

— El este cel ce trebuie să mă recunoască pe mine după valiză şi să mi se adreseze pe nume. Faptul că îmi va cunoaşte numele va constitui dovada că am de-a face cu omul ce trebuie să primească bijuteriile.

— Clar. Acum te rog să semnezi procesul-verbal şi să scrii amănunţit tot ce mi-ai povestit.

— Herr Major, oare nu se poate fără asta. Nu-mi daţi nicio şansă să scap? Măcar pentru copilul meu dacă nu pentru mine. Veţi fi având şi dumneavoastră copii…

— Cât timp procesul-verbal şi declaraţia dumitale vor rămâne la mine, totul este încă posibil, domnule Murgu. Numai dacă aceste documente vor ajunge în posesia procurorului, va dispare şi şansa dumitale. Deocamdată scrie!

Murgu se apucă cu hărnicie de scris şi după o jumătate de oră îi înmână lui Wagner declaraţia sa. Acesta o băgă în buzunar împreună cu procesul-verbal şi apoi spuse:

— Domnule Murgu, în timp ce scriai m-am gândit la situaţia dumitale. M-am luptat, ca să zic aşa, cu conştiinţa mea. Eu sunt pus aici să apăr legea, iar dumneata ai călcat această lege cu o uşurinţă condamnabilă. Pe de altă parte m-am gândit la viitorul dumitale şi al copilului dumitale. Pentru că, aşa cum ţi-ai închipuit, am şi eu copii. Ba chiar şi nepoţi… De fapt, dumneata nu eşti un infractor înrăit; eşti doar un om care a vrut să câştige nişte bani mai repede şi mai uşor. Aş fi tentat să te ajut să scapi de consecinţe. Pentru aceasta însă va trebui să mă ajuţi şi

dumneata să prind banda de traficanţi.

— Fac ce vreţi, Herr Major. Numai să nu mă duceţi în sala de judecată. Să nu se ştie că am fost amestecat…

— Desigur, desigur, îl întrerupse pe un ton liniştitor Wagner. Dumneata te vei prezenta mâine seară în faţa restaurantului „Zur grünen Eiche” cu valiza în mână şi o vei preda, conform instrucţiunilor ce ţi-au fost date, omului care ţi se va adresa pe nume. Restul ne priveşte pe noi.

— Dar, Herr Major, credeţi că Sturmmer şi prietenii săi sunt chiar atât de proşti încât să nu facă o legătură între folosirea mea şi apariţia poliţiei pe urmele lor? Mie mi-e cam frică. Sturmmer acesta are o figură de asasin. Apoi, cum voi explica faptul că nu m-am prezentat la întâlnire în seara aceasta?

— Dacă ţi se va pune această întrebare, domnule Murgu, vei motiva că ai dorit să te documentezi mai întâi bine asupra pazei din port şi a posibilităţilor de a scoate valiza de pe bord. În ce priveşte temerile dumitale, află că nici noi nu suntem chiar atât de ageamii încât să-l arestăm pe individ imediat ce va prelua valiza de la dumneata. Va trebui să-l supraveghem o vreme, pe el ca şi pe Sturmmer, pentru a identifica întregul grup, depozitele, atelierele. Atunci când se vor face primele arestări, dumneata vei fi ajuns demult în România.

— Bine, dar Sturmmer şi complicele său de aici vor face declaraţii şi despre mine în timpul anchetării lor. Povestea asta mă va pune în situaţia să nu mai pot naviga în Republica Federală Germania. Cum să explic eu şefilor mei…

— Dacă vom rămâne prieteni, vom găsi noi o cale pentru a sări şi peste hopul acesta. Vom separa declaraţiile referitoare la dumneata sub pretextul că, neaflându-te pe teritoriul federal, nu poţi fi judecat odată cu grupul. Apoi, va depinde exclusiv de poliţie dacă te va mai găsi sau nu. Iar poliţia suntem noi, domnule Murgu. Poliţia poate face multe pentru prietenii ei. Iar prietenia noastră depinde numai şi numai de dumneata, de loialitatea dumitale.

— Promit să fiu loial, Herr Major!

— Mă bucur pentru dumneata, spuse Wagner ridicând receptorul telefonului.

La chemarea sa, cei doi indivizi intrară din nou în încăpere, îi predară în tăcere valiza lui Murgu şi îi făcură semn să-i urmeze. Un sfert de oră mai târziu, navigatorul se găsea în cabina

şlepului unde se dezbrăcă fără să mai aprindă lumina şi se strecură cu un oftat de uşurare în pat. Multă vreme înainte să adoarmă îi stăruiră în minte imaginea jovială a lui Wagner şi privirea sa şireată.

7

A doua zi, seara, Murgu coborî din nou de pe vas purtând valiza în mâna dreaptă. Deşi plecase din vreme, ceasul arăta 22,05 atunci când se opri sub firma luminoasă de neon reprezentând un stejar verde şi stufos. După câteva minute de aşteptare, din interiorul unui gang apropiat, se desprinse o umbră care se apropie de el.

— Sunteţi Herr Murgu? întrebă şoptit omul, iar la răspunsul pozitiv al navigatorului adăugă: Am venit să-mi daţi valiza încredinţată de către Herr Sturmmer.

— *Bitte!* Poftiţi! spuse Murgu predându-i geamantanul.

— V-am aşteptat şi aseară. De ce n-aţi venit?

— Am vrut să studiez mai întâi felul cum este păzit portul. Am fost de mai multe ori pe aici, dar până acum nu m-a preocupat niciodată acest lucru.

— Bine. Voi anunţa pe Herr Sturmmer că transportul s-a realizat cu succes. La revedere! încheie brusc individul plecând grăbit în susul străzii.

Murgu îşi privi ceasul. Totul durase trei minute. Tocmai se pregătea să părăsească la rândul său locul întâlnirii când luminile unui „Mercedes” parcat ceva mai departe de restaurant clipiră atrăgându-i atenţia. Apropiindu-se, navigatorul identifică la volan pe maiorul Otto Wagner, cunoştinţa sa din seara trecută, care îi făcu semn să se urce lângă el şi apoi porni cu viteză spre Dunăre.

— Bravo, domnule Murgu. Ai fost cum nu se poate mai natural. Sunt sigur acum că avem în mână firul unei afaceri mari care îmi va aduce, sper, o avansare. N-ar fi rău deloc acum, în preajma pensiei!

— Am făcut şi eu cum m-am priceput mai bine. Dar sunteţi sigur că oamenii dumneavoastră vor reuşi să se ţină după el fără să se bage de seamă?

Eu, să vă spun drept, nici nu i-am văzut prin împrejurimi.

— Păi vezi? Dacă dumneata, care ştiai că trebuie să fie pe aproape nu i-ai observat, nici individul care ţi-a luat valiza nu i-a putut observa. Suntem poliţişti vechi, domnule Murgu. Partea proastă este că nu prea reuşesc să-i conving pe unul din colegii mei să te scoatem din cauză. El este de părere că ceea ce ai făcut pentru noi nu este de ajuns. I-am propus să ne întâlnim în trei în această seară, după acţiune. Poate împreună vom reuşi să-l înduplecăm. Eu te rog să te arăţi rezonabil şi să nu intri într-o dispută cu el. Nu ţi-ar folosi la nimic şi m-ai pune şi pe mine într-o situaţie neplăcută. Printr-o întâmplare fericită colegul meu vorbeşte de asemenea româneşte. Cred că este născut la, asta, cum îi zice... Hermannstadt.

— Acum îi zice Sibiu, Herr Major. Dar mă neliniştiţi enorm cu cele ce-mi spuneţi. Chiar, ar fi posibil să ajung totuşi la închisoare?

— Să sperăm că nu, răspunse Wagner parcând maşina în faţa unui restaurant, pe o stradă liniştită. În orice caz, te rog să ţii cont de recomandările pe care ţi le-am făcut.

Spre deosebire de făptura bonomă a lui Wagner, individul ce-i aştepta înăuntru nu avea în înfăţişarea sa nimic liniştitor. Pe Murgu, această înfăţişare şi mai ales duritatea privirii îl duseră cu gândul la
Sturmmer. Fără să se ridice de pe scaun, individul întinse noilor veniţi o mână energică şi se recomandă scurt:

— Klein. Vă rog să luaţi loc.

Această primire nu fu deloc de natură să stimuleze conversaţia, astfel încât cei trei mâncară în linişte. La cafea, Klein rupse primul tăcerea:

— Domnule Murgu, colegul Wagner mi-a vorbit despre cazul dumitale şi te-a prezentat în termenii cei mai favorabili. Încă înainte ca să ajungeţi aici m-am informat prin telefon asupra felului cum ai executat indicaţiile noastre. Este drept: ne-ai pus pe urmele unei bande de traficanţi de aur. Din acest punct de vedere nu putem decât să ne declarăm mulţumiţi. Din păcate, în afara unui referat favorabil prin care să propunem justiţiei să-ţi acorde circumstanţe atenuante, eventual chiar graţierea, nu văd, personal, cum te-am putea ajuta. Ştii, legea este lege.

— Domnule Klein, eu am recunoscut faţă de Herr Major Otto Wagner faptul că am încălcat legile Republicii Federale. A fost

însă pentru prima şi ultima oară. Mi s-a promis că în cazul în care vă voi ajuta veţi fi înţelegători şi îmi veţi oferi o şansă de scăpare. Eu v-am ajutat cum am putut mai bine. Vă rog şi pe dumneavoastră să faceţi un efort... Herr Wagner v-a spus poate că am un copil...

— Da, mi-a spus. Nu spun că n-aş fi de acord să facem ceva pentru dumneata. Pentru aceasta însă, va trebui ca şi dumneata să faci pentru noi mult mai mult decât ai făcut în seara aceasta. Numai o asemenea atitudine de cooperare ne-ar oferi justificarea morală a unui gest de deplină clemenţă.

— Dar nu văd cu ce aş putea să vă ajut, domnilor. Eu sunt navigator. Îmi petrec majoritatea timpului pe Dunăre, la bordul şlepului meu.

— Ai putea de pildă, domnule Murgu, să faci şi pentru noi, din când în când, câte un transport discret.

— Bine, dar nu văd... Dumneavoastră sunteţi ofiţeri de poliţie. Pe cât pricep, rolul dumneavoastră este acela de a împiedica contrabanda.

— Uite ce este, domnule Murgu, interveni Wagner, care asistase până atunci tăcut la dialog, hai să punem cărţile pe masă. Este adevărat că aparent, pentru majoritatea concetăţenilor noştri, suntem funcţionari de poliţie. În realitate însă, lucrăm pentru o organizaţie de informaţii. Avem sarcina să cunoaştem cât mai bine ce se întâmplă în partea dumneavoastră de lume. Pentru a realiza acest lucru avem nevoie de prieteni în ţările pe care le cercetăm. Iar cei ce devin prietenii noştri nu au niciun motiv să regrete. Avem bani destui şi plătim bine serviciile care ni se fac. Scurt şi clar, domnul Klein ţi-a propus ca în schimbul iertării totale pentru ilegalitatea comisă să fii prietenul nostru; să ne ajuţi în activitatea secretă pe care o ducem. Ce spui?

— Spun că mi-e frică să fac spionaj. Dacă mă vor prinde acolo, în ţară, cu asemenea treburi o voi păţi cu siguranţă mult mai rău decât aici pentru cele câteva kilograme de aur introduse clandestin în R.F.G. La urma urmelor, dumneavoastră îmi cereţi să-mi trădez ţara.

— Să lăsăm vorbele mari, domnule Murgu. Noi, cei de aici din Occident, nu avem nimic cu românii şi cu România. Mulţi din cei ce au trăit acolo, ca mine şi ca Herr Klein, sunt ataşaţi de această ţară. Confruntarea la care participăm este cea dintre

lumea occidentală a liberei întreprinderi şi comunism. Or, după câte ştim, dumneata nu eşti comunist. Admit că vei înfrunta un anumit risc. Dar vei fi bine plătit pentru aceasta, iar atunci când va veni timpul vei putea folosi aceşti bani aici în vest, unde oamenii cu bani au totdeauna dreptate şi sunt la adăpost de necazuri. Şi, apoi, nu cred că este cazul să exagerăm existenţa acestui risc. Cu tot respectul pe care îl purtăm securităţii din România, te putem asigura că atâta vreme cât vei respecta întocmai instrucţiunile noastre nu vei fi prins. Numai secretele cunoscute de mai mulţi pot fi descoperite. Dacă vei păstra secretul colaborării cu noi, nimeni nu va putea să-l divulge securităţii. Dar, mi se pare că am pledat destul. La urma urmei, e treaba dumitale să hotărăşti dacă vei rămâne aici la dispoziţia justiţiei sau te vei întoarce acasă, la băiat.

— Nici nu ştiu ce vreţi să mă puneţi să fac. Înţelegeţi şi dumneavoastră că mi-e foarte greu să accept în aceste condiţii. Mâine îmi puteţi ordona să ucid pe cineva sau să arunc în aer defileul de la Porţile de Fier. Am mai citit eu undeva despre o ispravă de genul ăsta.

— Isprava aceea, care a fost zădărnicită de germani, au încercat-o englezii cu un grup mare de sabotori şi cu câteva vapoare. Asta nu este treabă de un singur om. Aşa că nu-ţi vom cere nimic de genul acesta, domnule Murgu. În schimb, ne vei povesti de câte ori vei ajunge la Viena sau Regensburg ce-ai mai văzut prin porturile dunărene. Din când în când te vom ruga, cu titlu de serviciu personal, să duci câte un pacheţel sau câte o scrisorică în România. Domnul Klein şi alţi colegi de ai noştri mai au pe acolo rude şi cunoscuţi cărora nu vor să le scrie prin poştă. În ce priveşte coletele, te asigur că nu vom introduce în ele nici aur, nici stupefiante. Cel mult un aparat de radio cu tranzistori sau un magnetofon cu casete. Sunt lucruri pentru care se mai poate obţine încă un preţ bun în România, iar rudele noastre trăiesc în multe cazuri de pe urma negoţului cu ele.

— Dacă ar fi numai atât, reflectă cu voce tare Murgu, n-ar fi cine ştie ce. Chiar dacă voi fi prins cu asemenea lucruri, ele vor fi considerate drept contrabandă. Dar cine îmi garantează mie – se îndreptă el către Wagner – că în viitor nu-mi veţi cere mai mult?

— Garanţii scrise nu putem să-ţi dăm, dar cuvântul nostru de ofiţeri este, credem, suficient.

— Aş îndrăzni să vă mai întreb ceva. Spuneaţi că activitatea pe care o voi desfăşura pentru dumneavoastră va fi răsplătită. La ce v-aţi referit exact?

Ambii interlocutori ai navigatorului zâmbiră larg la auzul întrebării:

— Vei primi bani pentru aceasta, domnule Murgu. Consideră drept primul nostru vărsământ suma de două mii mărci lăsate la Aizic. Înainte de a lichida grupul de traficanţi, dacă îl vom lichida, îţi vom lăsa posibilitatea să-ţi ridici banii. De altfel, scoţându-te pe dumneata din cauză îl vom scoate implicit şi pe Aizic.

— Mi-aţi luat o piatră de pe inimă. Aveam chiar remuşcări în legătură cu bietul Aizic, care s-a băgat în această chestie numai pentru a mă ajuta, replică ipocrit Murgu.

— Înţeleg că am încheiat acordul, domnule Murgu?! întrebă Klein care, în mod ciudat, renunţase complet la atitudinea băţoasă de la început.

— Ce să fac, domnule Klein? Am intrat în horă, trebuie să joc. Mai bine riscul probabil de mai târziu decât închisoarea certă de astăzi, răspunse Murgu abătut.

— Bine judecat, aprobă Wagner. Noi te asigurăm că nu vei regreta această hotărâre. Pentru a intra concret în afaceri, vă veţi întâlni mâine la ora 9,00 tot aici, cu domnul Klein. El îţi va explica unele din regulile activităţii secrete şi tot prin el vei primi şi însărcinările pe care le avem pentru dumneata.

Cei trei se despărţiră la ieşire. Wagner şi Klein se urcară în „Mercedes”, iar Murgu plecă pe jos spre port.

8

Într-un anumit sens, zilele următoare au constituit pentru Murgu un examen mult mai dificil decât toate încercările prin care trecuse până atunci. Klein folosea intens timpul liber al navigatorului pentru „întrevederi de lucru” ce se desfăşurau, de regulă, în cafenele şi restaurante situate în micile localităţi din apropierea Regensburg-ului. Pentru deplasări, cei doi foloseau o maşină veche „Volkswagen” condusă de Klein, care îl culegea pe Murgu din diferite puncte ale oraşului.

Klein era un individ inteligent şi un profesionist experimentat. El lepădase cu totul masca din seara primei întâlniri şi căuta acum, prin aducerea în discuţie a unor subiecte potrivite, să cunoască cât mai multe amănunte despre viaţa, convingerile şi proiectele de viitor ale interlocutorului său. În câteva situaţii, Murgu realiză cu claritate faptul că individul revine asupra unor probleme discutate anterior, abordându-le dintr-un unghi diferit. Prin acest procedeu, Klein, încerca în mod evident să surprindă eventualele contradicţii din relatările navigatorului. Tactica nu dăduse însă rezultate. Cunoscând că cea mai solidă minciună este adevărul, că nimic nu poate fi mai dăunător decât încercarea de a trece drept ceea ce nu eşti şi a te încurca apoi în propriile minciuni, Murgu îşi spunea conştiincios povestea, aceeaşi în toate împrejurările. În fond discutând despre el, despre trecutul său, despre concepţiile sale, omul nici nu avea ce să ascundă. Iar dacă unele din aceste concepţii nu erau pe placul interlocutorilor săi, cu atât mai rău pentru ei. În sfârşit, după trei zile de convorbiri şi tatonări Klein ajunse, se pare, la concluzii favorabile şi trecu la o nouă etapă şi anume la pregătirea lui Murgu pentru activitatea viitoare.

Partea preliminară a acestei pregătiri fusese constituită dintr-o intensă prelucrare ideologică ce urmărea să-l convingă pe navigator de superioritatea modului de viaţă şi a rânduielilor lumii capitaliste.

Klein trebui să constate însă că, fie din spirit de contradicţie, fie în virtutea unor convingeri solid formate, Murgu refuză să accepte cu prea multă uşurinţă argumentele sale. El ripostă că opulenţa vitrinelor contrastează izbitor cu mizeria ce domneşte la periferia marilor oraşe, în cartierele de cocioabe locuite de muncitorii imigranţi şi de ceilalţi oameni săraci. Treptat, el a sfârşit totuşi prin a se declara de acord cu faptul că atunci când ai bani poţi trăi bine şi în Occident, ca oriunde de altfel.

Pornind de la această recunoaştere, Klein i-a reînnoit navigatorului promisiunea că activitatea ce o va desfăşura în viitor îi va aduce mulţi bani. La riposta lui Murgu că s-ar fi lipsit bucuros de aceşti bani a căror câştigare implică pentru el mari pericole, Klein l-a asigurat că activitatea pe care o vor desfăşura împreună şi relaţiile dintre ei vor rămâne cu desăvârşire secrete, repetând cu insistenţă că atât timp cât Murgu nu va comite greşeli nimeni nu va reuşi să-l descopere.

— Regulile nu-mi permit, desigur, să-ţi dezvălui experienţa activităţii unora din agenţii noştri, mai puţini dotaţi decât dumneata, domnule Murgu. Unii din aceştia fac de multe ori prostii destul de mari. Totuşi ei n-au fost descoperiţi niciodată pentru că au ştiut să respecte regula de fier a secretului, pentru că nu au vorbit niciodată, nimănui, despre relaţiile ce le au cu noi.

Într-o altă fază a discuţiilor, insistând din nou asupra încrederii pe care Murgu va trebui să o aibă în organizaţia lor, Klein spusese cu o notă evidentă de lăudăroşenie în glas:

— Mijloacele folosite de noi sunt ultima expresie a tehnicii şi ştiinţei. Nimeni, nici chiar americanii, nu posedă chimişti, electronişti sau opticieni de talia celor folosiţi de noi. Nu au existat cazuri în care mijloacele create de specialiştii noştri să fi fost descoperite de serviciile de contraspionaj străine.

La acest capitol, Murgu se lăsă convins fără prea multe comentarii şi, spre vizibila satisfacţie a lui Klein, elogie la rândul său în termeni superlativi mijloacele tehnice care îi fură prezentate.

Încurajat de progresele obţinute, Klein trecu spre sfârşitul săptămânii la sarcinile concrete ce le avea de îndeplinit navigatorul şi care se refereau aproape exclusiv la studierea obiectivelor militare din zona românească a Dunării. Stabilirea unor asemenea date, preciză Klein, depinde numai de posibilităţile de observare directă pe care şi le va putea crea Murgu şi de împrejurările care îi vor permite să discute asemenea subiecte cu localnicii fără a fi suspectat de către ei. Instructorul sublinie de mai multe ori că îndeplinirea acestor sarcini nu este de domeniul imposibilului; pe de altă parte ele nu trebuie rezolvate într-un termen fix. Indicând cele câteva domenii de preocupare – preciză în continuare Klein – organizaţia nu doreşte să limiteze iniţiativa lui Murgu. Dimpotrivă. Pentru a stimula această iniţiativă, el este împuternicit să-l asigure pe prietenul său că sumele de bani pe care le va primi la fiecare voiaj vor fi cu atât mai mari cu cât informaţiile vor fi mai numeroase şi mai importante.

Ultima întâlnire înaintea plecării din Regensburg a convoiului de şlepuri a fost destinată pregătirii tehnice. Klein îl învăţă pe Murgu cum să-şi facă notiţe codificate sub forma unor socoteli şi însemnări banale, îl instrui asupra felului cum să identifice şi să

deosebească diferite tipuri de armament, cum să evalueze distanţele şi dimensiunile. Îi preveni că îi va da, la despărţire, o adresă din Viena la care să facă prin poştă diferite comunicări convenţionale. În legătură cu folosirea ei de pe teritoriul României, Klein preciză că pot fi trimise doar ilustrate şi numai din oraşele mari ca Bucureşti şi Craiova, unde Murgu se putea deplasa cu uşurinţă în timpul escalelor făcute în ţară. Porturile dunărene trebuie evitate, ele constituind un indiciu ce poate duce la identificarea expeditorului. După ce se asigură că Murgu memorase bine totul, Klein spuse:

— Herr Wagner doreşte să ne întâlnim la o masă de rămas bun. El se gândise să ne repezim până la München sau Nürnberg pentru a petrece câteva ore plăcute şi instructive în aceste vechi centre ale civilizaţiei vest-europene. Mi-am permis să mă opun. În aceste oraşe mişună astăzi tot felul de indivizi iar dumneata n-ai avea cum să justifici prezenţa acolo în cazul în care ai fi văzut. Până la urmă a rămas stabilit să ne vedem la Viena, a doua zi după ce vei ajunge acolo. Să vii la ora 13,00 la restaurantul „Zur Linde”, pe Rotenturm Strasse, ceva mai jos de Stephan’s Dom. Este bine să fii îmbrăcat ceva mai elegant deoarece restaurantul este destul de pretenţios. După ce vom lua masa, vom merge să discutăm liniştiţi undeva pe Kahlenberg sau în Pădurea vieneză.

— Voi fi bucuros să-l revăd pe Herr Wagner. Să sperăm că sub teiul vienez va fi mai plăcut decât sub stejarul din Regensburg, răspunse Murgu cu o aluzie transparentă la întâmplarea din ziua sosirii sale în portul vest-german.

*
* *

Murgu ajunse la Viena într-o sâmbătă după-amiază care preceda o duminică de-a dreptul caniculară. Navigatorul îmbrăcă o cămaşă albă cu guler tare, îşi înnodă cravata de mătase şi puse un costum gri închis, tratând cu cele mai colorate expresii marinăreşti inspiraţia celui care alesese pentru masa de rămas bun un restaurant pretenţios în locul unei cârciumi vesele de pe malul Dunării vechi.

La restaurantul „Zur Linde”, Klein îl aştepta la bar. El îl conduse prin câteva săli goale, într-o grădină mică umbrită de câţiva tei bătrâni şi răcorită de ventilatoare puternice. Nici

grădina nu era prea aglomerată; zece-doisprezece clienţi ocupau doar câteva din multele mese frumos aranjate. Instalat în capul uneia din aceste mese, Wagner le făcu noilor veniţi un semn prietenesc cu mâna, iar ei se instalară alături de el. Un chelner îmbrăcat impecabil în haină albă şi pantalon negru luă comanda făcută de Wagner. Murgu nu înţelesese mare lucru din expresiile franţuzeşti ce compuneau această comandă dar, după ce mâncă şi bău împărăteşte, trebui să convină că mâncărurile erau dintre cele mai fine, destinate unor gusturi alese. Vinurile franţuzeşti creaseră repede o ambianţă plăcută, pe care nici măcar nota de plată pipărată de la urmă nu reuşi s-o risipească.

De la restaurant, cei trei plecară cu maşina lui Wagner (acelaşi „Mercedes” de la Regensburg înregistrat de data aceasta sub număr vienez) în pădurea de pe Kahlenberg, unde se odihniră câteva ore la răcoare pe terasa unui mic hotel. Acolo avuseseră loc şi discuţiile „de afaceri” care se vădiseră a fi neaşteptat de scurte.

— Colegul Klein m-a ţinut permanent la curent cu activitatea voastră, Herr Murgu, spuse Wagner. În ce ne priveşte, suntem mulţumiţi şi credem că după ce ne vei cunoaşte mai bine vei fi şi dumneata mulţumit de noi. Doresc doar să-ţi explic mai bine spusele lui Klein privind timpul şi condiţiile ce ţi le lăsăm pentru a îndeplini însărcinările care ţi se vor da precum şi raportul între aceste elemente şi răsplătirea dumitale. Desigur un raport mai bogat, mai important, o sarcină rezolvată mai repede şi mai complet vor însemna bani mai mulţi. N-ar fi însă deloc bine dacă, tentat de câştig, vei forţa nota. Pornim la un drum lung iar preocuparea de căpetenie trebuie să fie şi pentru noi, dar mai ales pentru dumneata, siguranţa proprie. Deocamdată dispui de cele două mii de mărci. Ce ai de gând să faci cu ele?

— Mă gândeam să trec mâine pe la Aizic şi să-l rog să mi le păstreze în continuare, răspunse Murgu. Dincolo nu am ce face cu aceşti bani şi nici nu vreau ca ei să fie găsiţi asupra mea.

— Ştiam că ai la Viena o prietenă faţă de care nutreşti anumite intenţii, comentă Wagner, făcând aluzie pentru prima oară la relaţiile lui Murgu cu Irma Tischler.

— Mă gândisem şi eu o vreme să-i încredinţez ei banii, dar m-am răzgândit. Când intenţiile de care aţi pomenit se vor realiza, voi putea investi în magazinul Irmei o sumă corespunzătoare. Până atunci, de ce să ştie şi ea despre afacerile mele? Cu

femeile nu poţi fi niciodată sigur. De altfel, la ea în măcelărie, vin destui colegi de-ai mei, români.

— Foarte bine, aprobă satisfăcut Wagner. Iată ce înseamnă prudenţă. Acum, ar fi o ultimă problemă care nu prea are legătură cu treburile noastre. Este o rugăminte a lui Klein, care, după cum ştii, s-a născut şi a trăit mult timp în România şi are rude acolo. El ar dori să trimită acestor rude o scrisoare şi un pachet. N-a îndrăznit să te roage personal…

— Vai de mine, domnule Klein, izbucni Murgu plin de reproş la adresa celui în cauză. Doar suntem prieteni. Se poate să deranjaţi pe Herr Major cu o asemenea chestiune minoră ce putea fi rezolvată între noi?

— Lasă, lasă, Herr Murgu, reluă Wagner împăciuitor. Oricum, Klein n-ar fi putut să-ţi ceară acest serviciu fără aprobarea mea. Problema este că noi nu vrem să fii cunoscut cu acest prilej de către rudele lui Klein din Bucureşti. În consecinţă vei proceda astfel: considerând că vei ajunge la Giurgiu către sfârşitul lunii august, vei face o deplasare la Bucureşti între întâi şi cinci ale lunii septembrie. Aici, vei închiria în Gara de Nord un seif cu cifru pentru bagaje de mână, din acelea nou instalate, şi vei depune înăuntru pachetul şi scrisoarea. Odată această operaţie realizată, te vei deplasa la telefonul public montat pe peretele blocului din strada Ştirbei Vodă nr. 2 şi vei scrie cu creionul negru, sub aparat, un nume urmat de şase cifre grupate două câte două aidoma unui număr de telefon. Iniţiala numelui pe care îl vei scrie va reprezenta litera componentă a cifrului seifului din Gara de Nord, iar primele trei cifre vor reprezenta restul acestui cifru. Celelalte trei cifre vor reprezenta numărul de identificare a seifului folosit. Vei avea în vedere ca prima cifră a combinaţiei pentru deschiderea seifului să nu fie un nouă sau un zero; în Bucureşti nu există telefoane particulare care încep cu aceste cifre.

— Cred că am înţeles, Herr Major.

— Să facem atunci un mic exerciţiu. Să zicem că ai ajuns în Gara de Nord şi ai găsit liber seiful cu numărul 713. Cum procedezi?

— După ce depun pachetul formez cifrul A 358. Apoi, mă duc pe înserate la telefonul public din Ştirbei Vodă nr. 2 şi, în timp ce simulez că dau un telefon, scriu cu creionul negru sub aparat: Andreescu 35.87.13.

— Perfect. Acum sunt sigur că nu vei încurca nimic. Te sfătuiesc totuşi să foloseşti un nume mic şi nu unul de familie: Andrei în loc de Andreescu. Aşa fac de obicei toţi acei ce notează numere de telefon pe pereţii cabinelor. În drum spre oraş, ne vom abate spre port pentru a lăsa pachetul şi scrisoarea pe care le am încuiate în maşină.

Pe seară, după ce Murgu ascunse pachetul şi scrisoarea în acelaşi loc unde ţinuse şi valiza lui Sturmmer, trioul se deplasă în Grinzing unde petrecu o seară veselă în compania unor fete drăguţe şi în acordurile unor melodii vieneze. Spre miezul nopţii, Wagner plăti şi dădu semnalul de plecare, spunând:

— Întrucât Herr Murgu pleacă mâine devreme, n-ar fi bine să întârzie mult de la bord.

La despărţire, pe o alee întunecată a Prater-ului situată ceva mai departe de port, cei doi îl îmbrăţişară pe rând pe navigator urându-i călătorie bună şi succes. Klein îi strecură în mână o cutiuţă, spunând şoptit:

— Un cadou pentru Petrică, de la mine. Pe ambalaj este notată adresa la care ne poţi trimite, aici la Viena, comunicări prin codul pe care l-ai învăţat. O vei folosi dinafara României, din oraşe mari ca Belgrad, Budapesta, Bratislava şi vei scrie doar câteva formule banale de salut în limba germană. Dacă vei fi nevoit să scrii din România nu uita: numai ilustrate puse la poştă din Bucureşti sau Craiova. Nu vei face nicio expediţie din porturile dunărene. Cu bine!

Ajuns pe bord, Murgu examină pacheţelul. Era un scrin ce conţinea un stilou şi un creion cu bilă marca „Parker”. Pe ambalaj era notată adresa: Johann Müller, Quellen Strasse nr. 22 Wien 1010.

Călătoria în aval decurse fără incidente deosebite. După şaisprezece zile convoiul ajunse la Belgrad, unde făcu o scurtă escală pentru alimentarea remorcherului şi aprovizionarea echipajelor. De aici Murgu trimise o ilustrată pe care scrise: Sper să ajung la Turnu-Severin la 30 august. În aşteptarea revederii, îţi trimit sărutări. Gică. Numai că ilustrata nu era adresată nici lui Johann Müller, nici Irmei Tischler, ci unei femei: Cristina Frâncu, Bucureşti sector 7, strada Băiceni nr. 2.

9

La o săptămână de la întoarcerea de la Timişoara, maiorul Irimia hotărî să se prezinte din nou la şeful său, colonelul Vasile Mătase. O îndelungată activitate comună cimentase între cei doi ofiţeri sentimente de adâncă preţuire la care şeful adăuga simpatia pe care i-o îngăduiau regulamentele, iar subalternul respectul, afecţiunea şi încrederea cuvenite unui părinte sau unui frate mai mare. Mătase, care îşi selecţionase oamenii pe parcursul multor ani cu exigenţa unui antrenor olimpic, aprecia în mod deosebit la Irimia inteligenţa, spiritul de iniţiativă, operativitatea precum şi perseverenţa manifestată în tot ceea ce făcea. Eşecurile temporare nu-l descurajaseră niciodată pe maior, care găsise totdeauna resursele şi soluţiile necesare depăşirii lor. La rândul său, Irimia nutrea un adevărat cult pentru colonelul Mătase care, intrat în securitate cu mult timp înaintea lui, apucase perioada celor mai aspre confruntări cu serviciile de spionaj duşmane. Tensiunea acelor timpuri, precum şi numeroasele nopţi de veghe lăsaseră urme pe faţa lui Mătase ai cărui ochi, mereu încercănaţi, vădeau un început de suferinţă hepatică sau mai degrabă, un deficit cronic al orelor de odihnă.

În zilele de vară, colonelul venea în unitate devreme, pe la şase şi jumătate, iar Irimia se decise să-l viziteze luni la prima oră, înainte ca diverşi secretari şi curieri să răsară din toate părţile cu maldărele lor de hârtii. Mătase îl primi imediat:

— la loc. Ce te aduce pe la mine cu noaptea în cap?

Lui Irimia, primirea prietenoasă a colonelului îi făcu în mod vizibil plăcere. Ca cel mai vechi ofiţer al unităţii se bucura de câteva privilegii, cu totul excepţionale la unul ca Mătase, printre care şi acela de a fi tutuit de şef în timpul discuţiilor ce le purtau în doi.

— Voiam să vă raportez ultimele date pe care le-am obţinut în legătură cu Leopold Goldschmidt. Ştiţi, cazul pentru care am fost la Timişoara.

— Gând la gând cu bucurie. Te căutasem şi eu, pentru acelaşi lucru, sâmbătă seara, dar nu te-am găsit acasă.

Bănuind ce va urma, lui Irimia îi pieri brusc buna dispoziţie. Se hotărî însă ca de data aceasta să nu lase fără răspuns observaţiile şefului său.

— Într-adevăr, răspunse el, am fost cu soţia şi copiii la maiorul Tenescu. Am rămas acolo până spre miezul nopţii. Dacă l-aţi fi întrebat, ofiţerul de serviciu m-ar fi putut convoca în câteva minute...

— Nu era nicio grabă. Dar, fiindcă veni vorba de Tenescu: te rugasem s-o mai răreşti cu vizitele de familie. Asta mergea câtă vreme aţi fost egali în funcţie. Acum însă, dumneata îi eşti şef...

Calmul, pe care se silise din răsputeri să-l păstreze, începu să-l părăsească pe Irimia:

— Da, ripostă el, aprinzându-se pe măsură ce vorbea, de când am cinstea să fiu ajutorul dumneavoastră, lumea se împarte pentru mine în şef şi subalterni. Cu şeful, adică cu dumneavoastră, nu pot să am relaţii de familie exact din aceleaşi motive pentru care subalternii mei nu pot avea relaţii cu mine. „Nu este bine”, spuneţi dumneavoastră. S-ar putea, doamne fereşte, să ne copleşească familiarismul... Dar cu cine altcineva să întreţin relaţii de familie? Am venit din Constanţa şi sunt aici, la serviciu, şapte zile din şapte. Muncesc, mă bucur, sufăr alături de tovarăşii aceştia ai mei cărora le-am devenit şef din ordin. Până să devin şef, m-am împrietenit cu Tenescu. Soţiile noastre se înţeleg bine şi avem copii de aceeaşi vârstă. Ce să le spunem acum? Că am devenit şeful lui Tenescu? Ce-i interesează pe ei? Şi ce foloase trage Tenescu de pe urma prieteniei cu mine? De Anul Nou când s-au repartizat cele trei apartamente, Tenescu, cel mai în drept să primească unul, n-a figurat pe tabel. Pentru că eu, prietenul său, am fost şeful comisiei ce a repartiza casele. N-a fost propus nici pentru primă. Din acelaşi motiv. Şi, atunci, ce ne reproşaţi?

— Printre altele, chiar cele ce mi le-ai spus acum şi din care rezultă că Tenescu plăteşte prea scump privilegiul de a-ţi fi prieten. Deocamdată, pregăteşte un raport prin care să solicităm pentru el un apartament din rezerva instituţiei, îl voi semna astăzi. În rest, Matei, ar trebui să vă obişnuiţi cu ideea că viaţa noastră este aspră. Uite, eu am apucat şi timpuri în care cei ce lucrau în acelaşi birou nu trebuiau să cunoască nici măcar adresele colegilor lor. Este drept că majoritatea proveneau din vechiul aparat de represiune.

— Nu este acelaşi lucru, ripostă cu pasiune Irimia. Tocmai pentru că trăim o viaţă aspră, nu ne putem lipsi de prietenie. Pentru că suntem comunişti, pentru că luptăm pentru omenie,

pentru dreptate...

— S-ar putea să ai dreptate, Matei, spuse colonelul obosit. Altfel, poate că nu s-ar fi spus toate câte s-au spus despre noi în ultimii ani. Ar trebui să mă gândesc mai des la asta. Să ştii însă că prietenia cu Tenescu nu-ţi dă dreptul să-l opreşti de la primirea unor recompense pe care le merită. Tocmai în numele omeniei şi al dreptăţii... Şi acum, spune ce noutăţi ai mai aflat despre Goldschmidt acela!

— Verificările făcute la punctele de frontieră au stabilit că Leopold Goldschmidt, cetăţean austriac, ale cărui date personale sunt identice cu cele din arhiva fostului serviciu de siguranţă de la Timişoara, vizitează ţara noastră de două-trei ori pe an, începând din 1965. Într-o cerere de viză completată pe timpul când asemenea formalităţi mai erau necesare, Goldschmidt indică drept domiciliu adresa din Viena IV Wiener Hauptstrasse nr. 35, iar ca ocupaţie calitatea de codirector al firmei „Ostagrara", o întreprindere pentru comerţul cu produse agroalimentare. La cererea de viză sunt anexate fotografii după care am făcut câteva copii. Motivul declarat al vizitelor lui Goldschmidt în România îl constituie afacerile firmei sale cu întreprinderile româneşti Agroexport" „, Fructexport" şi „Prodexport". În Bucureşti, locuieşte mereu la hotelul,. Lido", unde este cunoscut ca un client liniştit, amabil şi generos. Anul trecut şi-a petrecut vacanţa în ţara noastră. A închiriat de la O.N.T. un autoturism fără şofer cu care a făcut excursii pe litoral, în regiunea Braşov-Sibiu şi la mănăstirile din nordul Moldovei. Mi-a reţinut atenţia faptul că, deşi vine de patru ani în ţară, nu s-a deplasat niciodată la Timişoara. La întreprinderile de comerţ exterior ce lucrează cu „Ostagrara", firma este considerată drept un partener de afaceri modest dar serios. „Agroexport" a încheiat cu ea în ultimii trei ani contracte pentru livrări de porumb în Republica Federală Germania. Din aceste contracte rezultă că sediul firmei „Ostagrara" se află la adresa Viena IV Mariahilfer Strasse nr. 67 şi că directorul general este un anume Ludwig Mayer, originar din Sibiu. Ca şi în cazul lui Goldschmidt, despre Mayer s-au găsit materiale vechi din care rezultă că a desfăşurat o activitate intensă în Grupul etnic german; nu rezultă însă împrejurările în care acesta a părăsit ţara. I-am cerut căpitanului Mihai de la Sibiu să lămurească această problemă şi să încerce să obţină ceva date

suplimentare despre Mayer. Începând din anul 1965, Ludwig Mayer a venit de trei ori în România pentru a semna personal contractele negociate de codirectorul său cu „Agroexportul”. Am găsit astfel o cerere de viză cu datele sale de identificare şi cu fotografie. Cu ajutorul acestor date l-am putut căuta la Sibiu. Spre deosebire de Goldschmidt, Mayer nu s-a deplasat niciodată în provincie.

— Nu e rău, comentă satisfăcut Mătase. Firma şi conducătorii ei de la Viena au devenit parcă ceva mai palpabili. Fiindcă veni vorba, să-mi dai şi mie câte un exemplar din fotografiile celor doi negustori de cereale. Altfel, ce mai face domnul Dreher?

— A plecat alaltăieri.

— Şi ce te-ai gândit să facem mai departe?

— Dintr-o scrisoare sosită săptămână trecută la „Agroexport” rezultă că domnul Goldschmidt va veni în ţară la sfârşitul lunii august pentru a trata noua livrare de porumb din recolta acestui an. În ce mă priveşte, cred că trebuie să-l primim cum se cuvine, astfel încât la plecarea sa să ştim ceva mai mult decât ştim acum.

— Da, va trebui să te ocupi intens de primirea domnului Goldschmidt, care merită tratat cu toată atenţia. Mi se pare şi mie foarte important să cunoaştem cât mai multe despre preocupările şi activitatea sa pe timpul cât se va afla în ţară.

Goldschmidt sosi la Bucureşti în ziua de 28 august, se instală la hotelul „Lido” şi începu să trateze, chiar de a doua zi, cu „Agroexport” cumpărarea a douăzeci de mii tone de porumb. Ca şi în anii trecuţi, el oferi un preţ bun, astfel încât, la 2 septembrie contractul era deja perfectat. Semnarea fu programată după alte două zile necesare traducerii în germană şi dactilografierii documentului. Zilele lăsate libere de „Agroexport” fură rezervate unor vizite şi convorbiri la întreprinderile „Prodexport” şi „Fructexport”, unde Goldschmidt dorea să se intereseze de posibilitatea achiziţionării unor cantităţi de miere de albine şi de nuci. El ceruse prin telefon acestor întreprinderi oferte, caracteristici, preţuri şi alte elemente necesare calculului rentabilităţii afacerilor în cauză. De asemenea, pentru prima oară de când venea în România, reprezentantul firmei „Ostagrara” se interesă de posibilitatea unor operaţii de import-export. El oferi în schimbul unor produse agro-alimentare aparatură şi piese necesare industriei

electronice româneşti, aranjând pentru discutarea acestei probleme o şedinţă de lucru în ziua de 7 septembrie la „Tehnoimport”.

În afara activităţii strict comerciale, Goldschmidt nu vădi, cel puţin în primele zile ale şederii la Bucureşti, preocupări deosebite. Revenit de la firmele cu care lucra în cursul dimineţii, omul prânzea copios şi îşi făcea siesta cu o havană, o cafea turcească şi un coniac dublu sub un umbrar de pe terasa hotelului. Apoi urca în camera sa şi dormea până spre ora şase când pleca să se plimbe pe jos urmând invariabil acelaşi traseu: strada Franklin, curtea Ateneului, calea Ştirbei Vodă, Cişmigiu. În jurul orei nouă, se instala în grădina restaurantului „Athenée Palace” pentru a cina, după care cobora în cabaret unde rămânea până la terminarea programului. Irimia începuse să-şi cam piardă calmul, iar din optimismul său nu mai rămăsese nici urmă; avea tot mai mult sentimentul că în spatele inactivităţii sale aparente, Goldschmidt îi joacă sau îi pregăteşte o festă urâtă. Spre deosebire de subalternul său, Mătase îşi păstra întreagă buna dispoziţie şi îl convoca în fiecare dimineaţă pe maior, cerându-i o dare de seamă amănunţită asupra activităţii desfăşurate în ajun de cel urmărit. Pe colonel îl interesa totul: la ce firmă, cu cine şi ce tratase străinul, unde luase masa de prânz, pe unde se mai plimbase seara, când plecase de la cabaret şi multe altele pe care Irimia se străduia să i le raporteze cât mai conştiincios, fără a-şi da prea bine seama la ce-ar putea folosi. Maiorul se temea de o eventuală scăpare de sub control a lui Goldschmidt, iar acest lucru îi accentua în mod nepermis starea de încordare sub imperiul căreia acţiona de două-trei zile. De altfel, temerile sale se dovediră întru totul întemeiate căci, în seara zilei de patru septembrie, în timpul plimbării de seară, Goldschmidt încălcă pe neaşteptate regulile jocului. El se opri brusc în faţa telefonului montat pe peretele clădirii cu numărul doi din strada Ştirbei Vodă, ridică receptorul, introduse în aparat o monedă de douăzeci şi cinci de bani şi formă un număr. Se vedea că Goldschmidt aştepta nerăbdător să i se răspundă, căci avea o comportare nervoasă, neobişnuită lui: se apucase să şteargă febril cu vârful degetului arătător câteva din inscripţiile mai vechi făcute cu creionul pe placa melaminată ce servea drept suport telefonului. Până la urmă, la capătul celălalt al firului nu se prezentă nimeni, aşa că urmăritul

puse receptorul la loc în furcă, recuperă moneda şi o introduse tacticos înapoi în buzunar. Apoi, în loc să-şi continue obişnuita plimbare spre Cişmigiu, Goldschmidt se înapoie cu paşi mari spre Calea Victoriei, porni rapid în susul acestei artere spre Cofetăria „Athenée Palace” şi, trei minute mai târziu, se aruncă într-un taxi ce-l aştepta în colţul străzii Nuferilor, dispărând din împrejurimi.

Prinşi pe picior greşit, Irimia şi ai săi rămaseră semănaţi pe drum, iar maşina de care se serveau reuşi să ajungă la locul dezastrului abia după două minute, prea târziu să se mai poată lansa în urmărirea taxiului. Planul lui Goldschmidt, bazat pe studierea atentă a fluxului circulaţiei din zona respectivă şi pe deruta psihologică a eventualilor urmăritori, obişnuiţi timp de o săptămână cu un anumit traseu şi cu un mod uniform de comportare, reuşise de minune. Zece minute mai târziu, taxiul cu care dispăruse Leo apăru gol în staţia din faţa hotelului „Athenée Palace”, iar şoferul fu imediat chestionat de un ofiţer de miliţie pe motivul că fusese văzut traversând în mod nepermis Calea Victoriei pentru a ajunge direct din strada Cosmonauţilor în strada Nuferilor. Şoferul protestă cu toată energia împotriva învinuirii ce i se adusese, susţinând că el ajunsese pe trasee permise în colţul străzii Nuferilor unde parcase pentru a lua un pasager pe care îl dusese doar până în Piaţa Amzei. Ofiţerul îl întrebă atunci de ce parcase în colţul străzii Nuferilor şi nu într-o staţie de taxiuri, iar omul ripostă demn că o făcuse pentru a onora o comandă primită în ajun. Somat să dea explicaţii, şoferul arătase că în noaptea respectivă îl transportase, pe acelaşi client pe care îl servise din nou cu câteva minute în urmă, de la „Athenée Palace” la hotelul „Lido” şi că, pentru cursa aceea ridicolă, primise cincizeci de lei. „Pentru deranj”, spusese clientul care părea un pic afumat. La despărţire, individul îl rugase să-l aştepte a doua zi, seara, între şase şi şase şi un sfert, într-unul din locurile de parcare aflate în colţul străzii Nuferilor cu Calea Victoriei. Avea – explicase chefliul – de făcut două vizite şi se temea să nu întârzie la cea de-a doua. Cum strada Nuferilor se află la o zvârlitură de băţ de staţia „Athenée Palace”, şoferul s-a dus cu nădejdea unei noi recompense substanţiale. Şi nu s-a înşelat. Pentru o cursă care n-a durat nici cinci minute, clientul cel generos care a coborât în faţa teatrului din Piaţa Amzei i-a dat alţi cincizeci de lei. Pus să

indice traseul pe care îl urmase, şoferul se execută fără să şovăie: străzile Nuferilor şi General Budişteanu, Calea Griviţei, Calea Victoriei, Piaţa Amzei şi, după debarcarea clientului, înapoi la bază pe străzile Mendeleev, Cosmonauţilor şi Gabriel Peri.

— Să mai spună cineva că pământul nu este rotund, făcu haz de necaz Irimia care se grăbi să-i raporteze lui Mătase „bucuria” pe care le-o făcuse urmăritul.

— E deştept tipul, comentă Mătase după ce ascultă pe maior. A folosit taxiul exact atât cât i-a fost necesar să scape de voi şi apoi l-a abandonat. Dacă îl mai folosea câteva minute, risca să-l regăsiţi. Acum este în largul lui ca peştele în apă, iar vouă nu vă rămâne altceva decât să vă înarmaţi cu răbdare şi tutun şi să-l aşteptaţi în preajma hotelului. Pică el de undeva.

— Eu cred totuşi că l-am mai putea găsi, insistă Irimia, neîmpăcat cu înfrângerea. Să supraveghem măcar punctele principale de tranzit din oraş…

— Iar în timp ce noi ne vom da de ceasul morţii căutându-l, individul, instalat comod pe terasa unui restaurant, îşi va face treburile fără să-i pese de noi. Am spus: răbdare şi tutun. În două-trei ore se va întoarce probabil să se culce.

Numai că Leopold Goldschmidt nu se grăbi să se reîntoarcă la hotel nici în noaptea aceea, nici a doua zi, ci abia a treia zi în zori, mort de obosit. În pofida acestui fapt, după trei ore de somn, el îşi lua micul dejun pe terasă la „Lido”, iar la ora nouă se afla la „Fructexport” pentru a colecta oferta referitoare la livrarea unei cantităţi de nuci decorticate. La şapte septembrie, Goldschmidt se prezentă la audienţa de la „Tehnoimport”, unde se angajă să aducă la sfârşitul lunii octombrie, când va reveni în ţară pentru definitivarea contractului cu „Agroexport-ul”, mostre ale produselor electronice procurabile prin firma sa la preţuri extrem de avantajoase. El le ceru interlocutorilor săi să intervină pentru facilitarea importului temporar al acestor mărfuri în România. În sfârşit, pe ziua de 8 septembrie plecă din ţară cu avionul, afişând aerul mulţumit al omului care nu-şi pierduse timpul degeaba. Rămas pe aeroport, Irimia privi avionul până ce se pierdu cu totul în zare, apoi se întoarse la maşină spunându-şi cu obidă: „Aş da mult să aflu pe unde a umblat Goldschmidt preţ de peste treizeci şi patru de ore cât l-am scăpat din vedere. Numai unul ca Mătase poate rămâne liniştit într-o împrejurare ca

asta, sfătuindu-ne să avem răbdare şi tutun. Auzi! Răbdare şi tutun!...”.

10

Lăsat de taxi în faţa Teatrului Studio, Goldschmidt se grăbise să dispară în mulţimea trecătorilor ce înţesau la ora aceea trotuarele bulevardului Magheru. După ce se convinsese că nu-l urmărea nimeni, luase din Piaţa Romană troleibuzul 82 din care coborâse în faţa Liceului „Şincai”. Aici, în cartierele din sudul Bucureştiului, departe de marile hoteluri, de magazine, de restaurante şi de forfota turiştilor, Leo se simţea în siguranţă. El merse o vreme în jos pe Magistrală, o traversă fără grabă, intră în restaurantul „Mărăşeşti”, îşi comandă o halbă de bere şi sorbi cu poftă din ea; apoi se cufundă în citirea ziarului cumpărat la urcarea în troleibuz. Pe la opt şi jumătate comandă cina: şalău meunier, muşchi la grătar şi îngheţată de fructe, refuzând cu regret „Băbeasca” recomandată de ospătar. Spre miezul nopţii părăsi restaurantul şi luă din staţia alăturată troleibuzul 87, cu care ajunse la Gara de Nord.

La ora aceea mulţimea se rărise considerabil, lăsând locul oamenilor obligaţi să călătorească cu trenurile de noapte. Goldschmidt pătrunse în gară prin intrarea rezervată pasagerilor de clasa l-a, se opri la casă şi cumpără un bilet pentru personalul 7001 care pleca la Galaţi la ora două şi douăzeci şi patru de minute. Apoi, cu biletul în buzunar se duse spre locul unde fuseseră instalate noile casete cu cifru. După ce se plimbă vreo zece minute de-a lungul şirurilor metalice, el se opri în dreptul casetei cu numărul 907 la ale cărei butoane formă combinaţia A 145. Caseta se deschise iar Leo scoase din interiorul ei o servietă neagră de plastic în care se afla un pachet de dimensiunile unui penar. Iniţiativa lui Murgu de a pune pachetul în servietă îl aranja de minune pe Leo care, obligat să părăsească hotelul cu mâinile goale, se tot gândise unde va pune pachetul. În plus, servieta îi dădea un aspect de călător pe care nu îl avusese la venirea în gară. Goldschmidt privi ceasul gării şi constată că de la miezul nopţii trecuseră abia treizeci de minute. Cum trenul urma să fie tras la peron după

ora unu şi jumătate, el se îndreptă spre restaurantul de clasa întâia, pe terasa căruia ocupă oftând o masă. Acum, când era sigur că scăpase de eventualii urmăritori şi când ridicase pachetul depus în caseta cu cifru, îndeplinindu-şi cu brio prima parte a misiunii, dorea cu intensitate un singur lucru: să se afle în trenul 7001 pe drum spre Galaţi. Dar până atunci mai erau aproape două ore şi, după ce conchise că aşteptarea este moara cea mai redutabilă pentru nervii agentului secret, Leo comandă resemnat o sticlă de Pepsi Cola. În tren, nimeri într-un compartiment gol în care stinse repede lumina, reuşind să aţipească vreo două ore. La ora şase şi treizeci şi cinci de minute când ajunse la Galaţi, intră în prima frizerie mai arătoasă ce i se ivi în cale, se bărbieri şi puse să i se facă un masaj înviorător. Apoi se îndreptă spre centru, unde luă gustarea de dimineaţă într-un bufet expres. Petrecu întreaga dimineaţă vizitând oraşul pe jos, cu tramvaiul şi cu autobuzul. Una din plimbările sale îl duse pe strada Delfinului unde studie cu atenţie şantierul şi intră în vorbă cu un muncitor, întrebându-l despre data la care începuseră lucrările. Apoi dădu o raită prin cartierul Ţiglina unde, după reperele furnizate de Dreher, găsi cu uşurinţă blocul A.4 de pe strada Saturn nr. 10. Folosind un minut de acalmie, Goldschmidt pătrunse în holul principal al blocului unde putu să vadă plăcuţa de cupru de pe uşa apartamentului nr. 2 cu numele lui Zamfirescu. Prânzi apoi copios într-un local pescăresc şi se instală pe o bancă din înaltul falezei, de unde admiră o vreme Dunărea, spunându-şi că acest moment de destindere era bine venit după atâta alergătură şi înaintea unei încercări ca aceea către care se îndrepta. Căci, asemenea lui Dreher, la ora patru şi jumătate Leo se afla în preajma locuinţei lui Zamfirescu, pândindu-l să se întoarcă acasă.

Ca de obicei, pe la cinci Zamfirescu se ivi în hol, descuie uşa şi intră în apartamentul său. Înainte de a-l urma înăuntru, Goldschmidt suprapuse mental înfăţişarea veche de douăzeci şi cinci de ani a lui Văleanu, înfăţişării omului ce-i trecuse prin faţă cu câteva clipe mai înainte. Aidoma lui Văleanu, individul era înalt de un metru şaptezeci, un metru şaptezeci şi doi, bine clădit, poate ceva mai greoi, mai îngroşat la talie. „După un sfert de secol, ar fi putut foarte bine să aibă chiar burtă”, reflectă Leo. Un element ce pleda în favoarea identităţii dintre

cei doi era părul bogat, negru. Cu toate acestea, dacă n-ar fi fost prevenit că este vorba de una şi aceeaşi persoană, Goldschmidt nu ar fi ghicit-o niciodată. Poate pentru că relaţiile sale cu Văleanu nu fuseseră prea apropiate şi nici măcar directe, sau poate din cauza mustăţii impunătoare a celui de acum care îi reţinuse atenţia, împiedicându-l să observe alte detalii de natură să pledeze pentru sau contra identităţii celor două înfăţişări. Dar Leo avea şi alte posibilităţi de verificare, pe care era pregătit să le utilizeze înainte de a-şi dezvălui scopurile. Ele se refereau mai ales la măsura în care cel din apartament va dovedi că este la curent cu activitatea desfăşurată în trecut de Văleanu. Tare pe aceste posibilităţi el apăsă hotărât clanţa uşii, intră fără să bată şi spuse ca la teatru:

— *Guten Abend, Herr Văleanu!*

Omul, care se aplecase tocmai să-şi scoată pantofii, se îndreptă de şale, aprinse lumina şi îl privi cu atenţie aproape un minut. Apoi, răspunse degajat în aceeaşi limbă în care fusese interpelat:

— *Willkommen în Galatz, sehr geehrter Herr Goldschmidt!* (Bun venit la Galaţi, stimate domnule Goldschmidt). Cărui fapt datorez onoarea vizitei dumneavoastră?

— Vechii prieteni, *lieber* Ernest, nu se uită niciodată.

— Eu zic să nu vorbim despre prietenie. Pe mine nu m-aţi socotit niciodată pe de-a-ntregul prietenul vostru. Dovadă că m-aţi lăsat aici, în voia sorţii.

— Spui prostii, răspunse împăciuitor Leo, sigur acum că stătea de vorbă chiar cu Văleanu. Dezastrul care s-a abătut peste noi ne-a pulverizat, ne-a risipit. Dacă n-aş fi fost în Wehrmacht, aş fi rămas şi eu pe aici cu tine.

— N-ai fost în Wehrmacht, Herr Goldschmidt; ai fost în SS. Eu n-am fost acceptat căci, după ce m-aţi folosit ani de zile, aţi băgat de seamă că nu eram arian.

— Nu ştiu cui şi la ce mai folosesc astăzi aceste reproşuri…

— Mie! Îmi răcoresc sufletul după douăzeci şi cinci de ani de tăcere. Îmi răscumpără ceva din zilele, lunile şi anii în care a trebuit să mă ascund hăituit ca o sălbăticiune. O răzbună pe Clara care a murit cu zile pe o cergă, în creierul munţilor. Mă răzbună pe mine pentru noaptea de agonie îndurată într-un fund de viroagă, cu un glonte în umăr. Pentru toate câte le-am tras de pe urma faptului că dumneata, şeful reţelei noastre, ne-ai

lăsat în voia sorţii şi te-ai pus la adăpost...

— Termină tirada asta de prost gust, Ernest, i-o tăie Leo. Aşa au fost vremurile. Nici noi n-am dus-o pe roze dincolo. Am fost urmăriţi de tribunalele de denazificare, mulţi au stat la închisoare... Unii au murit. Dar serviciul a supravieţuit, căci fără noi nu se poate face treabă aici, în Răsărit. Şi serviciul m-a trimis acum la tine, băiete. Cum ţi se pare asta?

— Mi se pare că aţi fi putut să vă cruţaţi osteneala. Nu vreau să mai am de-a face cu serviciul. Prefer să-mi petrec restul vieţii aici, în Galaţi, sub înfăţişarea banală a planificatorului Gheorghe Zamfirescu. Mi-am dobândit greu această identitate. A trebuit să-mi fac rost de acte, să suport o operaţie de chirurgie estetică. În plus, trebuie să recunosc că viaţa pe care o duc nu este din cale afară de veselă. Dar sunt liniştit şi mă simt în siguranţă. Voi ce-mi oferiţi în schimb? Să reiau de la capăt viaţa de agent secret, cu toate pericolele ei? Foarte mulţumesc! Atunci când ne va lovi din nou dezastrul, folosesc şi eu cuvântul „dezastru”, preferat de dumneata, serviciul şi Herr Goldschmidt se vor afla în siguranţă pe la casele lor. Iar nearianul Văleanu va achita nota care, având în vedere trecutul, va fi grozav de încărcată. La alţii, Herr Stürmbannführer!

Aluzia la gradul pe care îl avusese în S.S. îl indispuse vizibil pe Leo. Trăsăturile sale, destinse până atunci, se înăspriră brusc, iar glasul îi căpătă inflexiuni metalice atunci când răspunse întârâtat:

— Văd că apelul meu la raţiune a căzut în urechile tale ca sămânţa pe piatră, băiete. Nu-mi rămâne decât să-ţi atrag atenţia că nu eşti suficient de tare să te iei la harţă cu noi. După cum ai spus-o singur, astăzi trăieşti sub un nume de împrumut, dar aceasta nu ne-a împiedicat să te găsim după un sfert de secol, aici în ascunzătoarea ta. Nu ne îndoim că autorităţile româneşti ar acorda la rândul lor toată atenţia unei informaţii care le-ar permite să afle cine este în realitate domnul Gheorghe Zamfirescu. Nu vreau să te ameninţ, continuă el grăbit, văzând scânteia rea ce apăruse în privirea interlocutorului său, vreau să-ţi dovedesc doar că nu-ţi cunoşti interesele. Tu eşti legat pe viaţă de noi, iar faptul că am venit după atâţia ani să discutăm cu tine este cea mai bună dovadă. Ştim că ai suferit mult şi că este de datoria noastră să te scoatem de aici, să te răsplătim cum se cuvine pentru serviciile

pe care le-ai adus. Dar, înainte de aceasta, mai avem de făcut ceva treabă în România. Mai exact, trebuie să instalăm în locul tău pe unul mai tânăr, pregătit cu mijloacele noi ce ne stau astăzi la dispoziţie. Cu cât vom reuşi să o facem mai repede, cu atât mai repede vei pleca. Am fost autorizat să-ţi comunic faptul că ţi s-a fixat o îndemnizaţie de cinci sute de mărci pe lună pentru toţi cei douăzeci şi cinci de ani petrecuţi clandestin în România. Asta face cam o sută cincizeci de mii de mărci. Este un capital cu care te poţi lansa imediat într-o afacere, dacă nu vei prefera să trăieşti din dobânzi şi din pensia de opt sute de mărci ce te aşteaptă la terminarea misiunii.

Promisiunile lui Goldschmidt, prea generoase pentru a fi fost aprobate de şefii săi, nu părură a schimba deloc dispoziţia lui Văleanu care ripostă provocator:

— Ştii că ai curaj Leo? Foarte mult curaj! Mă întreb ce te-ai face dacă, contrar aşteptărilor tale, mi-ar veni *mie* ideea să chem securitatea? Dacă m-aş hotărî, adică, să folosesc prilejul vizitei tale pentru a înceta să mă mai ascund ca o cârtiţă? Oricum, faptul că m-aş constitui prizonier, dând totodată în vileag rosturile prezenţei tale aici, mi-ar aduce serioase circumstanţe atenuante, poate chiar graţierea…

— Ne-am gândit şi noi la asta, Ernest. Nu ştiu dacă şi în ce măsură îţi vor acorda judecătorii români circumstanţe atenuante, dar la noi vei fi cu siguranţă condamnat la pedeapsa capitală. Iar braţul nostru a redevenit, aşa cum ţi-am spus deja, destul de lung pentru ca această sentinţă să nu rămână vorbă goală. Asta în ce te priveşte. Eu sunt cetăţean străin, venit aici cu acte în regulă. Convorbirea noastră se desfăşoară fără martori. Vor rămâne deci în balanţă mărturia ta împotriva mărturiei mele. În aceste condiţii, eliberarea mea devine o jucărie pentru orice avocat. Dar nu ştiu de ce ne pierdem timpul discutând asemenea inepţii. Doar ştii bine că nu vei chema poliţia. Spune mai bine că nu-ţi convin condiţiile pe care ţi le oferim. Ţi se pare poate puţin?

— Ce naiba să spun? mormăi Ernest Văleanu. V-aş rămâne foarte recunoscător dacă v-aţi duce dracului cu toţi banii voştri. Lăsaţi-mă în pace, să trăiesc la fel ca şi până acum. N-aţi avut nevoie de mine, n-am avut nevoie de voi. Să-i sară ochii aceluia care îşi va aminti despre trecut…

— Dar vezi bine că avem nevoie de tine, Ernest, spuse

împăciuitor Goldschmidt. Dacă n-am fi avut nevoie de tine, nu te-am fi căutat. Şi, oricât ţi s-ar părea de curios, ai şi tu nevoie de noi. Nu eşti tu omul care să moară pensionar al Combinatului siderurgic de la Galaţi. Locul tău este în lumea bună. Băiete. Parcă te văd, cu ani în urmă! Ce om desăvârşit de societate erai şi cum se prăpădeau femeile după tine!…

— Dracul să te ia, Leo! exclamă Văleanu învins. Se vede că mi-a fost scris să rămân omul vostru pentru toată viaţa. Hai, dă-i drumul, să vedem ce este de făcut!

— Aşa te vreau, Ernest, îl bătu satisfăcut pe umăr Goldschmidt. Primul lucru de care trebuie să facem rost este o locuinţă corespunzătoare nevoilor noastre. Ceva mai mare şi mai discret amplasată. Ăsta e apartament doar cu numele. De fapt este o garsonieră care mai are şi cusurul de a fi instalată la intrarea într-un bloc dintr-o zonă aglomerată, cu locatari ce se cunosc între ei.

— Şi cam ce-ar trebui, mă rog?

— O casă în care să poţi primi vizite şi să poţi găzdui pe cineva la nevoie, fără riscul ca aceasta să atragă atenţia. Poate va trebui să ascunzi un timp unul din oamenii noştri. Uite, locuinţa pe care ai avut-o în strada Delfinului ni s-ar fi potrivit ca o mănuşă.

— Cred şi eu. Din păcate nu mai există.

— N-ai putea să mai cumperi una la fel?

— Ce să-ţi spun? Cartiere din acestea, cu case mici împrejmuite de curţi, mai există în Galaţi. Dar cumpărătorul va trebui să accepte riscul de a-şi vedea casa demolată. Oraşul creşte şi se modernizează foarte repede. Nimeni nu poate garanta că o casă veche va rezista o perioadă mai mare de cinci, şase ani.

— E mai mult decât ne trebuie. Altceva?

— Păi, bani…

— Cam câţi bani ar trebui?

— Să zicem, două sute de mii de lei, supralicită Văleanu. N-ar strica să am cât mai mulţi bani, deşi cu leafa pe care o am, ar fi greu să justific proveniența unor sume mari.

— Nici mie nu mi se pare cuminte să te dotăm cu o sumă atât de mare. Totuşi, pentru proiectele noastre de viitor, este absolut necesar să faci rost de altă locuinţă. Cum să facem?

— Cred că ar trebui să renunţăm la ideea de a cumpăra o

casă. Mai aproape de posibilităţile mele ar fi să fac un schimb de locuinţă. Există încă indivizi care îşi închiriază casa în schimbul unei filodorme şi a unei chirii, ambele destul de piperate. Pentru noi, operaţia prezintă avantajul de a rămâne neconsemnată în contract. Niciun proprietar din această categorie nu este nebun să recunoască în scris că încalcă legea. Faţă de colegii de serviciu şi de vecinii mei actuali pot motiva că n-am reuşit să mă adaptez vieţii de bloc. La urma urmei, sunt burlac şi am un salariu destul de bun pentru a-mi permite luxul unei locuinţe izolate. Desigur, între prieteni va trebui să recunosc că am plătit filodormă, mult mai mică decât voi plăti în realitate. La nevoie pot contracta un împrumut de la Casa de ajutor reciproc.

— Ce este aceasta?

— O formă de într-ajutorare a salariaţilor din întreprindere. Sper că nu te interesează detaliile tehnice. Oricum, bani va trebui să-mi aduci. Nu văd de ce ar trebui să strâng cureaua pentru a rezolva problemele voastre.

— Sigur că îţi vom aduce. La ce sumă te gândeşti?

— Păi, dacă două sute de mii ţi se pare prea mult, adu o sută de mii…

— Nu e totuşi prea mult?

— N-ai grijă, n-am să mă duc să mă îmbăt cu ei. Ştiu eu să-i ascund şi să-i gospodăresc în aşa fel încât să nu dau de bănuit nimănui.

— Bine. Îţi voi aduce banii peste o lună, când voi reveni în România. Ai putea să faci un drum la Bucureşti pentru a te întâlni cu mine? E mai puţin riscant decât o nouă călătorie a mea la Galaţi.

— Desigur. Pot lipsi din oraş în fiecare săptămână, de sâmbătă de la prânz până luni dimineaţa.

— Excelent. Atunci ne vom întâlni duminică 12 octombrie la ora opt seara la intrarea din strada Cuţitul de Argint a Parcului Libertăţii, spuse Leo după ce îşi consultă agenda.

— Nu prea ştiu eu unde vine asta. Dar am tot timpul să mă dumiresc. Şi ce am de făcut până atunci?

— Te interesezi de casă şi, în caz că găseşti, te şi muţi la noua adresă. Împrumuţi bani de la casa aceea de ajutor, pui la bătaie economiile…

— Să nu te pună dracul să mă uiţi aici cu o hardughie de casă pe cap şi plin de datorii că ţi-ai găsit beleaua cu mine, ameninţă

Văleanu gratuit. Să ştii că, de fapt, eu stau bine aici unde stau.

— Ce dracu, Ernest? Doar nu suntem copii. Vezi mai bine ca noua locuinţă să aibă două intrări şi locuri în care să se poată amenaja ascunzători. Mai târziu va trebui să creşti şi un pui de câine lup. Dar nu acum. Nu suntem încă siguri că îţi vom putea trimite un coleg înainte de a dresa câinele. Or, câinele, va trebui să-l recunoască de stăpân şi pe acesta. Cât despre celelalte probleme...

În seara aceea Leo îl instruise pe Văleanu-Zamfirescu până la zece şi jumătate. Apoi se înapoie la gară unde ajunse la timp pentru a prinde personalul 7002 care pleca la douăsprezece fără un sfert spre Bucureşti. Ajunsese la hotelul „Lido” aproape de ora cinci dimineaţa, suficient de devreme pentru a-şi îngădui trei ore de somn bun şi un dejun copios înaintea tratativelor de la „Fructexport”. Iar a trei zi, în avionul ce-l ducea spre Viena, Goldschmidt nu se putu opri să se gândească cu satisfacţie la faptul că nu-şi pierduse vechile calităţi.

11

În contrast cu timpul frumos ce stăruia deasupra Bucureştiului, Leo Goldschmidt ateriză la Viena sub o burniţă rece care vestea începutul toamnei. Spre surprinderea sa, la ieşirea din aeroport, îl zări pe Deppner care îl aştepta.

— Bun găsit, bătrâne, se grăbi el să-l salute cu un zâmbet larg. Frumos din partea ta că te-ai deranjat să mă întâmpini. Sper că Frau Deppner nu te va mustra pentru întârziere.

— Bine ai venit, Leo, răspunse Deppner strângându-i mâna. Voi vedea eu mai târziu ce va spune Frau Deppner. Deocamdată mergem la firmă unde ne aşteaptă Sturmmer şi Mayer.

— Dar ce s-a mai întâmplat? Au venit ordine noi?

— Da şi nu. De fapt, Direcţia Generală i-a cerut lui Sturmmer un raport despre acţiunea „Troia” până mâine dimineaţă. Îţi închipui deci că eşti aşteptat cu nerăbdare.

Drumul spre Viena era liber la ora aceea când mulţi din cei care lucrau în oraş se retrăseseră deja la casele lor din localităţile învecinate. Norii groşi ce acopereau cerut grăbiseră lăsarea întunericului iar acum, de-a lungul şoselei, luminile

galbene sfâşiau din loc în loc pânza deasă a ploii. Ocolind semafoarele instalate pe străzile din centru, Deppner conduse maşina pe un drum mărginaş care ieşea adesea în câmp liber printre miriştile rămase nearate. Pătruns de umezeală, Leo se zgribuli pe bancheta din spate. Îl ajunsese oboseala ultimelor zile şi ar fi vrut să fie lăsat să doarmă. Operativ din vocaţie, Leo îşi făcea conştiincios meseria, dar latura birocratică a activităţii de informaţii materializată în numeroasele rapoarte, note şi mai ales în conferinţele în care se despica firul de păr în patru îl scoteau pur şi simplu din sărite. Iar perspectiva unei conferinţe cu Sturmmer care nu scăpa nicio ocazie pentru a le da de înţeles că, spre deosebire de ei, aparţinuse „Abwehrului", faimosul Herrendienst – „serviciul pentru nobili" al armatei prusace, era tot ce putea fi mai dezagreabil într-o seară ca aceea...

Furat de aceste gânduri, Goldschmidt aproape nu băgase în seamă că ajunseseră la destinaţie şi că Deppner parcă deja maşina pe una din străzile liniştite ce dădeau în Mariahilfer Strasse. El coborî oftând şi ajunse resemnat, cu Deppner după el, la sediul „Ostagrarei" unde imperturbabilul Johann îi deschise uşa fără a da de înţeles în niciun fel că remarcase lipsa lui de peste o săptămână. În biroul lui Mayer, bine luminat de data aceasta (Sturmmer nu putea suferi întunericul), Goldschmidt fu primit însă cu exclamaţii prieteneşti şi cu un pahar mare cu whisky.

— Ia loc, Leo, îl îmbie Sturmmer. Ardem de nerăbdare să-ţi auzim noutăţile.

— Ştiţi că am plecat în România cu două însărcinări, începu Goldschmidt după ce se instala cât mai comod în fotoliu. Prima, de a recupera din Gara de Nord pachetul depus de „Martin" şi a doua, de a intra în legătură cu fostul meu agent „Valentin", despre care aflasem că trăieşte sub un alt nume în oraşul Galaţi. Acum cinci zile, am observat la locul cuvenit apariţia însemnării prin care „Martin" anunţa că depusese pachetul. Am luat măsurile necesare pentru a scăpa de eventualii urmăritori şi m-am dus la Gara de Nord de unde am recuperat, fără incidente, pachetul respectiv. Iată-l spuse el scoţându-l din servietă.

— Un moment, ridică Sturmmer capul din carnetul în care îşi lua notiţe. Ai spus *eventualii urmăritori.* Ai fost sau nu ai fost urmărit?

— N-aş putea să răspund precis la această întrebare. La început, în primele zile, n-am făcut nimic pentru a-i obliga pe cei ce m-ar fi urmărit să-şi manifeste prezenţa. M-am gândit că, luând măsuri de verificare aş fi devenit, la rândul meu, suspect. Când am aplicat planul de evadare de sub eventuala urmărire, m-a preocupat exclusiv reuşita lui. În mod sigur, când am ajuns la Gara de Nord, nu eram urmărit. Nu am fost urmărit nici la Galaţi.

— Bine, înţeleg. Vom trimite pachetul la laboratorul central mâine, odată cu raportul. Continuă!

— Înainte de a relata mai departe vreau să vă informez că Dreher, chimistul acela de la „Bayer", a făcut o treabă bună şi nu ne-a minţit. Informaţiile sale despre „Valentin" s-au dovedit a fi exacte.

De aceea, vă propun să-i dăm suplimentul de bani pe care l-a cerut.

— Dacă te-ai convins că s-a purtat corect, n-am nimic împotrivă. Nu se ştie când vom avea nevoie de unul ca el, cu rude la Timişoara. Şi, acum, spune!

Fără să se grăbească, Goldschmidt povesti amănunţit despre călătoria sa la Galaţi, despre convorbirea cu Văleanu, despre serioasa rezistenţă manifestată de acesta la ideea reluării activităţii informative şi, în sfârşit, despre înţelegerea realizată, şi instrucţiunile pe care i le dăduse. Când Leo termină, Sturmmer sorbi o înghiţitură de whisky şi îi spuse:

— Eu aş vrea să ne răspunzi la o întrebare, Leo. Anume, dacă l-ai recunoscut cu certitudine în omul cu care ai discutat la Galaţi pe fostul tău agent „Valentin"?

— În cei peste douăzeci şi cinci de ani care au trecut de la război, „Valentin" s-a schimbat foarte mult. Aş putea spune chiar că a făcut eforturi pentru a se schimba. Dacă n-ar fi decât mustaţa aceea de husar pe care şi-a lăsat-o să crească şi tot ar fi suficient pentru a nu-l mai recunoaşte. Certitudinea identităţii sale cu cel din timpul războiului ne-ar putea fi oferită doar de compararea în laboratorul antropologic a unei fotografii reprezentându-l pe „Valentin" tânăr cu fotografia celui de azi. Dar noi nu mai dispunem de dosarul de la S.D. al lui „Valentin". Nu avem nici măcar o probă de scris din timpul acela. Şi totuşi, Josef, eu sunt convins că cel cu care am discutat *este* „Valentin". Judecă şi tu! Omul m-a recunoscut imediat,

spunându-mi pe nume. Am discutat toată seara în germană, ca pe vremuri. A evocat, fără greşeală, episoade din activitatea noastră comună, reproşându-mi că l-am abandonat în voia sorţii. Cunoştea gradul pe care l-am avut în S.S...

— S-ar fi putut totuşi ca în aceşti douăzeci şi cinci de ani „Valentin” să fi trecut de partea comuniştilor. Ce garanţii avem că nu ne va vinde securităţii?

— Dacă s-ar fi dat de partea regimului, de ce s-ar mai ascunde sub un nume de împrumut? „Valentin” nu este omul care să se mulţumească cu un serviciu modest, într-o întreprindere industrială, dacă ar putea face altceva. El a fost şi a rămas un vanitos, un ambiţios. De altfel, tocmai bazându-mă pe aceste trăsături ale caracterului său l-am putut convinge să reia activitatea informativă.

— Mda! Sunt argumente de reţinut. Tu ce spui, Ludwig? se întoarse Sturmmer către şeful „Ostagrarei”.

— Eu cred că Leo are dreptate, spuse grăbit Mayer. Dacă acest „Valentin” ar fi fost omul securităţii, nu s-ar fi lăsat rugat atât de mult să ni se alăture. Am înţeles că ar fi preferat să fie lăsat în pace. Unul care ar colabora cu securitatea ar fi manifestat mai mult interes, mai multă iniţiativă...

— Părerea ta, Steff?

— Aceeaşi cu a băieţilor, mormăi Deppner, mai mult din spirit de colegialitate. Desigur, va trebui să-l verificăm bine înainte de a-l introduce în acţiunea „Troia”. Vom găsi noi mijloace să-l punem la încercare.

— Vedeţi voi, insistă Sturmmer, după ce Deppner termină de vorbit, sunt în această poveste şi pasaje obscure cu care eu, unul, nu reuşesc deloc să mă împac. De fapt, noi nu avem nicio posibilitate de a verifica activitatea lui „Valentin” din ultimul sfert de secol. Îmi veţi răspunde că aceasta a fost situaţia, că nu este singurul din această categorie. Accept. Dar în alte cazuri am putut identifica oameni care ne-au furnizat date de verificare, ne-au clarificat împrejurări insuficient cunoscute. Cine l-a văzut pe „Valentin” în această perioadă? De unde ştim că a fost în munţi, că şi-a pierdut acolo soţia? Doar de la un contabil bătrân cu care nici măcar nu putem discuta direct...

— Iertare, Josef, îl întrerupse Goldschmidt. Despre faptul că „Valentin” a fugit în munţi cu alţi câţiva legionari ca şi el, despre moartea Clarei şi despre lichidarea ulterioară a grupului există

date suficiente în Centrală. Grupul reuşise să ia legătura cu americanii de la C.I.C.[2] – Salzburg prin Adrian Căldăraru, mort anul trecut la München. Despre activitatea şi lichidarea acestui grup, am primit şi noi informaţii de la Rudolf Steiner, agentul meu, arestat în anul 1952 pe graniţa româno-iugoslavă.

— Fie. Dar cine ne poate confirma că „Valentin” a scăpat din încercuire? Pe unde a umblat după aceea? Cum şi-a făcut rost de acte? Dar de banii cu care îşi cumpărase casa din strada Delfinului? Nu ştim!

— Îl pot întreba la prima întâlnire, se oferi Leo. Îi voi cere nume de oameni, precum şi date despre locurile unde s-a adăpostit.

— De prisos. Dacă ne aflăm în faţa unei capcane, omul are deja pregătite răspunsuri la toate aceste întrebări. Insistând, nu vom realiza altceva decât să-i atragem atenţia că îl suspectăm. Totuşi, trebuie să ne gândim bine şi să răsucim problema pe toate părţile, înainte de a încredinţa acestui om soarta acţiunii „Troia”, căci el va fi elementul-cheie. Dacă vom fi siguri de „Valentin”, putem să ne lipsim o vreme să trimitem alt agent în România.

— De răsucit, putem să răsucim problema cât ne place, dar de ales nu prea avem. Ştii şi tu că, practic, nu mai avem legături conspirative în ţară. Foştii agenţi ai lui Leo au fost descoperiţi în 1952 din prostia lor; s-au apucat să folosească vechile călăuze şi puncte de trecere pentru a face contrabandă în Iugoslavia. Oamenii mei au căzut cu un an mai devreme, când cu paraşutarea aceea nefericită din Făgăraş. Securitatea l-a arestat atunci pe Borg, care a cântat la anchetă ca un adevărat canar. Pe toţi i-a divulgat...

— Bine, bine, să lăsăm acum amintirile, i-o tăie Sturmmer, căruia nu-i plăcea să i se vorbească de paraşutarea din 1951 pe care o pregătise personal. Vom lucra desigur cu „Valentin”, adică va lucra
Goldschmidt. Ne vom strădui să procurăm până luna viitoare banii româneşti de care are nevoie şi un emiţător mascat într-un aparat obişnuit de radio cu tranzistori. Dar, repet, va trebui să-l verificăm la sânge. Iar verificarea cea mai bună va fi să-i cerem să întreprindă una sau două acţiuni realmente dăunătoare românilor. Atât de dăunătoare, încât acestora să nu le convină,

2 Counter Intelligence Corps — serviciu de informaţii al armatei S.U.A.

în cazul în care se află pe fir... În ce priveşte promisiunile de recompensare pe care i le-ai făcut, dragă Leo, le voi supune aprobării Centralei. Mă tem că, în această privinţă, ţi-ai cam depăşit mandatul.

— Ce era să fac? Aş fi vrut să te văd în locul meu. M-am gândit că, la urma urmei, a promite nu înseamnă a te şi ţine de promisiune. Până ce va ajunge „Valentin" în occident să-şi încaseze mărcile, dacă va ajunge...

— Da, uitasem, *Promettre c'est noble,* râse Sturmmer. Bine, promisiunea ca promisiunea, dar verificarea rămâne verificare. Numai după aceea vom hotărî dacă putem să-l trimitem la „Valentin" pe omul aflat în pregătirea lui Deppner. Apropo, ce se aude cu omul ăsta, Steff? Îl avem deja?

— Îl avem. Am putea să-l discutăm şi pe el, fie în seara aceasta, fie mâine.

— Să mai amânăm câteva zile. Mâine va trebui să trimitem raportul cerut de Centrală. Odată cu el, voi trimite şi pachetul care s-a aflat în grija lui „Martin". În funcţie de rezultatele expertizei va trebui să definitivăm şi raporturile cu el. Unde se află acum?

— A trecut acum o săptămână spre Regensburg. Este aşteptat să ancoreze la Viena peste două-trei zile.

— Bine. Vom căuta să fim gata pentru a discuta cu el aici. Să-l chemăm şi pe Wagner?

— N-ar fi rău să vină şi el, spuse Mayer în care Murgu l-ar fi recunoscut doar pe prietenul său Klein. M-aş putea descurca, fără îndoială şi singur, dar am observat că Wagner are mai multă influenţă asupra lui „Martin". Doar l-a salvat de la pierzanie...

De fapt, Mayer îşi spunea că prezenţa lui Wagner în momentele importante ale atragerii lui „Martin" îl scuteşte de răspunderea acestei acţiuni delicate. Sturmmer nu sesiză această subtilitate şi încuviinţă:

— Îi voi face un semn. Bătrânul este întotdeauna încântat să petreacă o noapte-două la Viena. Şi, acum, încolonarea şi înainte marş la „Csárdásfüstin". Nota de plată se adaugă la cheltuielile de deplasare ale lui Leo la Bucureşti. Sper că Frau Deppner nu va avea nimic împotrivă, se adresă el fostului căpitan al „Luftwaffe".

— Absolut nimic, şefule. Ordinul e ordin, răspunse voios cel

întrebat, pe care numai zgârcenia îl împiedica să-şi însoţească colegii în escapadele nocturne.

— Atunci, să ne grăbim. Mai ales că eu va trebui să plec mai devreme ca să pot fi la birou mâine, la şase. La nouă pleacă avionul spre München.

12

Otto Wagner sosi la Viena a treia zi dimineaţa, aducând cu el un individ mai în vârstă, ras în cap, corpolent, cu ochelari fumurii care îi dădeau un aer misterios şi sinistru. Sturmmer îi transportă de la aeroport direct la „Ostagrara" unde se închiseră în conferinţă cu cei trei directori ai firmei.

Individul, prezentat de Wagner drept Helmuth Pfaff din serviciul tehnic, fu invitat să prezinte rezultatul examinării pachetului adus de Goldschmidt de la Bucureşti.

— *Meine Herren,* începu el cu un glas neaşteptat de piţigăiat, pachetul în discuţie a fost pregătit pentru a verifica dacă omul care îl va primi în păstrare va încerca să-l deschidă, singur sau împreună cu alţii. El conţinea un magnetofon miniaturizat, dotat cu un dispozitiv reglat să declanşeze pornirea automată a aparatului şi înregistrarea tuturor zgomotelor mai puternice de douăzeci de decibeli, valoare reprezentând intensitatea unei convorbiri normale. Pachetul conţinea de asemenea o baterie cu mercur de nouă volţi pentru alimentarea aparatului, iar ambalajul său din hârtie albă, lipită cu bandă adezivă, era marcat din loc în loc cu cerneală invizibilă. În cazul că pachetul ar fi fost desfăcut şi apoi reconstituit, banda adezivă, marcată şi ea cu cerneală invizibilă, ar fi trebuit înlocuită, iar dungile trase peste marginile hârtiei şi-ar fi pierdut continuitatea. Revelarea acestor dungi şi examinarea lor la microscop ne-au indicat cu certitudine că pachetul nu a fost deschis. Banda de magnetofon, pe care am găsit-o derulată pe o lungime de trei metri, a înregistrat doar o melodie fluierată de un bărbat şi zgomote caracteristice unei gări. În baza acestor, constatări, concluzia categorică a expertizei este: primo, omul care a primit în păstrare pachetul a fost întotdeauna singur atunci când a umblat cu el şi secundo, pachetul nu a fost desfăcut nici de

individul respectiv şi nici de către un laborator specializat.

— Vă mulţumesc, Herr Pfaff, spuse Wagner. Doreşte cineva să pună întrebări?

Cei prezenţi se arătară pe deplin lămuriţi, astfel încât Mayer chemă unul din salariaţii firmei şi i-l încredinţă pe Pfaff cu indicaţia să-l însoţească la o plimbare prin Viena, să-i ofere o masă bună şi apoi să-l conducă la aeroport pentru a prinde avionul ce pleca la München la ora 17,00.

— După cum se vede „Martin" se poartă bine, comentă satisfăcut Wagner, după plecarea expertului. Putem deci să continuăm acţiunea. Te-ai mai întâlnit cu el, Ludwig?

— N-am vrut să-i întâlnesc înainte de a cunoaşte rezultatul verificării pachetului. În schimb, una din sursele noastre şi-a făcut-o prietenă pe femeia cu care trăieşte el aici. „Martin" a petrecut o noapte cu ea în luna iulie, înainte de a se întâlni cu Leo. Irma Tischler, aşa se numeşte respectiva, a insistat din nou ca „Martin" să debarce şi să se căsătorească cu ea. De data aceasta, spre deosebire de trecut, omul n-a mai spus nu, dar a condiţionat acest pas de felul cum va evolua situaţia sa materială. Zicea că nu vrea să fie un simplu întreţinut al doamnei, proprietăreasa unei măcelării de pe Fleischmarkt Strasse.

— E mândru românul. Nu-i nimic, aceasta ne avantajează. Pe unde mai este acum?

— Era aşteptat să sosească astăzi la Viena, dacă nu cumva a şi sosit.

— Ţi-ai aranjat vreo posibilitate să-l întâlneşti?

— Nu. M-am gândit că aici, la Viena, contractarea sa nu va prezenta nicio dificultate, se dezvinovăţi Mayer.

— Foarte rău. Ar fi trebuit să-i dai măcar un număr de telefon la care să te poată suna de câte ori acostează la Viena. Acum nu-ţi rămâne decât să te duci în port şi să te învârteşti pe debarcader până ce vei fi observat de „Martin". Fă-i semn să coboare şi să se ia după tine, spre oraş. În niciun caz să nu discuţi cu el acolo, pe chei, în văzul celorlalţi marinari.

— În regulă, Otto. Şi unde să-l aduc?

— Asta ar trebui s-o ştii mai bine decât mine. Doar eşti vienez. Dar, fiindcă m-ai întrebat, cred că ai putea să-l aduci la cafeneaua aceea retrasă din spatele Prater-ului. Este aproape şi prezintă avantajul că, după ora opt seara, nu prea mai vine

nimeni acolo.

Seara, Murgu zări imediat pe chei silueta cunoscută a lui Klein care se oprise în prova şlepului său, contemplând cu un aer preocupat apele tulburi ale Dunării. Navigatorul, îmbrăcat deja pentru a ieşi în oraş, îşi luă pe braţ impermeabilul, coborî şi porni spre Prater după cel care îl aşteptase. După ce străbătură, unul după altul, zona iluminată a parcului de distracţii, Murgu se alătură lui Klein care se oprise aşteptându-l pe o alee liniştită.

— Bună seara şi bun sosit la Viena, domnule Murgu. A trecut o mulţime de timp de când nu ne-am văzut. Ce-ţi mai face băiatul? I-au plăcut cadourile primite la sfârşitul anului şcolar?

— Bun găsit, domnule Klein. Vă mulţumesc de întrebare. Băiatul este mândru, nevoie mare, de noul său ceas ca şi de stiloul dăruit de dumneavoastră. La început mă gândisem să nu-i dau deloc acest stilou. Este un lucru prea scump, prea delicat pentru unul ca el.

— Ba, eu mă bucur că te-ai răzgândit şi i l-ai dat. Altfel, toate bune? Cum ai călătorit?

— Am venit mai bine decât ultima dată, căci apele Dunării au mai crescut între timp. În România toate au decurs bine. Sper că rudele dumneavoastră au reuşit să între în posesia pachetului. Eu am făcut totul aşa cum m-aţi învăţat dumneavoastră şi domnul Wagner.

— Da, pachetul a ajuns la destinaţie. De fapt, despre asta vom vorbi chiar cu domnul Wagner care ne aşteaptă în cafeneaua din capătul aleii.

În sinea sa, Murgu se bucură aflând că Wagner va participa la convorbire. Cu toate eforturile ce le făcea de a se arăta prietenos, Klein îi era antipatic navigatorului care nu-i ierta maniera brutală în care îl tratase la prima lor întâlnire.

În cafenea, Otto Wagner îl întâmpină cu jovialitatea lui de totdeauna remarcând, ca şi Klein, că nu-l mai văzuse de mult timp pe navigator.

— Îmi pare rău, Herr Major, ripostă Murgu dar, neştiind cum să dau de dumneavoastră, n-am putut lua iniţiativa unei întâlniri. M-am tot învârtit eu prin oraş, ba aici, ba la Regensburg, în nădejdea că veţi apare de undeva. Mă temeam chiar să nu fiţi supăraţi pe mine. Îmi spuneam că s-o fi rătăcit pachetul domnului Klein…

— Dimpotrivă, pachetul a parvenit destinatarilor în cele mai

bune condiţiuni. Ai avut ceva dificultăţi cu deplasarea în capitală?

— Absolut niciuna. Aveam de descărcat la Giurgiu nişte cărămidă refractară pentru Uzinele „23 August” din Bucureşti. Noi navigatorii putem, odată ajunşi într-un port, să părăsim şlepul şi chiar localitatea respectivă, în timpul liber, cu condiţia să predăm Căpităniei portului livretul de marinar şi să ridicăm de acolo un permis de circulaţie pe uscat. De asemenea, trebuie să anunţăm organele de pază pentru a supraveghea, în absenţa noastră, şlepul şi încărcătura sa. În aceste condiţii, deplasarea de la Giurgiu la Bucureşti sau de la Turnu-Severin la Craiova este o treabă simpla pentru unul ca mine. Domnul Klein ştia toate acestea; le-am discutat atunci când m-a învăţat să nu-i trimit niciodată scrisori din porturile româneşti ci numai din oraşele mari.

— Sunt într-adevăr amănunte foarte utile pentru noi, domnule Murgu. Deci, pachetul…

— L-am depus la gară şi apoi am făcut însemnarea convenită pe suportul telefonului public din strada Ştirbei Vodă. Mai greu a fost să găsesc un seif liber. O oră m-am învârtit până să apară un cetăţean care a golit o cutie din acelea.

— Nu la asta mă gândisem. Voiam să te întreb dacă ai avut cumva neplăceri cu vama…

— Herr Major, atunci când un marinar ascunde ceva pe vasul său, nimeni nu poate găsi obiectul ascuns. Iar trecerea prin punctul de control de la ieşirea din port, nu a fost o problemă. Pachetul era destul de mic.

— Ei, domnule Murgu! Doar n-ai să-mi spui că ai putea ascunde pe şlepul dumitale chiar un om, spuse Wagner în glumă.

— Un om e mai greu de ascuns, acceptă navigatorul. Dar cu unele pregătiri s-ar putea face până şi o şmecherie ca asta.

— Uite, chiar pe asta n-o mai cred, făcu Wagner pe scepticul.

— Ba, să mă credeţi, se aprinse navigatorul. Asemenea lucruri s-au mai făcut în trecut şi se mai pot face, bine pregătite, şi astăzi.

— Adică?

— Adică, amenajând o ascunzătoare de dimensiuni corespunzătoare, eventual prin dublarea unuia din pereţii magaziei.

— Poţi să-mi arăţi cam cum s-ar prezenta o asemenea ascunzătoare? îi întinse Wagner stiloul şi şerveţelul de hârtie din faţa sa.

— Desigur, spuse Murgu, începând să tragă linii stângace pe hârtie. Vedeţi, aici este gura magaziei care se deschide pe punte. În continuarea ei, se poate construi un panou ce nu poate fi observat dinafară. Panoul ar luneca pe două sănii construite în grinzile care susţin puntea. El ar închide un spaţiu suficient de mare pentru a ascunde un om. Aerisirea ascunzătorii poate fi realizată prin câteva orificii de dimensiuni milimetrice camuflate în spaţiile dintre scândurile punţii. Desigur, omul ar rămâne în ascunzătoare doar pe timpul controlului de frontieră. În restul timpului el ar sta în cabina navigatorului care, oricum, ar trebui să cunoască prezenţa sa pe vas. Mai ales că panoul nu ar putea fi deschis decât din exterior. Ceea ce v-am spus reprezintă, desigur, doar o idee brută. Ea trebuie studiată şi perfecţionată la faţa locului. S-ar găsi probabil şi alte variante, mai bune ca aceasta. Eu n-am construit încă o asemenea ascunzătoare şi nici nu-mi propun să construiesc una.

— În schimb, mie mi se parte foarte interesant proiectul dumitale. Pot să păstrez desenul?

— Desigur. N-am de gând să-mi brevetez ideea, râse Murgu.

— Ba, o vom breveta la noi, domnule Murgu. Şi nu pe degeaba. Până atunci însă, ridic acest pahar în sănătatea dumitale şi te felicit în numele organizaţiei noastre, pentru felul exemplar în care ţi-ai îndeplinit prima misiune. Ne-ai sprijinit în mod hotărâtor să restabilim legătura cu o reţea valoroasă de agenţi din România de la care am început să primim din nou, graţie dumitale, o mare cantitate de informaţii foarte importante pentru noi.

Buimăcit de abundenţa superlativelor, Murgu bâigui:

— Domnilor, nu înţeleg…

— Vei înţelege acum, aflând că în pachetul depus de dumneata în Gara de Nord şi ridicat de unul din oamenii noştri nu se afla un banal casetofon destinat rudelor lui Klein, ci un aparat puternic de emisie-recepţie. O adevărată bijuterie electronică miniaturizată, prevăzută cu dispozitiv de transmisie rapidă.

— Cum aţi putut face una ca asta fără să-mi spuneţi, domnilor? explodă navigatorul stupefiat de cele auzite. Să fi

ştiut, n-aş fi acceptat odată cu capul. Mă ia groaza când mă gândesc la cele ce mi s-ar fi putut întâmpla. Aş fi putut fi prins... Aş fi...

— Nu ţi-am spus ce conţine pachetul tocmai fiindcă ai fi refuzat probabil să-l duci, i-o reteză flegmatic Wagner. Un asemenea refuz ar fi putut pune capăt prieteniei noastre într-un fel foarte neplăcut pentru dumneata. Pe când aşa, ai trecut cu bine peste tracul debutului şi iată-te colaboratorul nostru cu toate drepturile. Între aceste drepturi se include şi o recompensă de cinci mii de şilingi pentru care te rog să-mi dai chitanţă. Nu de alta, dar n-aş vrea să fiu acuzat, mai târziu, că mi-am însuşit eu banii.

— Herr Major, insistă navigatorul, eu am săvârşit un act de spionaj împotriva României, iar dumneavoastră îmi veţi cere, probabil, să mai comit şi altele. În asemenea cazuri, urciorul nu merge de prea multe ori la apă. Ce se va întâmpla cu mine atunci când voi fi prins?

— Ţine-ţi firea, domnule Murgu. Mai întâi, să-ţi scoţi din cap idea că ai săvârşit un act ostil României. Ţi-am spus doar că noi nu luptăm împotriva ţării dumitale, ci a comunismului care s-a întins pe o bună parte a planetei, inclusiv în România. Apoi, ţine minte că nimeni nu te va putea prinde cât timp vei păstra cu sfinţenie secretul relaţiilor cu noi şi vei urma întocmai instrucţiunile pe care ţi le dăm. Noi suntem oameni cu experienţă bogată şi ştim ce spunem. Cât timp ne eşti prieten, avem tot interesul să te apărăm. Şi, acum, ia banii şi scrie chitanţa, încheie Wagner, trecându-i din nou stiloul şi un carnet pe care îl avusese pregătit într-un buzunar.

Dominat de tonul poruncitor al interlocutorului său, Murgu luă stiloul şi întrebă îmblânzit:

— Cum trebuie să scriu?

— Scrie că ai primit de la mine suma de cinci mii şilingi... Aşa... Mulţumesc, spuse spionul, rupând foaia din carnet şi introducându-o în portvizitul scos din buzunarul interior al sacoului. Şi acum, Klein, se întoarse el către tovarăşul său, comandă şi tu ceva de mâncare şi o sticlă-două de vin bun. Să bem pentru reuşita acţiunilor noastre viitoare.

— La ordin, Herr Wagner, râse cel interpelat plecând în căutarea chelnerului.

— Domnule Murgu, spuse maiorul când rămaseră singuri,

ascultă-mă şi pe mine şi nu-ţi mai face atâtea probleme. Informaţiile ca şi dragostea nu cunosc jumătăţi de măsură. Când te-ai apucat să faci spionaj, îl faci fără păreri de rău şi fără rezerve. Este una din condiţiile de bază ale succesului. Iar succesul înseamnă pentru agentul de informaţii bani, mulţi bani. Există desigur şi eşecuri, puţine la număr, care au în majoritate drept cauză nerespectarea regulilor acestei profesii. Serviciile de contraspionaj fac multă publicitate acestor eşecuri, tocmai pentru a-i intimida pe cei rămaşi necunoscuţi, pentru a-i determina să greşească, să cadă la rândul lor. Dar pentru un agent cu experienţă asemenea tertipuri nu au niciun efect. Agenţii buni nu sunt prinşi niciodată.

— Aşa o fi, dar, vedeţi, eu nu prea am experienţă şi mi-e teamă.

— Avem noi şi pentru dumneata, îl linişti Wagner. Uite, de pildă, eu am condus zeci şi zeci de agenţi atât în Franţa cât şi în Balcani, unde am fost şeful secţiei informative a Abwehr-ului. Toţi aceia care m-au ascultat trăiesc şi astăzi în ciuda sfârşitului nefast al războiului. Cu noi în spate, n-ai de ce să te temi.

— Să dea Dumnezeu să fie cum spuneţi, domnule Wagner. Dar eu mă întreb cu spaimă ce însărcinări veţi mai pregăti pentru mine... Dumneavoastră, cu experienţa pe care o aveţi, vă vine uşor, mai ales că nici nu vă expuneţi direct. Dar eu trebuie să mă duc acolo, în gura lupului. De dat înapoi, înţeleg şi eu că nu mai pot da. V-aş ruga doar să nu mă împingeţi la nu ştiu ce acţiuni nechibzuite care să mă ducă la pierzanie. De asemenea, aş vrea să fiu cât de cât sigur că toate acestea se vor sfârşi repede.

— Fără îndoială, încuviinţă Wagner. De altfel ne dăm şi noi seama că specificul muncii dumitale şi felul de viaţă pe care îl duci nu-ţi permit să te antrenezi direct în culegerea de informaţii. Vei îndeplini deci o misiune, două cu adevărat importante pentru noi şi... gata. Să ne ajuţi, de exemplu, să ţinem legătura cu elementele de încredere care lucrează sau vor lucra pentru noi în România. Dumneata poţi introduce şi scoate din ţară atât materiale informative, cât şi aparatură; mai adineauri ne-ai demonstrat că, la nevoie, ai putea transporta chiar oameni, râse Wagner.

— Sper că nu vom ajunge acolo.

— Chiar dacă vom ajunge, nu vei regreta. Îţi spun toate

acestea ca să înţelegi că avem tot interesul să te acoperim; să te protejăm. Dar uite că se întoarce Klein şi se pare că se întoarce victorios, schimbă vorba maiorul.

Într-adevăr, acesta se întorcea zâmbind, precedat de doi chelneri care cărau un platou cu gustări, şniţele, chifle, două frapiere cu sticle de vin şi un coş mare cu fructe.

— Uf! exclamă el, aruncându-se pe scaun în timp ce chelnerii aranjau masa. A mers mai greu decât credeam. Prin părţile astea lumea cinează devreme şi bucătarul se îmbrăcase deja să plece. Noroc că l-am prins la uşă. Şi acum: Noroc! Ridic paharul în sănătatea prietenului nostru „Martin”. Pentru succesul misiunii sale!

— Mulţumesc, domnule Klein. Iată o urare pentru care beau cu plăcere, spuse navigatorul ducând paharul la gură.

După ce mâncară, chelnerul aduse cafele şi o sticlă de coniac franţuzesc. Apoi Klein aprinse un trabuc şi întrebă:

— Ce ştii în legătură cu programul dumitale de viitor, domnule Murgu?

— Poimâine dimineaţă plecăm încărcaţi pentru Orşova. Pe urmă, voi mai face o singură cursă în amonte. Noiembrie trebuie să mă găsească la bază, la Turnu-Severin; şlepul este programat pentru reparaţii generale şi a face o cursă în plus înseamnă a risca să mă prindă îngheţul pe Dunărea de sus. Aş pierde astfel perioada de iernat, numai bună pentru reparaţii.

— Nu puteţi să faceţi reparaţiile în şantierele de aici, din Austria?

— Nu facem reparaţii în şantierele din străinătate decât atunci când costul lor este suportat de o societate de asigurări străină, de exemplu în cazul unei avarii ce ne-a fost cauzată de alţii. De asemenea, atunci când avem stricăciuni ce nu ne permit să mai ajungem în ţară.

— Există şi vase „Navrom” asigurate la societăţile străine?

— Nu. Suntem asiguraţi numai la compania românească Adas.

— Interesant de ştiut. Deci, ne vom vedea din nou spre sfârşitul lunii octombrie. Ne-am gândit ca de data aceasta să nu-ţi dăm însărcinări de îndeplinit în România. Desigur, dacă vei vedea sau auzi lucruri care pot prezenta interes pentru noi, le vom primi cu plăcere şi le vom recompensa corespunzător. Avem o singură rugăminte concretă: să ne procuri „Mersul trenurilor”. Până când va rămâne în vigoare cel actual?

— Cred că până în mai când se va introduce orarul de vară. Sper să găsesc unul în gară sau la biroul de voiaj din Orşova. Atunci, în octombrie mă veţi căuta dumneavoastră?

— Nu. Mă vei căuta dumneata pe mine, răspunse Klein. Mai exact, îmi vei telefona de la o cabină publică, numărul este 64.83.11. Sunt găsit la acest număr, începând de la nouă dimineaţa până la patru-cinci după-amiază.

— Am înţeles, răspunse Murgu notându-şi codificat, aşa cum învăţase de la Klein, numărul de telefon.

— Atunci, putem pleca. Noi avem o maşină parcată în apropiere. Te lăsăm şi pe dumneata undeva, mai aproape de port.

— Nu, mulţumesc. Dacă nu vă deranjează prea mult, v-aş ruga să mă lăsaţi în Fleischmarkt Strasse, pe lângă numărul 43. După o seară ca aceasta, vreau să petrec o noapte agreabilă. Şi pe urmă, vreau să-mi las banii în mâini sigure.

— Rândul trecut spuneai că preferi să-ţi păstrezi banii la Aizic…

— M-am răzgândit între timp. Aizic este un tip amestecat în tot felul de afaceri dubioase. S-ar putea să fie sub ochii poliţiei. La el în prăvălie vin mult mai mulţi colegi de-ai mei decât în măcelăria Irmei. Voi depune toţi banii la Sparkasse, parcă aşa se cheamă aici casa de economii, pe numele prietenei mele. Ea este mai îndreptăţită să-i păstreze şi să-i folosească la nevoie. Când totul se va termina cu bine, aşa cum sperăm cu toţii, mă voi retrage la dânsa. Sau aveţi, poate, dumneavoastră ceva împotrivă?

Cei doi schimbară o privire rapidă, apoi Wagner spuse:

— Bineînţeles că nu. Sunt doar banii dumitale. De ce ne-am împotrivi?

— Ştiu eu? Poate din motive legate de securitatea mea. În orice caz nu-i voi dezvălui Irmei provenienţa banilor. Îi voi spune că i-am câştigat făcând contrabandă între Viena şi Regensburg. Irma se va feri ca de foc să spună acest lucru celor din anturajul ei, români sau austrieci. Nu numai pentru a nu-mi face rău, dar şi pentru a păstra intactă reputaţia mea de om onest care va intra şi ea în patrimoniul firmei noastre, într-o zi.

În noaptea aceea, Murgu rămase treaz vreme îndelungată întins lângă Irma care adormise epuizată, poate de dragoste, poate de truda de peste zi. Cu cât judeca mai temeinic

întâmplările pe care le trăise în ultimul timp, cu atât mai bine îşi dădea seama cât de abilă şi lipsită de scrupule era organizaţia în mâinile căreia încăpuse. Aceşti indivizi îl împinseseră treptat într-o situaţie fără ieşire, determinându-l să comită fapte prin care îl legaseră de ei, poate pe viaţă. Navigatorul îşi aprinse o ţigară din care sorbi adânc, încercând să desluşească prin obscuritate conturul unor obiecte familiare. Şi, dintr-odată, camera, altădată prietenoasă, i se păru străină, rece, meschină, ca şi femeia care dormea alături de el. Totul făcea parte dintr-o lume ostilă, cu totul opusă lumii lui de pescari, navigatori şi ţărani de la Hinova. Şi Murgu se voi iar în această lume care rămăsese undeva, departe. Într-un târziu se ridică pentru a-şi îmbrăca pijamaua, iar Irma se trezi bâiguind speriată:

— Ce este, *mein Lieber?* De ce nu dormi?

— Mă gândesc la viitor, Irma. La viitorul nostru, zâmbi el în întuneric. Ascultă: mâine îţi voi aduce douăzeci de mii de şilingi. Consideră-i drept o primă contribuţie la capitalul viitoarei noastre întreprinderi. Să-i depui la Sparkasse pe numele tău. Auzi? *Pe numele tău.* La nevoie poţi să cheltuieşti din ei ca şi cum ar fi banii tăi.

Spre surprinderea sa, Irma nu-i puse nicio întrebare despre proveniența banilor şi nici nu comentă instrucţiunile ce i se dăduseră.

— Bine, Georg. Voi face cum spui tu. Acum hai să dormim, căscă ea leneş.

13

De atâtea ori îşi spusese Ulrich Hansen că n-a avut noroc în viaţă, încât începuse s-o creadă. Când venise în Occident, împreună cu mama şi sora sa, era convins că îşi va putea cumpăra foarte repede „Mercedesul” la care jinduise dintotdeauna. După patru ani de muncă pe autocamioanele societăţii „Metro”, care aproviziona cu alimente şi bunuri de consum oraşele Bonn şi Köln, ajunse în sfârşit să câştige o mie trei sute de mărci pe lună. Nu era chiar aşa de prost ca la început, însă chiria era mare iar mama şi Annelise cheltuiau aproape tot ce rămânea în casă după plata chiriei şi celorlalte

angarale. Ce scăpa de la coşniţă mergea pe îmbrăcămintea care trebuia mereu înnoită, căci reparaţiile costau prea scump pentru a merita să fie făcute. Locuind în două cămăruţe modeste situate la mansarda unei case vechi din Köln şi operând reduceri drastice în bugetul prezentat zilnic de mama sa, Ulrich reuşise să-şi cumpere un „Volkswagen” de ocazie abia după patru ani. Fostul proprietar i-l vânduse cu cinci sute de mărci, convins că maşina era prea uzată pentru a merita o nouă reparaţie. Ulrich Hansen era însă şofer mecanic şi repunerea maşinii în circulaţie nu-l costase nimic peste preţul pieselor de schimb, ieftine în raport cu costul mâinii de lucru. Vopsit cochet în albastru marin, „Volkswagen-ul” încerca să înlocuiască întrucâtva „Mercedes-ul” visat pe vremuri.

Sigur, lucrurile ar fi stat altfel dacă Annelise ar fi acceptat să lucreze şi ea într-unul din depozitele firmei „Metro”. Dar sora sa, care absolvise liceul cu doi ani înaintea plecării din România, nu era deloc atrasă de perspectiva. Unei profesii atât de modeste şi prost plătite ca aceea de vânzătoare de mărfuri cu ridicata. În cercul închis unde crescuse, Annelise căpătase convingerea că terminarea liceului îi dădea dreptul la un soţ suficient de bine situat pentru a-i permite să stea acasă, ocupându-se de copii şi gospodărie, să facă vizite femeilor de condiţia ei şi să aibă un loc în primul rând de scaune la biserică.

Aşa învechite cum erau, ideile ei fuseseră mai uşor de trecut cu vederea în România decât aici, unde viaţa se dovedea din cale-afară de dură. În ţara pe care o părăsiseră, Ulrich absolvise o şcoală tehnică şi lucrase ca şofer mecanic la o întreprindere agricolă de stat lângă Sighişoara. Leafa nu era prea mare, dar tânărul se dovedise suficient de descurcăreţ pentru a-şi asigura unele venituri suplimentare fără a intra în conflict cu legea. Pe urmă, mai era şi casa părintească din comuna H; casa aceea clădită solid, gospodăreşte, cu o curte plină de păsări şi cu livada bogată; casa generoasă care îl găzduia şi care le dădea atâtea fără a le cere aproape nimic în schimb. Oare cine locuia acum în ea?

De câte ori se gândea la casa lor, Ulrich nu putea să nu-şi amintească de împrejurările stupide în care părăsise traiul lipsit de griji de pe malul Târnavelor. Iar la originea acestui concurs de împrejurări se afla becisnicul său tată, Peter Hansen.

Singurul moştenitor al unei familii înstărite, Peter Hansen nu

se dovedise la înălţimea înaintaşilor, nici ca putere de muncă, nici ca isteţime. Răsfăţat de părinţi, trecuse anevoie prin cele patru clase primare obligatorii pe vremea aceea, apoi trăise o adolescenţă trândavă în casa părintească, unde erau destui argaţi, pentru toate treburile. Însurat devreme cu o femeie mai săracă dar mai inteligentă decât el, Peter Hansen părea sortit să trăiască liniştit, risipind agoniseala părinţilor săi. În 1939, îi veni însă ideea să adere la organizaţia din străinătate a partidului nazist, iar trei ani mai târziu se înrola în formaţiunile SS. Plecat pe frontul de răsărit în cântece de armonică şi cu flori la capelă, Peter Hansen dispăruse în imensa prăbuşire din 1945 şi, vreme de mulţi ani ai săi îl socotiseră mort. În 1960, însă, poşta aduse în comuna H. un plic mototolit, francat cu timbre franţuzeşti şi adresat doamnei Elisabeth Hansen care recunoscu imediat scriitura semianalfabetă a dispărutului ei soţ. Într-o germană greu de înţeles, amestecată cu cuvinte româneşti şi pe alocuri franţuzeşti, Peter Hansen îşi vestea familia că scăpase cu viaţă din masacrul cel mare. Căzut prizonier pe frontul de răsărit, rămăsese în captivitate până în toamna lui 1947 când fusese „repatriat” la cererea sa, în Germania occidentală. Încercând să-şi câştige existenţa, mai întâi într-o mină de cărbuni, apoi în câteva fabrici din Ruhr, Peter Hansen descoperise că nu are nicio vocaţie pentru munca în subteran şi în industrie şi trecuse graniţa în Alsacia unde, auzise el, oamenii trăiau mai ales din agricultură ca pe la ei, pe Târnave. Acolo, scria bătrânul Peter, îşi făcuse, în fine, o situaţie „la o fermă mare de lângă „Bauxwiller” şi aştepta cu nerăbdare să-şi revadă scumpa familie. Scrisoarea se încheia cu sărutări fierbinţi pentru Else, soţia iubită, pentru Lise, fiica frumoasă şi cuminte şi pentru Ulli, care devenise probabil un adevărat bărbat.

Bucurându-se să afle că soţul îi rămăsese în viaţă, dar ştiind la ce se putea aştepta de la un pierde-vară ca el, Frau Hansen nu se grăbise să răspundă invitaţiei de a se duce să-l vadă în Franţa. Zilele grele trecuseră, copiii erau pe cale să-şi facă un rost iar ea câştiga destul de bine muncind la cooperativa din sat. I-ar fi părut mult mai bine să vină Peter la ei.

Cu totul altfel reacţionară tinerii, şi mai ales Ulrich, căruia apariţia neaşteptată a acestui tată cu o „situaţie” în Franţa îi aprinsese imaginaţia hrănită din belşug cu reviste ilustrate şi romane ieftine procurate de la turiştii ce treceau prin Sighişoara.

Fratele şi sora dezlănţuiră asupra mamei o ofensivă viguroasă, căreia bunul simţ al femeii nu i se putu opune. În zadar le atrase ea atenţia că Peter lăsa mereu fără răspuns întrebările concrete referitoare la „situaţia” sa; în zadar le vorbea despre lenea proverbială a tatălui lor şi despre lipsa lui de seriozitate. Până la urmă, Elisabeth trebuise să cedeze şi, la începutul lui septembrie 1963, Peter Hansen primea la Bauxwiller o telegramă anunţându-l că familia sa va sosi pe aeroportul „Le Bourget” la 18 ale lunii.

După cum aveau să constate cu stupoare la aterizare, tatăl lor nu desprinsese deloc din telegramă necesitatea de a le veni în întâmpinare la aeroport. Şi, astfel, se treziră toţi trei pierduţi în clădirea uriaşă, într-o mare de oameni care vorbeau o limbă necunoscută, împingându-i, de colo-colo atunci când le încurcau drumul. Într-un târziu, un domn în uniformă, mai milos sau poate doar mai puţin ocupat, îi remarcă şi încercă să se înţeleagă cu ei. Aflând din examinarea biletelor de călătorie că veniseră cu avionul Tarom, domnul îi conduse la reprezentantul acestei societăţi, căruia Ulrich îi spuse cine erau şi ce căutau în Franţa. Reprezentantul, un om brunet între două vârste, înălţă din umeri a neputinţă. Prin renunţarea la cetăţenie, cei trei pierduseră dreptul de a cere asistenţă reprezentanţei diplomatice române, iar Tarom-ul se achitase, aducându-i la Paris, de obligaţiile pe care şi le asumase faţă de ei. Singura posibilitate de ieşire din situaţia în care se găseau
– sugeră reprezentantul – era aceea de a intra în legătură cu Peter Hansen care îi chemase în Franţa şi de a-l obliga cumva să se ocupe de ei. Fost muncitor într-o mare uzină bucureşteană şi jucător internaţional de rugby, omul dădu dovadă de un spirit de înţelegere şi de solidaritate care depăşeau cu mult îndatoririle sale de serviciu. El chemă la telefon primăria din Bauxwiller de unde i se răspunse că Peter Hansen trăieşte într-adevăr acolo, dar nu ar fi putut să vină la Paris, chiar dacă ar fi voit să o facă. Numitul era văcar la o fermă din împrejurimi, nu vorbea aproape deloc franţuzeşte şi existau toate motivele să fie considerat drept un soi de redus mintal. Nici vorbă nu putea fi să poată întreţine o familie de patru persoane, iar de călătorit, ar fi putut călători doar însoţit.

La aflarea acestor veşti, reprezentantul Tarom întrebă, nu prea politicos, cum au putut autorităţile locale să elibereze unui

asemenea individ certificatul de găzduire pe care îl trimisese familiei sale din România, la care interlocutorul său răspunse ritos că cei autorizaţi să vină în Franţa erau persoane apte de muncă: o femeie de patruzeci şi şase de ani, un tânăr de douăzeci şi trei şi o fată de douăzeci. Să poftească dumnealor la Bauxwiller, căci primăria le garantează locuri suficiente de muncă la agricultorii bogaţi disperaţi de exodul tineretului din regiune spre regiunile industriale din Germania învecinată. Dar de unde să ia cei trei banii necesari pentru a ajunge acolo? Răspunsul veni scurt şi tăios: să se descurce.

Când reprezentantul Tarom le traduse convorbirea, Ulrich simţi un gol în stomac iar ochii i se umplură de lacrimi de furie. În numele său şi al celor două femei, amuţite de teamă şi de disperare, el refuză politicos propunerea de a se înapoia la Bucureşti, cu condiţia să plătească ulterior preţul călătoriei. Gândul întoarcerii lipsite de glorie la H. şi perspectiva înfruntării zâmbetelor ironice ale consătenilor care îl sfătuiseră să nu plece erau pur şi simplu de nesuportat. După ce reflectă puţin, el îl rugă pe îndatoritorul funcţionar al Tarom-ului să le facă un ultim serviciu, şi anume să-i pună în legătură cu consulatul Republicii Federale Germania. Nu prea încântat, omul îi înghesui, cu bagaje cu tot, într-un „Fiat” vechi şi îi depuse pe treptele instituţiei respective, ai cărei funcţionari se dovediră mult mai interesaţi decât cei de la primăria din Bauxwiller să recruteze mână de lucru, ocupându-se cu seriozitate de ei. În aşteptarea vizei de intrare de la Bonn, Hansenii fură găzduiţi la un hotel ieftin din apropiere şi primiră o sumă modestă care le permise să se întreţină. Ulterior, după ce căpătase de lucru în Germania Federală, Ulrich plătise totul până la centimă, inclusiv transportul.

Acesta era candidatul pe care îl dibuise Steff Deppner printr-un indicator ce acţiona în rândurile membrilor „Uniunii saşilor transilvăneni”. Indicatorul, vechi colaborator al Abwehr-ului, cunoştea încă din ţară familia Hansen şi îl ajutase pe tânăr să ocupe serviciul de la societatea „Metro”. El câştigase astfel recunoştinţa şi încrederea proaspătului imigrant care i se plângea ori de câte ori îl întâlnea de greutăţile întâmpinate, împărtăşindu-i deziluziile încercate în Occidentul atât de îmbietor în cărţile de aventuri pe care le citise în România. Căci, amănunt important pentru Deppner, Ulrich Hansen eră un mare

consumator al romanelor de senzaţie, admirator necondiţionat al lui James Bond, al lui Napoleon Solo şi al altora asemenea lor. Viaţa aventuroasă a acestor spioni, sumele pe care le cheltuiau cu dezinvoltură, modul în care subjugau femeile frumoase, aprindeau imaginaţia tânărului stârnindu-i dorinţa de a face şi el la fel, de a trăi, după cum spunea, măcar „o zi ca leii”. Pe de altă parte, aversiunea faţă de muncă, moştenită se vede de la tatăl său, îl împinseră repede în mrejele lui Deppner care, după o scurtă perioadă de tatonări şi verificări, îi propuse să îndeplinească o misiune clandestină în România, ceea ce Ulrich acceptă fără să se gândească prea mult. Contractul încheiat prevedea că Ulrich va primi un salariu lunar de două mii de mărci pe toată durata pregătirii şi a executării misiunii. În plus, primi la angajare o sumă de bani care îi permise să-şi mute mama şi sora într-un apartament nou de trei camere. Annelise fu ajutată şi ea să urmeze un curs intensiv de stenodactilografie şi corespondenţă comercială, la absolvirea căruia fu angajată ca secretară la o firmă care era de fapt acoperirea uneia din filialele organizaţiei. Bineînţeles, atât fratele cât şi sora ignorau acest ultim amănunt.

Noul agent, înregistrat în controale sub pseudonimul „Erich”, explică alor săi această neaşteptată prosperitate prin faptul că fusese angajat ca şef al coloanei auto pe şantierul unei firme ce construia o hidrocentrală pe fluviul Congo. De aceea, nici mama nici sora să nu se mirară prea tare când, într-o bună zi, Ulli îşi făcu bagajele şi plecă la München unde – spunea el – se forma primul eşalon al tehnicienilor ce plecau spre Africa. La scurtă vreme după aceea, mama Hansen începu să primească scrisori şi ilustrate de la fiul ei „de pe meleagurile africane”. De unde să bănuiască bătrâna ţărancă că acestea erau scrise la numai câteva sute de kilometri de Köln, trimise prin curier în îndepărtata ţară africană şi reexpediate de acolo, prin poştă, pe adresa ei. În ce priveşte fotografiile, care îi înfăţişau băiatul gol până la brâu, într-un decor luxuriant, desprins parcă din vechile filme cu Tarzan, erau trucaje uşor de realizat într-un laborator, dar dificil de sesizat chiar cu mijloacele de cercetare moderne.

Între timp, Ulrich Hansen fusese instalat într-o vilă izolată închiriată de organizaţie în apropierea localităţii Ybbs, la cincizeci de kilometri în amonte de Viena. Acolo, unul din monitorii organizaţiei îi supraveghea permanent programul de

pregătire fizică, tehnică şi informativă, realizat cu concursul unor instructori trimişi din centrală.

Pregătirea fizică includea exerciţii de orientare şi marşuri de noapte prin pădurile şi pe dealurile din regiune. Un accent deosebit era pus pe lecţiile de înot subacvatic cu părăsirea unei nave aflate în marş; în acest scop, spionii aduseseră la vilă o ambarcaţiune specială ce putea fi dirijată cu un echipaj de numai doi oameni. Practicarea acestor exerciţii şi mai ales antrenamentul intens pentru lupta cu arme albe şi fără armă erau destinate să-i dea lui „Erich" pregătirea şi agilitatea necesare trecerii prin eventualele baraje ridicate de securitatea română în calea sa. Pregătirea tehnică era concentrată îndeosebi asupra mânuirii aparatului de emisie-recepţie şi efectuării transmisiilor rapide, iar pregătirea informativă urmărea însuşirea metodelor de culegere a datelor, exerciţii de observaţie, memorie şi altele.

Wagner, Sturmmer şi Mayer ascultaseră cu răbdare toate câte le raportase Deppner despre „Erich" iar după ce acesta termină, în birou stăruiră câteva momente de tăcere.

— Spune, Steff – întrebă în sfârşit Wagner – chestia cu ajutorarea familiei şi organizarea corespondenţei între mamă şi fiu reprezintă iniţiative de ale tale sau sunt urmarea cererii exprese a lui „Erich"?

— El a pretins să-i facem toate aceste aranjamente. Desigur, soluţiile au fost găsite de mine.

— Foarte bine. Faptul că „Erich" ţine cât de cât la ai săi ne avantajează. Acolo, în misiune, el îşi va aminti că şi-a lăsat mama şi sora în grija noastră. Asta îl va face mai puţin pretabil să accepte un eventual joc dublu pe care i-l pot propune românii dacă pun mâna pe el. Cât timp crezi că va dura pregătirea?

— Cel puţin până la primăvară. Deocamdată profităm de timpul frumos pentru a realiza antrenamentul de înot subacvatic, marşurile de noapte şi exerciţiile de orientare în teren. La iarnă vom avea timp destul să facem pregătirea radio, scrierea invizibilă, falsificări, pregătirea pentru culegerea informaţiilor şi celelalte. La primăvară vom trece la antrenamentul complex, iar prin aprilie-mai, omul va fi gata de drum.

— Atunci, *meine Herren,* voi putea raporta şefilor că dispunem de toate elementele necesare îndeplinirii planului

„Troia”. În prezent, continuă Wagner numărând pe degete, îl avem pe „Valentin”, elementul de implantare şi de sprijin pe teritoriul inamic, pe „Martin”, prin care vom realiza pătrunderea clandestină în România şi, în fine, pe „Erich”, viitorul nostru rezident. Acum, că lucrurile s-au conturat deja, este bine să vă repartizaţi şi dumneavoastră forţele în mod corespunzător, şi anume: Leo să se ocupe de „Valentin”, dumneata, Ludwig, de „Martin” şi tu, Steff, de „Erich”. Josef va prelua conducerea întregii operaţii, iar eu vă voi sprijini în centrală, unde voi interveni să aveţi la timp bani şi toate cele necesare pentru ducerea la bun sfârşit a acţiunii. De acord?

— De acord, încuviinţă cu jumătate de gură Mayer, care s-ar fi vrut el şeful întregii operaţii şi care se vedea acum pus în rând cu ceilalţi. Nu ştiu însă ce va spune Leo. Ştiţi cât de arţăgos este…

— Cu Leo mă înţeleg eu, interveni Sturmmer care ştia el ce ştia. Mă gândesc, Otto, că n-ar fi rău să facem împreună o vizită la Ybbs înainte să te întorci la München. Să-l vedem pe „Erich” şi să auzim ce spun instructorii despre el.

— Du-te tu cu Steff, îl sfătui Wagner. Nu cred că este bine să ne vânturăm prea mulţi pe acolo. Şi nu scăpaţi din vedere să-i asiguraţi din când în când câte o zi liberă lui „Erich”. E bărbat, ce dracu! Şi, apoi, contactul cu oamenii, cu oraşul, este foarte important pentru unul care se pregăteşte să desfăşoare activitate informativă. Unde mai pui că aceste escapade ne vor da posibilitatea să creăm câteva situaţii în care îl vom putea verifica.

A doua zi, Sturmmer şi Deppner se deplasară cu maşina la vila unde se afla „Erich” şi monitorul său. Acesta din urmă, un bărbat înalt, cu o cicatrice largă de-a curmezişul obrazului, le ieşi înainte în capul scărilor, zâmbindu-le cu prietenie. În timpul războiului făcuse parte din Jagdkommandoul S/IV condus de Otto Skorzeny, iar mai târziu lucrase într-o filială a organizaţiei condusă de Sturmmer.

— Bună ziua, Robert, îl salută acesta strângându-i cu putere mâna. Cum merg treburile pe aici, pe la voi?

— Bună ziua, Josef, răspunse cel întrebat. Să zicem că treburile merg bine, deocamdată. Băiatul este silitor şi interesat de toate câte le învaţă, iar cei patru ani de muncă pe camion l-au fortificat, nu glumă. L-aş fi voit ceva mai ager şi cu reflexe

mai rapide, atât în mişcări cât şi în gândire.

— Ei, lasă şi tu! Abia aţi început antrenamentul. Mai aveţi în faţă pe puţin şase luni.

— Aşa este, dar nu cred că vom realiza progrese substanţiale. Cu reflexele astea trebuie să te naşti. Băiatul e cam greoi. Nu e un defect prea mare, dar este totuşi un handicap. În fine, vom face tot ce se poate…

— Unde este „Erich” acum?

— În sala de lupte cu profesorul. Lucrează cu armele albe.

— Putem să-l vedem şi noi?

— Desigur. L-am prevenit că veţi veni. Haideţi! Pe aici, îi îndrumă Robert.

Intrarea grupului în sala de lupte îi opri din acţiune pe cei doi protagonişti care reluară imediat exerciţiul la un semn al lui Robert. Instructorul ridică mâna în care ţinea un cuţit de lemn şi încercă să lovească de jos în sus pe „Erich” care îi opri lovitura în aer, ridicând deasupra capului braţele încrucişate. Aproape concomitent, el strânse într-o cheie încheietura agresorului, răsucind-o spre spate. Profesorul lăsă să-i scape cuţitul, dar se strecură ca un şarpe din strânsoare încercând să-l prindă pe „Erich” într-un dublu „Nelson”. O lovitură puternică cu călcâiul, simulată de tânăr sub centura adversarului, puse capăt exerciţiului şi cei doi combatanţi se îndreptară spre grupul ce asistase la lupta lor.

— Oberfeldwebel Sack, se prezentă scurt instructorul.

— Bună ziua, Sack, îl salută binevoitor Sturmmer. În ce unitate ai servit?

— Divizia Brandenburg, răspunse laconic cel întrebat.

Sturmmer dădu mulţumit din cap. Cunoştea bine, şi nu numai din auzite, isprăvile faimoasei divizii formată de Canaris pentru acţiunile de comando şi ştia cât de riguros fuseseră selecţionaţi şi pregătiţi cei ce făcuseră parte din ea.

— Sunt bucuros să te cunosc, Sack. Ai fost şi la Maastricht? întrebă el referindu-se la prima acţiune de luptă a diviziei.

— Da, domnule…

— Maior, Sack, maior. Ei, cum ţi se pare elevul?

— Destul de bun, Herr Major. Mai ales în lupta cu armele albe care îi şi place mai mult. Nu prea agil, dar altfel destul de bun.

— Crezi că vei scoate ceva din el?

— Am instruit eu în timpul războiului nişte frisoni care se

mişcau ca butucii. Ar fi trebuit să-i vedeţi după trei luni de antrenament. Adevărat, era la armată, spuse cu regret Sack.

— Am încredere că vei face şi acum treabă bună. Eşti un subofiţer de nădejde, Sack. Acum va trebui să luaţi o pauză. Avem de discutat cu băiatul.

Robert aruncă un impermeabil pe umerii transpiraţi ai lui „Erich" care plecă la o plimbare spre malul Dunării cu Sturmmer şi cu Deppner. Cei trei mergeau în pas alert, lăsând o cărare largă prin iarba crescută în preajma fluviului; vântul flutura pletele ude ale tânărului. Sturmmer îl privi nemulţumit:

— Te rog să-ţi scurtezi părul. Acolo, unde te vei duce, tinerii cu plete nu Sunt prea bine priviţi.

— N-am avut încă permisiunea să ies în oraş. Altfel, mă gândisem şi eu la asta, se dezvinovăţi „Erich".

— Nu-ţi vom acorda nici în viitor permisiunea de a te plimba prin Ybbs. Orăşelul e mic şi vei fi remarcat cu uşurinţă. Pentru cumpărăturile curente, adresează-te lui Robert, pe care poţi să-l consideri sfătuitorul tău de toate zilele. Îţi atrag însă atenţia că el nu cunoaşte numele dumitale adevărat şi nici misiunea pentru care te pregăteşti.

— Mi s-a spus, arătă tânărul cu capul spre Deppner.

— Din două în două săptămâni, vinerea seara, o maşină te va lua de la vilă şi te va duce la Viena într-o permisie de două zile. Pentru fiecare ieşire de acest fel îţi vom da o mie de şilingi. Tot ce cheltuieşti peste această sumă ţi se va reţine din salariu. Duminica seara între orele 19 şi 20 sau lunea dimineaţa la ora 7,00, după cum te vei înţelege cu şoferul, maşina te va aştepta în faţa Gării de Vest pentru a te readuce la bază. Dacă dintr-un motiv sau altul vei dori odată să te întorci mai devreme, vei telefona la numărul 64.83.11. Îţi va răspunde un bărbat căruia îi vei spune: „Sunt Erich. Rog trimiteţi-mi maşina la ora..." Şoferul nu trebuie să ştie cum te cheamă şi ce treburi ai pe aici. Nici instructorii de lupte, înot, radio nu-ţi vor cunoaşte numele real. Nici dumneata nu ai voie să-i întrebi cum îi cheamă. Este o regulă de securitate pe care te rugăm să o respecţi întocmai. Vei avea de-a face şi cu alţi oameni: fotografi, medici, tehnicieni etc. Aceştia fac parte din personalul auxiliar şi nu cunosc natura exactă a preocupărilor noastre. Acelaşi lucru este valabil şi în ce priveşte personalul de serviciu de la vilă.

— Am înţeles, domnule. Mă bucur de pe acum că voi vedea

Viena, răspunse simplu „Erich”. Mi-am dorit-o întotdeauna. În rest, vă rog să nu aveţi nicio grijă. Mi s-au explicat şi am înţeles multe de când am făcut cunoştinţă cu domnul Stephan. Dar, spuneţi-mi – continuă el cu o notă de exaltare în glas, – este într-adevăr important ce facem noi aici? Vreau să spun, comparabil cu marile misiuni îndeplinite de agenţii din timpul războiului şi de mai târziu?

— Fără îndoială „Erich”, îl asigură Sturmmer. Vezi tu, noi trebuie să-i informăm pe conducătorii noştri militari pentru a-i împiedica să comită unele erori grave în aprecierea forţelor inamicului şi în luarea deciziilor tactice şi strategice. Lipsa de informaţii sau datele incomplete stau de multe ori la originea unor eşecuri hotărâtoare. Comuniştii sunt duşmani grozav de rafinaţi. Gândeşte-te numai: dacă România n-ar fi încăput pe mâinile lor, tu ai fi fost acum un om bogat, cu pământ mult, cu argaţi… Ai deci toate motivele să-i urăşti pe comunişti. Nu-i aşa?

— Sigur, sigur, răspunse grăbit tânărul, fără a părea afectat de tratamentul pe care i-l aplicaseră comuniştii. Şi, ce pistol îmi veţi da în dotare?

— Păi, ce pistol ai prefera?

— „Beretta” lung cu amortizor de zgomot, răspunse „Erich” cu gândul la James Bond.

— Îmi pare rău, dar noi nu folosim această armă, care este de altfel din cale afară de mare. Îţi vom da în schimb un „Walther” bun, de 7,65 care i-a scăpat pe mulţi de la necaz, râse Sturmmer.

Discuţia se prelungi aproape două ore şi, pe măsură ce îi câştigau încrederea, „Erich” devenea tot mai deschis, tot mai comunicativ, dezvăluindu-se cu o sinceritate totală, dezarmantă. Ei băgaseră de seamă că tânărul încearcă o adevărată plăcere în a se subordona, că îşi găsise în noua îndeletnicire o adevărată pasiune, căreia era gata să-i dăruiască toate forţele şi calităţile. Pentru a întări acest sentiment, la plecare, Sturmmer îl îmbrăţişă, spunându-i:

— Mă bucur că eşti cu noi, „Erich”. Fii binevenit în armata anonimă a agenţilor secreţi.

În maşina ce gonea spre Viena, Deppner, care tăcuse aproape tot timpul, se întrebă cu voce tare:

— Oare ce motive îl vor fi îndemnând pe tânărul acesta să accepte o misiune atât de periculoasă? Să fie oare banii?

Sturmmer făcu un gest plictisit cu mâna, dând de înţeles semiamatorului ce lucrase *doar* în Serviciul secret al lui Göring că întrebarea este de prisos.

— Dumnezeu ştie, spuse el sentenţios. Nici măcar noi, vechii ofiţeri ai Abwehr-ului, nu putem înţelege întotdeauna aceste motive. În ce-l priveşte pe „Erich”, l-aş fi dorit animat de convingeri mai ferm anticomuniste. Din păcate, tinerii de astăzi au pierdut mult din fibra morală a generaţiei noastre.

— Poate că este pur şi simplu fascinat de meserie. Face impresia că, nu peste multă vreme, va deveni un profesionist adevărat.

— Să nu spui asta, i-o reteză ritos Sturmmer. „Erich” nu este şi nu poate deveni un profesionist. El este doar un agent. Un om destinat să fie manevrat. Profesionişti suntem noi!

Deppner tăcu intimidat.

14

Leo Goldschmidt sosi la Bucureşti în seara zilei de 8 octombrie cu o cursă Tarom care ateriza pe aeroportul Băneasa la ora 21,30. Fără a se baza prea mult pe această eventualitate, vechiul agent socotise că la ceasul acela vameşii obosiţi vor fi suficient de îngăduitori pentru a nu-i trece în paşaport radio-casetofonul portativ „Grundig”, model C.340, pe care îl avea cu el.

Într-o valiză mică, Leo adusese şi mostrele de componenţi electronici pe care intenţiona să-i ofere firmei „Tehnoimport” cu plata în cereale. Pentru aceste mostre, „Ostagrara” trimisese din timp liste la Bucureşti, iar partenerul român obţinuse o autorizaţie de import temporar care se găsea deja la vamă. Vameşii confruntară aceste liste cu conţinutul valizei lui Leo şi, constatând că numărul şi destinaţia pieselor sunt identice cu cele menţionate în autorizaţie, permiseră introducerea lor în ţară. Spre dezamăgirea lui Leo, radio-casetofonul „Grundig” îi fu trecut pe paşaport, tot ca obiect importat temporar.

Cu toată strădania vameşilor de a fi expeditivi, formalităţile durară mai bine de o oră şi Goldschmidt trebui să comande prin telefon taxiul care îl duse la hotel. În aşteptarea acestuia, făcu o

plimbare pe aleile din faţa aeroportului, bucurându-se de aerul nopţii de toamnă. Spre deosebire de Viena, cerul Bucureştiului era încă senin şi Leo îşi dori ca el să rămână aşa măcar până luni dimineaţa.

Tratativele duse a doua zi la „Tehnoimport” eşuară din cauza preţului peste măsură de mare pretins de reprezentantul firmei „Ostagrara” pentru componenţii electronici oferiţi. La numeroasele argumente ale partenerilor români, Leo rămase inflexibil, recunoscând până la urmă că marfa oferită fusese procurată printr-o firmă care, departe de a fi însuşi producătorul, era doar un intermediar de mâna a doua în asemenea afaceri. El spuse în încheiere:

— Domnilor, regret că nu ne-am putut înţelege. Nu-mi rămâne decât să-mi iau mostrele şi să mă înapoiez cu ele acasă. Sper însă că eşecul acestei prime încercări nu vă va descuraja, aşa cum nu ne va descuraja nici pe noi. În ce ne priveşte, vom căuta în continuare posibilităţi de a face afaceri cu dumneavoastră.

Întrucât se făcuse ora prânzului, Leo invită pe cei doi lucrători ai „Tehnoimport-ului” la restaurantul „Bucur”, unde îi tratã cu cele mai alese mâncăruri şi băuturi de pe listă. În calculele sale această masă copioasă îşi avea rostul ei; ea era destinată să-i atragă simpatia celor doi funcţionari români, determinându-i să treacă cu vederea unele ciudăţenii ale comportării sale. De fapt, îşi greşise socotelile, căci tocmai această invitaţie îi determinase pe parteneri să reflecteze mai temeinic şi să ajungă la câteva constatări nefavorabile reprezentantului firmei „Ostagrara”. Acestea se refereau la faptul că între mostre figurau şi câteva piese nesolicitate de partea română, că preţurile şi condiţiile oferite de partenerul străin dovedeau fie o totală necunoaştere a pieţei produselor electronice, fie intenţia sa premeditată de a nu încheia afacerea, şi că oferirea unei mese costisitoare cu prilejul eşuării tratativelor nu intra deloc în practica afacerilor. Deocamdată însă, Leo îi conduse pe cei doi funcţionari la întreprindere, cerându-le permisiunea să lase valiza cu mostre în păstrare la ei pentru o zi-două. Dorea să evite, explică el, ca vreun curios din personalul de serviciu al hotelului să-i umble în valiză, rătăcindu-i unele piese şi punându-l astfel într-o situaţie delicată faţă de vameşi. Politicoşi, funcţionarii „Tehnoimport-ului” acceptară.

Imediat ce se văzu eliberat de grija valizei şi de sarcina

tratativelor, Leo se apucă să controleze dacă este urmărit. Se plimbă o vreme pe mai multe străzi liniştite, trecând apoi cu rapiditate în zona centrală a oraşului, unde se strădui să se piardă în mulţimea oamenilor ce ieşeau la ora aceea de la lucru. După câteva asemenea manevre, mulţumit de constatările făcute, Leo intră în magazinul „Dioda” unde cumpără peste douăzeci de piese: tranzistori, diode, rezistenţe precum şi un motor mic pentru pick-up.

De la acelaşi magazin, mai cumpără o trusă de şurubelniţe şi un letcon electric. Vânzătorul băgase de seamă că acest client bine îmbrăcat alege piesele mai mult după formă şi dimensiuni decât după inscripţiile ce le defineau caracteristicile. Dar cum aceasta nu era treaba lui, îi întocmi o factură a cărei copie rămase în bonierul magazinului iar clientul plăti, plecând grăbit cu pacheţelul în buzunarul impermeabilului.

Mult mai dificilă se dovedi procurarea unui casetofon identic cu cel adus de la Viena. Asemenea aparate existau, desigur, în cele câteva magazine care vindeau produse cu plata în valută, dar cumpărarea lor presupunea prezentarea obligatorie a paşaportului şi, deci, lăsarea de urme. În consecinţă, Leo ocoli aceste magazine, bătându-le în schimb pe cele de consignaţie în care se găseau articole tehnice. Până la urmă când, descurajat, era gata să abandoneze, un vânzător cu un aer de vechi afacerist îi oferi obiectul căutat la un preţ destul de sărat pe care Leo îl plăti fără să se tocmească. Când se văzu în stradă cu radio-casetofonul bine împachetat sub braţ, oftă, scăpat de o grijă care îl apăsase încă din primele zile ale pregătirii misiunii. Ar fi putut, fără îndoială, să declare la ieşirea din ţară că pierduse aparatul cu care venise, plătind taxa vamală corespunzătoare. Dar aceasta ar fi aruncat asupra lui umbra unei suspiciuni. S-ar fi putut să fie bănuit de contrabandă, iar Leo nu voia să fie bănuit de nimic.

De la magazinul „Victoria”, singurul ce mai era deschis la ora aceea, Leo cumpără o valiză din piele de porc cu încuietori solide, introduse în ea radiocasetofonul şi cumpărăturile făcute la „Dioda şi apoi luă un taxi care îl duse la Gara de Nord. Amestecat printre sutele de oameni ce intrau şi ieşeau din marea clădire, avea aerul unui călător grăbit să-şi ocupe locul într-unul din trenurile ce plecau în cine ştie ce colţ de ţară. Dar Leo nu se duse spre trenuri, ci la depozitul de bagaje unde

depuse spre păstrare valiza; apoi se întoarse la hotelul „Lido” şi cină cu aerul mulţumit al omului care îşi merita hrana pe ziua aceea.

Satisfacţia lui ar fi dispărut ca fumul dacă ar fi ştiut că, în ciuda tuturor stratagemelor ce le folosise, maiorul Irimia şi tovarăşii săi nu-i lăsaseră nicio şansă, ci înregistraseră cu fidelitate tot ce făcuse în ziua aceea. Acum, după ce se convinsese că Leo se liniştise şi nu mai vădea nicio intenţie de a părăsi hotelul, maiorul se prezentase pentru raport la colonelul Mătase.

— Nu e rău, Matei, spuse colonelul după ce îl ascultase cu atenţie. Se vede că tot păţitul e priceput, râse el, făcând în mod evident aluzie la renghiul jucat de Leo maiorului data trecută.

— Ce e drept, e drept, dar, fiindcă suntem la capitolul zicalelor populare, să-mi daţi voie şi mie să vă servesc una mai puţin decentă: odată vede naşul... Chiar dacă s-ar da peste cap şi s-ar preface în muscă, n-ar mai reuşi să scape. De altfel, pentru mai multă siguranţă, am instalat un post de pândă şi la gară.

— Să nu exagerăm. Şi, acum, spune-mi ce crezi? La ce ne putem aştepta de la domnul Goldschmidt?

— Aparatul adus de el în ţară reprezintă, fie singur, fie combinat cu unele din piesele oferite „Tehnoimport-ului”, un emiţător-receptor. Poate chiar unul cu transmisie rapidă, dacă ţinem seama de faptul că poate înregistra şi reda mesaje imprimate pe banda casetofonului. Tot atât de evidentă mi se pare concluzia că acest aparat a fost introdus în ţară pentru a fi predat unui agent local, probabil chiar celui cu care Goldschmidt s-a întâlnit rândul trecut după ce a scăpat de noi. La ieşirea din ţară, meşterul va prezenta, în schimb, aparatul cumpărat la consignaţie. Dacă nu-şi bagă dracul coada, vom asista într-una din zilele astea la întâlnirea dintre Goldschmidt şi agentul său. Vorba este: Ce facem într-o asemenea situaţie? Mie îmi dă inima brânci să pun mâna pe ei, în flagrant, cu aparatul în braţe.

— În niciun caz, Matei. În această afacere mai există multe aspecte care ne scapă. De pildă, cu ce serviciu de spionaj avem de-a face? Va trebui deci ca, de data aceasta, să ne mulţumim cu identificarea complicelui lui Goldschmidt, astfel încât să mai putem continua o vreme acţiunea.

— Aceasta implică însă riscul de a-l scăpa de sub urmărire pe

complice. Cine ne poate garanta că acest individ, despre care nu ştim deocamdată nimic, nu va reuşi să ne semene pe drum? Şi, atunci, de unde îl luăm? Mai cuminte ar fi să punem mâna pe ei. Prinşi în flagrant, indivizii vor fi suficient de rezonabili să ne spună amănuntele pe care nu le cunoaştem, inclusiv serviciul de spionaj pentru care lucrează.

— În locul tău, n-aş conta prea mult pe spiritul lor de cooperare. De aceea, chiar cu riscul de a-i scăpa, trebuie să procedăm astfel încât nici Goldschmidt, nici agentul său să nu observe că sunt urmăriţi. Deci: în cazul în care veţi avea de ales între riscul de a-l scăpa pe individ şi acela de a fi observaţi de el, optaţi fără şovăire pentru prima situaţie. Clar?

— Clar, tovarăşe colonel, răspunse Irimia, înţelegând că de data aceasta se afla în faţa unui ordin.

A doua zi însă, Leo reveni la îndeletnicirile sale paşnice de comerciant. El făcu o vizită la „Agroexport”, unde semnă contractul definitiv pentru porumb, apoi tratã la „Romtrans” transportul pe Dunăre al mărfii cumpărate. Seara, se duse la cabaret unde zăbovi până după miezul nopţii. Sâmbătă, după ce rezervă la reprezentanţa societăţii aeriene AUA un loc la cursa Bucureşti-Viena de luni 13 octombrie, se duse la „Cartimex” unde ceru oferte pentru o partidă de covoare. După ce prânzi la „Hanul lui Manuc”, trecu pe la „Tehnoimport”, de unde luă mostrele ce le lăsase în păstrare şi apoi se apucă să bată din nou străzile, pe jos şi cu diverse mijloace de locomoţie, pentru a verifica dacă nu este urmărit. Ajungând la concluzia că nu se ţine nimeni după el, către ora 21,30 intră să cineze în restaurantul „Feroviarul” de pe Calea Griviţei. Apoi se duse la Gara de Nord unde îşi recuperă valiza depusă la depozitul de bagaje şi introduse în ea valiza mai mică cu mostre de componenţi electronici. În sfârşit, la ora 23,00 se întoarse la hotel, dar nu se mai duse, conform obiceiului său, la cabaret ci se culcă imediat. Dimineaţa, după un somn odihnitor, făcu un duş, se bărbieri şi luă micul dejun, care, la cerere, îi fusese adus în cameră. După ce chelnerul plecă cu tava şi farfuriile goale, Leo agăţă de mânerul exterior al uşii cartonul cu inscripţia „NU DERANJAŢI”, încuindu-se cu cheia şi cu lanţul de siguranţă. Apoi deschise cele două valize pe care le ţinuse în cursul nopţii alături de el, în pat, şi se apucă de lucru cu dezinvoltura unui electrician profesionist. După o schemă pe care o scoase dintr-

un compartiment ascuns al portvizitului, el adăugă radio-casetofonului adus din străinătate piese pe care le alegea dintre mostrele prezentate la „Tehnoimport”. În timp ce mânuia cu îndemânare şurubelniţele şi letconul electric, gândurile lui se întoarseră în urmă cu două săptămâni când, însuşirea acestei tehnici, sub îndrumarea unuia din specialiştii centralei, i se păruse o tortură diabolică. Omul oftă, spunându-şi că în cei peste douăzeci şi opt de ani de când se ocupa cu spionajul, tehnica se diversificase şi se complicase mult. Este drept că, în ciuda tuturor inovaţiilor, activitatea oamenilor, a agenţilor, rămânea hotărâtoare. Chiar în cazul de faţă toată aparatura n-ar fi făcut doi bani fără „Valentin”.

Revenind la operaţia pe care o executa, Leo îşi dădu seama că uitase să înlocuiască piesele folosite cu unele dintre cele cumpărate la magazinul „Dioda” şi se apucă să remedieze imediat acest neajuns. Era absolut necesar ca la vamă, colecţia de componenţi electronici să apară intactă.

După aproape trei ore de muncă care-i scoaseră multe broboane de sudoare pe frunte, Leo termină treaba şi se apucă să facă unele probe. Introduse aparatul în priză şi îl aprinse, ascultând la început câteva emisiuni pe undele lungi, medii şi scurte. Banda de ultrascurte nu prindea posturile româneşti, iar specialiştii din centrală se hotărâseră să o lase aşa cum o construise fabricantul. Leo lăsă aparatul comutat chiar pe ultrascurte şi înregistră pe banda casetofonului un mesaj „Morse”, folosind drept manipulator clapa care, apăsată până la refuz, deschidea lăcaşul casetei. Apoi, comută pe scurte şi prinse postul centralei care emitea monoton semnalele de apel: A – Q – K – 27, A – Q – K – 27... Rămânând pe post el împinse pe jumătate spre dreapta butonul care, în mod obişnuit, servea doar la schimbarea alimentaţiei aparatului de la reţeaua electrică la baterii; apelul centralei încetă să se mai audă. Leo trase banda la capăt şi apoi apăsă concomitent pe clapa cu inscripţia „PLAY” şi pe butonul roşu care aprindea becul de scală. Banda se derulă cu o viteză mult superioară celei obişnuite, transmiţând în câteva secunde înregistrarea de un minut a lui Leo. Spionul aduse în poziţia iniţială schimbătorul de alimentare şi apelul centralei se auzi din nou. Câteva minute mai târziu acest apel fu înlocuit de mesajul O.K.L. – O.K.L. – O.K.L. Omul îşi frecă mâinile mulţumit: mesajul îi era destinat şi

însemna O.K. Leo, în regulă, Leo. Centrala îi recepţionase emisiunea în bune condiţiuni. El şterse mesajul imprimat pe casetă, deconectă aparatul şi îl introduse în valiza cumpărată de la magazinul „Victoria”. Tot acolo aşează două mii de bancnote a o sută de lei ambalate în hârtie cerată scoase dintr-o ascunzătoare construită ingenios în pereţii geamantanului cu lucrurile personale. Leo puse în valiză şi un pacheţel în care ambalase câţiva din tranzistorii şi diodele aduse de la Viena, un motoraş mic pe care îl înlocui cu cel cumpărat la „Dioda” precum şi trusa de scule cu care lucrase. Când totul fu gata se uită la ceas şi constată că era ora 13,30. Îmbrăcă haina, luă valiza şi impermeabilul şi coborî în restaurant unde comandă prânzul. Apoi luă un taxi şi se duse direct la stadionul „23 August” unde, în după-amiaza aceea, se desfăşura un pasionat meci de fotbal între echipele „Steaua” şi „Dinamo”. Practica îndelungată îl învăţase că uriaşa aglomeraţie a stadionului reprezintă, în zilele de sărbătoare cel puţin, mediul cel mai propice descoperirii eventualelor acţiuni de urmărire şi scăpării de sub supravegherea urmăritorilor.

La stadion, unde meciul începuse de aproape o jumătate de oră, mai soseau, când şi când, grupuri mici de întârziaţi iar aceasta permitea studierea şi memorizarea în condiţii optime a fizionomiei şi trăsăturilor lor caracteristice. Leo îşi cumpără un bilet la tribuna întâi unde pătrunse printr-una din intrările laterale. Nimeni nu-i dădu nicio atenţie în acele momente când pe gazon se petreceau lucruri palpitante: un înaintaş dinamovist fusese ţinut de tricou şi oprit în careu: faultul era cu atât mai evident cu cât apărătorul rămăsese cu bucata de tricou în mână iar arbitrul dictase fără să ezite lovitură de la 11 metri. Jucătorii echipei „Steaua” înconjuraseră pe arbitru şi protestau vehement, invocând o pretinsă poziţie de ofsaid a înaintaşului advers, iar cei de la „Dinamo”, tari pe situaţie, aşteptau ca spiritele să se potolească pentru a executa lovitura de pedeapsă. Stadionul fierbea ca un cazan şi, în mijlocul acestui vacarm, Leo îşi croia liniştit drum spre peluza din spatele porţii militarilor, trăgând în permanenţă cu coada ochiului în jur pentru a vedea dacă exemplul său nu este urmat şi de alţii. Dar toată lumea stătea ţintuită pe locuri, aşteptând cu răsuflarea tăiată executarea penaltiului a cărui ratare finală umpluse de bucurie pe unii, amărându-i până în pragul infarctului pe alţii.

Profitând de faptul că, asemenea spectatorilor, oamenii de ordine urmăreau cu sufletul la gură aceste faze palpitante, Leo escaladă discret îngrăditura care separa tribuna întâi de peluză şi se strecură rapid printre cei care urmăreau meciul de acolo. Ajuns la îngrăditura ce separa peluza de tribuna a doua, reflectă preţ de câteva momente şi apoi, renunţând să o mai sară, ieşi grăbit de pe stadion chiar în clipa când arbitrul fluiera sfârşitul primei reprize.

Leo socotea, nu fără temei, că plecarea de la stadion atunci când meciul nu era decât la jumătate, îi oferea posibilităţi şi mai bune de verificare decât cele ce le avusese la venire. Într-adevăr, nimeni nu mai plecase spre oraş odată cu el, era singurul pasager ce se urcase într-unul din rarele troleibuze care continuau să circule pe linia 84.

Socotelile lui Leo aveau însă neajunsul de a nu se potrivi cu socotelile maiorului Irimia. În pofida rugăminţilor insistente ale copiilor, care ar fi dorit să facă împreună cu tatăl lor o plimbare în afara oraşului, maiorul venise dis-de-dimineaţă pentru a prelua conducerea grupului de ofiţeri care îl urmăreau pe Leo şi, intuindu-i intenţiile, se ferise să-i facă jocul trimiţându-şi oamenii după el, în incinta stadionului. Doar sus, în ultimul rând al tribunei, se instalase, cu puţin înaintea intrării lui Leo. Un singur om care, ascuns într-un grup de suporteri înverşunaţi ai echipei „Dinamo”, urmărise, cu ajutorul unui binoclu puternic, toate mişcările celui urmărit. Restul ofiţerilor rămăsese afară, la o bună distanţă de stadion, în legătură permanentă cu colegul lor care îl supraveghea pe Leo. Procedând astfel, Irimia asigurase realizarea obiectivelor principale ale urmăririi care se concretizau în ţinerea permanentă în supraveghere a lui Leo, identificarea şi luarea în urmărire a oricărei persoane cu care acesta ar fi luat legătura, profitând de condiţiile favorabile oferite de stadion şi, în sfârşit, păstrarea caracterului discret al urmăririi. Avându-l sub ochi, ofiţerul instalat în locul cel mai înalt de pe stadion fu în măsură să semnaleze tovarăşilor săi ieşirea lui Leo, încă din momentul în care această manevră era doar în stadiul de intenţie. De aici încolo urmărirea s-a mărginit la o cursă epuizantă de-a lungul şi de-a latul Bucureştiului, condusă de un Leo hotărât să descopere şi să dejoace orice tentativă de urmărire. Când se lăsă întunericul, ambele părţi erau mulţumite de rezultate: ofiţerii erau satisfăcuţi că reuşiseră să-l

urmărească neobservaţi pe acest adevărat maestru iar Leo era convins, după şase ore de manevre şi verificări, că nu fusese urmărit şi că se putea duce liniştit la întâlnirea cu „Valentin”. Şi astfel, către ora 19,00, Goldschmidt, aflat pe Calea Rahovei în drum spre Splaiul Independenţei îşi încetini vizibil mersul iar Irimia, apreciind că omul din faţă îşi adună forţele pentru partea finală a acţiunii sale, dădu tovarăşilor săi semnalul de atenţie mărită, venind cât mai aproape de cel urmărit. Între timp, Leo care ajunsese în Piaţa Unirii încetă efectiv manevrele de verificare, încercând să piardă pur şi simplu timpul până la ora 20,00. În sfârşit, la ora 19,45 sări în tramvaiul 7 care îl lăsă, zece minute mai târziu, chiar la locul întâlnirii cu „Valentin”.

Instalat de-a binelea, întunericul se dovedi deosebit de profund în parcul pustiu, în seara aceea de toamnă, astfel încât Leo, coborât din tramvaiul bine luminat cu lămpi de neon, întâmpină la început unele greutăţi în orientare. Înainte ca privirea să i se obişnuiască cu bezna, o umbră se desprinse dintr-un boschet, venindu-i în întâmpinare.

— Bună seara, bătrâne! îl salută „Valentin” răguşit. Punctual ca întotdeauna.

— Bună seara, Ernest! răspunse Goldschmidt. Cred că ţie ţi-a fost ceva mai greu să vii, decât mi-a fost mie. Ce mai faci?

— Mă lupt cu vârsta şi cu reumatismele. Acum, că vine toamna, încep să mă doară cicatricele căpătate pe vremuri în Munţii Semenicului. Altfel, toate bune. În zilele de sărbătoare mai încerc câte un pahar de vin, mă mai încălzesc cu o femeie... Ca burlacii. Şi tu?

— Cam tot aşa, mai puţin cicatricele. Ce noutăţi ai adus?

— Nu prea multe. Am reuşit să găsesc două case care răspund condiţiilor şi pe care proprietarii ar fi dispuşi să le vândă. Scumpe al dracului! Pe una mi-a cerut o sută şaizeci de mii iar pe cealaltă, mai mare, două sute de mii. Asta pentru cine întreabă. Cred că le voi putea reduce cu zece-douăzeci de mii, dar nu mai mult. M-am interesat şi de proiectele pentru dezvoltarea combinatului în viitorul cincinal. Ai aici o notă cu cifre şi date referitoare la această problemă. Nu cred că îţi va servi la mare lucru. Puteai să găseşti multe din aceste date în ziarele româneşti, fără să mai pomenim faptul că multe din proiectele în discuţie urmează să fie realizate în cooperare cu firmele occidentale şi mai ales cu „Schloemann” din Republica

Federală Germania…

— Nu-ţi bate tu capul cu utilitatea acestor informaţii. Cei care le-au cerut ştiu mai bine decât noi la ce le trebuie. Nu uita că informaţiile furnizate de unul aflat la faţa locului verifică şi completează pe cele publicate. Spune-mi, ai scris nota de mână?

— Ce, eram nebun? Aţi fi vrut să o şi semnez, poate? Nu, bătrâne! Mi-am târguit pentru asemenea treburi o maşină de scris „Consul”, portativă. M-a costat aproape două mii de lei.

— Dar, nu va trebui să o declari la miliţie?

— Nu mai este necesar, după noile reglementări. De altfel am cumpărat-o de ocazie, din Brăila.

— Foarte bine! Acum, ascultă: înlocuitorul tău îşi va întârzia venirea…

— Bănuiam eu! îl întrerupse furios „Valentin”. Toată povestea cu plecarea în străinătate şi cu banii care mă aşteaptă acolo a fost doar o momeală, bună pentru proşti. Acum, că m-aţi prins în undiţă începeţi să scurtaţi din coada vulpii. Fiţi însă atenţi să nu rămână vulpea bearcă. Nu mai sunt dispus să înghit hapul pe care mi l-aţi servit cu ani în urmă.

— Potoleşte-te, Ernest! Rişti să fii auzit tocmai din stradă. Am spus doar că omul va întârzia şi atât. Ar fi trebuit să mă laşi să-ţi spun şi cât va întârzia, înainte să te apuci să perorezi ca un actor ratat. De fapt, nu-l vom putea trimite în toamna aceasta şi, desigur, nici pe timpul iernii. Dar, spre sfârşitul primăverii viitoare, în aprilie sau mai, va fi negreşit aici.

— Aşa mai merge, mormăi „Valentin”.

— Până atunci, preluă Goldschmidt iniţiativa, va trebui nu numai să-i pregătim terenul, dar să şi facem nişte treburi bune.

— Adică?

— În valiza aceasta vei găsi două sute de mii de lei în bancnote uzate. Dacă găseşti casa cea mică suficient de izolată, dacă satisface cerinţele, cumpăr-o cât mai repede. Oricum, va trebui abandonată după plecarea ta, căci nu putem accepta ca cel ce te înlocuieşte să apară deschis alături de tine sau în locul tău. Va trebui să-l ascunzi doar până ce îşi va construi propria sa identitate. Revenind la casă, cu cât o vei obţine mai ieftin, cu atât îţi vor rămâne bani mai mulţi pentru alte nevoi şi pentru sufletul tău. Tocmeşte-te deci îndârjit, asigură-ţi condiţii de achitare în rate, fă împrumut la casa aceea de ajutor reciproc şi

aşa mai departe. După ce vei dispare, nu va trebui să-ţi mai plăteşti datoriile, încheie Leo cinic.

— În regulă. Să zicem că într-o lună voi avea casa. Pe urmă?

— Pe urmă, vei începe să te foloseşti de aparatul de emisie-recepţie cu transmisie rapidă pe care îl vei găsi în valiză împreună cu instrucţiunile de manipulare.

— Aoleu! Dacă mă arestează în drum spre casă, cu valiza la mine, nici nu vor mai avea nevoie să mă interogheze.

— Nu face pe prostul! Aparatul arată ca un radiocasetofon obişnuit. Poţi să-l ţii la vedere, pe masă, poţi înregistra şi asculta muzică la radio sau pe bandă magnetică, fără niciun risc. Vei putea spune oricând şi oricui că ai cumpărat acest aparat de la un marinar străin în trecere prin Galaţi. Chiar dacă un specialist de la securitate va descoperi că aparatul are câteva piese în plus, încă vei putea să-l iei liniştit pe „nu ştiu” în braţe, să declari cu nevinovăţie că tu l-ai cumpărat ca să asculţi muzică şi nu te simţi răspunzător de felul cum l-a construit fabricantul. Nimeni nu va putea dovedi contrariul.

— Şi cine mă va învăţa pe mine cum se poate transforma minunea asta în emiţător rapid? Poate vrei să mă înveţi tu, acum?

— În valiză vei găsi broşura cu instrucţiuni de manipulare şi întreţinere a aparatului. Printre rândurile ei, sunt scrise cu cerneală simpatică instrucţiunile privind folosirea sa ca emiţător-receptor cu transmisie rapidă, repararea unora din defecţiunile ce pot surveni şi celelalte detalii strict necesare. La urmă este transcris şi planul de legătură, respectiv lungimile de undă şi orele de întâlnire cu staţia centrală. Pentru a citi aceste instrucţiuni este suficient să tamponezi fiecare pagină cu o bucăţică de vată impregnată cu permanganat de potasiu. Cu cât va fi soluţia mai concentrată, cu atât vor apare mai evidente literele. Aceste instrucţiuni trebuie memorate, repet *memorate* şi nu transcrise. Pe urmă le arzi. Sunt în valiză şi câteva piese ce nu pot fi procurate în comerţ, aici, la voi. Pentru cazul când trebuie înlocuit ceva…

— La toate vă gândiţi, remarcă „Valentin” jumătate admirativ, jumătate ironic.

— Păi, tu ce credeai? ripostă înţepat Leo. Acum, câteva cuvinte despre codificarea mesajelor. Vei găsi, tot în valiză, o carte…

— A dracului valiza asta a ta, îl întrerupse din nou „Valentin”. Găseşti în ea de toate. Mai ceva ca o tolbă de negustor ambulant.

— Vei găsi deci cartea „Aurul Negru” de Cezar Petrescu, apărută în anul 1952 în Editura de Stat, reluă Leo decis să ignore întreruperile maliţioase ale interlocutorului său. Această carte, pe care o poţi ţine, de asemenea, la vedere, îţi va servi la codificare. Sistemul este descris pe foaie de caiet, aparent albă, pe care o vei găsi între paginile 258 şi 259. Revelarea acestor instrucţiuni se face tot cu permanganat. După memorare, sunt foarte simple, le arzi şi pe ele. Acum, în legătură cu transmisiile: ai lucrat vreodată în „Morse”?

— Am fost instruit, în anul 1943, la Viena, dar n-am mai apucat să lucrez. La şcoală eram apreciat destul de bine…

— Încearcă să-ţi reintri în mână, să-ţi refaci ritmul. Dacă nu vei reuşi, poţi să înregistrezi mesajul în fonie, pronunţând rar fiecare cifră, aşa: cinci, zero, nouă, şapte, patru… Dar, ar fi mai bine în „Morse”.

— Voi face tot ce voi putea. Altceva?! îl zori de data aceasta „Valentin” care începuse să se teamă că va întârzia la gară.

— Pe aceeaşi foaie de hârtie vei găsi o reţetă pentru cerneală simpatică; substanţele le poţi găsi în comerţ. Este menţionată, de asemenea, o adresă din Graz la care poţi trimite scrisori cu mesaje scrise invizibil. Nu vei folosi însă această cale decât în caz de mare nevoie. De pildă, în cazul în care ţi se strică aparatul şi nu-l poţi repara, sau dacă vei fi nevoit să fugi, să te ascunzi undeva, abandonându-l.

— Sper să n-ajungem până acolo.

— Acum, câteva lucruri în legătură cu activitatea ta şi cu informaţiile ce ne interesează. Serviciul acesta al tău, care te ţine legat de birou cât e ziua de mare, nu ne aranjează deloc. Încearcă să te transferi într-un sector care-ţi permite să te deplasezi. Ceva legat de cooperarea cu beneficiarii sau de aprovizionare…

— Aş avea ceva şanse să mă mut la aprovizionare. Nu prea se înghesuie mulţi acolo.

— Bine şi la aprovizionare. Ca informaţii, ne interesează în continuare datele secrete despre activitatea marilor unităţi industriale din Galaţi şi Brăila. Ţi-am explicat rândul trecut ce trebuie să urmăreşti. Dă atenţie deosebită secţiilor care execută

comenzi pentru armată, acolo unde există aşa ceva. Dar ceea ce vrem cu deosebire de la tine, continuă Leo, este să cauţi oameni dispuşi să lucreze pentru noi. Oameni legaţi de armată şi de administraţie, ingineri şi tehnicieni cu posturi importante în economie, pe scurt, oameni care se află în mijlocul evenimentelor şi nu la periferia lor. Sarcina ta este numai aceea de a-i studia, restul ne priveşte pe noi. Ne interesează în special cei care călătoresc în Vest, la rude sau în interes de serviciu. Cu aceştia avem posibilitatea să intrăm în legătură fără riscuri prea mari.

— Mde, de indicat cred că voi putea să vă indic ceva oameni dintr-ăştia. Te previn însă că sunt nişte tipi ridicaţi de jos, mândri de poziţia pe care au ajuns să o deţină, devotaţi acestei orânduiri şi, înainte de orice, buni patrioţi.

— Mie îmi spui? Dar, nu avem de ales, trebuie să încercăm mereu. Şi acum ultima problemă: în judeţul Constanţa, în zona defileului numit „Cheile Dobrogei” situat în perimetrul comunei Târguşor, a început să emită, nu demult, un nou post de radio ale cărui rosturi nu le-am putut descifra. Staţiile noastre de ascultare îi captează emisiunile de pe la sfârşitul lunii august. Ştiu că nu ţi-e uşor să găseşti timp şi motive să te deplasezi acolo. Ne-ar interesa totuşi foarte mult.

— O fi vreun coleg…

— În niciun caz. Este o staţie puternică ce lucrează în benzile rezervate oficial României.

— Să văd ce-oi putea face. De venit, îmi vine într-adevăr peste mână. Dacă voi reuşi să fac ceva vă voi comunica prin radio. Când ne mai întâlnim?

— Vom fixa tot prin radio. În orice caz, cât mai rar, doar în caz de absolută nevoie. Mai ai ceva?

— Nimic. Să ne vedem sănătoşi.

— Cu bine, răspunse Leo, strângând puternic mâna lui „Valentin” şi lăsându-i în palmă cheile de la valiză.

Goldschmidt îşi strânse impermeabilul în jurul corpului, se întoarse pe călcâie şi se mistui pe poarta prin care intrase. Pe bancă, alături de „Valentin”, rămăsese valiza din piele de porc. Acesta o ridică, reflectă câteva clipe, apoi se îndreptă hotărât spre interiorul parcului. Irimia înjură încet: în pustietatea aceea urmărirea individului risca să se transforme repede într-un fel de joacă de-a indienii care nu le dădea prea multe şanse de a se

ţine neobservaţi după el. Lăsând o distanţă apreciabilă faţă de omul dinaintea sa, maiorul îşi organiză cum putu mai bine oamenii pe care îi avea la dispoziţie, încercând să nu-l scape din vedere pe urmărit care cobora rapid panta adâncă din Parcul Libertăţii. În timpul acesta, la indicaţia lui Irimia, maşina de sprijin se deplasă din faţa gării Filaret la capătul bulevardului Mărăşeşti în apropierea porţii principale. Dar, cel urmărit nu ieşi pe această poartă ci traversă grăbit esplanada principală, înfundându-se în aleile obscure din preajma Muzeului tehnic. Aici, la traversarea esplanadei principale, bine luminată, Irimia fu nevoit să manevreze cu multe atenţie, pierzând câteva minute preţioase. Aceste minute se dovediră suficiente pentru ca individul să iasă din parc, să urce la volanul unui „Fiat 850” parcat în dreptul muzeului şi s-o şteargă cu toată viteza prin strada Frigului. Abia când traversa Calea Şerban Vodă mai ajunse „Fiat-ul” în raza vederii maiorului care îi notă numărul l-B-4409 şi îl semnală imediat patrulelor mobile ale miliţiei. Între timp, „Fiat-ul” trecuse prin strada Lânăriei şi virase la stânga pe magistrala Nord-Sud, interzisă temporar circulaţiei auto. Şoferul întrebă derutat:

— Ce facem, tovarăşe maior? Intrăm după el?

— Nu, Florică, răspunse Irimia cu gândul la ordinul colonelului Mătase. *Qui a bu, boira* – cine a băut va mai bea – spuse el pentru sine. Lasă-l să se ducă. Să încercăm să-i ieşim înainte în Piaţa Unirii.

Dar maşina cu numărul l-B-4409 nu mai ajunse în Piaţa Unirii. Lucrătorii miliţiei o găsiră abandonată, a doua zi în zori, pe strada Radu Vodă în apropiere de Splai. Fusese furată în ajun din poarta proprietarului.

— Şi astfel, tovarăşe colonel, îşi încheie Irimia raportul, s-a dus pe apa sâmbetei munca noastră de o zi întreagă.

— Ei, nu e chiar aşa, răspunse neaşteptat de îngăduitor Mătase. Am obţinut indicii importante privind metodele de lucru ale adversarilor, ştim cum arată emiţătorul pe care îl folosesc, aţi văzut şi veţi putea recunoaşte cu uşurinţă pe agentul lui Leo... Apropo: ce se aude cu Leo? schimbă el vorba pe nesimţite.

— Pe Leo l-am lăsat în pace în seara aceea. Nu aveam destui oameni pentru a-l ţine şi pe el sub observaţie. Acum, vin de la aeroport. Goldschmidt a decolat de mai bine de o oră cu

destinaţia Viena. La controlul vamal, a fost găsit în regulă.

— Ai făcut tot ce ai putut, Matei, iar faptul că ai pierdut această repriză nu înseamnă că ai pierdut şi partida. Meciul continuă.

— Da, meciul continuă, repetă după el Irimia cu o notă de îndârjire în glas.

15

Murgu se întoarse la Viena într-o seară de noiembrie când marele oraş se sufoca sub apăsarea unui val de ceaţă gălbuie şi murdară, mirosind a fum înecăcios de cărbune cu sulf. Pe puntea şlepului încărcat până la refuz, navigatorul ţinea cârma, urmărind atent ordinele pilotului aflat la comanda remorcherului. Absorbit de manevrele acostării, văzu târziu, mult prea târziu, prova albă ce apăruse ameninţătoare deasupra sa, la babord. Chiar dacă ar fi văzut-o mai repede, n-ar fi putut face mai mult decât să-i strige nebunului să oprească, sau să-l ocolească. Oricum, de strigat, strigase sau mai bine zis ţipase de durere când şocul izbiturii îl smulsese de lângă cârmă, aruncându-l pe bastinaj şi de acolo în apă. Pe urmă, îşi amintea vag că înotase cu disperare pentru a învinge greutatea hainelor ude, că cineva de la bordul yachtului alb îi aruncase o parâmă de care se agăţase şi că fusese tras sus, pe punte. Apoi îşi pierduse cunoştinţa. Se trezi într-o rezervă albă de spital. Sub frunte îi stăruia monoton un huruit ca de motor Diesel iar în spinare i se cuibărise o durere ascuţită care avusese desigur partea ei de contribuţie la revenirea sa în simţiri. Deschizând ochii, Murgu îl văzu lângă patul său, instalat pe un scaun care protesta din toate încheieturile, pe Ion Costea, şeful agenţiei Navrom – Viena, despre care navigatorii spuneau că depăşea în tonaj toate flotele statelor dunărene. Încolo, carcasa de peste un chintal a lui Costea ascundea un suflet bun, ce privea cu mirare lumea din jur prin ferestrele a doi ochi albaştri, de copil.

— Nea Costea, ce fu asta, bre omule? şopti Murgu printre buzele arse de efectele analgezicului.

— Binişor, Gică, nu te frământa, îi recomandă interlocutorul în loc de răspuns. Doctorii ţi-au interzis să te mişti sau să te agiţi

până ce nu-ţi vor face un examen complet cu radiografii ale cutiei craniene, ale coloanei vertebrale şi ale coastelor. Sunt locurile în care ai încasat nişte lovituri. Se pare că te-ai ales doar cu spaima, câteva cucuie şi vânătăi pe cinste, dar regulile sunt reguli.

— Dă-i dracului de doctori cu regulile lor cu tot. Spune, ce este cu şlepul?

— Nu-i niciun sfert de oră de când am venit din port. A cam luat apă şlepul tău. Are în babord o spărtură de toată frumuseţea care se întinde sub linia de plutire. Noroc că are pescajul înalt ca toate navele de pe Dunărea de jos. Pupa a atins fundul fără ca vasul să se scufunde definitiv. L-am scos din convoi şi l-am stabilizat între patru geamanduri prevăzute cu o semnalizatoare de ceaţă. Mâine intervenim cu pompele şi cu o dragă, îl săltăm de pe fund şi îl aducem la mal să scoatem încărcătura din el. Pe urmă, restul: procesul, evaluarea pagubelor, reparaţia…

— Cine ne făcu bucuria asta?

— Yachtul „Lido” al unui conte von Salzberg din Bavaria. Din fericire excelenţa să nu se afla la bord, preciză Costea cu o grimasă. Tocmai plecase la o recepţie dată în onoarea sa la palatul Palavicinni, iar căpitanul voise să profite de situaţie pentru a încerca elicea nou montată. Mie, unuia, „excelenţii” mateloţi ai excelenţei sale mi s-au părut a fi mai degrabă nişte tăietori de buzunare culeşi de prin Prater. Unde mai pui că erau şi cam băuţi. Comandantul lui „Lido” a dat la Căpitănie o declaraţie prin care îşi asumă întreaga responsabilitate pentru accident. S-a interesat însă în prealabil ce s-a întâmplat cu tine şi a semnat declaraţia numai după ce i s-a confirmat că eşti în afară de orice pericol. Restul e treaba companiilor de asigurare.

— Crezi că toată tevatura asta se va termina la timp ca să mai pot prinde un convoi spre ţară?

— Da de unde! Prognoza meteo indică îngheţuri timpurii anul acesta; peste trei săptămâni sezonul de navigaţie se închide. Şlepul tău va ierna aici, iar tu ai toate şansele să stai în şantier cu el. Cel puţin până la terminarea reparaţiilor. Voi avea eu grijă să stai pe banii excelenţei sale, contele von scârţ şi încă pe bani buni.

— Aş fi vrut să fiu acasă când va lua copilul vacanţă.

— Ai să fii, Gică, ai să fii. Asta o aranjăm noi tot pe cheltuiala

celor de pe „Lido”. Să-i învăţăm să caşte ochii altădată. Acum, plec şi eu. Mai dau o raită prin port şi pe urmă mă duc să mă culc. Caută să dormi şi tu cât mai bine; acesta este medicamentul cel mai bun. La nevoie, cheamă sora să-ţi facă o injecţie calmantă.

— Până la urmă, nici nu mi-ai spus unde mă aflu…

— Eşti la *„Allgemeines Krankenhaus*” secţia de neurologie. Cât despre iernat, nu mai face figura asta de victimă. O iarnă la Viena nu este chiar o iarnă în Antarctica. Mai ştim şi noi câte ceva despre o cuconiţă nostimă din Fleischmarkt Strasse.

— Dacă zici că ştii, râse Murgu, notează şi numărul ei de telefon: 47.93.86. O cheamă Tischler, Irma Tischler. La ora aceasta vestea despre accident o fi ajuns la ea şi o fi neliniştită. Dă-i un telefon, spune-i ce este cu mine şi unde sunt. Să-mi aducă mâine o pungă de mandarine şi o pijama din ale mele. Nu-mi prea plac rufele spitalului.

— Ia te uită la el, pufni Costea. Nu-i plac rufele spitalului… Bine, stăpâne, îi spun, promise el amuzat. Altceva?

— Nimic, noapte bună!

— Noapte bună, îi ură la rândul său Costea ieşind.

Multă vreme după plecarea reprezentantului Navrom, Murgu se strădui să adoarmă. Gândurile îl ţineau treaz întorcându-se încăpăţânate spre împrejurările în care se petrecuse accidentul. Navigatorul nu izbutea să-şi explice, mai ales, cum putuse un comandant de vas, oricât de puţin experimentat ar fi fost, să-şi verifice elicea în imediata apropiere a unui convoi de şlepuri ce manevrau pentru acostare. Şi, pe urmă, cum de se năpustise aşa, orbeşte, peste şlepul său care era perfect vizibil, în pofida ceţii. Tocmai intrarea în valul de ceaţă îl determinase pe Murgu să-şi aprindă luminile de poziţie devreme, la o oră când întunericul nu se lăsase încă. Şi totuşi…

Toate aceste întrebări şi-ar fi găsit repede răspunsul dacă Murgu ar fi putut afla, printr-un miracol sau prin telepatie, ce se petrecea la ora aceea într-un birou al firmei „Ostagrara”, unde Sturmmer îşi descărca nervii asupra comandantului de pe „Lido”, rămas în picioare în faţa sa.

— Repet, *Herr Korvettenkapitän,* că nu m-am aşteptat la asemenea stângăcii din partea unui fost ofiţer al *Kriegsmarine* care a făcut războiul în Marea Baltică. Era vorba să abordezi şlepul acela şi să-i provoci doar câteva mici avarii, suficiente

pentru a justifica băgarea sa în şantier, la reparaţii; dumneata ai intrat cu prova în el, sub un unghi de nouăzeci de grade, l-ai spart pe toată înălţimea şi l-ai expediat la spital pe navigator. Cât pe ce să-l expediezi chiar în lumea cealaltă. Va trebui să le plătim românilor o avere pentru isprava asta a dumitale. Să vedem ce va spune Centrala…

Fostul căpitan de corvetă din marina de război hitleristă îşi frământa disperat cascheta în mâini:

— Vă jur că nu a fost din vina mea, Herr Major. Eu am dat corect toate comenzile, dar ticălosul de timonier s-a zăpăcit. L-a pus dracul să bea după-amiază câteva pahare de *Schnaps.* De unde era să ştiu…

— De aceea eşti comandant, să ştii! i-o tăie Sturmmer. Şi, acum, lasă-ne în pace. Vezi cum te porţi mâine la tribunal. Timonierul să părăsească încă în noaptea aceasta Austria şi să nu-şi mai arate mutra pe aici, cel puţin trei ani. Sper că avea acte întocmite pe alt nume…

— Desigur, Herr Major.

— Bine că v-a dus capul măcar la atât.

Imediat ce comandantul ieşi, Sturmmer se întoarse nerăbdător spre Mayer care intrase cu câteva minute înainte.

— Ei, ce se aude cu „Martin”? întrebă el.

— Se pare că lucrurile se aranjează. L-au dus la *„Allgemeines Krankenhaus*” unde şi-a revenit acum vreo oră. Şi-ar fi revenit el şi mai repede, dacă un tâmpit de felcer nu i-ar fi injectat un analgezic ca să nu simtă durerile, zicea el. Când a aflat, neurologul a făcut un scandal de se auzea până în Prater. La primul consult nu a rezultat ca „Martin” să se fi ales cu vreo leziune internă sau să fi suferit un şoc prea grav. Doctorii spun că s-ar putea să-i dea drumul din spital în trei, patru zile. Desigur, multe vor depinde de rezultatul examenului radiologie şi al analizei lichidului cefalo-rahidian.

— Slavă Domnului, se lumină Sturmmer. Important este că şi-a revenit şi că nu se simte rău. Mofturile astea radiologice şi de laborator nu fac doi bani în comparaţie cu asta. Măcelăreasa lui a aflat?

— Da, i-au povestit nişte navigatori din convoi veniţi după acostare să cumpere carne proaspătă. Tocmai mă pregăteam să plec din prăvălie când i-a telefonat, de la spital, reprezentantul Navrom-ului, care i-a cerut să-i ducă mâine lui „Martin” o pijama

şi câteva mandarine. Frau Tischler se duce la spital mâine la prânz.

— Ştii ceva? trimite şi tu printr-un comisionar, mâine la aceeaşi oră, un pachet cu gustări şi un carton cu prăjituri de la *„Sacher”.* Oricum, sunt mai gustoase decât prânzul oferit de spital şi îi vor face impresie bună atât lui „Martin” cât şi femeii, cu care va trebui să ne împrietenim până la urmă. Adaugă şi o carte de vizită cu urări de însănătoşire grabnică şi cu rugămintea să ne telefoneze cum iese din spital. Şi ţine bine minte: în niciun caz, omul să nu ne suspecteze că avem o legătură cu accidentul de azi. L-am putea pierde pentru totdeauna. Să-l convingem că vom folosi doar împrejurările create pentru a construi pe şlep ascunzătoarea aceea. Să-i dai o mie, o mie cinci sute de şilingi, bani de buzunar. La cât ne va costa repararea şlepului, asta e floare la ureche.

— Bine, bine, mai avem timp şi mâine să vedem ce este de făcut.

— Nu cred. Mâine în zori plec cu avionul la München să discut cu Wagner şi cu şefii. Am impresia că avaria şlepului îi va cam indispune pe cei mari şi cred că e mai bine să le explic chiar eu cele întâmplate, asigurându-mi sprijinul lui Wagner în încercarea de a obţine o suplimentare a cheltuielilor. Deci, preiei tu comanda şi, imediat ce termini cu formalităţile ce reclamă prezenţa idioţilor de pe „Lido”, expediază-i cu yachtul lor cu tot dincolo de Regensburg. Pe urmă vezi ce aranjamente faci la şantier pentru a avea acces noaptea pe bordul şlepului. Pe „Martin” ţine-l mereu cald, căci abia acum începem să-l folosim cu adevărat. Din când în când mai vezi şi ce este nou pe la Deppner, cum merge „Erich” etc. De dus acolo, să nu te duci. „Erich” mă cunoaşte pe mine şi pe Deppner, nu este nevoie să-i mai ştie şi pe ceilalţi. De la Leo ce mai veste?

— Deocamdată, nimic. Aşteptăm emisiunile lui „Valentin”. Leo nu crede însă că omul ar fi putut să se instaleze chiar atât de repede în noua lui casă.

— Bine. Dacă apar încurcături cheamă-mă! Voi veni în aceeaşi zi. Am încredere în tine, Ludwig. Multă încredere.

— Mergi sănătos, Josef. Succes! îi ură cu căldură Mayer.

Sturmmer intuise corect faptul că cei din Centrală nu vor fi deloc încântaţi de felul în care fusese avariat şlepul lui „Martin” şi de cheltuielile prea mari pe care le necesita ducerea la bun

sfârşit a acţiunii. Cei de la serviciul financiar, mai ales, făcuseră un tapaj teribil, ameninţând că vor supune cazul şefului organizaţiei, severul doctor Schneider, pentru ca acesta să poată cunoaşte ce cheltuieli extravagante angajează reprezentanţa generală din Austria. A fost nevoie de tactul înnăscut al lui Otto Wagner şi de influenţa lui asupra colegilor din Centrală, pentru ca lucrurile să fie rezolvate la un nivel favorabil planului „Troia" şi pentru ca fondurile necesare finalizării să fie aprobate. Căci, despăgubirile cerute de Navrom şi acordate de tribunalul fluvial din Viena erau de-a dreptul ruinătoare: în afară de repararea şlepului într-unul din şantierele austriece, societatea de asigurare ce-l reprezenta pe „contele von Salzberg" fusese obligată să plătească despăgubiri pentru un transport dublu, aval-amonte, pe care Navrom-ul susţinea că l-a pierdut ca urmare a scoaterii vasului din exploatare. În plus, Murgu, căruia i se plătiseră de asemenea despăgubiri şi costul spitalizării, urma să supravegheze vreme de trei luni mersul reparaţiilor în şantier, primind pentru toată această perioadă o diurnă de trei sute şilingi. Din punct de vedere financiar era un adevărat dezastru.

Spre norocul lui Sturmmer şi a celor rămaşi la Viena, se părea că planul „Troia" merge destul de bine. „Erich" continua să se pregătească sârguincios la vila din Ybbs, înregistrând progrese însemnate atât în tehnica radio cât şi în însuşirea metodelor de culegere a informaţiilor. Instructorii lui, în frunte cu scepticul Robert, remarcaseră cu satisfacţie că elevul lor câştigase mult la capitolul reflexelor. „Valentin" începuse şi el să emită cu regularitate către mijlocul lunii decembrie, iar situaţia sa era aparent bună. Omul îşi cumpărase în cartierul Bădălan o casă modestă care urma să fie demolată în anii următori, ceea ce îi dăduse posibilitatea s-o obţină foarte ieftin, şi să-şi păstreze şi locuinţa din cartierul Ţiglina. Sub pretextul pregătirii terenului din jurul casei pentru grădinărie, pasiunea sa recunoscută, „Valentin" se înfiinţa în Bădălan la fiecare sfârşit de săptămână, scotea aparatul din ascunzătoare şi intra în legătură cu Centrala. Apoi săpa ore întregi în grădină, aranjându-şi răsadurile sub vitrine. Unul din investigatorii serviciului, navigator pe Dunăre, îl văzuse două săptămâni la rând, robotind prin curte şi apoi retrăgându-se seara la adăpost şi la căldură în

căsuţa veche. Fiecare din telegramele lui „Valentin” conţineau, în afara veştilor despre situaţia sa, una sau două informaţii referitoare la manevre şi mişcări de trupe ce aveau loc în regiunea sa de reşedinţă, ori la evenimentele petrecute la Combinatul siderurgic şi Şantierul naval din Galaţi. Verificate, în măsura posibilului, datele privitoare la cele două mari întreprinderi se confirmaseră în linii mari, iar informaţiile militare fuseseră bine apreciate de evaluatorii din Centrală. Una din telegrame, îndeosebi, fusese primită cu mare interes. În ea „Valentin” semnala că drumul ce leagă şoseaua naţională Bucureşti-Constanţa cu Cheile Dobrogei era în curs de asfaltare rapidă, deşi traficul rutier nu justifica o asemenea măsură. Agentul avusese ocazia să constate personal cele comunicate, cu prilejul unei deplasări la unul din furnizorii din Constanţa ai Combinatul siderurgic.

De câte ori venea vorba despre „Valentin”, Leo se umfla în pene ca un curcan, făcând declaraţii sentenţioase: „Agentul vechi se cunoaşte după informaţii”, sau „Este unul din oamenii de bază cu care am lucrat pentru S.D.” Goldschmidt ajunsese să jure numai pe „Valentin” şi să spună colegilor atunci când erau dispuşi să-l asculte că, dacă ar fi după el, planul „Troia” n-ar trebui complicat inutil prin trimiterea în România a lui „Erich”.

La puţine zile după accidentul suferit, Murgu ieşi din spital şi se instala la Irma Tischler, ale cărei legături cu el nu mai constituiau un secret pentru nimeni. Navigatorul mai avea totuşi unele ezitări, pe care femeia nu reuşea să şi le explice. În gesturile şi cuvintele sale păstra o răceală, punând discuţiilor cu Irma limite peste care aceasta nu putea trece.

Într-o seară, navigatorul se întâlni în taverna din hruba primăriei – „Rathauskeller” – cu Klein, alias Mayer, care îl chestionă în legătură cu intenţiile Navrom-ului privind repararea şlepului. Cum Costea primise deja instrucţiuni în această problemă, Murgu fu în măsură să-şi informeze partenerul că reprezentanţa Navrom caută un şantier local dispus să execute lucrarea într-un timp suficient de scurt pentru a permite şlepului să reintre în exploatare primăvara, odată cu reluarea navigaţiei pe Dunăre. „Preţul – spunea Murgu – intră mai puţin în discuţie, deoarece va plăti cel vinovat de avarierea vasului”. Înghiţind înjurătura care îi stătea pe limbă, Klein îi ceru să-şi influenţeze colegii să accepte oferta unui mic şantier vienez, „o unitate

dotată cu cele mai moderne maşini şi instrumente şi cu meseriaşi buni, ale cărei lucrări satisfăceau până şi exigenţele armatorilor germani”. Murgu îi răspunse că a auzit de acest şantier, dar personal se îndoieşte că ar putea să determine alegerea lui. Ar fi altceva, sugeră el nevinovat, dacă şantierul ar acorda un comision confidenţial, recuperabil din buzunarul „contelui von Salzberg”. Klein înghiţi o nouă înjurătură, explicând apoi navigatorului că, deşi întâmplătoare, situaţia creată era ideală pentru construirea pe şlep a unei ascunzători necesare introducerii unui agent în România. Omul căruia îi plăcea să bea şi care nu avea nici experienţa unui Goldschmidt sau Sturmmer, îşi lăsă interlocutorul să înţeleagă că această acţiune urmează să aibă loc chiar la primăvară şi că agentul se pregăteşte deja pentru executarea misiunii într-un loc sigur din apropierea Vienei.

Ca totdeauna, navigatorul îşi exprimă regretul de a se fi lăsat atras în asemenea treburi. Era sigur – spuse – că într-o bună zi va sfârşi prin a cădea în mâinile securităţii române. Klein îl asigură că ofiţerii de securitate români nu sunt capabili să lupte de la egal la egal cu aşii serviciului lor ce avea în urmă experienţa uriaşă a celui de-al doilea război. El îi ceru lui Murgu ca, indiferent de şantierul care va face reparaţiile, să facă în aşa fel încât pe durata acestora să se afle la bord pentru a ajuta echipa lor ce va lucra noaptea la amenajarea ascunzătorii. În rest, toate fuseseră bune, iar muzica şi vinul de la „Rathauskeller” fuseseră la înălţime.

Nu toate întâlnirile lui Murgu se dovediră însă la la fel de vesele. La vreo săptămână după petrecerea din hruba primăriei vieneze, pe când se plimba agale pe Favoriten Strasse examinând vitrinele încărcate cu cadouri pentru Anul Nou, navigatorul se auzi strigat. Întorcându-se, se trezi faţă în faţă cu Sara Aizic în mare doliu, cu ochii înotând în lacrimi.

— Bună ziua, doamnă. Ce s-a întâmplat? exclamă el surprins.

— Bună ziua, domnu’ Murgu, îi răspunse prin hohote de plâns femeia. S-a prăpădit Leon al meu. Acum trei zile s-a prăpădit. A avut ceva aşa, ca un atac de inimă. Ştii, el era cam gras şi alerga mult, în toate părţile; avea multe necazuri cu afacerile astea ale noastre. Astea şi numai astea l-au băgat în mormânt. Pe dumneata te iubea ca pe fratele lui mai mic.

— Ştiu, madam Aizic, şi îmi pare rău că a murit atât de

devreme şi pe neaşteptate. Era un om de treabă. Ca unul care mi-am pierdut de timpuriu tovarăşa de viaţă îţi înţeleg şi îţi respect durerea, spuse Murgu ce părea sincer afectat. Te rog să crezi în toată compasiunea mea şi te rog să-mi spui dacă pot să te ajut cu ceva.

— Cu nimic, domnule Murgu, cu nimic. Am vândut deja prăvălia unui băiat venit nu demult de la Satu Mare pe care rudele de aici l-au ajutat cu ceva capital. Eu plec să duc urna cu cenuşa lui Leon în Israel. Mi-a spus odată că dacă voi fi în viaţă la moartea lui să-l îngrop în ţara strămoşilor noştri. Am să-i îndeplinesc dorinţa şi am să rămân acolo, la o nepoată. Aici nu mai am pe nimeni. Altfel, mă bucur mult că te-am întâlnit. Nu ştiam cum să te găsesc şi nu ştiam nici măcar pe unde mai eşti. Aizic vorbea des despre dumneata în ultimul timp. „Aş vrea să-l fac pe Gheorghe Murgu, să priceapă că îl pândesc mari necazuri de pe urma lui Goldschmidt şi a lui Sturmmer, dar mi-e frică”, spunea el. Într-un fel se simţea vinovat de faptul că ţi-a făcut cunoştinţă cu Sturmmer.

— Dar ce legătură are Goldschmidt cu Sturmmer? Şi ce-ar putea să-mi facă? se făcu a se mira Murgu.

— Cum, nu ştii chiar nimic? Ăştia doi lucrează împreună pentru o organizaţie de spionaj a N.A.T.O. Despre organizaţia asta, s-a scris şi în ziare. Odată, Leon mi-a arătat un articol din „Weltwoche” în care mai marele lor era denumit „omul fără faţă”. Eu zic să te fereşti de ei ca de foc.

— Fii fără grijă, madam Aizic. Eu am avut cu tipii ăştia alte afaceri. Dacă vreunul din ei încearcă să se întindă la caşcaval, o să-i tai ghearele repede şi bine. Una este că câştigi un ban în plus şi alta ce spuneai dumneata. Oricum, îţi mulţumesc şi îţi urez o viaţă mai bună, mai liniştită acolo, în Israel.

În aceeaşi zi, Murgu ceru prin Costea aprobarea să vină în România pe timpul vacanţei de iarnă a fiului său. În cererea făcută Direcţiei Generale, argumentă că în perioada respectivă şantierul nu lucra, iar proprietarul yachtului „Lido” îi plătise pentru această deplasare. Aprobarea, însoţită de un bilet de avion pe distanţa Viena-Bucureşti veni surprinzător de repede şi astfel navigatorul zbură spre ţară în ziua de douăzeci decembrie. Spre uimirea lui Costea, care era convins că-l va revedea pe Murgu abia primăvara, navigatorul se reîntoarse tot cu avionul către mijlocul lui ianuarie 1970 şi, imediat ce stadiul

lucrărilor i-o îngădui, se mută în cabina sa de pe şlep. Această iniţiativă îi prilejui o scenă serioasă din partea Irmei Tischler, cu totul nedumerită asupra motivelor pentru care un bărbat normal părăsea patul primitor al unei femei de dragul unei cabine împuţite a unui şlep, udă încă de pe urma botezului recent în apele murdare ale Dunării. Deşi politicos de obicei, Murgu nu se stăpâni nici el şi îi trânti vreo două vorbuliţe cu iz de port, spunându-i printre dinţi că, oricât s-ar da peste cap onorabila madam Tischler, n-o să scoată niciodată din el un măcelar şi că se născuse tocmai într-o asemenea cabină „împuţită" de şlep, fie că aceasta era sau nu pe placul unora. Văzând că gluma se îngroaşă, Irma se apucă să plângă puţin a căinţă, cerându-şi iertare pentru vorbele necugetate, iar navigatorul, potolit, se apucă să-i explice că prezenţa lui este menită să asigure executarea unor reparaţii de bună calitate; cu cât aceste reparaţii vor fi mai bine făcute, cu atât mai uşoară va fi ulterior munca sa şi a altora care îi vor urma pe şlep. Apoi, îşi săltă sacul de marinar pe umăr, trase cascheta pe sprânceana dreaptă şi, ajuns în stradă, oftă uşurat, grăbind pasul spre şantier. Ba, de la o vreme, se trezi murmurând un cântec auzit în copilărie pe la ei, prin Ostrovul Corbului:

...Şi pleca, şi pleca cu o barcă veche
Şi cu o floare, şi cu o floare la ureche.
Şi venea, şi venea cu barcă nouă
Şi cu flori la amândouă...

Numai că, până să se vadă cu barca înnoită, Murgu munci cot la cot cu echipa însărcinată să repare vasul. Deşi bine utilat, şantierul întâmpină dificultăţi serioase la repararea bordajului şi la reconstruirea magaziei din babord. La acestea se adăugaseră exigenţele lui Murgu, decis să folosească prilejul pentru a-şi crea la bord condiţii cât mai bune de lucru şi de trai. La insistenţele sale, pereţii cabinei fură îmbrăcaţi cu plăci de lemn melaminat, sistemul de încălzire şi ventilaţie fu modernizat iar mobila fu schimbată cu una nouă.

Ajuns la marginea răbdării, contramaistrul austriac, un bătrân cu obraji roşii purtând mustaţă şi favoriţi albi à la Franz Joseph, îi spuse într-o zi la un pahar de *Schnaps:*

— Mai termină cu pretenţiile astea, măi Georg. Dacă ar fi

după tine, ar trebui să-ţi construim pe bord până şi o piscină încălzită. Şi totul pe banii altora sau, mai degrabă fără bani. Înţelege şi tu că nu putem umfla devizul la infinit.

— Lasă-i să plătească, bătrâne! răspunse liniştit navigatorul. Dacă m-aş fi înecat atunci, în Dunăre, mi-ar fi plătit patru scânduri de brad pentru sicriu. Altădată să caşte mai bine ochii. Fluviul nu este alee de promenadă.

— Bine, Georg, să plătească, aprobă după câteva minute de reflecţie bătrânul, ştergându-şi mustăţile înmuiate cu *Schnaps,* cu dosul palmei. La urma urmei, tu eşti un băiat bun şi un camarad de nădejde. Pe ăia, nu i-am văzut şi nu-i cunosc.

De la începutul lui martie, o bună parte din activitatea lui Murgu se desfăşură în timpul nopţii. O echipă de trei tehnicieni de la München, adusă de Mayer, se urca seară de seară pe bordul şlepului pentru a construi sub punte, deasupra magaziei, ascunzătoarea destinată introducerii de agenţi în România. De fapt, era vorba de dublarea unei porţiuni a tavanului, la cincizeci de centimetri sub nivelul punţii, astfel încât în spaţiul rămas liber să se poată ascunde un om. Lucrarea nu părea complicată, dar problema camuflării ei se dovedise deosebit de dificilă, depăşind puterile specialiştilor de la München. Construcţia noului tavan trebuia să se ridice calitativ la nivelul lucrărilor de tâmplărie executate de lucrătorii şantierului, însă marangozul trimis nu se putea compara nici pe departe cu virtuoşii săi colegi vienezi. De aceea, prima sa încercare fu un eşec lamentabil şi Murgu se felicită că nu le permisese intruşilor să înceapă să lucreze înainte ca echipa şantierului să termine ceea ce avusese de făcut în magazie. Panoul care masca intrarea în ascunzătoare fusese montat atât de prost, încât vameşul cel mai ageamiu ar fi putut descoperi conturul la lumina unei lumânări. Cei trei maeştri de la München erau încântaţi de opera lor şi Murgu fu nevoit să apeleze la Klein, pe care îl introduse într-o noapte pe bord pentru a-i arăta cârpăceala făcută de oamenii săi. Ca urmare, lucrările fură întrerupte câteva nopţi, pentru a le da celor din Centrală posibilitatea să trimită o nouă echipă formată, de data aceasta, din lucrători ai şantierelor navale de la Hamburg. Aceştia înţeleseră fără prea multă vorbă ce se cerea de la ei şi rezolvară problema repede şi bine. Insonorizarea ascunzătorii era o adevărată operă de artă. Tavanul magaziei putea fi ciocănit centimetru cu centimetru fără ca sunetul

obţinut sub ascunzătoare să difere de cel de pe restul suprafeţei. Numai că, această insonorizare perfectă fusese obţinută în schimbul unei serioase diminuări a capacităţii sistemului de aerisire. Măsurând volumul ascunzătorii şi capacitatea orificiilor de admisie şi evacuare a aerului, medicul aprecie că un om nu poate rămâne acolo mai mult de trei ore; recomandă ca marinarul de pe şlep să fie prevenit că trebuie să-şi elibereze cât mai repede pasagerul din această adevărată capcană. Căci introducerea şi scoaterea din ascunzătoare a călătorului clandestin nu putea fi realizată fără complicitatea navigatorului, singurul în măsură să deschidă panoul ce masca intrarea.

Şi astfel, la începutul lunii aprilie, strălucitor sub stratul de vopsea nouă, modernizat şi pus la punct după naufragiul din toamnă dar amenajat şi pentru activităţi străine vocaţiei sale paşnice, şlepul nr. 11.345 acostă la Handels Kai pentru a încărca marfă destinată uzinelor „Progresul” Brăila. Venise momentul trimiterii în România a rezidentului „Erich”, moment construit cu trudă şi mai ales cu mulţi bani de către filiala serviciilor N.A.T.O. de la firma „Ostagrara”.

Cele peste opt luni de pregătire îl învăţaseră multe pe „Erich”, mult mai multe decât ar fi dorit şefii săi. Tânărul se maturizase, se înăsprise şi se închisese în el pe măsură ce înţelesese ce este într-adevăr spionajul, cât este de diferit de imaginea lui atrăgătoare din romane şi cât de puţini sunt acei care, porniţi pe acest drum, ajung teferi la anii bătrâneţii. Pregătirea pentru plecarea în misiune se dovedise a fi extrem de dură, adesea o adevărată tortură. În zilele mohorâte de iarnă, singur într-o cameră care avea drept mobilă doar un scaun şi o masă, „Erich” asculta ore întregi convorbiri banale în limba română, imprimate pe bandă de magnetofon. Seara instructorul îi cerea să răspundă la zeci şi zeci de întrebări legate de textele ascultate, să facă deducţii privitoare la persoanele ce discutaseră, să sugereze căi pentru a intra în legătură directă cu una sau alta din aceste persoane, să redea cifrele şi datele pomenite în diverse momente ale convorbirilor şi multe altele, ieşite parcă din creierul unui sadic hotărât să-şi chinuie interlocutorul până la disperare. În alte zile, un domn rotofei, cu chelie şi cu o mustaţă stufoasă de geambaş, îi preda până la saturaţie noţiuni de tehnică a culegerii informaţiilor militare prin observare

directă. Acesta era Herr Oberst, domnul colonel, iar explicaţiile sale privind caracteristicile tancului T.55 comparate cu cele ale tancului T.62, ale avionului MIG 19 comparate cu cele ale lui MIG 17 şi multe altele asemenea lor erau inepuizabile. Nu era de mirare că, în aceste condiţii, orele de radiotehnică şi legături radio, tragerile cu pistolul, luptele cu şi fără arme, exerciţiile practice de teren erau prilejuri de relaxare, iar deplasarea bilunară la Viena un eveniment aşteptat cu înfrigurare. În timpul acestor deplasări, Deppner îşi supraveghease cu conştiinciozitate omul, dar nu aflase decât adresele unor bordeluri, mereu altele, pe care „Erich" le frecventa cu conştiinciozitatea unui soldat al Wehrmachtului aflat în permisie, aşa cum frecventa mai toate cinematografele în care rulau filme de aventuri sau erotice. Era capabil să vadă trei, patru asemenea filme la fiecare ieşire. Cele câteva încercări de a-i plasa o femeie şi de a afla în felul acesta mai multe despre gândurile sale eşuaseră în faşă. Concepţia ţărănească a lui „Erich" nu se potrivea cu acest gen de aventuri sentimentale. Scrisorile adresate cu regularitate mamei şi surorii sale şi scrutate cu ochi de cerber de cenzorii Centralei nu aduceau nici ele date despre starea de spirit a omului. Aceasta devenise cu atât mai greu de sesizat, cu cât „Erich" nu mai avea nimic din pornirile sale spontane de a face confidenţe şefilor. Deppner şi Sturmmer nu se mai obosiră să descifreze gândurile agentului lor pe care îl taxaseră de multă vreme, în rapoarte, drept „element de valoare cu serioase aptitudini informative". Poate că transformarea lui „Erich" într-un băiat ursuz şi închis ar fi fost mai puţin radicală dacă şefii săi – şi în primul rând Sturmmer – nu s-ar fi încăpăţânat să-l îndoctrineze. În urma prelucrărilor repetate pe care fusese obligat să le asculte, tânărul începuse să se întrebe ce avea el, în fond, de împărţit cu comuniştii, sub regimul cărora trăise destul de bine până în ziua când plecase ca prostul de acolo în căutarea unor himere ce se vădeau acum nefaste şi periculoase. Pe de altă parte, începuse să-l frământe gândul că va fi prins de securitatea română, că va fi demascat, judecat şi condamnat pentru faptele sale, aruncând o pată asupra tuturor locuitorilor din H. care îl vor dispreţui, ţintuindu-i memoria la stâlpul infamiei. Hotărând în sine că moartea este de preferat unui asemenea deznodământ, „Erich" fusese de câteva ori pe punctul de a evada de la vilă, încercând să scape

astfel din angrenajul necruţător în care se lăsase prins. Depăşise însă punctul în care o retragere ar fi fost cu putinţă; luase prea mulţi bani de la serviciul de spionaj care le ţinea în gaj pe mama şi sora lui. Aşa că, pentru moment, se lăsa în voia sorţii, aşteptând cu spaimă un sfârşit pe care nu-l putea întrezări.

Paradoxal, singurul om care îi mai inspira o oarecare simpatie în jungla care îl înconjura rămăsese monitorul şef Robert, sever şi ursuz, dar cu unele rămăşiţe vagi de omenie în priviri. Acum, în seara plecării sale spre necunoscut, Robert îl ajuta să-şi pregătească bagajul.

— Aşa, flăcăule, mormăia el ca pentru sine. Uite, ai aici câteva ceasuri „Movado”, numai bune să cumperi cu ele serviciile şi simpatia unora de vârsta ta, cu care te-ai putea întâlni pe undeva pe la ţară sau pe câmp şi chiar a unor orăşeni. Totul este să nu bănuiască cu ce treburi ai venit la ei. Dacă vor mirosi că eşti spion, degeaba vei încerca să le cumperi tăcerea cu un ceas, fie el şi de aur. Nu prea mai există nebuni dispuşi să-şi lege ştreangul de gât sau să putrezească în închisoare de dragul unor nimicuri. Iar aceasta… aceasta este fiola cu cianură de potasiu. Marfă americană, garantată. Ucide în treizeci de secunde. Vorba psalmistului: fără durere, întristare sau suspin. Ideal ar fi să o ai tot timpul în gură; la nevoie, cranţ! şi gata. Dar porcăria asta se poate sparge din greşeală şi ar fi mai mare păcatul. Uite, o pun aici, în vârful gulerului cămăşii cu care te îmbraci. La înghesuială, prinzi gulerul cu dinţii şi strângi fără să şovăi. O secundă sau două în plus, şi cumetrii de la securitate te lasă orfan de ea. Cunosc şi ei trucul ăsta cu gulerul. Sigur, poţi să nu recurgi la cucerirea asta a industriei farmaceutice americane. Mie mi se pare însă că este mai bine aşa, decât să lâncezeşti zile şi săptămâni în anchetă, să fii expus în boxă ca la panoramă, apoi să aştepţi legat la ochi gloanţele plutonului de execuţie, sau mai rău, să putrezeşti toată viaţa în temniţă. Treizeci de secunde…

— Ce tot predici acolo, Robert? întrebă Deppner din camera alăturată. Grăbeşte-te! „Erich” trebuie să plece chiar acum, ca să ajungă la Viena înainte de miezul nopţii.

— Bine, bine, va pleca, mormăi Robert. La mine totul e gata. Ţine cămaşa, băiete, se întoarse el către „Erich”. Şi nu uita! Când schimbi cămaşa treci fiola în gulerul cămăşii curate. Să ai mereu otrava la tine. Asta te face să te simţi mai liber. Şi acum

du-te cu bine şi nu-mi purta prea multă pică, încheie monitorul, strângându-l puternic în braţe.

Această convorbire ar fi avut o înrâurire mult mai mică asupra lui „Erich”, dacă tânărul ar fi bănuit măcar că monitorul jucase doar rolul care îi fusese repartizat de Sturmmer, şi anume acela de a-i explica fostului său elev felul cum trebuie păstrată otrava şi cum poate fi folosită în caz extrem, fără ca această explicaţie să creeze lui „Erich” un sentiment de ostilitate faţă de şefii săi. Robert nu ar fi aplicat niciodată pe propria sa piele sfaturile date tânărului, cramponându-se de viaţă chiar cu preţul divulgării tuturor secretelor organizaţiei sale. Dar „Erich” era tânăr, foarte tânăr, şi nu avea de unde să bănuiască toate acestea. De aceea, spuse cu lacrimi în ochi:

— Rămâi cu bine, Robert. Am să ţin minte tot ce m-ai învăţat, tot ce mi-ai spus. Ai fost… eşti singurul meu prieten adevărat.

Două ore mai târziu, „Erich” se strecura cu valiza în mână pe uşa ospătăriei „Wienerwald” de pe Fasan Gasse, îndreptându-se spre masa lui Murgu, ce-i fusese arătat de Sturmmer pe fereastră.

— Bună seara, spuse el pe româneşte. Îmi permiteţi să mă aşez la masa dumneavoastră?

— Cu plăcere, răspunse navigatorul ce fusese, la rândul său, instruit de Klein.

„Erich” comandă o sticlă cu bere, sorbi un pahar şi apoi lansă parola:

— Spuneţi-mi, tot bucătarul „Martin” prepară mâncarea ce se serveşte aici?

— Nu, răspunse navigatorul. El a pregătit doar tortul comandat pentru „Erich”.

— Încântat de cunoştinţă, domnule, reluă „Erich” oarecum stânjenit de ridicolul acestei formule de politeţe. Am înţeles că dumneavoastră mă veţi duce în ţară şi că trebuie să vă execut întru totul dispoziţiile, pe toată durata voiajului.

— Aşa este. Vom călători cu şlepul meu unde a fost amenajată o ascunzătoare; va trebui să te refugiezi acolo pe timpul controalelor vamale şi de frontieră sau în eventualitatea când s-ar urca pe bord persoane ce nu trebuie să afle despre prezenţa dumitale acolo. Ascunzătoarea nu este deloc comodă şi nu poate fi folosită mai mult de două, trei ore. În timpul călătoriei, vom împărţi cabina mea care are două paturi

rabatabile. Sper că nu sforăi şi nu obişnuieşti să vorbeşti prin somn. De fapt vom dormi cu schimbul.

— Nu sforăi, şi nici nu vorbesc în somn, domnule, spuse „Erich” intimidat. Dacă credeţi, aş putea dormi pe punte…

— Ba pe punte nu trebuie să te arăţi sub niciun motiv. Ai putea fi văzut de navigatorii de pe celelalte şlepuri şi atunci lucrurile s-ar sfârşi prost pentru amândoi.

— Bine, dar în timpul nopţii?

— Numai cu ştirea mea şi numai după ce voi fi studiat personal condiţiile. Revenind la ascunzătoare, oricât de greu ţi se va părea, vă trebui să rămâi acolo mut şi nemişcat pe toată durata controalelor de frontieră. Eu voi veni să te scot imediat ce voi putea. De regulă, controalele nu durează niciodată trei ore, ci mult mai puţin. Cel mai lung va fi cel de aici, din apropierea Vienei, în zona Bratislava-Komarom, unde se întâlnesc frontierele a trei ţări: Austria, Cehoslovacia şi Ungaria. De aceea, la scurtă vreme după plecare va trebui să te strecori în ascunziş şi să rabzi acolo ca un mucenic. Celelalte treceri, până la hopul cel mare din România, sunt mai uşoare.

— Ce vă face să credeţi că hopul cel mare este cel din România?

— După atâta amar de ani de când umblu pe Dunăre nu mai cred nimic. Ştiu, România este ţara de destinaţie a convoiului şi acolo controlul are un caracter final, nu unul de tranzit. La controlul vamal se adaugă controlul importatorului şi altele. Acestea din urmă au loc însă în portul de destinaţie, la Brăila. Dumneata va trebui să cobori înainte de a ajunge acolo, folosind prima ocazie favorabilă ce se va ivi, după Călăraşi. De acolo până la Galaţi ambele maluri ale fluviului sunt româneşti astfel că regimul de frontieră şi punctele grănicereşti există doar în porturi.

— Fiţi sigur că voi face întocmai cum mă veţi învăţa, domnule.

— Stai, că n-am terminat. În cazul că vom avea totuşi ghinionul să fim descoperiţi, va trebui să spunem amândoi aceeaşi poveste. Deci, dumneata vei declara că te-ai decis să vii în România pe această cale pentru a fura de la părinţi o fată pe care o iubeşti demult şi cu care vrei să te căsătoreşti împotriva voinţei familiei. Pe mine m-ai cunoscut printr-un anume Leon Aizic, contrabandist din Viena care, ţine minte, a murit acum trei luni. Am acceptat să te ajut în schimbul a o mie de dolari. Sub

pretextul că o iubeşti prea mult pentru a-i face un rău, vei refuza categoric să divulgi numele fetei. N-au cum să te silească să o faci, cu atât mai mult cu cât eu voi declara la fel cu dumneata. Ce conţine geamantanul dumitale?

— Un emiţător mascat într-un radiocasetofon „Grundig”, un set de acte româneşti pe numele Retezan Gheorghe, o trusă de chimicale şi cerneluri...

— Ajunge! E mai mult decât destul pentru a ne trimite pe amândoi la puşcărie. Mă voi ocupa eu de calabalâcul ăsta al dumitale; îl voi aşeza într-un loc potrivit de unde, în caz de pericol, să-i pot face vânt în Dunăre, repede şi pe neobservate. De altfel, îl voi prelua în custodie de pe acum. Nu este bine să-l urci dumneata pe bord.

— Şi cum mă voi urca pe bord?

— Cu permisul ăsta de care m-am servit la ultima escală şi pe care l-am subtilizat de la Căpitănie în timp ce îmi înapoiau livretul de marinar. Are pe el o fotografie veche care poate fi a mea dar poate fi şi a dumitale sau a altui tânăr. Mergem împreună pe chei, îţi arăt şlepul cu numărul 11.345, nu uita 11.345, te urci pe bord cu aerul cel mai natural din lume, intri în cabină, te lungeşti pe pat şi mă aştepţi cuminte fără să aprinzi lumina. Mai mult ca sigur că la intrare nu-ţi va cere nimeni nici un act, mai ales dacă vei lăsa impresia că eşti puţin afumat. Eu voi veni ceva mai târziu, căci mai am treabă.

După ce îi indică lui „Erich” şlepul şi supraveghe din umbra unui depozit îmbarcarea acestuia, Murgu se îndreptă agale către colţul din Prater unde îl aştepta Klein. Nici el, nici Sturmmer nu putură să participe la întrevederea dintre „Martin” şi „Erich”, deoarece nu erau cunoscuţi la fel de către ambii protagonişti. Ca atare, spionii se hotărâseră să-l pregătească pe „Martin” să ia conducerea acţiunii, urmând ca acesta să raporteze cum a decurs întâlnirea. Mulţumit de ce-i povestise navigatorul, Klein-Meyer îi strânse cu putere mâna, îi ură drum bun şi succes, apoi se urcă în „Mercedes-ul” parcat în apropiere, demarând în trombă spre cabaretul „Csárdásfürstin” unde îi aşteptau Sturmmer, Goldschmidt şi Deppner. Şeful Reprezentanţei generale pentru Austria îi invitase la un pahar de şampanie, pentru a sărbători realizarea cu succes a primei părţi din planul „Troia”.

Rămas singur, Murgu se îndreptă spre port, cumpănind când

într-o mână când în alta bagajul lui „Erich”. Aleile Prater-ului erau pustii şi navigatorul se temu o clipă că ar putea fi atacat în vreun colţ întunecos de răufăcători atraşi de geamantanul pe care îl căra cu el. Obosit de povară, se opri câteva minute pentru a-şi recăpăta suflul, rezemându-se de o cutie poştală montată la ieşirea din marele parc. Poate că tocmai atunci a aruncat el în cutia poştală o ilustrată ce reprezenta roata cea mare din Prater, adresată Cristinei Frâncu din Bucureşti, sectorul 7, strada Băiceni nr. 2. Pe spatele ilustratei se putea citi: *„Viele Grüsse und Küsse ans Wien. Dein Albert.*” Multe salutări şi sărutări din Viena. Al tău Albert. Reluându-şi drumul, Murgu se gândi cu plăcere la surpriza pe care o va încerca destinatarul, primind această ilustrată. Până acum, nu-i scrisese niciodată Cristinei din Viena.

16

În timp ce la Viena spionii îşi sărbătoreau succesul cu şampanie, la Bucureşti, colonelul Mătase era tot mai morocănos şi mai necăjit. Foarte necăjit. Încă de la 5 martie 1970 înaintase conducerii un raport cu propuneri privitoare la Goldschmidt şi la complicii acestuia, dar, cu toate că trecuse peste o lună de zile, nu primise niciun răspuns. Secretara plutonierul Cristina Frâncu, ştia fără greş cu ce întrebare o întâmpină şeful în fiecare dimineaţă, când intra să-i predea corespondenţa.

— Nimic?

La care femeia răspundea laconic, strângând a nedumerire din umeri:

— Nimic.

Fostă lucrătoare la fabrica de ţigarete din Bucureşti, Cristina Frâncu fusese repartizată la unitatea lui Mătase de când intrase în securitate, adică de vreo douăzeci de ani. Ea ştia ca puţini alţii cât de greu îi venea colonelului să aştepte răspunsul la raportul pe care îl dactilografiase singură, într-o după-amiază când nu se lucra. Ştia şi alte lucruri despre Goldschmidt şi despre alţii, lucruri pe care haiducul de Irimia ar fi dat mult să le cunoască. Dar secretara mai ştia ceva: ştia să tacă. Văduvă, în urma prăbuşirii avionului ce-l ducea pe soţul ei într-o misiune de

securitate, Cristina Frâncu trăia singură în garsoniera ei din Drumul Taberei şi niciunul din vecinii ei n-ar fi bănuit cine era femeia cu părul argintiu şi cu un aer de profesoară sau bibliotecară.

Într-o dimineaţă de aprilie, Cristina Frâncu găsi în cutia de scrisori ilustrata din Viena, o luă în grabă şi zbură la serviciu, bucuroasă că-i poate oferi lui Mătase o noutate şi, poate, un prilej de a se explica cu şefii cei mari. Deci, în ziua aceea, în loc de răspuns la întrebarea stereotipă a colonelului, secretara îi puse tăcută ilustrata pe birou. Mătase privi îndelung roata cea mare, citi cu glas tare de trei, patru ori textul de pe verso, apoi zâmbi pentru prima dată după cinci săptămâni:

— A venit primăvara şi la noi, Cristino. Fă-mi repede o cafea tare, să stea linguriţa dreaptă în ceaşcă. Apoi până o beau, fă-mi rost de copia raportului pe care l-am trimis sus luna trecută. Azi mă duc să am un schimb de vederi cu conducerea.

— Cunoaştem noi schimburile astea în care unii intră cu vederile lor şi ies cu ale şefilor, spuse Cristina, fericită să-şi vadă şeful în formă. Şi, pe urmă, eu zic să lăsăm mai încet cu cafelele tari. Îmi spunea tovarăşa Mătase că, mai deunăzi, cineva din familia ei se căuta de zor prin buzunare după nişte nitroglicerină.

— Apăi, tu şi nevastă-mea nu daţi gurii de mâncare pe degeaba. Se cunoaşte că aţi lucrat amândouă la Regie. Şi acum, gata cu vorba, adăugă el repede, intuind ameninţarea unei replici usturătoare la afirmaţia sa despre cele ce lucraseră la Regie. La lucru!

Zece minute mai târziu, ridică receptorul unuia din cele cinci aparate ce-i stăteau la îndemână şi formă un număr:

— Să trăiţi, tovarăşe general! Raportează colonelul Mătase. V-aş ruga să mă primiţi astăzi pentru câteva minute... În cazul Goldschmidt... Da, destul de urgent... Sunt lucruri noi... Am înţeles! Să trăiţi! Acum, Cristino, ţine-mi pumnii, spuse el ridicându-se să plece. Vezi, să-l ai la îndemână pe Irimia, să ştim de unde să-l luăm la nevoie. Fă-i un semn şi lui Tenescu să fie diseară aici. Cred că este pe la Galaţi sau pe la Constanţa.

— Ştiu unde este şi sunt în legătură cu el. Succes, tovarăşe colonel.

Generalul, mai bătrân cu şapte, opt ani decât Mătase, trimis să muncească în poliţie în 1945, direct de pe frontul antihitlerist,

îşi primi subalternul cu cordialitatea rezervată celor vechi:

— Ia loc, flăcăule! Ce noutăţi spuneai că ai în traistă?

Colonelul surâse. Ca şi acum douăzeci şi trei de ani, el rămase pentru general „flăcăul”. Un flăcău pe care îl păştea comisia de clasare medicală, gândi el cu puţină amărăciune.

— Am primit chiar acum de la Viena un mesaj din care rezultă că organizaţia de spionaj camuflată la firma „Ostagrara” s-a hotărât în fine să-şi trimită rezidentul în România, raportă el.

— Ia, să vedem!

— Sunt trei elemente ale mesajului care ne-o confirmă: primul, omul ne-a scris de la Viena, lucru pe care nu are voie să-l facă decât în situaţii cu totul deosebite; al doilea, ilustrata reproduce roata mare din Prater şi al treilea textul de pe verso este semnat Albert. Roata mare luată împreună cu Albert înseamnă: „vin împreună cu un spion”.

— Sigur?

— Foarte sigur. De altfel la Navrom ni s-a confirmat că şlepul numărul 11.345 a plecat acum patru zile spre ţară.

— Bine, să spunem că este aşa. Ce propui?

— Propunerile mele sunt aceleaşi de acum o lună. Noua situaţie impune doar să hotărâm cât mai urgent asupra lor. Atunci am propus ca rezidentul, despre care ştiam că va veni fără a şti precis când, să fie lăsat să se mişte o vreme aparent liber, dar în realitate sub controlul nostru. Avem posibilităţi să-l supraveghem în permanenţă. În felul acesta, putem să stabilim mai exact şi mai amănunţit noile preocupări şi metode ale serviciilor de spionaj ce lucrează sub egida N.A.Ţ.O. Subliniez, preocupări şi metode valabile astăzi, în 1970. Ştiţi doar că, în faţa înfrângerilor suferite cu cinsprezece-douăzeci de ani în urmă, duşmanul a renunţat la multe din vechile sale obiceiuri, între care paraşutările deţineau locul principal. Atunci, mai visau la răsturnarea prin violenţă a regimului…

— Tocmai asta este problema la care voiam să ajungem, Vasile. Te-ai întrebat desigur, nu odată în această lună, de ce nu primeşti răspuns la propunerile tale care mie, ca meseriaş bătrân, mi-au plăcut grozav, recunosc. Am discutat de mai multe ori aceste propuneri şi, cu tot regretul, am ajuns la concluzia că trebuie să le respingem. Vezi tu, noi nu facem artă pentru artă. Putem, desigur, să ne jucăm mult şi bine cu acest serviciu duşman ca şoarecele cu pisica, să-i măcinăm forţele,

oamenii, banii. O facem deja de un timp şi nu o facem rău. Avem în mâna noastră toate firele urzelii, iar acesta este exclusiv meritul vostru, în primul rând meritul tău.Dar dacă descreieraţii aceştia care şi-au luat adesea dorinţele drept realitate vor rămâne cu impresia, falsă desigur, că în România ar mai putea găsi complici? Ai să-mi răspunzi că aceasta va fi doar o impresie temporară care se va corecta de la sine, imediat ce vom hotărî să curmăm jocul. Dar astăzi, în epoca exploziei informaţionale, deciziile se iau pe termene ceva mai scurte decât în trecut.

Nevoit să recunoască justeţea argumentelor generalului, Mătase îşi spuse că, pe măsură ce trece timpul, viaţa devine tot mai complicată. Iar când şeful termină de vorbit, colonelul oftă abia auzit şi spuse:

— Vă asigur, tovarăşe general, că atât eu cât şi tovarăşii mei vom acţiona întocmai cum cer interesele ţării. Ne-ar fi însă deosebit de util, o întoarse el, să cunoaştem părerea conducerii asupra felului cum ar trebui să orientăm acţiunea dusă împotriva lui Goldschmidt, astfel încât aceste interese să fie slujite cât mai bine.

— Hei, vulpe bătrână, vulpe bătrână! râse generalul mulţumit de calmul cu care primise Mătase respingerea propunerilor sale. Ţi-ai făcut se vede socoteala că de la un pleşuv ca mine este bun şi un fir de păr. Hai să-ţi vând şi pontul ăsta. Sus, se consideră că terminarea cu succes a acţiunii ar trebui să aibă drept efect compromiterea organizaţiei de spionaj cuibărită la firma „Ostagrara”, faţă de stăpânii ei de la N.A.T.O. şi, în ultimă instanţă, lichidarea ei, măcar pentru o vreme; de asemenea, trebuie să-l facem pe duşman să priceapă că printre cetăţenii României de astăzi nu se găsesc conştiinţe de vânzare. Jocul de v-aţi ascunselea cu aceşti spioni a durat destul şi el trebuie curmat cât mai repede. Ce poate fi făcut concret pentru a realiza aceste sarcini? Cred că în această direcţie trebuie să vă las iniţiativa, ţie şi băieţilor tăi.

— Vă mulţumesc, tovarăşe general. Vă vom înainta până mâine raportul cu noile noastre propuneri.

Generalul făcu o grimasă ca şi cum ar fi luat o doctorie amară:

— Să nu cumva să-mi mai trimiţi o hârtie. Îmi trimiteţi destule şi fără asta. Va fi suficient să mă informezi verbal asupra celor

ce le-aţi hotărât; dacă vrei aprobări scrise, îţi voi înapoia raportul pe marginea căruia voi consemna indicaţiile pe care ţi le-am dat astăzi. Mai important ar fi acum să acţionaţi. Mie, să-mi dai din când în când, dimineaţa, câte un telefon ca să ştiu unde suntem şi cum stăm.

Şi, reţine te rog: Veştile bune nu ajung niciodată prea târziu şi nici n-au ucis încă pe nimeni. Cel puţin în securitate.

— Am înţeles! Pot pleca? întrebă colonelul ridicându-se nerăbdător de pe fotoliu.

— Nu ne-au adus nici măcar cafeaua pe care aş fi vrut să o bem împreună. Dar du-te, du-te! râse generalul. Ştiu eu că nu-ţi arde acum de cafea.

La întoarcere, Mătase trecu prin birou pe la Cristina Frâncu, iar secretara îl întrebă înainte ca el să aibă timpul de a-i spune ceva:

— Cum a mers?

— Aşa cum bănuiai, răspunse râzând colonelul. Ca de obicei. Intri cu părerea ta şi ieşi cu părerea şefului. Ai dat de băieţi?

— Irimia este alături, la el în birou, unde pune probabil ceva la cale. Tenescu a plecat din Galaţi dimineaţă la ora şase, şi va fi aici în maximum o oră. Am rugat-o pe nevastă-sa ca în cazul când va trece mai întâi pe acasă să-l trimită imediat la serviciu.

— Bun. La douăsprezece, aceştia doi să fie la mine. Să vină şi locotenentul major Tătaru. El să se ducă mai înainte pe la Navrom pentru a stabili când ajunge şlepul nr. 11.345 în apele româneşti.

— Nu mai e nevoie. Aveţi deja pe birou graficul de marş al convoiului în care este inclus şi şlepul nr. 11.345. Vor face escală la Turnu-Severin poimâine seara. O parte a convoiului rămâne să descarce acolo, iar cealaltă parte, inclusiv nr. 11.345, îşi va continua drumul spre Brăila.

— Bravo! De unde ştii?

— Păi, când a fost azi-dimineaţă la Navrom să se intereseze de poziţia şlepului, Tătaru n-a făcut treaba pe jumătate. Numai că dumneavoastră, când vă pregătiţi pentru raport la şef, nu vreţi să mai ştiţi de nimic altceva. Obicei vechi...

— Să ştii că nu este un obicei chiar atât de rău, răspunse colonelul, jumătate în glumă, jumătate în serios. Până la discuţia cu băieţii am să mă închid la mine în birou. Ia legăturile telefonice şi încearcă să mă aperi cât poţi de vizite şi convorbiri.

Am învăţat astăzi de la şef că veştile bune nu ajung niciodată prea târziu şi nici n-au ucis pe nimeni, zise Mătase trăgând uşa după el.

— Parcă nici prea multă glumă nu-i a bună, zise femeia clătinând din cap spre uşa închisă. Cică veştile bune nu ajung niciodată prea târziu şi n-au omorât pe nimeni. Oameni serioşi şi uite ce s-au găsit să discute.

La douăsprezece fără cinci minute, cei trei ofiţeri convocaţi de Mătase se prezentară în anticameră cu caietele de notiţe la subsuoară. Văzându-şi prietenul pe care îl pierduse de vreo două săptămâni, Irimia exclamă voios:

— Eugene, haimana bătrână! Pe unde umbli de nu te mai găseşte omul nici cu miliţia?

— La baltă, Matei, la baltă. Am venit acum un ceas şi am adus un crap de vreo şapte chile. Diseară vă înfiinţaţi la noi să-l dăm gata. Am adus şi o damigeană de „o mie unu”.

— Stai să ne vedem mai întâi diseară, murmură Irimia, îndreptându-se primul, conform ierarhiei, spre biroul şefului.

Intraţi în cabinet, ofiţerii fură surprinşi de buna dispoziţie cu care îi întâmpină colonelul pe care-l ştiau atât de mohorât şi de preocupat în ultima vreme. Mătase le scutură viguros mâinile şi apoi îi invită să se aşeze în jurul mesei de consiliu, rugând-o pe Cristina să comande la bufet, în contul lui, cafea şi răcoritoare pentru toată lumea.

— Tovarăşi! începu el. V-am convocat să vă aduc la cunoştinţă unele date obţinute recent în acţiunea pe care o ducem împotriva spionului Leopold Goldschmidt şi a complicilor săi. De la început, vă sunt dator vouă, Irimia şi Tenescu, unele explicaţii: atunci când Adrian David ne-a chemat la Timişoara, Tătaru şi cu mine auzisem deja de Goldschmidt şi bănuiam care sunt preocupările sale. Un navigator român de pe Dunăre ne semnalase, cu puţin timp înainte, că acest Goldschmidt, pe care îl întâlnise la Viena, caută să-i câştige bunăvoinţa în scopuri încă nemărturisite. Am stat de vorbă mult timp cu navigatorul acesta, un băiat isteţ de pe lângă Turnu-Severin, cu o bogată experienţă de viaţă, dobândită prin porturile dunărene. Mi-a spus printre altele că, rămânând văduv, cu grija unui băiat care crescuse mare, ar fi vrut să debarce pentru a-şi reface viaţa, oferind astfel un cămin copilului său. Înţelegând că eventualitatea debarcării definitive nu contravenea intereselor

sale, am acceptat propunerea lui de a participa în continuare la acţiunea pe care o angajăm împotriva grupului de spioni de la Viena. Propunerea a fost aprobată dar, având în vedere că omul se găsea adesea în străinătate, în mâna duşmanilor, mi s-a ordonat să asigur personal legătura cu el şi să nu vorbesc nimănui despre existenţa sa. S-a făcut o excepţie pentru Tătaru care fusese primul său interlocutor şi pentru Cristina Frâncu care trece drept o rudă a sa îndepărtată şi căreia navigatorul, care se numeşte Gheorghe Murgu, îi trimite, pe adresa de acasă, corespondenţa din străinătate.

— Nu este rău deloc! exclamă Irimia involuntar.

— Evenimentele ulterioare au justificat pe deplin măsurile luate de noi, continuă Mătase. Navigatorul a fost recrutat prin şantaj de către cei din Viena şi determinat să îndeplinească pentru ei sarcini de spionaj. Interesant de reţinut este faptul că recrutarea nu a fost realizată de Goldschmidt, care îl tatonase iniţial, ci de alţii, între care Ludwig Mayer, directorul general al „Ostagrara”. Deşi s-a recomandat Klein, navigatorul nostru l-a recunoscut fără ezitare pe Mayer după fotografia procurată de Irimia. După cum a rezultat, recrutarea avea drept scop final crearea unei căi de pătrundere clandestină în România, prin care urma să fie strecurat în ţara noastră un rezident permanent. În prealabil însă, navigatorul a fost supus unor măsuri subtile de verificare. Între altele i s-a cerut să introducă în ţară un minifon ambalat ermetic, ce pornea automat atunci când se purtau discuţii în apropierea sa. Ambalajul era dublat de o hârtie marcată cu cerneală simpatică. Din această capcană în care căzusem deja, căci vorbisem cu Murgu în prezenţa coletului, ne-a salvat serviciul nostru de specialitate care a refăcut, element cu element, întregul ansamblu. Astfel recondiţionat, pachetul a fost depus, conform instrucţiunilor spionilor, într-unul din seifurile cu cifru din Gara de Nord, de unde a fost ridicat de Goldschmidt şi dus înapoi în Occident pentru a fi supus expertizei. Asta a fost în seara când l-aţi scăpat voi pe Calea Victoriei, se întoarse Mătase către Irimia.

— Am bănuit eu, după insistenţa cu care mi-aţi recomandat „răbdare şi tutun”, spuse Irimia îmbufnat.

— În noiembrie anul trecut, reluă Mătase, spionii au provocat o avarie şlepului, determinând astfel băgarea vasului în şantier pentru reparaţii capitale. Nu e de prisos să vă spun că

navigatorul a fost rănit destul de serios cu acest prilej şi că diversiunea, probabil nu prea bine organizată, s-a dovedit foarte costisitoare pentru serviciul de spionaj. Dar, în timpul reparaţiilor care s-au întins pe toată iarna, duşmanul a reuşit să construiască la bord ascunzătoarea de care aveau nevoie pentru a-şi introduce agentul în România. Este adevărat că nici Murgu, obligat să rămână în tot acest timp la Viena, nu a stat cu mâinile în sân. Exploatând înclinaţia spre băutură a lui Mayer-Klein, el a reuşit să stabilească date interesante privind structura organizaţiei de spionaj, apartenenţa ei la N.A.T.O., localitatea în care se află sediul ei central, precum şi faptul, important pentru noi, că rezidentul clandestin urmează să fie trimis în România în această primăvară, odată cu prima cursă a şlepului. Desigur, tot ce v-am spus acum nu epuizează complexitatea situaţiilor cărora a trebuit să le facă faţă tovarăşul nostru în confruntarea sa cu adversarul. De pildă, pentru a-i încredinţa că este realmente hotărât să-şi trădeze patria şi să rămână în străinătate, a trebuit să reia o legătură mai veche cu o femeie din Viena, simulând că intenţionează să se căsătorească cu ea. Şi-a jucat rolul cu atâta convingere încât acum, la venirea în ţară, serviciul de personal al Navrom-ului intenţionează să discute foarte serios cu el problema în cauză. Dar, nu vreau să fac o analiză a activităţii acestui patriot. Vom avea timp suficient să discutăm despre această parte a acţiunii, încă necunoscută nouă. Acum, va trebui să stabilim ce avem de făcut. Aceasta a devenit cu atât mai necesar, cu cât Murgu ne-a informat printr-un mesaj sosit chiar astăzi despre venirea sa iminentă în ţară, având la bordul şlepului pe rezidentul serviciului de spionaj.

Revelaţia colonelului îi animă dintr-odată pe cei trei ofiţeri, care stătuseră până atunci disciplinaţi pe scaunele lor, notându-şi, când şi când, câte ceva în caiete.

— Ar trebui să aflăm foarte repede când ajunge şlepul în apele noastre teritoriale pentru a-l lua imediat sub lupă, zi şi noapte, pe rezidentul ăsta. Cine ştie când şi unde îi va veni individului gustul să coboare. Pe urmă, nu ştiu ce posibilităţi avem pentru a ţine permanent legătura cu navigatorul de pe şlep. Dacă nu avem asemenea posibilităţi, va trebui să facem pe dracul în patru, să ne urcăm pe bord sub un pretext oarecare: control vamal, grăniceresc, medical şi să-l înzestrăm pe om cu

un aparat prin care se poate ţine legătura în fonie pe o distanţă de câteva sute de metri.

— Convoiul face escală poimâine la Turnu-Severin unde va lăsa o parte din şlepuri. În ce priveşte debarcarea agentului, avem informaţii după care ea va avea loc între Călăraşi şi Brăila. În acest sector ambele maluri sunt teritoriu românesc, nesupravegheat de grăniceri.

— Dacă acesta este sectorul de debarcare, atunci cred că ştiu unde se va duce rezidentul, interveni Tenescu. Eu propun să-l lăsăm să ajungă neapărat la destinaţie şi să-l includem pe nesimţite în jocul pe care l-am început cu ai lui.

— Văd că toată lumea din biroul ăsta, în afară de mine, ştie câte ceva, mormăi Irimia iritat. Eu, însă, ştiu una şi bună; un agent cu pregătire specială, cum este acesta, trebuie fixat cât mai repede şi ţinut sub ochi minut cu minut. Să ştii, Eugene, că în jocul acela pe care spui că l-ai început, nu eşti singurul care face mutările. Ca şi şahul, acesta este un joc în doi în care are şi adversarul un cuvânt de spus. Ori, tu nu poţi să ştii întotdeauna ce se ascunde sub pălăria adversarului tău. Ce te faci dacă pasărea aceasta, trimisă la noi cu atâtea sacrificii, are instrucţiuni să ocolească cuibul pe care i l-ai pregătit tu şi să se ascundă în altă parte pentru a lua la puricat toată povestea aranjată de noi?

— Irimia are dreptate, interveni Mătase. De aceea, şi nu numai de aceea, el va fi acela care îl va lua în primire pe rezidentul aşteptat. Căci acesta va trebui reţinut repede şi fără zgomot, astfel încât să putem păstra secretul capturării sale până la lichidarea întregii acţiuni. Deoarece va trebui să-i arestăm pe spioni.

Cei trei îşi priviră şeful stupefiaţi şi apoi izbucniră în cor, ca la comandă:

— Nu se poate!

— Nu se poate! reluă Irimia în numele tuturor. Tot ce s-a clădit până acum, premisele acestea excepţionale, trebuie neapărat folosite pentru continuarea şi lărgirea acţiunii începute. O altă hotărâre mi se pare contrară intereselor noastre operative.

— Există pe lume considerente şi interese care trec înaintea intereselor noastre operative, ripostă Mătase, înfruntând liniştit protestele subalternilor săi. În cazul de faţă, interesele ţării ne

comandă să nu contrazicem prin acţiunea noastră realităţile existente azi în România. Ne rămâne deci sarcina să compromitem cât mai serios, eventual până la destrămare, centrul de spionaj de la Viena şi să facem inamicul să cunoască, pe propria-i piele, că la noi nu sunt de găsit conştiinţe de vânzare. Iată, v-am redat cât am putut de exact conţinutul ordinului pe care l-am primit în această dimineaţă.

— Ce mai, dacă e ordin cu plăcere, zise Irimia, rău de gură.

— Nu aşa, băieţi, insistă colonelul cu o notă de reproş în glas. Tocmai în astfel de situaţii ni se cere să dovedim că suntem ceva mai mult decât nişte simpli profesionişti, îmbâcsiţi de rutină.

— Ne obidiţi degeaba, spuse Irimia, vorbind din nou în numele tuturor. Desigur că vom proceda întotdeauna aşa cum o cer interesele superioare ale ţării. Ce indicaţii sunt?

— Iată indicaţiile şi iată ce cred eu că ar trebui să facem pentru a le îndeplini, începu Mătase să dezvolte planul schiţat înainte de şedinţă.

După aproape o oră, când colonelul termină de vorbit şi când caietele se închiseră, Irimia se întoarse, din nou vesel, către Tenescu şi îl întărâtă:

— După toate aparenţele, diseară ne vom găsi încă pe la casele noastre. Prevăd că din balena aia a ta nu va rămâne nici amintirea. În orice caz, eu nu mai mănânc azi la prânz.

— Despre ce balenă este vorba? îl întrebă curios Mătase pe Tenescu, pus în încurcătură.

— Hai, raportează tovarăşului comandant, îl îmboldi prietenul său. Sper că n-ai furat crapul acela.

— Ştiţi, tovarăşe colonel, eu am adus de la Galaţi un crap mare şi frumos de Dunăre şi m-am înţeles cu Irimia să-l mâncăm cu toţii diseară. V-aş ruga, continuă el stimulat de privirea complice a lui Matei, să veniţi şi dumneavoastră cu soţia.

— De, măi băieţi, ştiu şi eu dacă e bine să vin? Soţia nu vă cunoaşte decât din ce i-am mai spus eu…

— Este un motiv în plus să veniţi, sări Matei în sprijinul prietenului său. Cred că nu ne-aţi ponegrit atât de rău, încât tovarăşa Mătase să nu vrea să ne cunoască. Pentru că, în fond, fiecare şef are subalternii pe care îi merită. În ce priveşte crapul, dacă Tenescu nu se laudă, este destul de mare. Vom fi noi cu soţiile şi Tătaru, care nu s-a învrednicit încă să se însoare. În ce

priveşte copiii, nici ai mei nici ai lui Tenescu nu mănâncă peşte. Nu ştiu ce-i bun. Sau, poate că nu vă place nici dumneavoastră?

— Ba, mă dau în vânt după peşte şi după pescuit. Din păcate, ambele au devenit o raritate pentru noi, aceştia din Bucureşti. Mi-e teamă însă că, regăsindu-ne în formaţia de acum, ne vom apuca să discutăm probleme de serviciu în prezenţa femeilor. Nu e bine...

— Să nu vă fie deloc teamă, tovarăşe colonel. La noi funcţionează o înţelegere conform căreia cine încearcă, dinadins sau din greşeală, să deschidă o asemenea discuţie, plăteşte pe loc interlocutorului o amendă de zece lei. În seara aceasta pentru a marca prezenţa dumneavoastră printre noi, vom ridica tariful la douăzeci de lei. Vă rugăm să veniţi cu bani potriviţi.

Seara târziu, soţii Mătase discutară multă vreme despre atenţia şi simpatia pe care le-o arătaseră gazdele şi ceilalţi participanţi şi despre atmosfera plăcută ce domnise tot timpul.

— Sunt foarte mulţumită că te-ai hotărât, după mai bine de douăzeci de ani, să mă duci şi pe mine să-ţi cunosc colegii, conchise Elena Mătase. Sunt oameni admirabili iar nevestele lor sunt fete din lumea noastră, fără pretenţii şi ifose. Georgeta Tenescu găteşte mult mai bine decât bucătarii restaurantelor unde mă duci de obicei, iar Marioara Irimia mi-a arătat nişte modele de croşetă cum n-am mai văzut. De fetele lor ce să-ţi mai spun? Discutând cu ele, am regretat mai mult ca niciodată că nu avem copii.

— Ai dreptate, Lenuţo! Sunt oameni tineri şi fericiţi, care n-au apucat prea mult din vremurile strâmbe ce şi-au pus amprenta asupra noastră.

— Tu, barem, eşti marcat, nu glumă! Câţi poli ai pierdut în seara aceasta?

— Patru, recunoscu el râzând. Băieţii au vrut să mi-i dea înapoi, dar n-am primit în ruptul capului. Ei, şi acum hai să dormim puţin, căci dimineaţă plec devreme la drum, iar tu va trebui să-mi pregăteşti valiza. Noapte bună!

— Noapte bună! răspunse femeia din întuneric.

Ajunşi la Turnu-Severin către prânz, Mătase şi Irimia trebăluiră înfrigurați pe la Inspectoratul de securitate şi prin port, iar când Murgu acostă şi coborî de pe vas, chemat la Oficiul de control al

mărfurilor, colonelul îl lăsă să-şi termine treaba, şi apoi îi ieşi în cale făcându-i un semn discret să-l urmeze. Talonat îndeaproape de navigator, el intră într-o cofetărie apropiată unde Irimia ocupase deja o masă cu trei scaune, într-un colţ retras, şi aştepta cu trei prăjituri în faţă.

— Bun venit acasă, tovarăşe Murgu, salută Mătase. Sunt nerăbdător să aud noutăţile pe care ni le aduci. Nu înainte însă de a-ţi prezenta un coleg: maiorul Irimia Matei care va lua, începând de astăzi, parte activă la acţiunile noastre.

Cei doi îşi strânseră mâinile zâmbindu-şi cu prietenie. Se vedea cât de colo că se plăcuseră unul pe altul.

— Vă ascultăm deci, tovarăşe Murgu, reluă Mătase.

— Aşa cum v-am dat de ştire, tovarăşe colonel, la plecare l-am îmbarcat cu arme şi bagaje, şi n-o spun la figurat, pe mult aşteptatul rezident. Este un bărbat tânăr, între douăzeci şi nouă şi treizeci de ani, pe nume Ulrich Hansen, plecat în Occident în 1963 dintr-un sat de pe Târnave. S-a lăsat târât în aventura asta din motive pe care nici el nu reuşeşte să le definească prea bine. Din dorinţa de a avea bani mulţi fără să muncească, sau poate sub influenţa romanelor cu supra-spioni pe care le-a consumat în cantitate mare, poate, pur şi simplu, din prostie. În aceste douăsprezece zile şi nopţi de când călătorim în aceeaşi barcă, l-am descusut pe toate părţile, aflând tot ce se putea afla despre el. Vă voi povesti totul pe îndelete când vom avea mai mult timp, dacă până atunci nu vi le va povesti chiar el. În orice caz, la şcoala aia a lor s-a lămurit foarte bine asupra a ceea ce-l aşteaptă, iar aceasta i-a tăiat pofta de a face spionaj, sau de a folosi împotriva dumneavoastră arsenalul cu care a fost dotat. Se gândea mai degrabă să folosească, la nevoie, fiola cu otravă pe care i-au dat-o porcii aceia pentru a-l împiedica să ajungă viu în mâinile dumneavoastră.

— Şi dumneata l-ai lăsat singur pe şlep? Ce ne facem dacă îi vine cumva ideea să spargă în dinţi fiola cu otravă, atunci când te va vedea înapoindu-te împreună cu noi?

— Staţi, că nu este chiar aşa. Mai întâi pistoalele, otrava şi întreaga zestre i le-am luat într-o noapte, şi le-am ascuns sub încărcătura din magazia principală, într-un loc în care nu răzbate nici ochiul vameşului. I-am explicat că este mai bine aşa, pe de o parte pentru a preveni eventualele accidente, pe de altă parte pentru a feri această recuzită de controalele ce le aveam de

trecut până în România. Altfel, i-am spus, ne-am putea trezi arestaţi încă înainte de a ajunge în ţară. Acum, înainte să cobor pe uscat, l-am introdus în ascunzătoarea de unde nu poate scăpa decât scos de mine. I-am demonstrat că este în interesul lui să stea ascuns măcar atunci când lipsesc de pe bord; altfel ar putea fi văzut de grăniceri sau de miliţie care l-ar aresta în graba cea mai mare. Pe urmă, ar fi foarte greu să dovedească faptul că a intenţionat să se predea. Căci ne-am înţeles să se predea organelor de securitate, specializate în asemenea cazuri, care vor şti să-l ajute sau măcar să-l îndrume să-şi protejeze mama şi sora, rămase în Occident, de răzbunarea spionilor.

Ascultând pe navigator, Mătase se gândea că, de fapt, acesta săvârşise o greşeală, descoperindu-se în faţa lui Ulrich Hansen, care ar fi putut să urmărească doar verificarea sa. El îşi propuse să discute pe larg această problemă cu Murgu pentru a-şi da seama ce-l determinase să se deschidă în faţa agentului. Pentru moment însă, o asemenea discuţie nu-şi avea locul şi colonelul spuse simplu:

— Bine. Să mergem deci!

O oră mai târziu, Mătase şi Irimia se aflau în biroul şefului securităţii din Turnu-Severin, având în faţa lor pe Ulrich Hansen care tremura din toate încheieturile, poate de frică, poate de epuizarea fizică şi nervoasă cauzată de şederea în ascunzătoare.

— Linişteşte-te, îl îndemnă cât putu de blând colonelul. Odată ce te-ai hotărât de bunăvoie să o rupi cu duşmanii ţării, nu mai ai de ce să te temi de noi. Uite, acum vei pleca cu un avion la Bucureşti, iar acolo te vom ascunde într-o casă şi te vom păzi pentru a nu da celor de dincolo posibilitatea să te găsească. Pentru aceasta, va trebui să faci tot ce-ţi va spune acest coleg al meu, căruia îi vei da declaraţii amănunţite despre activitatea dumitale din ultimul an, persoanele cu care ai avut de-a face în această perioadă şi tot ce mai interesează.

— Vă jur că voi face tot ce îmi veţi cere, domnule comandant. Mă tem doar pentru mama şi sora mea. Dacă spionii vor afla că i-am trădat, s-ar putea răzbuna pe ele.

— Mama şi sora dumitale n-au făptuit nimic împotriva legilor în vigoare în Republica Federală Germania, după cum n-ai făptuit nici dumneata. Acest serviciu de spionaj nu este o instituţie de stat vest-germană. Când va veni timpul vei scrie

mamei şi surorii dumitale să ceară repatrierea şi să se pună sub protecţia legilor ţării în care trăiesc. În felul acesta, spionii nu vor avea ce să le facă. Şi acum, odihneşte-te puţin; plecaţi într-o oră,

Rămas singur cu Irimia, colonelul Mătase întrebă:

— Îţi este clar ce ai de făcut?

— Cum nu se poate mai clar, tovarăşe colonel.

— Atunci ia-ţi omul şi pleacă. Avionul aşteaptă de o jumătate de oră. Nu uita că reuşita celorlalte măsuri din planul nostru depinde de tine. Să nu ratezi nimic!

— N-aveţi nicio grijă. Dar dumneavoastră nu veniţi cu mine?

— Eu mai rămân o zi să punem la cale ultima ispravă a lui Gheorghe Murgu. Mă întorc la Bucureşti poimâine, dar plec imediat mai departe, la Brăila. Dacă ai nevoie de mine sau de Tenescu ne cauţi prin Tătaru, care rămâne acasă pe post de dispecer. Anunţă-l şi tu despre mişcările tale. Cu bine!

— Să trăiţi, tovarăşe colonel!

17

Departe de a fi un sport rezervat amatorilor de aventuri, spionajul implică un mare grad de uzură nervoasă, fizică şi morală, mai ales pentru cei care organizează şi conduc munca informativă şi care sunt obligaţi să suporte, de multe ori fără a putea interveni, şocurile tuturor situaţiilor dramatice în care ajung agenţii lor. De aceea rari sunt spionii care ajung până la vârsta pensiei, chiar atunci când nu sfârşesc prost.

Viaţa la „Ostagrara” către mijlocul lunii aprilie 1970, la mai puţin de două săptămâni după ce spionii găsiseră de cuviinţă că trebuie să-şi sărbătorească succesele cu şampanie, era o ilustrare cum nu se poate mai bună a acestui adevăr.

Centrala nu reuşise să stabilească o legătură radio normală cu „Erich”; acesta nu ajunsese încă, aşa cum ar fi trebuit, la ascunzătoarea ce-i fusese pregătită de „Valentin” în cartierul Bădălan din Galaţi. Întrebat ce ştie despre înlocuitorul său, „Valentin” îi informa că omul nu se prezentase la întâlnirea fixată, aşa cum ar fi trebuit, şi întrebă la rândul său, oarecum alarmat, ce se întâmplase. Pentru a nu-l nelinişti, centrala îi

spuse că „Erich” a întârziat pe drum, lucru ce părea de altfel adevărat. Căci centrul de radio al serviciului recepţionase de două ori, la orele şi în benzile rezervate agentului trimis recent în România, mesaje transmise de undeva din zona Ţăndărei-Feteşti, nu departe de locul unde trebuia să fi debarcat „Erich”. Aceste mesaje erau însă foarte slabe şi numai câteva fragmente putură să fie descifrate, obţinându-se unele cuvinte fără legătură între ele, între care „accident”, „Făcăeni” şi „ascuns”. Consultaţi asupra calităţii precare a mesajelor, experţii înălţară din umeri. Se putea, spuneau ei, să fie o problemă legată de alimentarea insuficientă a aparatului, folosind eventual baterii uscate din lipsă de curent, tot aşa cum s-ar fi putut ca în păienjenişul de sârme, rezistenţe, tranzistori şi diode să se fi dereglat ceva. Numai examinarea aparatului ar fi putut indica cu certitudine care era cauza intensităţii slabe a semnalului.

Punând cap la cap cuvintele descifrate, Otto Wagner şi Sturmmer ajunseră la concluzia că, după ce părăsise vasul „Erich” avusese un accident care îl obligase să-şi întrerupă drumul şi să se ascundă undeva pe la Făcăeni, o comună destul de mare situată pe malul stâng al Borcei, la nord de Feteşti. În consecinţă, Sturmmer propuse ca „Valentin” să fie trimis la Făcăeni, cu sarcina de a încerca să-l găsească pe „Erich” şi să-l ajute să plece de acolo. Leo se opuse cu îndârjire acestei propuneri, argumentând că ar fi extrem de periculos pentru „Valentin” să-şi părăsească serviciul pentru mai multe zile şi să o ia razna de-a latul Bărăganului, căutând un om care se ascunde. Până la urmă, hotărâră cu toţii să mai aştepte o vreme. Important era faptul, spunea Wagner, că „Erich” era în libertate; mai devreme sau mai târziu va găsi el posibilitatea să se deplaseze la Galaţi sau să între în legătură cu „Valentin”, a cărui adresă şi identitate îi erau cunoscute.

Nici nu se liniştiseră bine după şocul cu „Erich” şi spionii se treziră confruntaţi cu o nouă situaţie, cel puţin tot atât de gravă: la timona şlepului nr. 11.345, sosit la Viena, nu se mai afla „Martin”, ci un navigator tânăr care-l înlocuia, se vede definitiv, deoarece se instalase la bord cu soţia şi copilul.

În aceeaşi seară, trei prieteni de-ai lui „Martin” veniseră separat la măcelăria Irmei Tischler pentru a-şi cumpăra carne proaspătă. Toţi îi spuseră aceeaşi poveste, de neînţeles pentru ea, dar şi pentru spionii care nu întârziaseră s-o afle. Navigatorii

relatau că, în dimineaţa când se pregătea să acosteze la Brăila, şeful convoiului constatase că şlepul nr. 11.345 nu execută comenzile transmise de pe remorcherul principal, periclitând astfel manevra întregului grup de vase. Văzând că nu obţine niciun răspuns la admonestările făcute prin port-voce şi că Murgu nici măcar nu apare la timonă, comandantul oprise manevra până ce unul din membrii echipajului său reuşi să se urce pe puntea lui 11.345 şi să preia cârma. După acostare, comandantul şi alţi câţiva veniţi să vadă ce se întâmplase constatară stupefiaţi că Murgu dormea pe podeaua cabinei, beat mort în mijlocul unei jumătăţi de duzină de sticle ce conţinuseră diferite licori şi care se goliseră fie băute, fie vărsate în cădere. Trezit cu o căldare de apă din Dunăre şi somat să se explice, Murgu susţinuse cu aplomb că în seara anterioară fusese victima unei puternice colici intestinale şi că, neavând niciun medicament la îndemână, încercase să se dreagă cu un rachiu, două. La remarca unuia din cei prezenţi că tratamentul se realizase prin consumarea a şase băuturi diferite, Murgu răspunse că nu le băuse chiar pe toate, ci numai unele din ele. Pe celelalte le încercase numai, pentru a le studia efectele dar, uitându-le desfundate, se vede că se vărsaseră. Exasperat de atâta neruşinare, şeful agenţiei Navrom îl întrebase dacă cunoaşte prevederea din regulament care îi interzice să aibă băutură la bord şi dacă ştie ce sancţiuni atrage după sine încălcarea ei. Murgu răspunse afirmativ, precizând că sancţiunile pot fi debarcarea sau chiar desfacerea contractului de muncă. Navigatorul fusese deci invitat să-şi facă bagajele şi să predea vasul unui şlepar din Brăila, apoi să se prezinte la serviciul personal pentru a da o declaraţie scrisă. A doua zi, faptul fusese prelucrat într-o şedinţă cu toţi şleparii care se găseau la Brăila, comunicându-se şi măsura luată: desfacerea contractului de muncă. Aflat în sală, Murgu susţinu că nu e chiar atât de vinovat pe cât pare şi că va face contestaţie împotriva deciziei. Pe urmă, nu-l mai văzuse nimeni, nici prin Brăila, nici prin Turnu-Severin.

Trei zile mai târziu, un alt navigator care spunea că îl întâlnise pe Murgu pe sălile Direcţiei generale a navigaţiei civile din Bucureşti, îi aduse Irmei o scrisoare de la el, în care o punea la curent cu cele întâmplate, dând vina pe colica intestinală. În situaţia creată, nici vorbă nu mai putea fi să vină la Viena şi o

dezlega de angajamentul de a se căsători cu el, precizând că, în ce-l priveşte, îşi va întemeia cât de curând un cămin în România; de asemenea, îi dăruia banii pe care îi avea în păstrare la ea. Post scriptumul scrisorii pe care Mayer izbutise să o copieze fu citit cu multă atenţie la „Ostagrara”. Murgu scria: „Te rog să-i asiguri pe prietenii şi cunoscuţii care se vor interesa de mine că nu i-am uitat şi că sper să-i mai revăd, dacă nu la Viena, în România. Acum, acest lucru nu este posibil”. Ulterior, sosi la adresa: Johann Müller, Quellen Strasse nr. 22 Wien 1010 o ilustrată cu textul: „Salutări din Bucureşti. Totul va fi bine. Mă gândesc la voi”. Ilustrata, nesemnată, fusese trimisă neîndoios de „Martin”, singurul care primise spre folosire această adresă.

Între încurcăturile întâmplate lui „Erich” şi beţia lui „Martin” exista o anumită coincidenţă în timp, „Martin” fusese găsit beat în ziua ce urmase debarcării pasagerului său. În legătură cu acesta, Goldschmidt avea o teorie a lui conform căreia, în seara plecării lui „Erich”, cei doi se hotărâseră să închine un păhărel, la despărţire. „Erich” debarcase ameţit şi îşi vătămase vreun mădular, poate chiar atunci când coborâse în barca pneumatică, iar „Martin” continuase să bea până căzuse lat pentru că rămăsese singur şi scăpase de grijă. Leo considera că acestea se datoresc lipsei de experienţă şi seriozitate a agenţilor mai noi, folosind prilejul pentru a-l ridica din nou în slăvi pe „Valentin”, agent format de el, având la activ ani îndelungaţi de activitate clandestină. Evoluţia evenimentelor păru să-i dea dreptate căci, la 22 aprilie, „Valentin” trimise o telegramă care produse pur şi simplu senzaţie în centrală. El informa că reuşise să procure nici mai mult nici mai puţin decât planul de ansamblu al construcţiei în curs de execuţie la Cheile Dobrogei, pentru care Combinatul siderurgic Galaţi trebuia să livreze, peste plan, câteva mii de tone de tablă groasă cu un procent crescut de siliciu şi mangan. Dosarul comenzii trecuse pe la „Valentin” tocmai pentru ca acesta să ia măsurile necesare suplimentării stocului de mangan al combinatului, iar el riscase să scoată pentru o noapte planul din dosar şi să-l fotografieze acasă cu un aparat vechi „Zorki” 2 S, folosind filmul cel mai sensibil pe care îl găsise în comerţ, „Orwo” de 22 DIN. „Valentin” fotografiase planul de două ori pe pelicule diferite şi făcuse în plus o probă a cărei developare îl încredinţa că isprava sa fotografică fusese

încununată de succes.

La prima legătură, „Valentin” fusese întrebat ce reprezentau planurile respective, iar el răspunse prompt că nu ştia. Era ceva asemănător unei bolţi de biserică, poate ceva mai mare judecând după cote, care urma, se pare, să fie săpată în roca tare a Cheilor. Tabla era necesară căptuşirii interiorului, iar desenul de ansamblu fusese trimis combinatului să traseze şi să taie, după laminare, foile de tablă care trebuiau să aibă o dimensiune mai mare decât cele obişnuite, folosite în construcţia de vapoare.

Cu toată observaţia primită pentru neglijenţă în dotarea lui „Valentin” cu materiale foto, Leo Goldschmidt era eroul zilei şi umbla mândru toată ziua prin birourile firmei, fără ca Mayer să îndrăznească să se agaţe de el.

Cei de la evaluarea informaţiilor făcură un raport direct la şeful cel mare şi cerură să se ia de urgenţă măsurile necesare pentru aducerea filmului în centrală. Era, spuneau ei, o problemă extrem de importantă pentru Comandamentul strategic aerian, pe care ei o urmăreau încă din momentul în care li se semnalase apariţia în zona respectivă a unor emisiuni de radio. Acelaşi agent care obţinuse planurile, reaminteau ei, informase despre asfaltarea drumului de acces spre Cheile Dobrogei, iar informaţia fusese verificată de către unul din cadrele serviciului de evaluare care se deplasase în România anume pentru aceasta, sub mască de turist. Din păcate, necunoaşterea limbii române şi faptul că drumul în cauză nu era frecventat de nici o altă maşină străină, îl reţinuse pe ofiţer să se deplaseze pe ultimii douăzeci de kilometri ce-l despărţeau de Cheile Dobrogei.

Consultaţi de şef, responsabilii sectorului operativ se opuseră ferm contactării lui „Valentin”, motivând că în România avuseseră loc în ultima perioadă întâmplări neexplicate încă, ce duseseră la pierderea legăturii cu doi agenţi importanţi. Până ce nu vor fi clarificate împrejurările întreruperii acestor legături şi până ce ele nu vor fi restabilite, nu putea fi vorba de contactarea lui „Valentin” care, confirmau ei, este un om de încredere şi de valoare.

Evaluatorii reveniră la atac, insistând din nou asupra importanţei deosebite a materialului care se învechea în posesia agentului. Ei arătară că, din câte ştiau, omul care ţine legătura

cu „Valentin”, un vechi cadru al serviciului, provenit din S.D., era gata să se întâlnească cu agentul pentru a aduce filmul. Argumentul îl impresionă pe bătrânul şef, care ştia dintr-o experienţă de mulţi ani că spionii nu-şi riscă pielea cu prea multă uşurinţă. El dispuse să i se organizeze o întrevedere cu Leo, a doua zi la ora unsprezece, în apartamentul din München, special închiriat pentru asemenea ocazii. Întrevederile de acest fel constituiau una din slăbiciunile bătrânului, căci îi dădeau sentimentul participării directe la acţiunile importante şi aduceau o anumită variaţie în existenţa sa, în fond destul de monotonă. De aceea se pregătea cu grijă pentru ele, luând măsuri de conspirativitate, puerile la prima vedere. De pildă, îşi ascundea faţa în spatele unor ochelari imenşi cu lentile fumurii. Acest detaliu şi mustaţa tunsă perie era tot ce reţineau interlocutorii din înfăţişarea sa insignifiantă, care îi crease complexe serioase în lumea ofiţerimii prusace, unde forţa fizică şi înfăţişarea virilă erau condiţii indispensabile ale succesului. Dar junkerii şi concepţiile lor despre idealul masculin încetaseră demult să mai fie la modă, pe câtă vreme cel care îşi spunea Dr. Schneider continua să fie o piesă de primă mărime în jungla luxuriantă a spionajului internaţional. De aceea Goldschmidt, copleşit de onoarea ce i se făcea, se prezentă în faţa patronului cu tracul unui candidat la examenul de bacalaureat. La întrevedere participa şi Otto Wagner, chemat să-şi prezinte subalternul şi să facă oficiile de gazdă.

— Am onoarea să mă prezint domnule director general: Goldschmidt Leopold, de la filiala 0342/X din Viena, rosti Leo gâtuit de emoţie, strângând cu respect mâna ce i se întindea.

— Bună ziua, Goldschmidt. Mă bucur că te cunosc. Ai fost la Abwehr?

— Nu, excelenţă. Am lucrat în România pentru S.D.

— Unul din băieţii lui Schellenberg. A fost un tehnician bun şeful dumitale. Păcat că a murit tânăr. De când lucrezi?

— Din anul 1939.

— În probleme româneşti?

— Numai în probleme româneşti şi numai în sectorul operativ, domnule director general.

— Eşti un om de valoare. Da, da, un om de valoare. Nu mai avem prea mulţi cu experienţa dumitale. Dumneata nu te-ai învârtit pe la statele majore, ci ai fost mereu pe teren, cu

agenţii. Este adevărat ce mi s-a spus, că eşti gata să pleci în România ca să aduci filmul acela care i-a scos din minţi pe evaluatori?

— Este adevărat, excelenţă.

— Mi s-a mai spus însă, continuă bătrânul, vizibil impresionat de fermitatea răspunsului primit, că în momentul de faţă, în România, aveţi necazuri cu nişte agenţi. Nu te temi că românii ar fi putut să vă dea de urmă?

— N-aş putea garanta pentru alţii, dar pentru agentul meu sunt gata să garantez. Am lucrat cu el în timpul războiului şi apoi a luptat cu arma în mână împotriva comuniştilor. De peste douăzeci de ani se ascunde sub o identitate falsă. Este un dur, excelenţă, unul care a făcut pante din organizaţia legionară.

— Da, legionarii. Cunosc, făcu şeful care citise în ajun dosarul lui „Valentin”. Avem destui din aceştia pe statele noastre de plată, aici, în Occident. Nu sunt un material uman rău, dar se pricep mai bine să tragă cu pistolul decât să se descurce în subtilităţile meseriei noastre.

— Acesta are experienţă şi în problemele noastre, iar din punct de vedere al încrederii, garantez pentru el.

— Ascultă, Goldschmidt, este a doua oară în decursul acestei convorbiri când îmi spui că garantezi pentru agentul tău, fără ca nimeni să-ţi fi cerut acest lucru. Îţi dau un sfat: să nu mai garantezi niciodată pentru unul ca ăsta. Nu putem garanta pentru nimeni. Lucrează pentru bani?

— Mai ales pentru bani. I-am promis că la terminarea misiunii îl vom scoate din România şi îi vom da o recompensă mare, de sute de mii de mărci. Oricum, promisiunea aceasta nu are prea multe şanse să se realizeze, zâmbi cu cinism Leo.

— Bravo, Goldschmidt, asta mi-a plăcut. Uite de asta avem nevoie, de luciditate şi de spirit practic. Kant, Hegel, Schopenhauer n-au ce căuta în treburile noastre. Îţi aprob să acţionezi şi să ştii că, indiferent de urmări, ai în mine un aliat. În meseria asta, trebuie să mai şi riscăm câteodată.

În urma acestei întrevederi, „Valentin” primi un mesaj care îl chema la o întâlnire cu Leo în ziua de 2 mai ora 19,00, la cabana Pasărea din pădurea Brăneşti. El trebuia să aibă asupra sa filmul cu planul construcţiei de la Cheile Dobrogei.

Abia după ce patronul plecase, lăsându-l în compania lui Otto

Wagner, îşi dădu seama Leo ce risc îşi asumase prin atitudinea sa de bravadă. Wagner, care asistase la întrevedere fără a interveni în discuţie, poate din respect pentru şef, poate din spirit de colegialitate faţă de Goldschmidt, îl privise lung şi spusese, clătinând din cap:

— Credeam că ai trecut de vârsta elanurilor nesăbuite. Acum, ce ne facem?

— Nu ştiu ce vei face tu, dar eu trebuie să fac ce am promis, Otto. Înapoi nu mai pot da.

— Adevărat. Singura consolare care îţi rămâne este că i-ai plăcut bătrânului. Ăsta nu te va lăsa în pană dacă lucrurile se vor sfârşi prost. Iar dacă se vor sfârşi bine, ţi-a pus Dumnezeu mâna în cap.

Cumpănind asupra acţiunii pe care o avea de realizat, Goldschmidt se hotărî să joace tare de la început. El plecă la Bucureşti chiar în după-amiaza zilei de doi mai, ajungând la Otopeni cu trei ore înaintea întâlnirii la care „Valentin” confirmase că va veni. Sosind pe neaşteptate, într-o zi de sărbătoare şi nearătându-se pe la hotel sau prin alte locuri unde era cunoscut, Leo spera să scape nereperat de securitate. Avionul, aproape gol, îl lăsase pe un aeroport împodobit de sărbătoare, dar lipsit de animaţia obişnuită. Un ofiţer de grăniceri îi ură bun venit şi îi puse imediat ştampila de intrare, iar un vameş plictisit îi făcu semn să treacă refuzând oferta mută de a-i examina servieta, singurul bagaj cu care se împovărase. Un taxi decorat cu steguleţe îl depuse pe Şoseaua Iancului, pustie la ora aceea, şi Goldschmidt începu să se învârtească conştiincios prin cartierul Vatra Luminoasă, pe strada Maior Coravu, prin parcul „23 August”. Nici urmă de supraveghere. Pe la ora 18,00, convins că nimeni nu se ţinea după el, luă tramvaiul şapte până la capăt, iar de acolo autobuzul de Brăneşti care îl lăsă pe şosea, în imediata apropiere a cabanei Pasărea. Acum, când cele două zile de odihnă erau pe terminate şi se lăsa întunericul, nimeni nu se mai ducea spre pădure. În schimb, mijloacele de transport ce mergeau spre oraş erau luate cu asalt. Oamenii se nevoiau mai ales să ocupe locuri la trenul special pus în circulaţie pentru aceste zile, între staţia Pasărea şi capitală.

Poiana din jurul cabanei se golise de lume; ici-colo, lângă coşurile cu mâncare mai întârziau câţiva care nu-şi băuseră, se

vede, ultimele sticle de bere.

Între aceştia, într-un colţ mai retras de sub copaci, Leo mai mult ghici decât văzu silueta lui „Valentin” îmbrăcat, asemenea majorităţii excursioniştilor, într-un pantalon de doc şi un pulover pe gât. Omul stătea întins pe un prosop, având alături un coş de papură şi câteva sticle de bere. Cu aerul unuia care umblase mult să-şi găsească prietenul, Goldschmidt se lungi obosit lângă el, punându-şi servieta sub cap.

— Bun găsit, vecine, îşi interpelă el agentul. Mai ai o gură de bere şi pentru mine?

— Uite, ia de aici, îi răspunse cel întrebat, întinzându-i o sticlă pe care o destupase la iuţeală. Ce-aţi păţit acolo de m-aţi pus pe drumuri, aşa cu graba? întrebă el coborând glasul.

— Noi te-am pus pe drumuri sau tu cu planurile acelea ale tale? ripostă Leo. Sunt unii care mor de curiozitate să vadă filmul acela minune cu Cheile Dobrogei. A trebuit să las totul baltă să vin să-l iau. Cel puţin, l-ai adus cu tine? îl chestionă Leo.

— L-am adus, dar să ştii că nu-l meriţi. Nici nu ştii cât m-am chinuit cu blestemata aia de foaie de calc. Nu voia nici cum să stea dreaptă. Ce-am mai tremurat în timp ce o scoteam şi o băgăm pe poarta combinatului... Iar voi nu mi-aţi dat nici măcar aparatul promis.

— Lasă, lasă, chestia asta va fi plătită separat, după un tarif special. Dă filmul încoace şi ia cutia cu „Minox-ul” pe care ţi l-am adus. Nu de alta, dar s-ar putea să-ţi mai pice vreodată o pleaşcă dintr-asta.

— Să-ţi fie ruşine, Leo. Cum poţi numi pleaşcă informaţia asta pe care mi-ai cerut-o chiar tu, după care am alergat atâta prin Dobrogea şi pentru care mi-am riscat situaţia? La una ca asta nu mă aşteptam de la tine.

— Ce dracu, Ernest, tu nu mai ştii deloc de glumă? Hai, dă-mi filmul, făcu Leo nerăbdător.

— Ia-ţi-l singur din coşul cu alimente. Vezi că l-am pus într-un pachet de biscuiţi. Şi pune tot acolo cutia pe care spui că mi-ai adus-o. Aşa! încuviinţă „Valentin”, urmărind gesturile pe care le făcea companionul său. Şi, acum, lămureşte-mă şi pe mine ce este cu înlocuitorul acela al meu! I s-a întâmplat ceva?

— Dracu’ ştie! A ajuns cu bine în ţară dar a avut, probabil, un accident care l-a obligat să se ascundă, undeva pe lângă comuna Făcăeni.

— Unde vine asta?

— Nu departe de Feteşti.

— Cereţi-i coordonatele exacte prin radio şi comunicaţi-mi-le. Să văd ce pot face pentru el.

— Asta este, că nici aparatul nu-i mai funcţionează ca lumea. Cred că n-are posibilităţi să-l alimenteze corespunzător. Abia am reuşit să descifrăm câteva cuvinte din mesajele transmise de el.

Absorbiţi de discuţie, cei doi nu dădură atenţie unui grup care ieşise din pădure şi se îndrepta spre şosea, trecând chiar pe lângă ei. În frunte, mergea un om mai în vârstă, aparent un muncitor, care băuse un pahar două în plus, fiind nevoit să se sprijine de braţul unui tânăr oacheş care îl îndemna din când în când: „Uşurel, nea Vasile, uşurel!” Urma apoi o pereche, probabil soţ şi soţie, în care bărbatul atrăgea atenţia prin alura sa de sportiv. Mai încolo, ascunşi încă în umbra copacilor veneau alţi câţiva bărbaţi, care fredonau în surdină un cântec popular de petrecere. Grupul răspândea în jur o atmosferă atât de paşnică şi de vioaie încât cei doi complici întinşi pe iarbă fură uluiţi de înverşunarea cu care bătrânul dezmeticit ca prin farmec, tânărul oacheş, sportivul şi ceilalţi se năpustiră fără veste asupra lor, imobilizându-i.

— Suntem ofiţeri de securitate, iar dumneavoastră sunteţi arestaţi, le spuse bătrânul, îndreptând un pistol spre „Valentin”. Vă previn că la orice încercare de fugă, la orice gest de rezistenţă, tragem fără somaţie. Percheziţionează-i, tovarăşe locotenent major, se adresă el oacheşului. Iar dumneavoastră, se întoarse către femeia din grup, strângeţi cu grijă lucrurile ce le aparţin.

Tătaru, tânărul oacheş care sprijinise pe colonelul Mătase, se îndreptă spre Leo, încremenit de surpriză şi de spaimă în braţele vânjoase ale lui Irimia, îi puse o pereche de cătuşe pe care le scoase tacticos din buzunar şi se apucă să-l percheziţioneze. Şi, tot atunci, Mătase săvârşi greşeala aceea de neînţeles la unul ca el, despre care ofiţerii prezenţi aveau să-şi amintească multă vreme. În intenţia de a-i pune cătuşe lui „Valentin”, colonelul trecu pistolul din mâna dreaptă în mâna stângă, lăsându-l o clipă cu ţeava în jos, iar arestatul nu scăpă momentul. O lovitură năprasnică îl expedie pe Mătase la doi metri mai departe, pe pajişte şi „Valentin” făcu o săritură în lături dispărând ca o năluca printre copaci. Lăsând pe Leo, deja încătuşat, în grija lui

Tătaru, maiorul Irimia se repezi după fugar înjurând şi trăgând vreo două focuri de pistol. Dar, de jos de pe iarbă unde rămăsese să-şi maseze falca, Mătase îl opri din acţiune:

— Nu mai împuşca degeaba copacii, Matei. Pe întunericul ăsta ai putea lovi vreun excursionist paşnic, întârziat în pădure. Oricum, individul nu va ajunge departe căci pădurea este înconjurată. Ieşi mai bine la şosea şi dă alarma. Tenescu să dea fuga cu maşina după nişte câini de urmărire. Ţi-aduci aminte, acum şaptesprezece ani, în Bihor, câinii au făcut o treabă foarte bună.

— Am înţeles, răspunse Irimia al cărui ton arăta că, de fapt, nu mai înţelegea nimic.

Viitorul avea să arate că, după ce păcătuise printr-o lipsă gravă de vigilenţă, colonelul păcătuia prin exces de optimism. Căci „Valentin” nu mai fu prins, nici în noaptea aceea şi nici mai târziu. Deocamdată, în maşina care îi ducea spre oraş, Mătase arăta liniştit de tot, iar Irimia, aşezat la stânga sa, îl privea cu coada ochiului, neştiind ce să mai creadă. Ajuns în biroul său, colonelul formă numărul de telefon al generalului şi raportă:

— Am venit! Să zicem că ne-am întors cu scutul, adică cu Goldschmidt. Pe Văleanu l-am scăpat... Eu l-am scăpat... Vin să vă povestesc în detaliu.

Clădirea în care se găsea biroul generalului era o frumoasă construcţie cu parterul înalt, construit la aproape doi metri de sol, iar până la ascensor trebuiau urcate zece-douăsprezce trepte. Obişnuit să umble repede, Mătase începuse să se teamă, de la un timp, de aceste trepte al căror urcuş îi trezea în partea stângă a pieptului o durere ameninţătoare. În seara aceea însă, deşi obosit, el era liniştit ca niciodată şi salutul voios al adjutantului de la intrare trezi în el o amintire veche care îl făcu să zâmbească.

— Să trăiţi, tovarăşe colonel! Sfântul Petru e mereu la datorie! strigase omul vesel că îl vede într-o seară în care nu avusese prilejul să vadă prea multe feţe.

Demult, chiar în anul înfiinţării securităţii, tânărul locotenent Mătase, grăbit să ajungă la birou, încercase într-o seară să treacă fără să se legitimeze pe lângă sergentul de gardă care, altfel, îl cunoştea destul de bine. Subofiţerul strigase după el şi, la refuzul de a se opri, descheiase hotărât tocul pistolului.

— Uşurel, mă, sfinte Petre, îl avertizase Mătase băgându-i sub nas un „Browning” mic care îi apăruse ca prin minune în mână. Nu te mai juca cu tunul ăla al tău, căci eu sunt cam fricos şi s-ar putea să trag înainte de a băga de seamă că tu glumeşti.

În loc să se supere, sergentul se pornise pe râs şi întrebase curios:

— De unde naiba l-aţi scos atât de repede?

De la joaca aceea de tineri, trecuseră douăzeci şi trei de ani şi subofiţerul nu-l mai legitimase niciodată pe Mătase, căruia îi raporta de câte ori îl vedea că sfântul Petru se află la datorie.

— Şi eu sunt la datorie, ca şi tine, sfinte Petre, îi răspunse ca de obicei, urcând rapid scările.

Dar, ajuns la capătul scărilor, Mătase simţi, mai ascuţit ca niciodată, durerea aceea ameninţătoare din partea stângă a pieptului. Holul, puternic luminat cu neon, începu să se învârtească cu el şi o senzaţie de rău, de sufocare, îl năpădi fără veste. Surprins, încearcă să se sprijine de ceva, să avertizeze pe prietenul său adjutantul, dar se prăbuşi, bătând aerul cu mâinile şi deschizând spasmodic gura după oxigen, ca un peşte pe uscat.

— Tovarăşe colonel, strigă înspăimântat omul de la uşă, apăsând violent butonul soneriei de alarmă…

La A.S.C.A.R., unde se zbătuse multă vreme între viaţă şi moarte, infarctul lui Mătase fu atribuit oboselii fizice şi solicitării nervoase excesive, dar doctorul Oprea, şeful secţiei de recuperare, adăugă acestui diagnostic câteva comentarii, numai pentru uzul bolnavului, cum spunea el:

— Dumneata, tovarăşe Mătase, eşti cel mai nedisciplinat colonel din armata română, dacă nu chiar din Balcani. Nu numai că nu ţi-ai făcut controalele periodice prevăzute, dar ai continuat să bei „turcească” din aceea tare şi să munceşti ca unul tânăr. Oare nu există pe acolo, pe la dumneata, oameni tineri capabili să te înlocuiască la treburile mai grele?

— Ba există, doctore! răspunse Mătase, mândru de băieţii lui.

— Dacă vrei să mai rămâi cu ei, va trebui să te ţii neapărat vreo lună departe de slujbă şi să nu-ţi primeşti băieţii nici măcar în vizită. Aşa nu mai poate să meargă. Ieri am epuizat un întreg tratat de diplomaţie cu generalul dumitale, care jura pe epoleţii lui că vrea să te vadă numai vreo două minute. Azi-dimineaţă, un maior dinamic şi agresiv s-a înfipt în mine de credeam că mă

bate. Umbla să mă intimideze dumnealui! De acea, mâine dimineaţă la ora opt, ai să pleci cu tovarăşa Mătase la sanatoriul nostru. M-am înţeles cu generalul, căci generalii sunt parcă mai de înţeles decât unii cu grade mai mici, să ne dea o maşină, iar eu voi da un medic să aibă grijă de dumneata pe drum. La sanatoriu, adio vizite şi maiori nervoşi, spuse satisfăcut doctorul care, evident, rămăsese cu un dinte împotriva lui Irimia. Până la întâi iunie, te vei întreţine numai cu tovarăşa Mătase care, după cum mi se pare, nu a prea avut asemenea ocazii în ultimele două decenii şi jumătate.

Şi iată că întâi iunie trecuse, iar Mătase aştepta de dimineaţă, nerăbdător ca o logodnică, vizita lui Irimia care se anunţase prin Inspectoratul judeţean de securitate.

— Mai astâmpără-te, măi omule, îl potolea nevastă-sa din naveta continuă ce o făcea între fereastră şi pat. Băiatul n-are cum să ajungă aici în cursul dimineţii.

După-amiază la ora două când maiorul bătu, în sfârşit, la uşă şi intră străduindu-se să salute reglementar, Mătase îl îmbrăţişă cu un nod de emoţie în gât:

— Să trăieşti, Matei! Bine ai venit, măi băiete. Nu pierde timpul cu formule de politeţe şi cu întrebări stupide despre sănătatea mea, povesteşte. Avem la dispoziţie doar două ore şi vreau să aflu cât mai multe; dacă se poate totul.

— Vă povestesc, vă povestesc, spuse Irimia, aranjând pe masă un coş mare cu portocale şi cireşe de mai, pe care îl cărase de la Bucureşti. Mai întâi, să ştiţi că abia ieri s-a terminat procesul Goldschmidt, care s-a judecat în prezenţa reprezentanţilor presei străine. Acuzaţi au fost: el, Ulrich Hansen şi în lipsă Ernest Văleanu. Oricât ar părea de curios, demascarea lui Leo în faţa tribunalului n-a fost deloc uşoară. Murgu, martorul principal al acuzării, n-a putut să-l învinuiască direct de recrutarea sa, deoarece a fost recrutat de alţii, iar Hansen nu l-a cunoscut deloc. Pe filmul cu planurile aşa-zisei construcţii de la Cheile Dobrogei şi pe cutia „Minox-ului” adus lui Văleanu n-au putut fi găsite amprente digitale. Filmul fusese băgat de Văleanu într-un pachet de biscuiţi, iar cutia „Minox-ului” era din masă plastică poroasă. Apropo: Ce a fost cu povestea aceasta despre Cheile Dobrogei? Eu sunt de pe acolo şi nu ştiu să fi existat vreodată prin părţile acelea instalaţii militare.

— Este o idee mai veche a colonelului Sălceanu şi a mea, surâse Mătase. Şi el şi eu ştiam mai demult că serviciile de spionaj inamice supraveghează continuu emisiunile staţiilor noastre de radio şi de aceea ne-am propus să realizăm câteva emisiuni anume pentru ele. Ceva asemănător capcanelor pe care le pun păsărarii ca să prindă ciocârlii. Ştii şi tu că păsările acestea, care se înalţă către soare până când se prăbuşesc biruite de înălţime, sunt atrase de orice obiect strălucitor de pe sol. Deci, păsărarii aşază din loc în loc, pe iarbă, cioburi de oglindă cu laţuri în jur iar ciocârliile, fidele chemării lor spre lumină, cad în capcane. De ce am ales Cheile Dobrogei? Pentru că am aflat că organele locale vor să introducă această zonă, de un mare pitoresc şi interes istoric, în circuitul turistic şi au proiectat să realizeze acolo mai multe lucrări de construcţie, inclusiv asfaltarea drumului de acces. De altfel capcana era mai veche şi n-o pregătisem anume pentru vânatul acesta. Şi, cum l-au demascat pe Leo?

— Pe o trusă de scule ascunsă în acelaşi loc cu aparatul lui Văleanu s-au găsit din abundenţă amprentele sale digitale. Pe urmă, la dosar, au fost conexate, prin grija noastră, nota de plată şi lista cumpărăturilor făcute de Goldschmidt la magazinul „Dioda” în octombrie, anul trecut. Dar ceea ce l-a doborât literalmente pe spion a fost... Ţineţi-vă bine, depoziţia lui Alois Dreher.

— Alois Dreher? Cum aşa?

— Să vedeţi! Acum vreo zece zile m-au chemat la biroul de audienţe, unde mă aştepta Adrian David, venit de mână cu cumnatul său. Dreher a povestit că, în ultimul timp, doi indivizi cu un aer sinistru îl acostaseră în diferite împrejurări, punându-i tot felul de întrebări între care: „Cine i-a dat numele şi adresa lui Văleanu?”, „De când este el, Dreher, omul securităţii române?” şi altele asemenea, Bineînţeles, omul n-a putut spune mai mult decât ştia şi, atunci, cei doi au trecut la ameninţări făţişe. Dreher s-a speriat şi, într-o bună zi, şi-a strâns gospodăria în două geamantane, şi-a scos economiile de la bancă şi a luat-o la goană spre Timişoara. Acum, ruga să fie ajutat să-şi găsească serviciu în specialitate şi să-şi cumpere o casă cu banii aduşi. Am raportat telefonic colonelului Salda care a rezolvat totul, repede şi bine, pe plan local, astfel încât operatorul chimist Alois Dreher lucrează în prezent la întreprinderea de detergenţi

„Azur” din Timişoara. Bineînţeles, am semnalat venirea sa în ţară şi procurorului care l-a citat ca martor, iar depoziţia sa l-a demontat pe Leo în modul cel mai neaşteptat cu putinţă. Domnul Goldschmidt a decis să facă pe loc, în sala tribunalului, declaraţiile pe care ni le refuzase cu atâta nonşalanţă. A spus avocatului său că şefii nu merită să fie trataţi altfel, dacă n-au fost în stare să împiedice venirea lui Dreher în ţară în perioada procesului.

— Extraordinar! exclamă colonelul. Şi Hansen? Ce s-a făcut cu mama şi sora lui?

— Mama şi-a făcut formele de repatriere şi urmează să sosească în ţară zilele acestea. Soră-sa s-a logodit acolo cu fiul unui băcan care munceşte în prăvălie la tatăl său şi n-a mai vrut să se întoarcă. Când şi-a povestit romanul vieţii, toată lumea a rămas cu gurile căscate, iar ziariştii străini şi-au epuizat benzile rezervate pentru tot procesul. La dezbateri a asistat şi o delegaţie de locuitori ai comunei H. care au cerut clemenţă pentru concetăţeanul lor rătăcit pe căile răului şi l-au luat pe garanţie pentru viitor. A fost condamnat la cinci ani, cu suspendarea executării pedepsei, iar Goldschmidt la douăzeci de ani, cu posibilitatea de a fi eliberat pe cauţiune.

— Şi celălalt acuzat?

— Ernest Văleanu parcă a intrat în pământ. Nu reuşim să dăm de el şi pace bună. Având în vedere antecedentele sale, curtea l-a condamnat în lipsă la douăzeci şi cinci ani închisoare şi a ordonat tuturor agenţilor ordinii publice să-l identifice, să-l reţină şi să-l trimită sub pază sigură la locul de executare a pedepsei, adică la Direcţia generală a penitenciarelor.

— Iată un prilej bun să te evidenţiezi reparând greşeala şefului tău, spuse visător Mătase. Spune-mi, ce face Murgu? Şi-a găsit serviciu?

— Pe Murgu l-am prezentat generalului, iar acesta i-a mulţumit personal pentru aportul adus în demascarea grupului de spioni de la Viena. Apoi generalul i-a promis că va fi ajutat să-şi termine studiile şi va fi încadrat într-un curs de calificare pentru ofiţerii de securitate. Omul a mulţumit pentru cuvintele frumoase şi pentru bunele intenţii ale instituţiei, arătând că, în fond, nu şi-a făcut decât datoria de cetăţean. Altfel, a spus, nu are nicio înclinaţie pentru cariera militară.

— Îmi închipui ce ochi a făcut bătrânul, care poartă cizme de

peste treizeci de ani.

— Chiar dacă a fost dezamăgit, n-a lăsat să se vadă acest lucru. L-a întrebat pe Murgu ce gânduri de viitor are şi acesta i-a spus că şi-a dorit întotdeauna să trăiască şi să muncească acolo unde Dunărea se pierde în mare. În consecinţă, fostul şlepar este astăzi îmbarcat pe unul din pescadoarele întreprinderii piscicole de la Sulina care are drept profil vânătoarea de moruni. Aceasta este, spunea el, o îndeletnicire cu adevărat bărbătească. Imediat după terminarea anului şcolar îşi va lua şi băiatul cu el. L-am cunoscut şi eu pe flăcău; bucăţică ruptă din taică-său. Nu visează decât mări, oceane şi peşti. Am stat într-o seară, mai târziu, la un pahar de vin cu Murgu, iar acesta mi-a mărturisit că, rămânând în ţară, speră să găsească o femeie cumsecade cu care să se recăsătorească. Atât el cât şi băiatul au, se pare, mare nevoie de un suflet de femeie prin preajmă.

— Să nu-i purtăm pică pentru faptul că a refuzat să lucreze la noi, Matei. Nu toţi oamenii sunt făcuţi pentru asta.

Convorbirea dintre cei doi ofiţeri se extinse şi la alte probleme din cadrul serviciului, iar cele două ore trecură negândit de repede. Elena Mătase băgase de câteva ori capul pe uşă, dându-i de înţeles lui Matei că este timpul să plece. Cu regret, maiorul se ridică şi îşi luă rămas bun de la şeful său.

— Aşteptăm cu toţii să vă refaceţi pe deplin şi să veniţi din nou printre noi. Cristina a aruncat ibricul, iar în unitate capătă amploare mişcarea ănti-tabagică. De treburile curente nu-i nevoie să vă îngrijiţi. Ele merg aşa cum au mers întotdeauna. Vă rugăm să staţi atât cât va fi necesar sub ascultarea doctorilor şi a tovarăşei Mătase. Noi vom veni cu rândul să vă vedem. Duminica viitoare va veni Tenescu.

— Cu bine, Matei. Şi ţineţi sus prestigiul firmei.

Jos, pe când străbătea hotelul, Irimia surprinse fără să vrea convorbirea dintre medicul de gardă şi un bărbat între două vârste, robust, cu părul negru, abundent, semănat deja cu multe fire albe. Bărbatul, care prezentase la recepţie o legitimaţie de ofiţer de securitate şi un ordin de serviciu, cerea să fie lăsat să urce la colonelul Mătase, iar medicul se opunea:

— Vă rog să nu mai insistaţi, tovarăşe locotenent-colonel. Orele de vizită se apropie de sfârşit, iar colonelul Mătase a avut deja o întrevedere care, fără îndoială, l-a obosit.

Maiorul se trase la adăpostul unui ficus măre, scrutându-l cu

atenţie pe necunoscutul care insista să-l vadă pe Mătase. Unde mai văzuse el silueta aceasta vânjoasă şi acest păr bogat negru, semănat cu fire albe? După alură, individul aducea tare bine cu cel care îl alergase astă-toamnă pe aleile pustii din Parcul Libertăţii, iar după figură, dacă ar fi avut mustaţă, Irimia ar fi jurat că era cel care îl făcuse knockout pe colonel în pădure la Brăneşti. „Mare comedie”, îşi spuse maiorul, trăgând în continuare cu urechea la ce spunea individul:

— Dar eu vin de departe, doctore. Tocmai de la Suceava. Îţi promit să nu stau mai mult de o jumătate de oră.

Călcându-şi pe inimă, medicul formă numărul camerei ocupate de Mătase iar când cel chemat ridică receptorul, îl informă:

— Locotenent-colonelul Nicolae Popper de, la Inspectoratul Suceava doreşte să vă viziteze.

Apoi, după ce ascultă răspunsul, puse jos receptorul şi se întoarse spre vizitator:

— Vă aşteaptă dar, vă rog, nu uitaţi: nu mai mult de o jumătate de oră.

Omul urcă treptele două câte două, iar Irimia plecă de la sanatoriu cu convingerea fermă că agenţii ordinii publice nu vor reuşi să-l identifice niciodată pe Ernest Văleanu.

18

În fiecare vineri după-amiază, un helicopter al forţelor armate americane din Europa îl depunea pe Dr. Schneider în spatele vilei sale, situată pe malurile unui lac alpin din Bavaria. În principiu, sfârşitul de săptămână era destinat odihnei în mijlocul familiei, dar bătrânul spion nu se putea separa niciodată cu totul de problemele organizaţiei pe care o conducea. Unul din cei doi paznici care vegheau cu rândul în preajma dormitorului său purta asupra lui o servietă neagră, prevăzută cu sisteme complicate de siguranţă, în care îşi găseau loc rapoartele şi hârtiile ce se cereau studiate pe îndelete, iar vila era legată prin fir direct de sediul central de la periferia München-ului.

În seara aceea de iunie, Dr. Schneider cină cu soţia şi fiica sa şi apoi urcă devreme sus, în camera sa, unde îl aşteptau hârtii

de cea mai mare importanţă. În pofida verii care bătea la uşă, pe malul lacului alpin serile continuau să fie răcoroase şi, de aceea, în cămin ardeau câţiva butuci groşi. Spionul se cufundă în citirea rapoartelor; toate, dar mai ales ultimul, nu erau deloc de natură să-i descreţească fruntea. Analiza recentei căderi din România, făcută de serviciul central al panelor, relata cu numeroase exemple cum fuseseră nesocotite reguli elementare ale activităţii informative, cum fuseseră ignorate măsurile de verificare şi multe alte greşeli, care permiseseră românilor să dea filialei 0342/X din Viena o lovitură mortală, ale cărei consecinţe se răsfrângeau asupra prestigiului întregii organizaţii. Numele vinovaţilor era indicat cu claritate în partea finală a raportului: Otto Wagner, Josef Sturmmer, Ludwig Mayer, Stephan Deppner... Printr-un concurs ciudat de împrejurări, Leo Goldschmidt, care realizase studierea preliminară a lui „Martin" şi care se găsea la închisoare, în România, nu era citat printre vinovaţi. Aceasta se datora şi faptului că serviciul central al panelor nu putuse trage concluzii definitive în legătură cu „Valentin". Mai târziu, Otto Wagner insinuase că omisiunea era urmarea directă a unei convorbiri preliminare dintre şeful organizaţiei şi şeful serviciului central al panelor... Conform tradiţiei, autorii raportului se abţinuseră să facă propuneri, luarea măsurilor de rigoare fiind un apanaj exclusiv al şefului cel mare. Schneider reflectă vreme îndelungată la aceste măsuri, zăbovind o oră cu raportul în faţă. Văzând că nu reuşeşte să-şi adune gândurile şi că miezul nopţii trecuse demult, se dezbrăcă şi se băgă în pat. Vechi ofiţer, el făcea parte dintre aceia care cred că întreaga viaţă a oamenilor trebuie să se desfăşoare după un program riguros. Numai că, aşa cum i se întâmpla tot mai des în ultimii ani, somnul refuză să vină conform programului şi Dr. Schneider fu năpădit de gânduri.

Oricât de greu s-ar fi împăcat cu ideea, trebuia să recunoască faptul că românii îl bătuseră din nou. Schneider urmărise înainte de război câţiva ofiţeri români de informaţii şi fusese uimit de inteligenţa vie şi imaginaţia bogată, tipic latină, care le caracterizau acţiunile. Oare cum se vor fi prezentând românii de astăzi? De bună seamă, cel puţin la fel de bine, dacă nu mai bine. Numai aşa se explica faptul că i-au bătut atât de categoric pe aşii fostului Abwehr, Otto Wagner şi Josef Sturmmer. Înfumuraţii ăştia de la Abwehr care îi fac atâtea zile amare! S-au

strâns în jurul colonelului Rautzky şi clevetesc fără încetare împotriva lui. Ţipă pe toate drumurile că Schneider a irosit două milioane de mărci cu iniţiativa nenorocită de a construi un combinat poligrafic, destinat propagandei anticomuniste în Africa. De unde era să ştie el că guvernul pe teritoriul căruia fusese construit combinatul îl va naţionaliza imediat ce va fi terminat? De unde, dacă n-a fost informat de ei, colaboratorii săi? Acum, nu le place că organizaţia continuă să folosească metode vechi, de pe vremea războiului rece, şi că „nu-şi poate depăşi vocaţia anticomunistă". Nenorociţii!... Au uitat că tocmai această vocaţie anticomunistă i-a impus fraţilor Dulles, că numai prin ea au supravieţuit prăbuşirii Reichului. Adevărul este că această bandă de intriganţi, demni urmaşi ai lui Canaris, vor să-l înlăture de la conducerea organizaţiei. *A organizaţiei lui!* Dar, Dr. Schneider nu se teme! Numele său este un simbol şi o garanţie pentru generalii de la N.A.T.O. care, slavă domnului, gândesc la fel ca el. Iar dacă domnilor proveniţi din Abwehr le stă la inimă extinderea activităţii organizaţiei în ţările lumii a treia... ei bine! Le va da el unora prilejul să lucreze nemijlocit acolo. Acest gând îl făcu să sară din pat şi să caute bâjbâind drumul până la fotoliul din spatele biroului. Ajuns acolo, se aşeză cât putu de comod, aprinse lampa aflată la îndemână şi începu să scrie, repede şi fără ezitări. După ce termină, se întinse mulţumit în pat, ascultă o vreme trosnetul lambriurilor vechi de stejar, uscate de dogoarea focului şi apoi, adormi liniştit. Luni dimineaţa Hannelore Steiger, vechea secretară a şefului; bătu la maşină următorul ordin privind căderea filialei 0342/X din Viena:

„Recent, organele de securitate româneşti au reuşit să dea o *lovitură importantă filialei 0342/X din Viena, arestând pe colaboratorul acesteia, Leopold Goldschmidt şi capturând printre altele, două din noile noastre aparate de emisie-recepţie cu transmisie rapidă. Publicitatea stârnită de procesul lui Goldschmidt ne-a compromis atât în faţa opiniei publice, cât şi a celor care finanţează şi utilizează organizaţia noastră.*

Din raportul serviciului central al panelor rezultă că vina principală pentru cele întâmplate aparţine colonelului Otto Wagner din Centrală, maiorului Josef Sturmmer, şeful reprezentanţei generale din Austria, lui Ludwig Mayer, şeful filialei 0342/X şi căpitanului Stephan Deppner, colaborator al

filialei.

În legătură cu cele de mai sus, dispun:

a. – *Desfiinţarea imediată a filialei 0342/X din Viena.*

b. – *Lichidarea firmei „Ostagrara” sub acoperirea căreia au lucrat colaboratorii filialei.*

Cele două operaţii vor fi realizate concomitent, într-un termen de două săptămâni de către Otto Wagner şi Josef Sturmmer. Drept lichidator oficial al firmei „Ostagrara”, va fi angajat un avocat vienez cunoscut, care se va deplasa şi la Bucureşti pentru renegocierea contractelor încheiate cu firmele române.

c. – *Obţinerea eliberării pe cauţiune a lui Leopold Goldschmidt – prin acelaşi avocat. La sosirea în Centrală, Goldschmidt va fi recompensat cu insigna pentru serviciu credincios* „Zum treue Dienst” *şi cu suma de treizeci de mii mărci. După ce va da serviciului central al panelor toate lămuririle privitoare la arestarea sa, Goldschmidt va fi pensionat.*

d. – *Serviciul financiar va elibera sumele necesare executării dispoziţiilor de mai sus. Aceşti bani vor fi justificaţi pe bază de acte, ori de câte ori lucrul va fi posibil.*

e. – *La terminarea acţiunii de lichidare, foştii coordonatori şi colaboratori ai filialei 0342/X îşi vor lua în primire noile posturi, după cum urmează:*

– Otto Wagner, reprezentant general pentru Africa ecuatorială cu reşedinţa la H.

– Josef Sturmmer, şef de filială în Sumatra.

— Ludwig Mayer, colaborator la filiala 1538 din Berlinul Occidental.

— Stephan Deppner, investigator în portul Hamburg.

Neprezentarea la noile posturi până la 15 iulie crt. va fi considerată drept demisie din serviciu.

f. – *O nouă filială la Viena precum şi operaţii de cercetare în România pot fi realizate numai cu aprobarea mea şi, în principiu, numai după trecerea a doi ani de la data prezentei dispoziţii.”*

Sub textul, trimis spre executare colonelului Rautzki, figura, vizibilă, semnătura cu cerneală verde a doctorului Schneider şi data de 15 iunie 1970, ceva mai mult decât un an de la şedinţa ţinută într-o seară de cei trei de la „Ostagrara”.

SFÂRŞIT